

FX ICHIMOKU

EURAUD,H4 1.26893 1.27535 1.26885 1.27462

EURJPY,H4 102.622 102.792 102.606 102.652

GBPUSD,Daily 1.61906 1.62161 1.61726 1.61872

Grzegorz Moskwa

www.b-trader.com

Spis treści

1. Wprowadzenie
2. Dwa słowa o trendzie
3. Ichimoku
4. Co to jest Ichimoku?
5. Pięć lini Ichimoku
6. Ustawienia indykatora Ichimoku i przedziały czasowe.
7. Znalezienie ważnych wsparć i oporów.
8. Sygnały indykatora Ichimoku
9. Kiedy wychodzimy z pozycji.
10. Equilibrium.
11. Kilka przykładów z tradingu na żywo.
12. Straty, jak sobie z tym radzić?
13. Ćwiczyć, ćwiczyć i jeszcze raz ćwiczyć.
14. Podsumowanie po miesiącu.
15. Ichimoku i inne indykatory.
16. Kolejne wejścia kolejne sygnały.
17. Ostateczne operacje.
18. Podsumowanie.

Słownik

1. Wprowadzenie

Chciałbym Ci podziękować za zakup tego ebooka, mam nadzieję że okaże się to dobra inwestycja.

Oprócz książki wraz z zakupem masz dostęp do analiz które będę przeprowadzał na podstawie tej strategii na stronie:

www.b-trader.com

wprawdzie nie będą to regularne raporty, gdyż nie zajmuję się sprzedażą sygnałów, ale zapewniam Cię że będziesz mógł szlifować swoje umiejętności.

Moim głównym zadaniem w tej książce jest nauczenie Cię strategii inwestycyjnej Ichimoku. Dokładne poznanie strategii lub stworzenie własnej, jest niezbędnym elementem w pracy każdego tradera.

Publikacja ta jest adresowana do osób, które z tradingiem już się spotkały, będę używał wielu skrótów takich jak SL czy TP, buy, sell czy pips itd, terminów z którymi warto się oswoić jeśli jeszcze ich nie znasz, których znaczenie znajdziesz na końcu książki. Większość przykładów w tej książce to operacje otwarte na koncie demo w okresie od 17 maja do 18 czerwca 2012 roku. Chodziło o pokazanie ciągu poprawnie otwartych operacji używając tylko i wyłącznie sygnałów wygenerowanych przez strategię Ichimoku. Wszystkie te operacje zostały opisane w poniższym ebooku – również i te stratne, a do dokładnego przeanalizowania zapraszam korzystając ze “statmentu”, który znajdziesz w załącznikach oraz uważnej lektury.

Poniższy ebook jest opisem strategii Ichimoku, której autorem jest Goichi Hosoda. Przy odpowiednim money management i właściwej interpretacji sygnałów jest to strategia dochodowa, nie mogę jednak bezwarunkowo zagwarantować Ci stałych zysków i nie biorę żadnej odpowiedzialności za ewentualne straty a opracowanie to zostało napisane w celach dydaktycznych.

Przepraszam za ewentualne błędy ortograficzne, gramatyczne i stylistyczne w języku polskim, książka powstała w języku włoskim i została przetłumaczona na język polski co niestety odbiło się w sposób negatywny na jakości tekstu, nic nie ujmując stronie merytorycznej opisu.

Publikacja ta jest chroniona prawem autorskim, kopiowanie i rozpowszechnianie zawartości bez zgody autora jest zabronione.

(C) Copyright 2012 by b-Trader

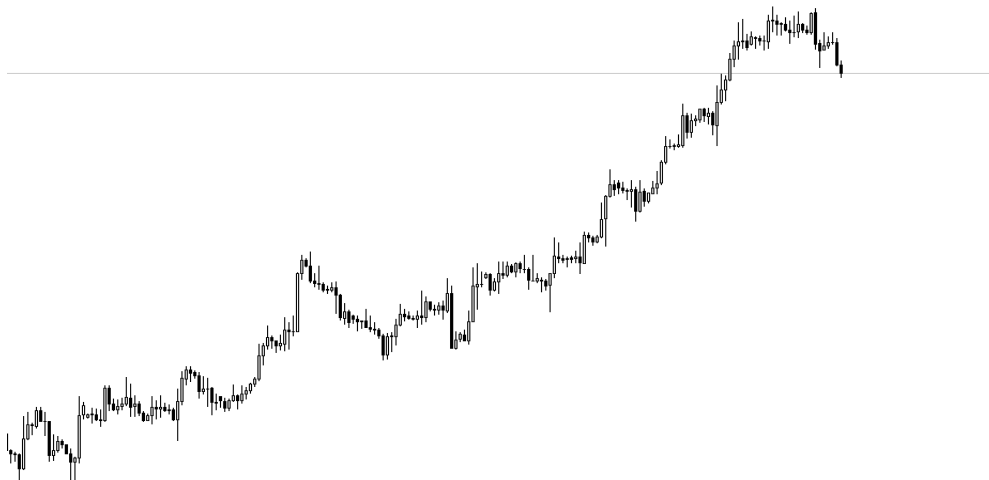
2. Dwa słowa o trendzie

Choć głównym celem tej publikacji jest zapoznanie Cię ze strategią Ichimoku to wypada napisać kilka słów na temat trendu według klasycznej analizy technicznej, gdyż Ichimoku jest strategią z tak zwanych trend following czyli podążających za trendem, warto więc dowiedzieć się czym dla mnie jest trend.

Najkrótszą i chyba najlepszą definicję trendu znalazłem w książce Johna Murphiego "Analiza techniczna rynków finansowych":

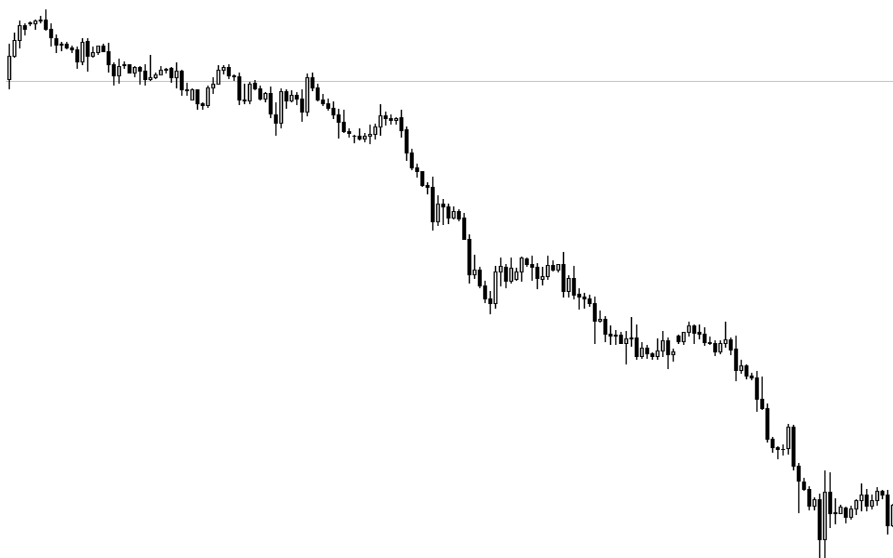
"W ogólnym znaczeniu trend to po prostu kierunek, w którym podąża rynek."

Możemy mówić o trendzie wzrostowym:

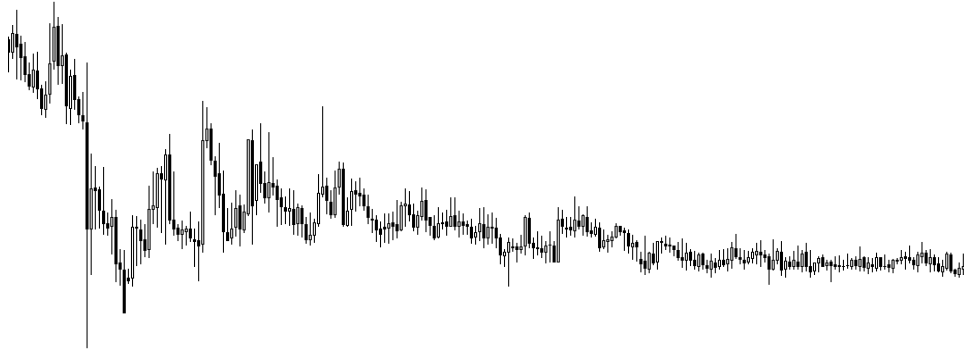
Rys. 1.

Trendzie spadkowym:

Rys. 2.

oraz o trendzie bocznym lub horyzontalnym – czyli braku trendu.

Rys. 3.

Naszym zadaniem będzie rozpoznanie trendu i *“kupowanie gdy rynek będzie szedł do góry, sprzedawanie kiedy będzie spadał, i będziemy poza rynkiem w trendzie horyzontalnym”* a w podejmowaniu właściwych decyzji pomoże nam Ichimoku.

3. Ichimoku

Ichimoku Kinko Hyo 一目均衡表 to strategia inwestycyjna stworzona przez japońskiego dziennikarza Goichi Hosodę, który swoje artykuły podpisywał pseudonimem Ichimoku Sanjin. Hosoda opracował tę strategię przed drugą wojną światową i przez ponad trzydzieści lat pracował nad doskonaleniem Ichimoku, dopiero w 1969 roku opublikował książkę w której opisał jej zasady.

Poniżej jedno z niewielu zdjęć Hosody dostępnych dla szerokiej publiczności:

Jeśli ktoś jest zainteresowany to serdecznie polecam zakup książek Hosody w oryginale i odsyłam na stronę internetową:

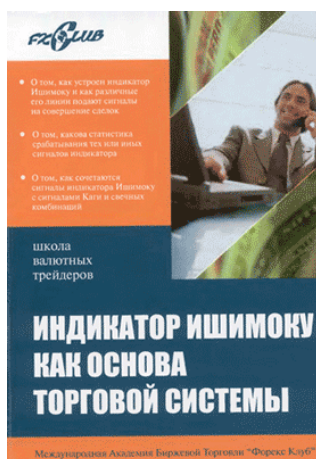
<http://www.ichimokukinkouhyou.jp/service/gencho.html>

Niestety tłumaczeń na języki mi znane jeszcze nie znalazłem, a nad japońskim pracuję dopiero od dwóch lat, trochę za mało na sensowne przetłumaczenie tego tekstu.

Technika ta stała się bardzo popularna wśród japońskich traderów dopiero po opublikowaniu przez Hidenobu Sasaki książki pod tytułem "Ichimoku Kinko Studies" w 1996 roku. Książka ta była ogłoszona najlepszą książką do analizy technicznej przez 9 lat z rzędu.

Niestety również i ta pozycja nie została jeszcze przetłumaczona na języki zachodnie.

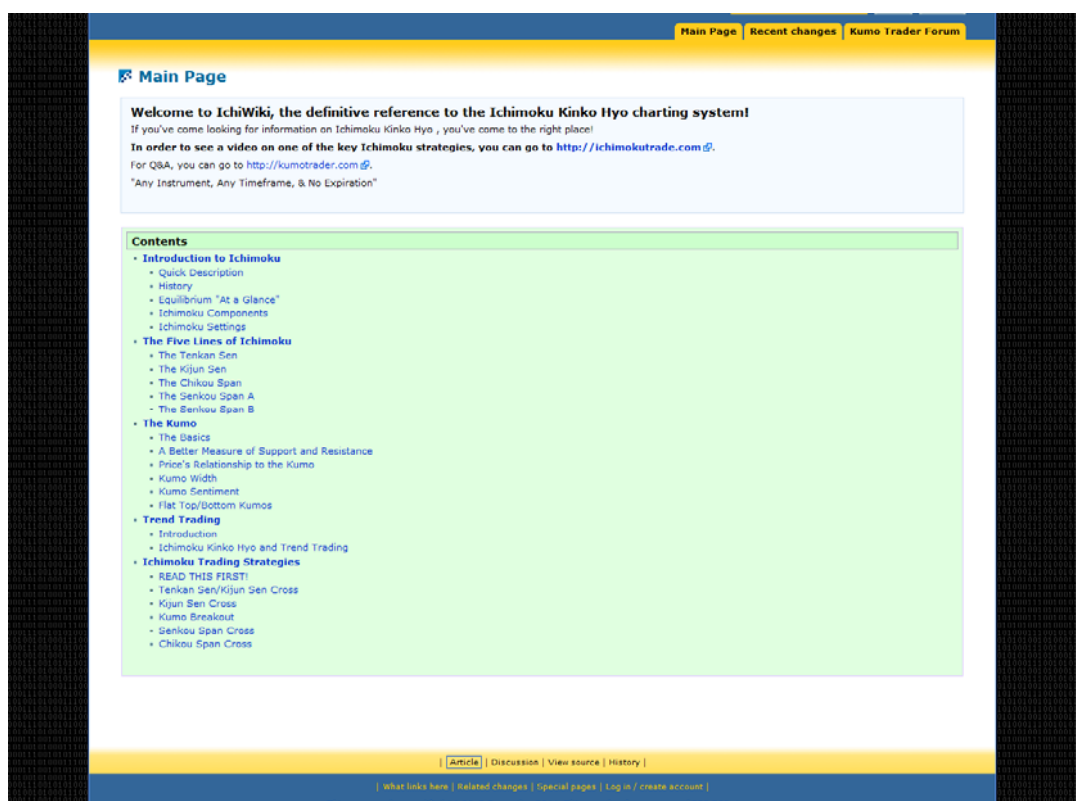
W języku rosyjskim, jedna z pierwszych pozycji to książka z 2003 roku “Индикатор Ишимоку как основа торговой системы” co można przetłumaczyć “Indyikator Ichimoku jako podstawa strategii inwestycyjnej”, której autorem jest Andriej Juriewicz Terechow.

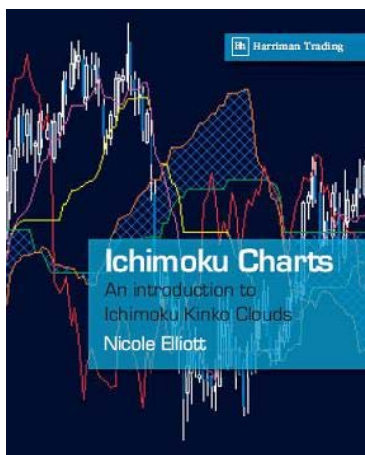
Jeśli chodzi o język angielski to na różnych forach dyskusyjnych pojawiały się informacje na temat Ichimoku, zazwyczaj w formie typowego krótkiego opisu: “jesli czerwona kreseczka przetnie niebieską kreseczkę a zielony zygzaczek” itd itd.

Dopiero na pierwszym forum poświęconemu całkowicie tej strategii:

<http://www.kumotrader.com/forum/>

znajdziemy pierwsze wyczerpujące opisy. Szczególnie interesująca jest IchiWiki, coś w rodzaju encyklopedii Ichimoku, w której znajdziemy syntetyczny opis podstawowych technik używanych w tej strategii:

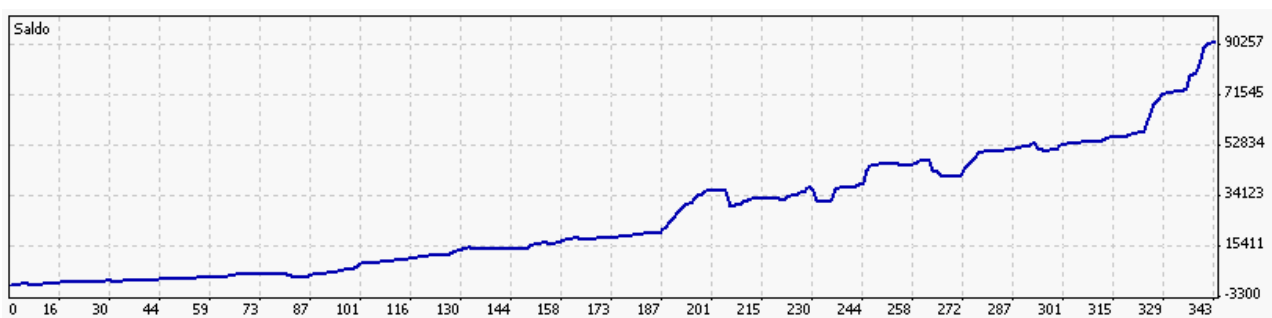

Inną ciekawą pozycją w języku angielskim jest książka pani Nicole Elliott pod tytułem: "Ichimoku Charts: An Introduction to Ichimoku Kinko Clouds", niestety muszę przyznać że pozycja ta bardziej pobudza do dalszych poszukiwań nadając im właściwy kierunek, aniżeli przedstawia techniki Ichimoku, dlatego też tytuł: "An Introduction .." jest jak najbardziej trafny.

Po raz pierwszy z Ichimoku spotkałem się w 2007 roku. Dzięki koledze z forum poświęconemu foreksowi dostałem password inwestora na konto rzeczywiste, na którym pewien rosjanin o nicku "Sarmat" uprawiał trading oparty o tą strategię. W ciągu kilku miesięcy, zaczynając od 1200\$ zarobił on prawie 100.000\$. W załączniku znajdziesz statement z tego wyczynu.

Z Sarmatem udało mi się nawiązać bezpośredni kontakt i rozpocząć przygodę z jedną z najlepszych strategii inwestycyjnych. Widząc wyniki zabrałem się z zapałem do poszukiwania jakichkolwiek informacji na temat Ichimoku, większość materiału to fora dyskusyjne, książki i filmy szkoleniowe po rosyjsku i angielsku o których pisałem wcześniej, godziny dni tygodnie śledzenia wykresów i dziś z perspektywy czasu mogę stwierdzić jak daleki od doskonałości był Sarmat, choć muszę przyznać że było czego pozazdrościć:

Rys. 4. Wyczyn Sarmata w 2007 roku.

4. Co to jest Ichimoku?

Ichimoku jest strategią inwestycyjną, jak już pisałem wcześniej, z tak zwanych **“trend following”** czyli podążających za trendem, pozwala nam z dużym prawdopodobieństwem stwierdzić że jesteśmy w trendzie (a nie korekcie), ustalić dokładny punkt wejścia w rynek i kilka technik na wyjście z operacji.

Z pewnością nie jest to strategia, która wyłapuje szczyty i dołki na wykresie cen, nie jest to strategia, która nie odpuści ani jednego pipsa. Ale w zamian za to Ichimoku pozwala zarobić stabilnie, dając czas na zastosowanie zdrowego zarządzania kapitałem, stosunkowo bezstresowo, bez całodniowego ślęczenia przed monitorem.

Tak opisana strategia może wydawać się galem, niestety nim nie jest, zdarzają się fałszywe sygnały, cena nagle zawraca i idzie w przeciwnym kierunku, dlatego nauczymy się jak wyjść ze stratą bez rujnowania naszego kapitału. Jest to strategia stworzona do realnego tradingu, która bierze pod uwagę wszystkie możliwości, najważniejsze jednak jest to że Ichimoku, który mam przyjemność Ci przedstawić, na dłuższą metę zarabia.

Ichimoku jest bardzo popularny wśród japońskich traderów, i choć świetnie się spisuje na wszystkich parach walutowych to warto zawsze mieć na uwadze takie pary jak GBP/JPY EUR/JPY i USD/JPY używając oryginalnych ustaiweń. Jak to pisała pani Elliott w swojej książce: *gdy zaczyna się coś dzieć na rynku to chcę widzieć to co widzą inni.*

5. Pięć lini Ichimoku

Indyktor Ichimoku składa się z pięciu linii, **cztery średnie i piąta linia** to linia ceny przesunięta do tyłu o 26 świeczek.

Tenkan Sen 転換線

Kijun Sen 基準線

Senkou Span A 先行スパン1

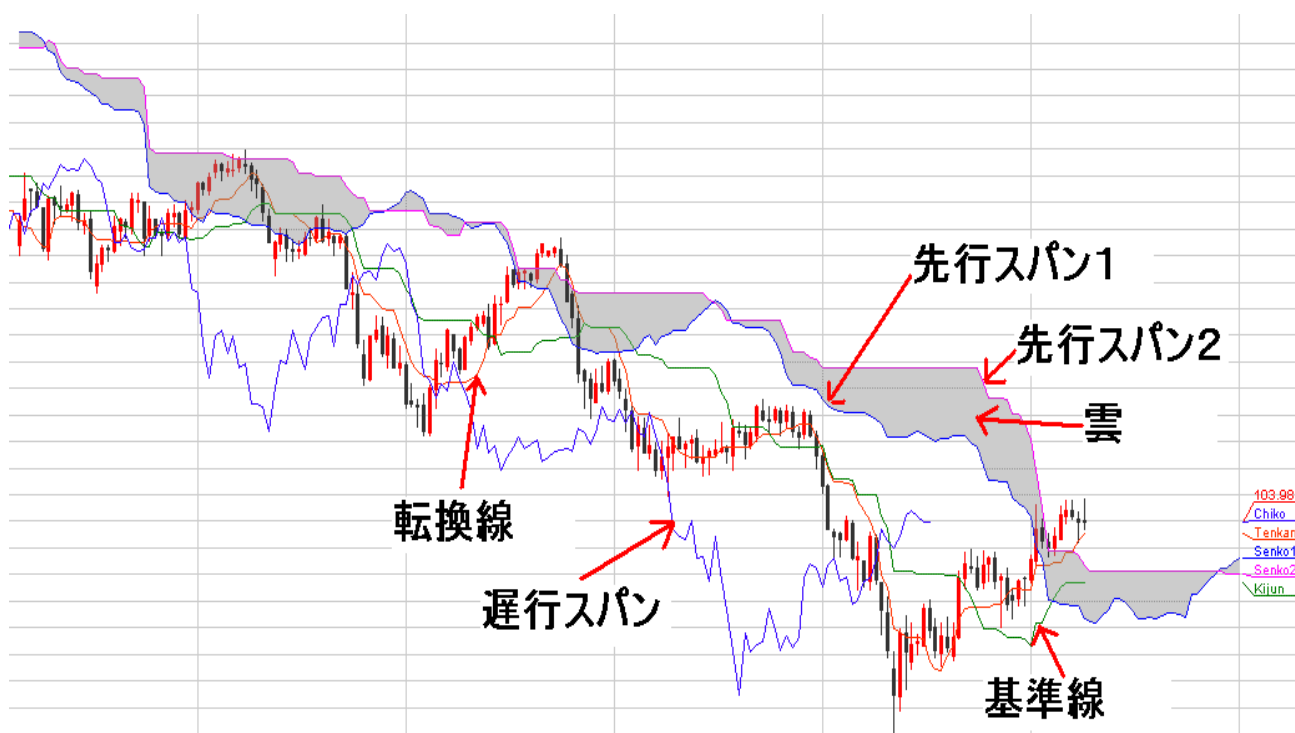
Senkou Span B 先行スパン2

Chikou Span 遅行スパン

Wprawdzie spotkałem się jeszcze z szóstą linią, linią ceny przesuniętą o 26 świeczek do przodu, przedstawił ją na konferencji traderów w Nowosybirsku w 2004 roku Andriej Juriewicz Terechow, o którym już wcześniej wspomniałem, ale szczerze powiedziawszy na niewiele się przydawała, uważam że jej skuteczność była kompletnie przypadkowa.

Cała strategia oparta jest o właściwą interpretację tego w jaki sposób te linie układają się w stosunku do siebie i do linii ceny.

Oto jak wygląda ichimoku u naszych japońskich kolegów:

Rys. 5.

Tenkan Sen

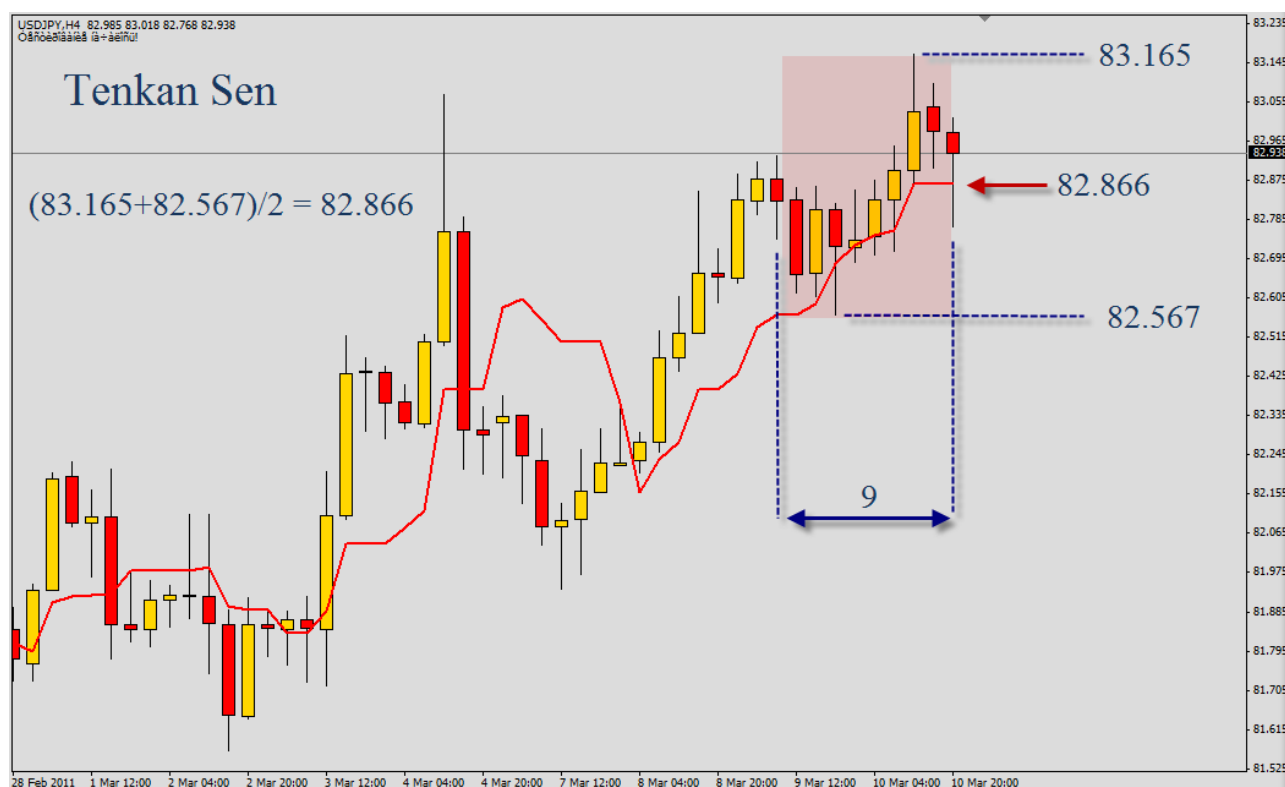
Jest to średnia, którą otrzymujemy poprzez dodanie najwyższego maksimum i najniższego minimum osiągniętych przez cenę w danym okresie i podzielone przez dwa.

Wzór:

$(HH+LL)/2$ przez ostatnich 9 okresów.

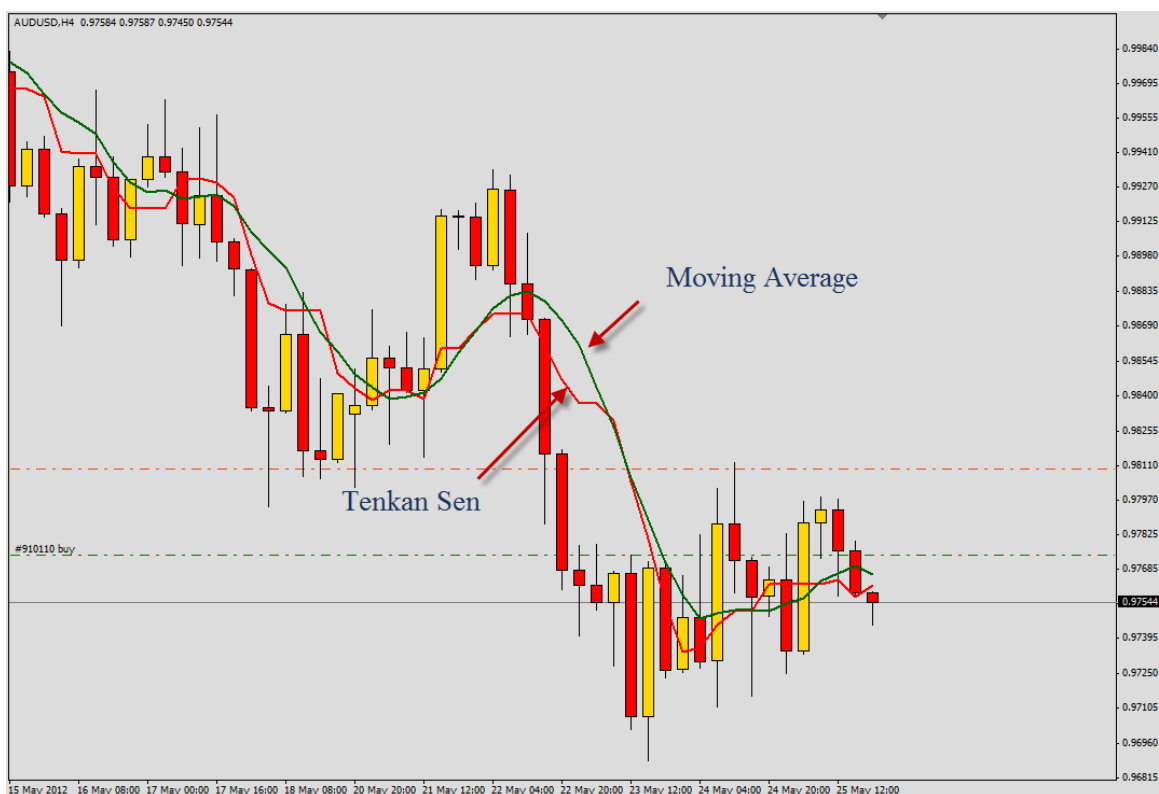
Podstaw ichimoku będziemy się uczyć na okresach oryginalnych przedstawionych przez Hosode czyli 9, 26 i 52, o usawieniach alternatywnych będę pisał w następnym rozdziale.

Rys. 6.

Proszę zwrócić uwagę że linia Tenkan różni się od zwykłej średniej kroczącej, będzie to dla nas dość istotne gdy będziemy określać w którą stronę będzie podążała cena.

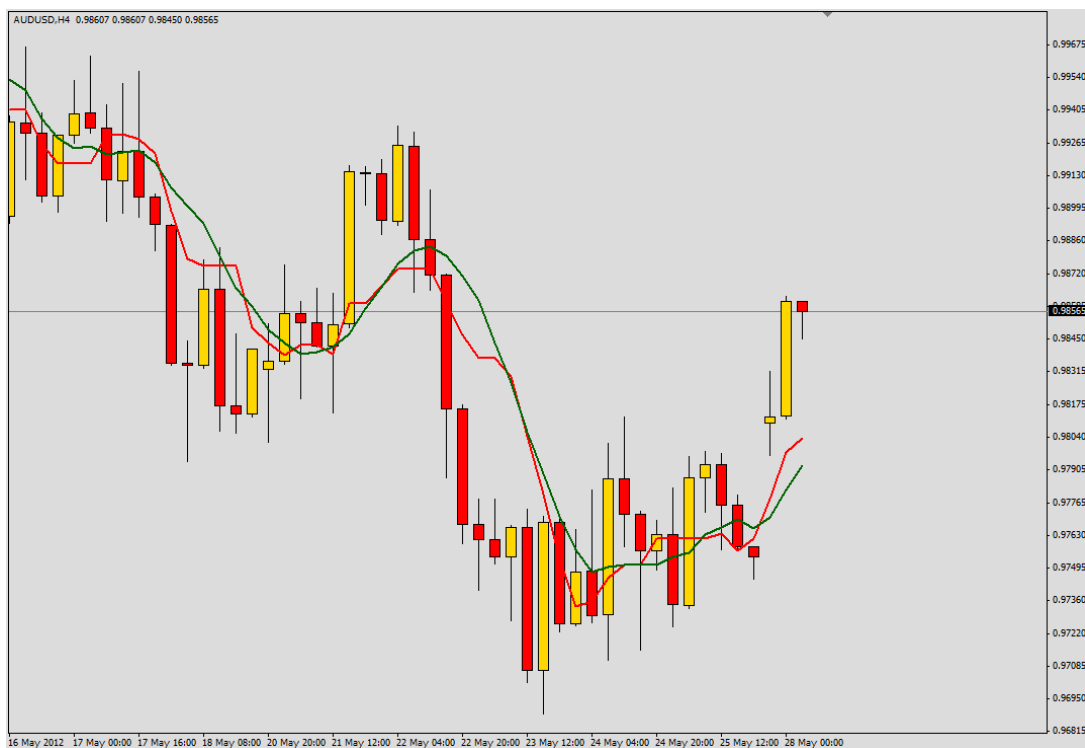
Rosjanie nazywają tą linię linią korekty. Na obrazku poniżej widać różnicę, tenkan jest zwrócony ku górze a średnia krocząca na dół:

Rys. 7.

Łatwo się więc domyśleć że kierunek linii tenkan będzie dla nas ważny przy otwieraniu pozycji. Nigdy nie otwieramy pozycji w przeciwnym kierunku do linii tenkan.

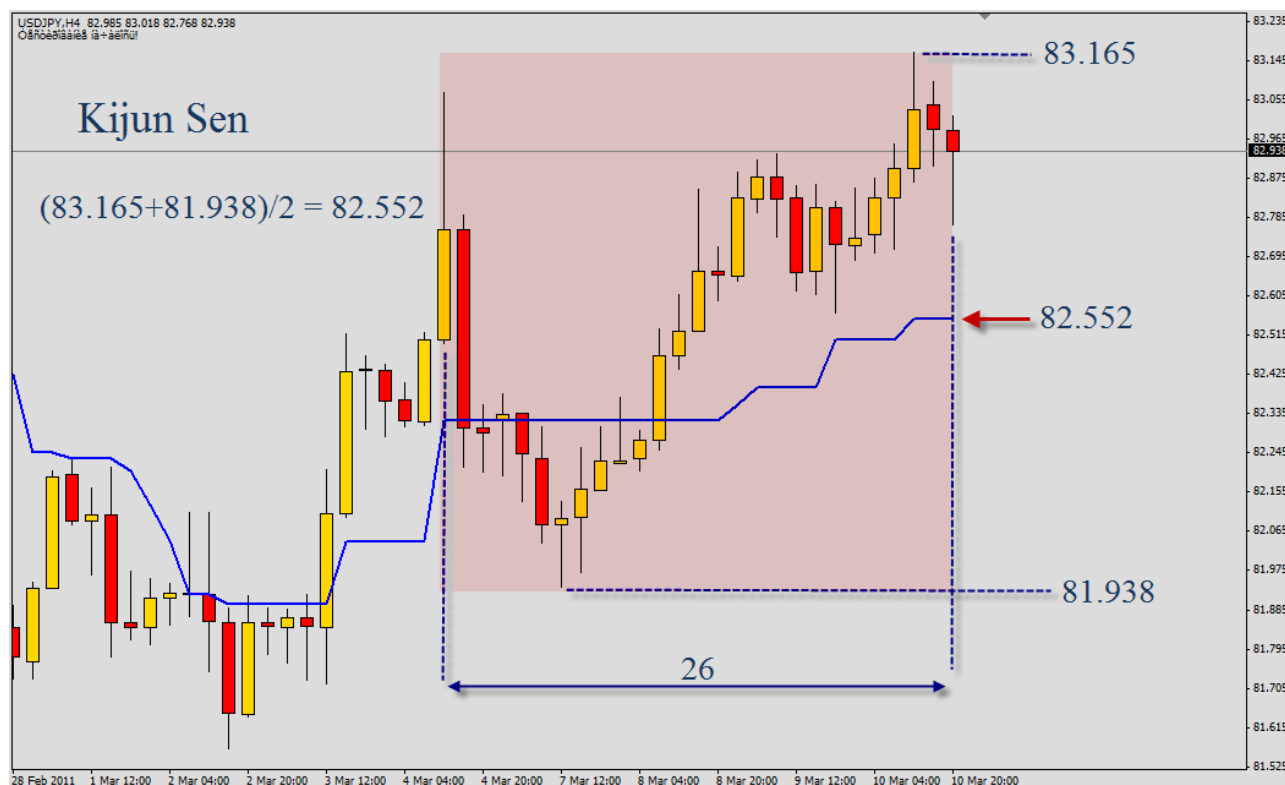
Jak widać po otwarciu rynku tenkan miał rację a nasza operacja została zamknięta przez TP:

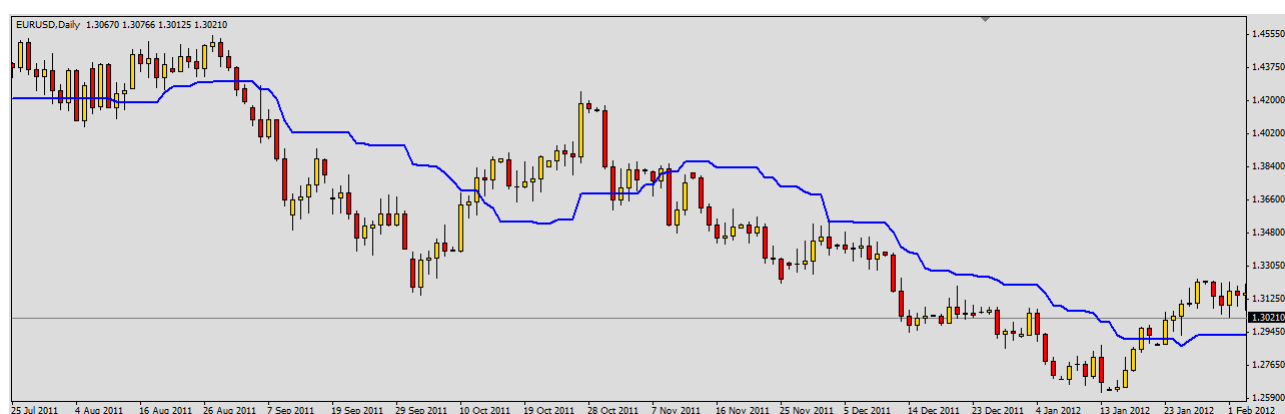
Rys. 8.

Kijun Sen

Jest to średnia, którą otrzymujemy według wzoru $(HH + LL)/2$ przez ostatnich 26 okresów, czyli najwyższe maksimum i najniższe minimum osiągnięte przez cenę w ciągu ostatnich 26 okresów

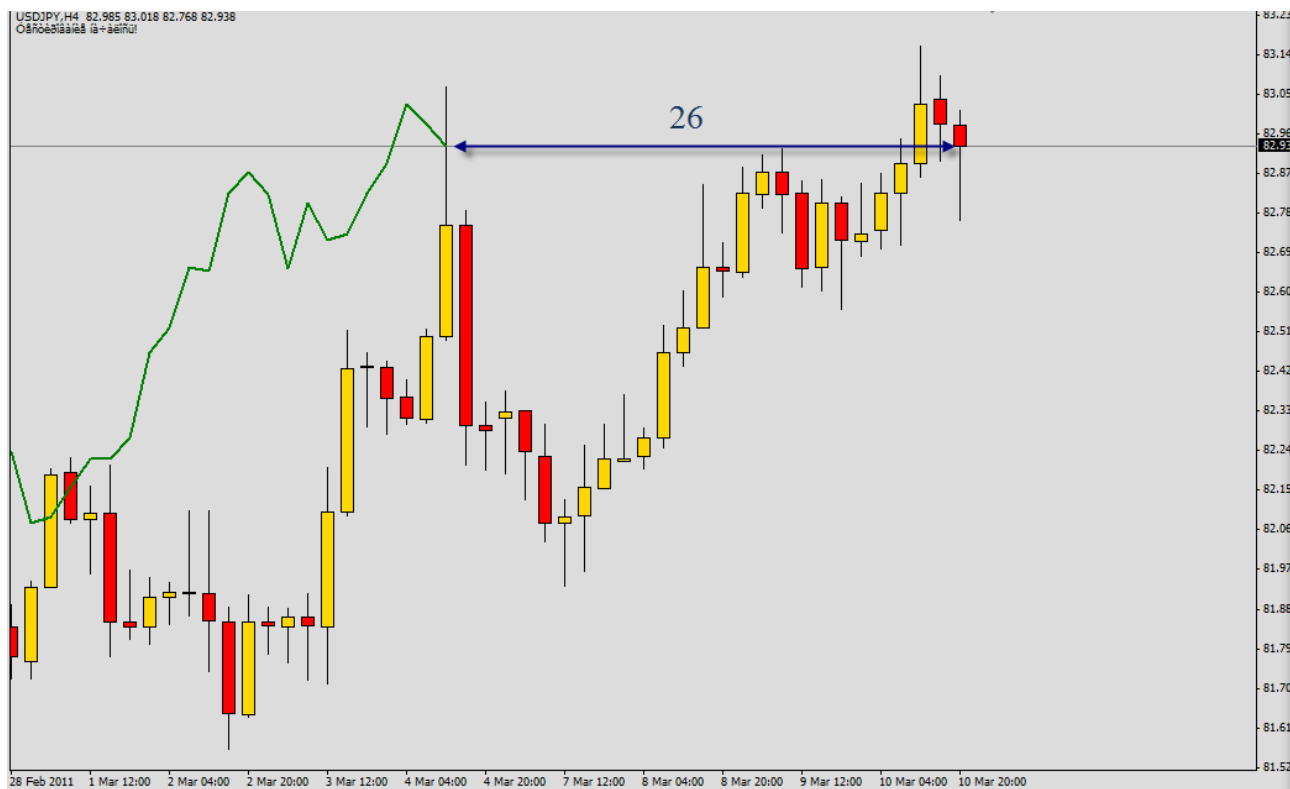
Rys. 9.

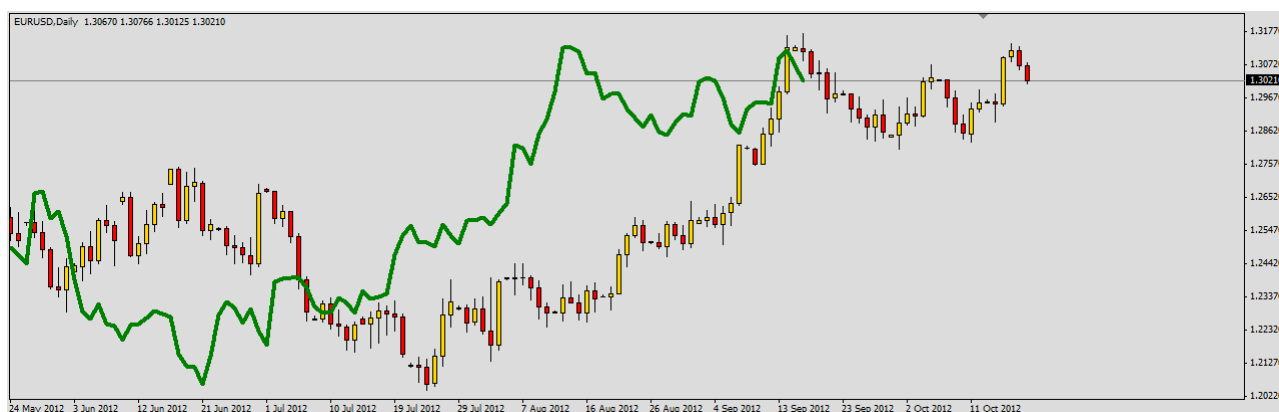
Rys. 10. sam kijun też jest dobrym instrumentem do handlowania.

Chikou Span

Jest to liniowy wykres ceny cofnięty o 26 okresów i służy do potwierdzenia kierunku trendu.

Rys. 11.

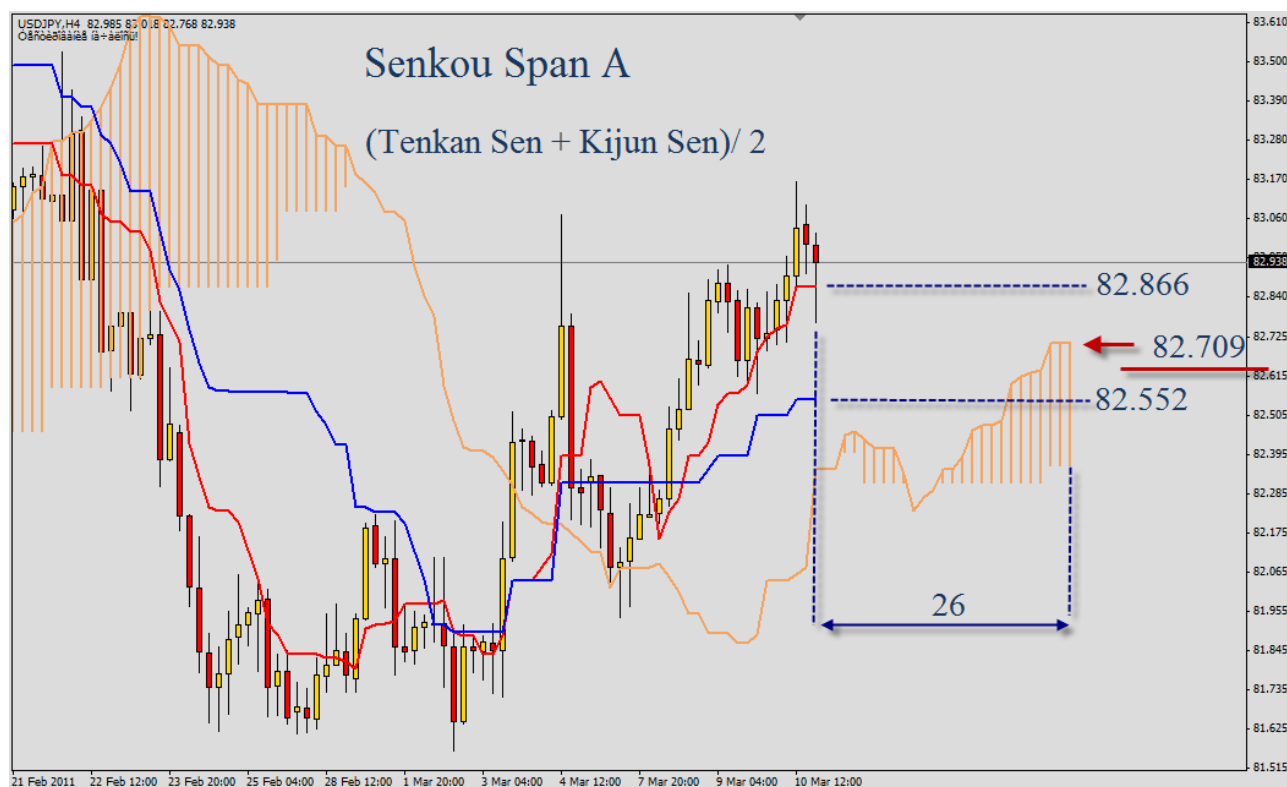
Rys. 12. Chikou może się wydawać mało przydatny, ale tak nie jest.

Senkou Span A

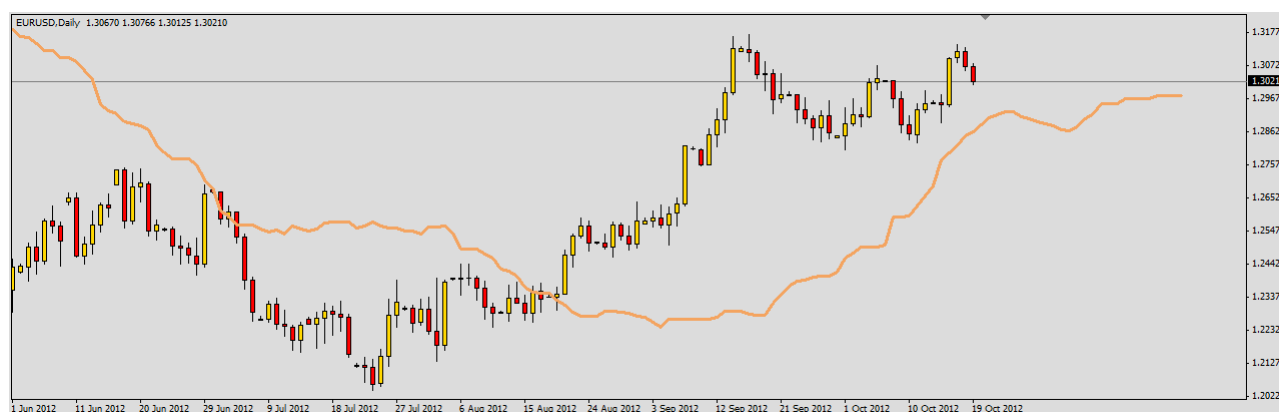
Jest to średnia którą otrzymujemy dodając Tenkan Sen do Kijun Sen i dzielimy przez 2 a wynik umieszczamy o 26 periodów do przodu

$$(\text{Tenkan Sen} + \text{Kijun Sen})/2$$

To jest kolejna specyfika Ichimoku, średnia którą umieszczamy na wykresie o 26 świeczek do przodu i obserwacja jak cena będzie się zachowywała względem tej średniej w przyszłości.

Rys. 13.

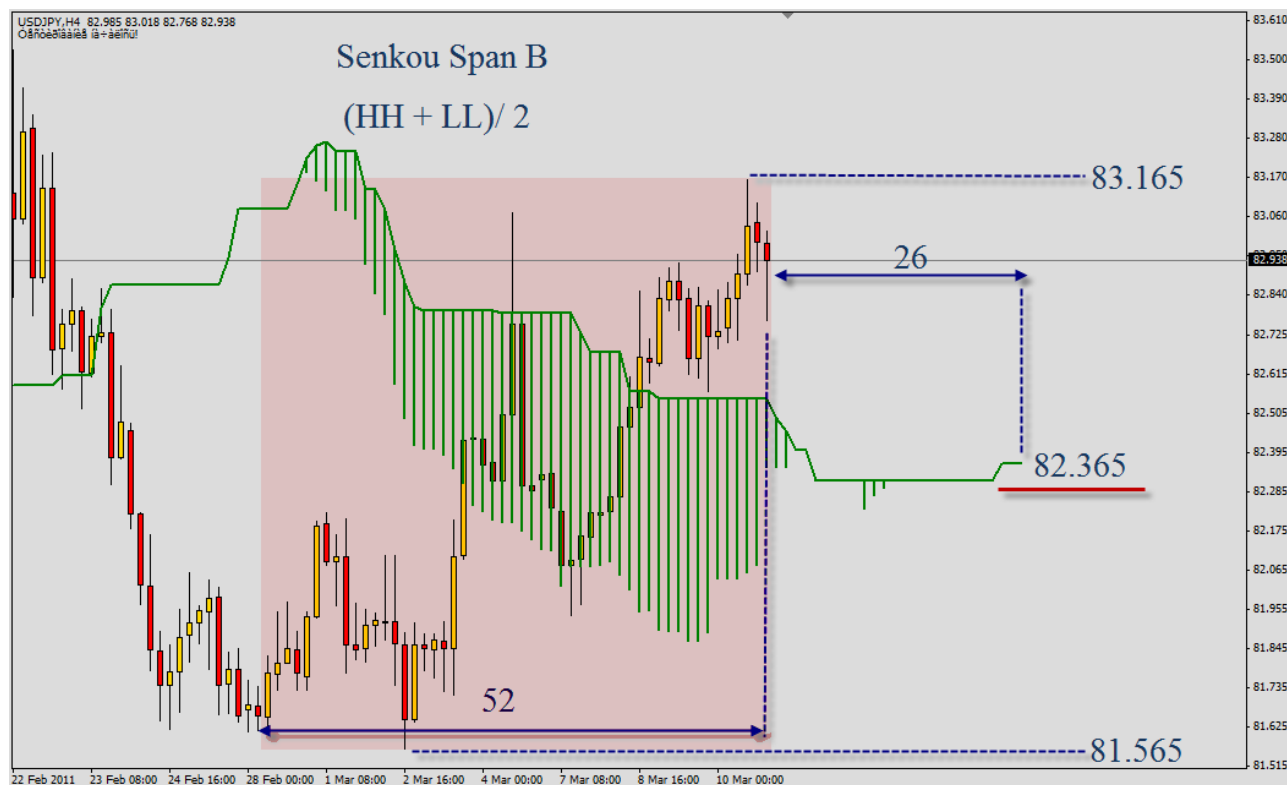

Rys. 14. Senkou Span A

Senkou Span B

Linie senkou Span B otrzymujemy dodając najwyższe maksimum i najniższe minimum z ostatnich **52** okresów (świec) dzielimy wynik przez dwa i umieszczamy o **26** okresów (świeczek) do przodu.

$(HH + LL)/2$.

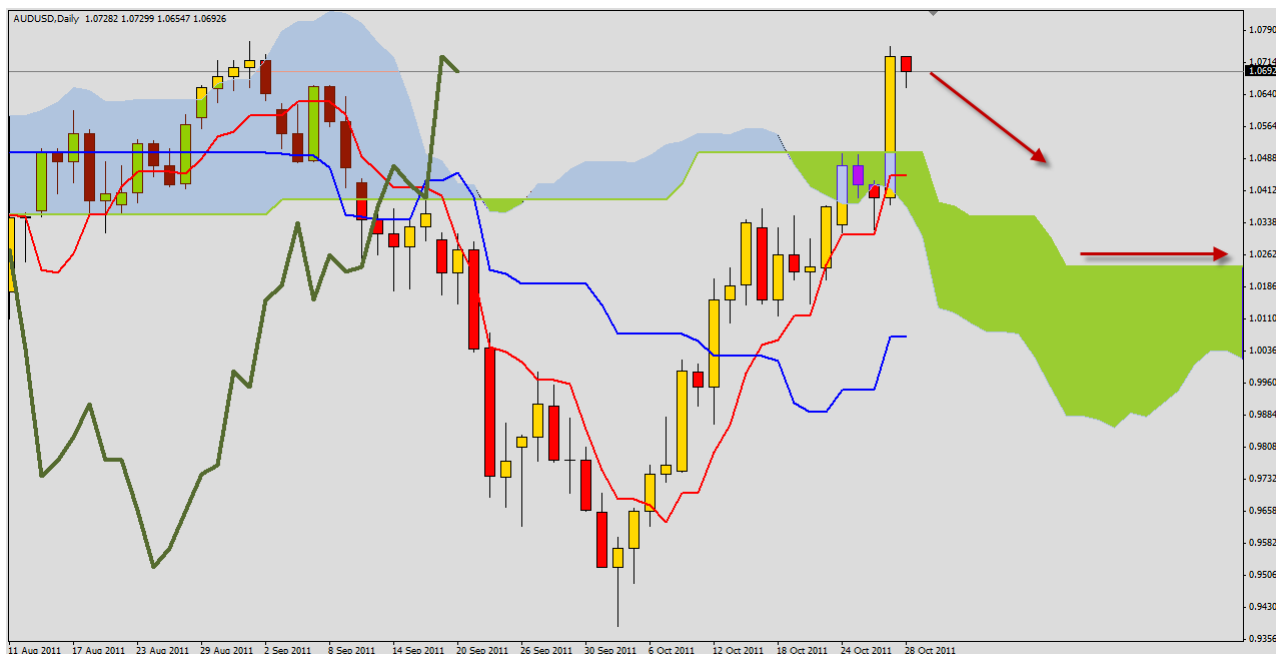
Rys. 15.

Hosoda uważał tę średnią za bardzo ważną. Senkou Span B jeśli przez długi okres jest poziome, czyli nie wzrasta i nie spada, przyciąga cenę do siebie.

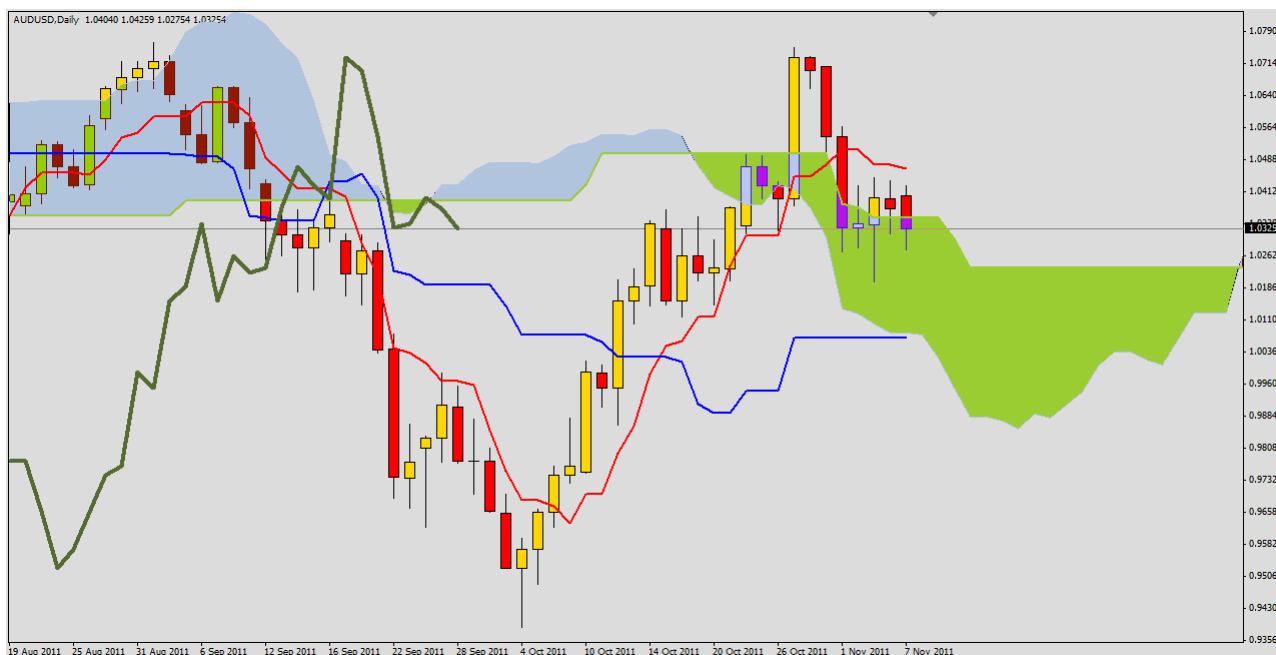
Gdy już trochę zarobisz a senkou span b jest poziome uważaj by cena nie została "przyciągnięta" przez tę średnią. Będzie to bardzo jasne gdy wytłumaczę na czym polega "rownowaga" equilibrium.

Poniżej na przykładzie pary AUDUSD widzimy doskonale jak to działa:

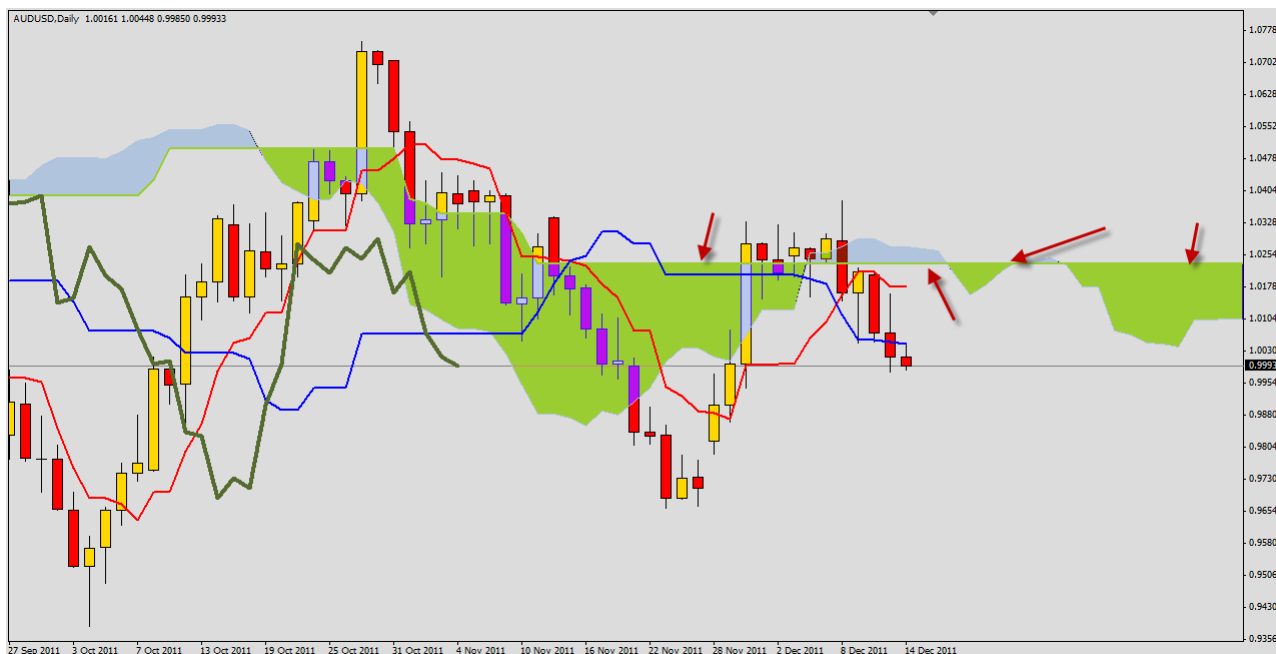
Rys. 16.

Cena przebija chmurę spadkową od dołu do góry (Rys. 16.), dając sygnał na wzrost, ale equilibrium tu nie istnieje, chmura jest zdecydowanie spadkowa a senkou span b jest płaską poziomą linią dopiero “przebiecie” kanału, którego średnią jest senkou span b będzie potwierdzeniem rozpoczęcia trendu:

Rys. 17.

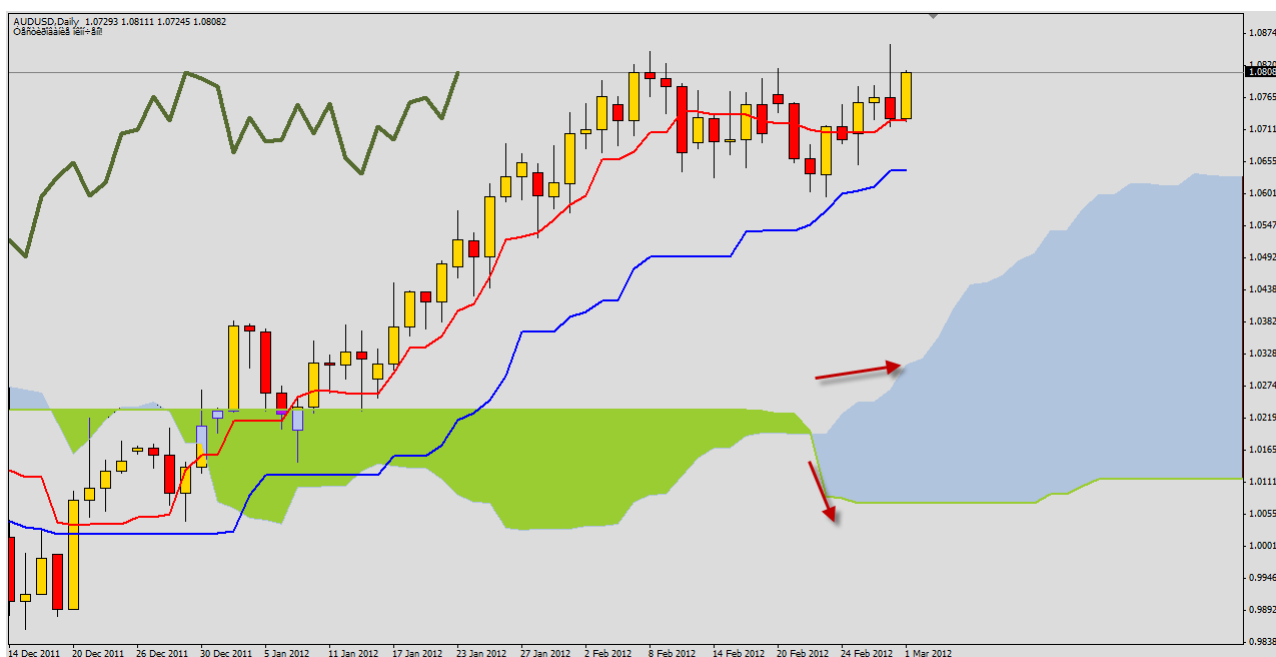
Jak widzimy na rysunku 17, cena została “przyciągnięta” przez płaski senkou span B a nasze przewidywania zaznaczone czerwonymi strzałkami na rysunku 16, sprawdziły się w 100%. Co dzieje się dalej?:

Rys. 18.

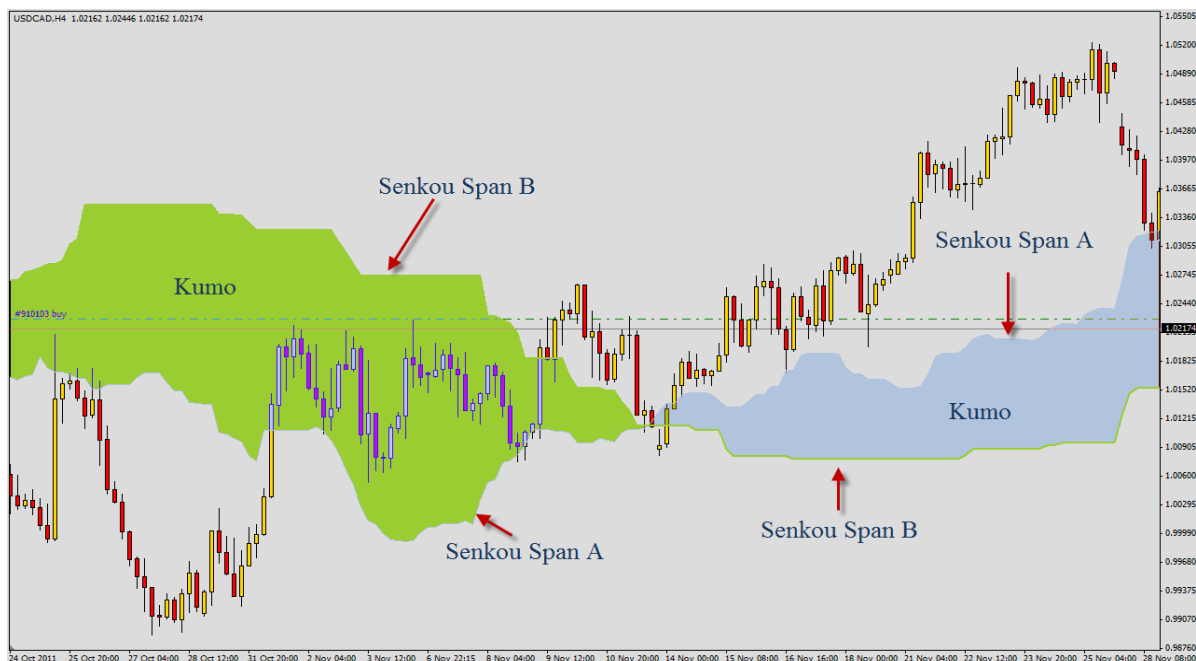
Płaski senkou span b nie pozwolił nawet na spadek, choć sygnał na sprzedaż był bardzo jasny, cena znów oddaliła się od "płaskiego" senkou span b i zaraz do niego wróciła. Czerwonymi strzałkami zaznaczyłem senkou span B.

Dopiero teraz gdy senkou span b się poruszył by stworzyć chmurę wzrostową, możemy zainwestować i otworzyć pozycję "buy", ale uwaga senkou span b jest spadkowe, więc niebawem możemy spodziewać się przebicia chmury i ewentualnego spadku:

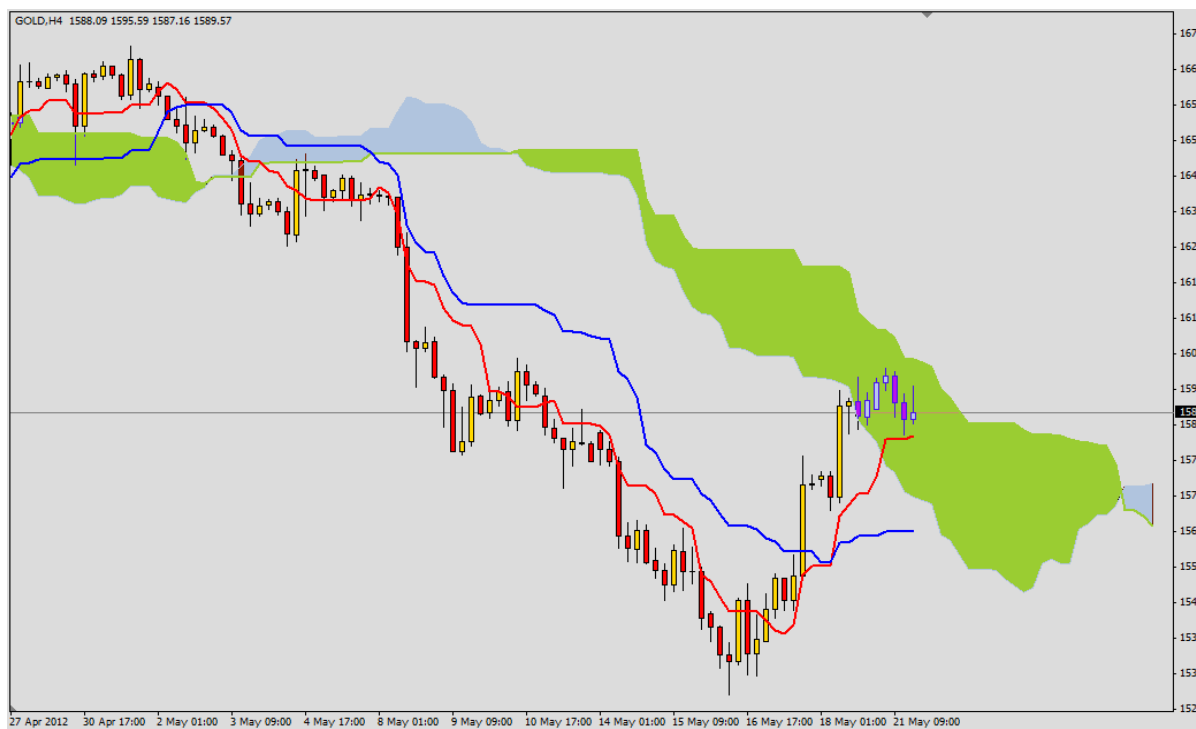
Rys. 19.

Przestrzeń na wykresie pomiędzy Senkou span A i senkou Span B nazywamy chmurą "kumo". Kumo jest sercem całej strategii, to dzięki kumo widzimy od razu czy jesteśmy w trendzie wzrostowym czy spadkowym. Jeśli Senkou Span A znajduje się nad Senkou Span B to mamy chmurę wzrostową, na naszym wykresie niebieską, jeśli Senkou Span A znajduje się pod Senkou Span B to mamy chmurę spadkową, na naszym wykresie zieloną:

Rys. 20. Chmura spadkowa i chmura wzrostowa

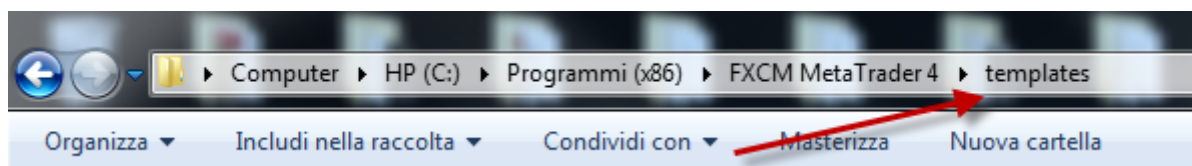
A tak prezentuje się całość:

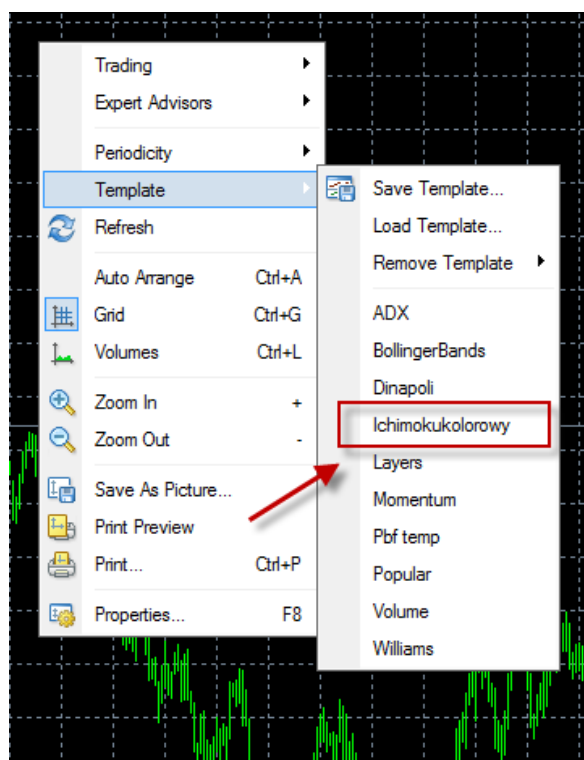
Rys. 21.

W załącznikach do e-booka znajdziesz template o nazwie “ichimokukolorowy”, na początku może wydawać się trochę zbyt kolorowy, kwestia przyzwyczajenia, ale z pewnością jest bardzo czytelny jeśli chodzi o sygnały.

By nałożyć template na wykres ceny na platformie metatrader wystarczy skopiować plik o nazwie Ichimokukolorowy do naszego metatradera w folderze templates :

Następnie naciskamy prawy klawisz myszy na grafiku ceny, wybieramy napis template i nasz template Ichimokukolorowy

Lub jeśli ktoś woli wersja oryginalna proponowana przez metatradera:

Rys. 22.

Odrzu na pierwszy “rzut oka” łatwo jest zauważyć gdzie można było wejść w pozycję krótką, ale jak korzystać z całego systemu dowiemy się w następnych rozdziałach.

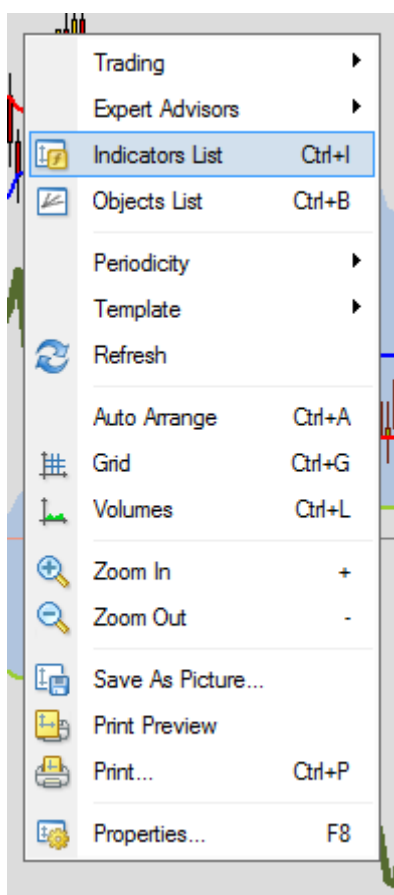

Rys. 23.

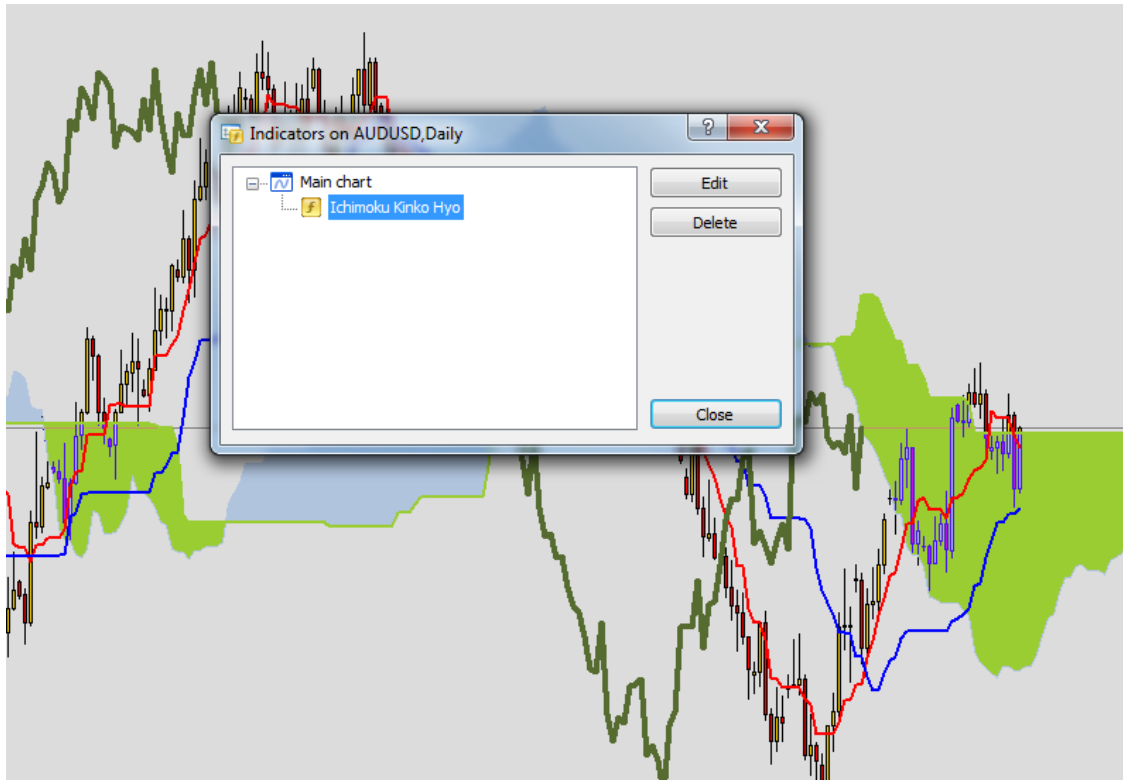
6. Ustawienia indykatora Ichimoku i przedziały czasowe.

W poprzednim rozdziale opisując z czego składa się indyktor ichimoku, użyłem oryginalnych ustawień podanych przez Hosodę, czyli 9,26,52. Biorąc jednak pod uwagę że system został stworzony do pracy na bardzo dużych przedziałach czasowych (świece tygodniowe), i na potrzeby Tokijskiej Giełdy Papierów Wartościowych, możemy więc często się spotkać na forach dyskusyjnych i w literaturze z próbą dopasowania a właściwie “dostrojenia” indykatora do specyficznego rynku forex oraz do mniejszych przedziałów czasowych. Oczywiście wszystko jest dozwolone, a poszukiwania optymalnych ustawień jak najbardziej wskazane. Najlepiej jeśli nowe ustawienia mają jakieś logiczne wytłumaczenie. Dla przykładu standartowe ustawienia na świecach tygodniowych dają nam obraz sytuacji danej pary z ostatniego roku. Jak wiemy rok ma 52 tygodnie, pół roku to 26 tygodni itd itd.

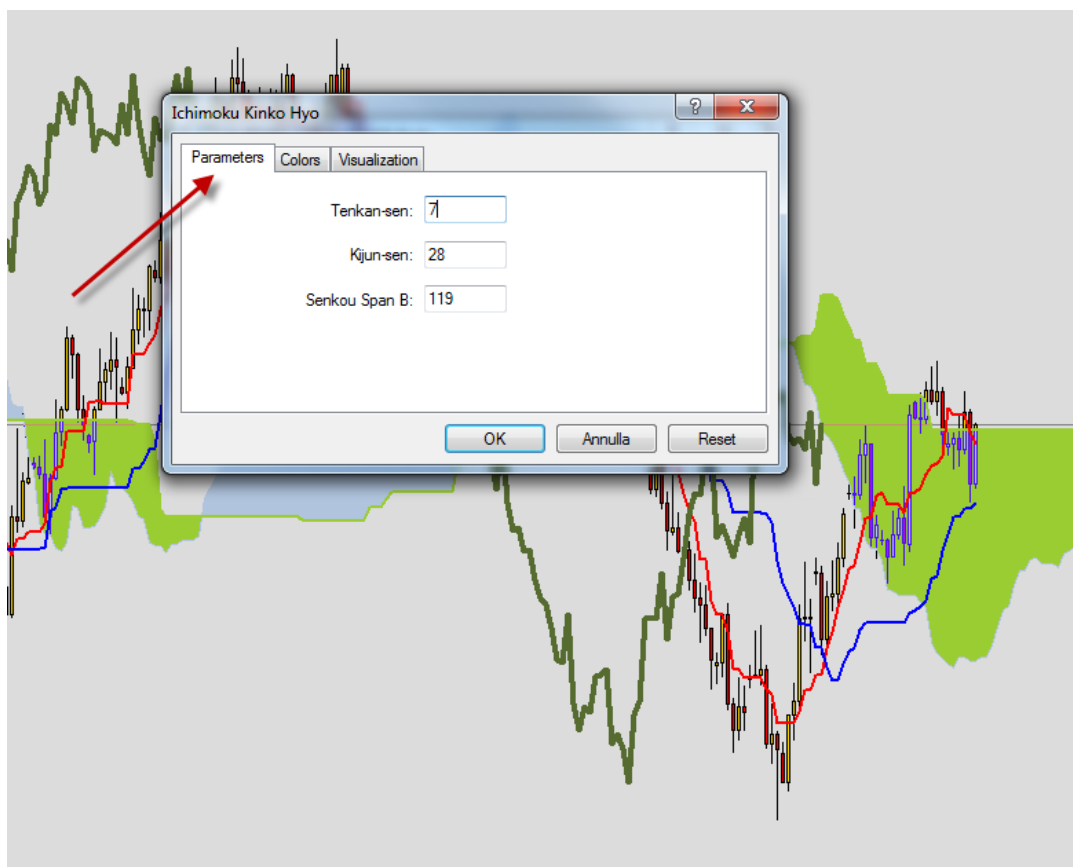
By zmienić ustawienia na platformie Metatrader wystarczy znaleźć listę indykatorów naciskając prawym klawiszem myszki na wykresie ceny:

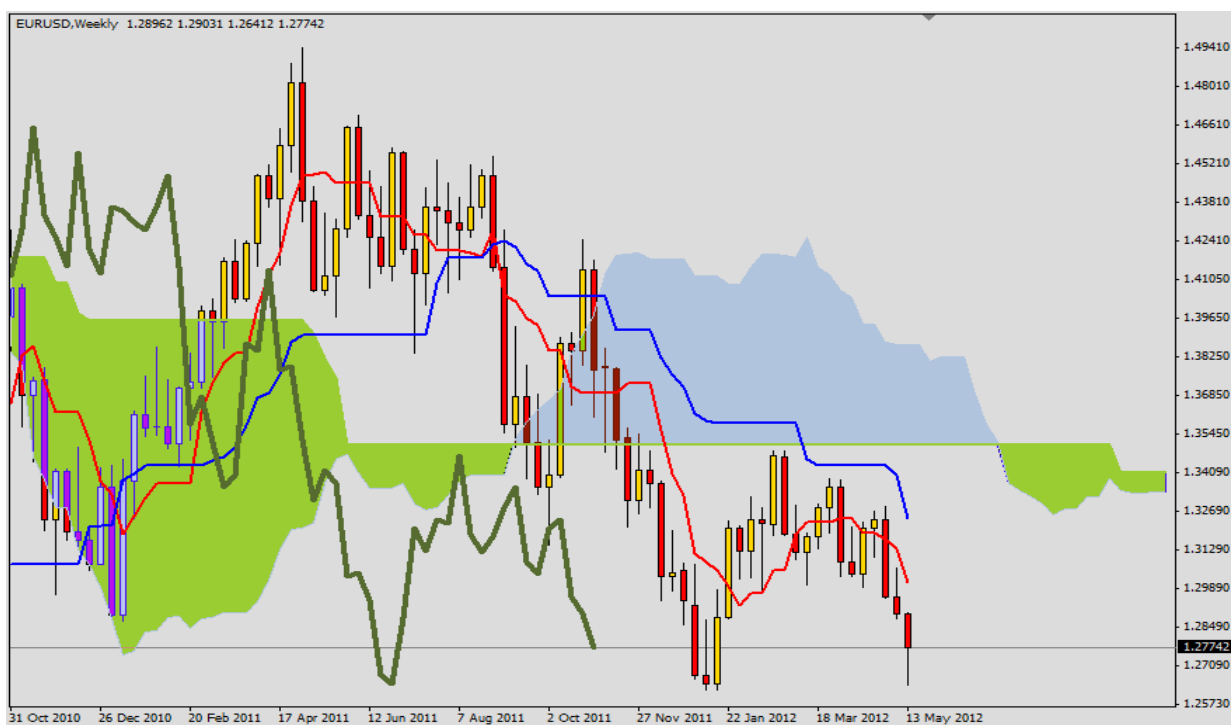
Wybieramy listę indykatorów i pojawia się nam nasz indyktor:

Klikamy dwa razy i otwieramy okno na zakładce parametry:

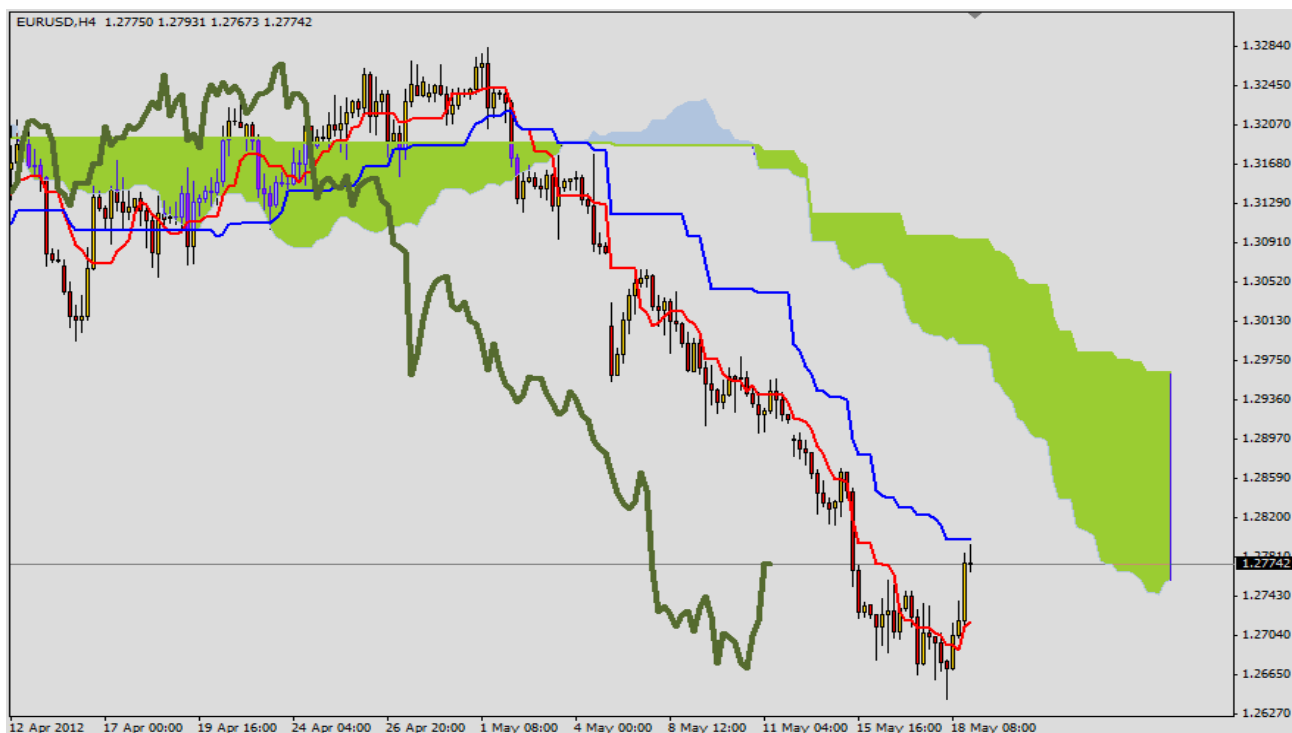

Teraz możemy zmieniać ustawienia indykatora według naszych potrzeb.

Rys. 24. Ustawienia oryginalne na świecach tygodniowych

Mój pierwszy nauczyciel strategii ichimoku, używał ustawień bardzo ciekawych: 8, 34, 144 na świecach czterogodzinnych, jak widać na raporcie w załączniku, ustawienia te całkiem nieźle się spisywały choć ciężko się doszukać tu jakiegokolwiek logiki, od razu jednak rzuca się w oczy że są to liczby Fibonaciego i wygląda to bardziej na numerologię niż na logiczne “objęcie” zakresów czasowych.

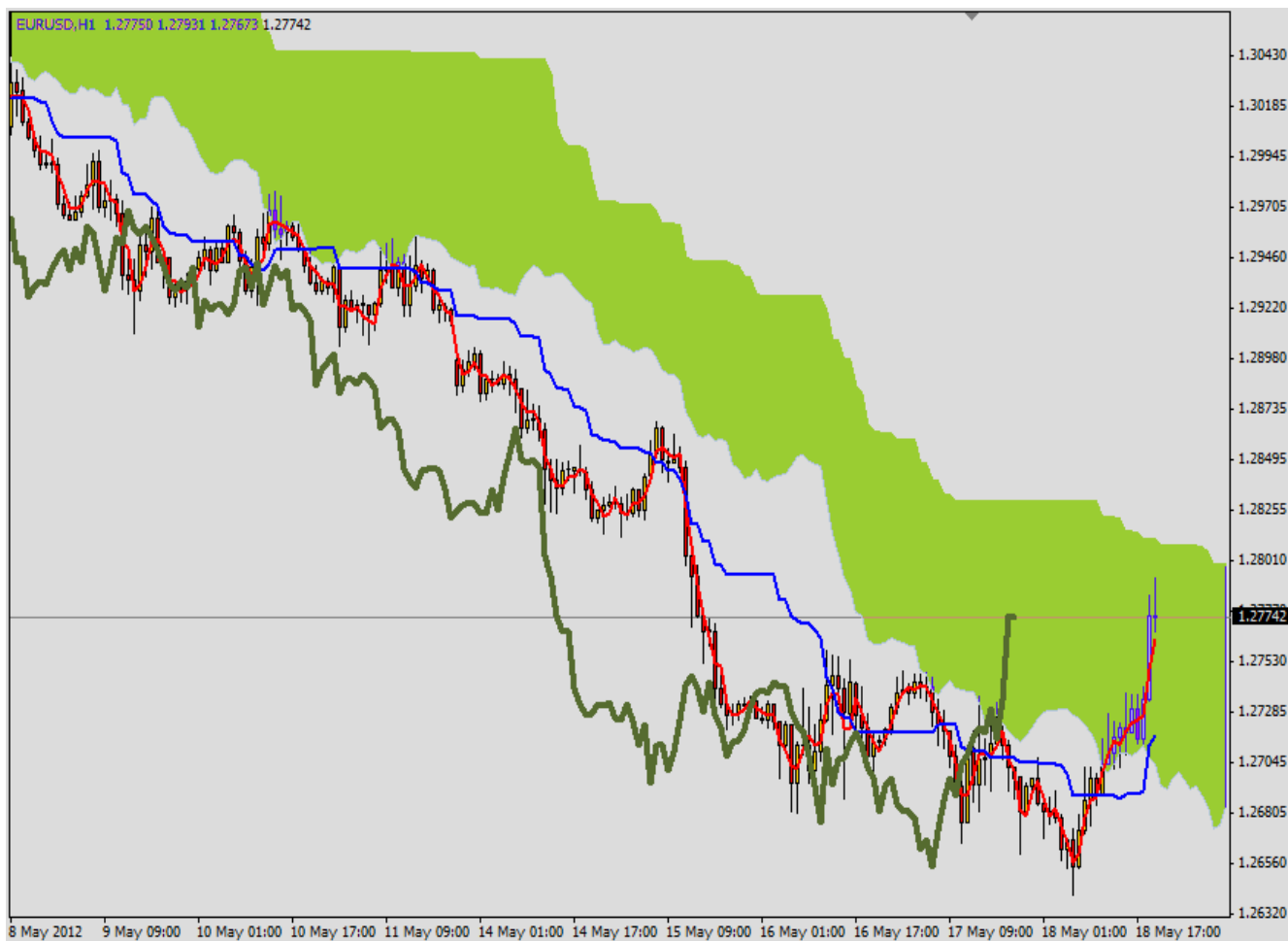

Rys. 25. Ustawienia 8, 34 144

Rzeczywiście i na tym też da się zarobić, choć uważam że opóźnienie linii kijun jest zbyt duże, gdybyśmy chcieli zastosować jedną z technik Hosody i umieścić na tej linii ruchomy stop lose to zarobek byłby o wiele mniejszy od spodziewanego.

Inne ciekawe ustawienia to:

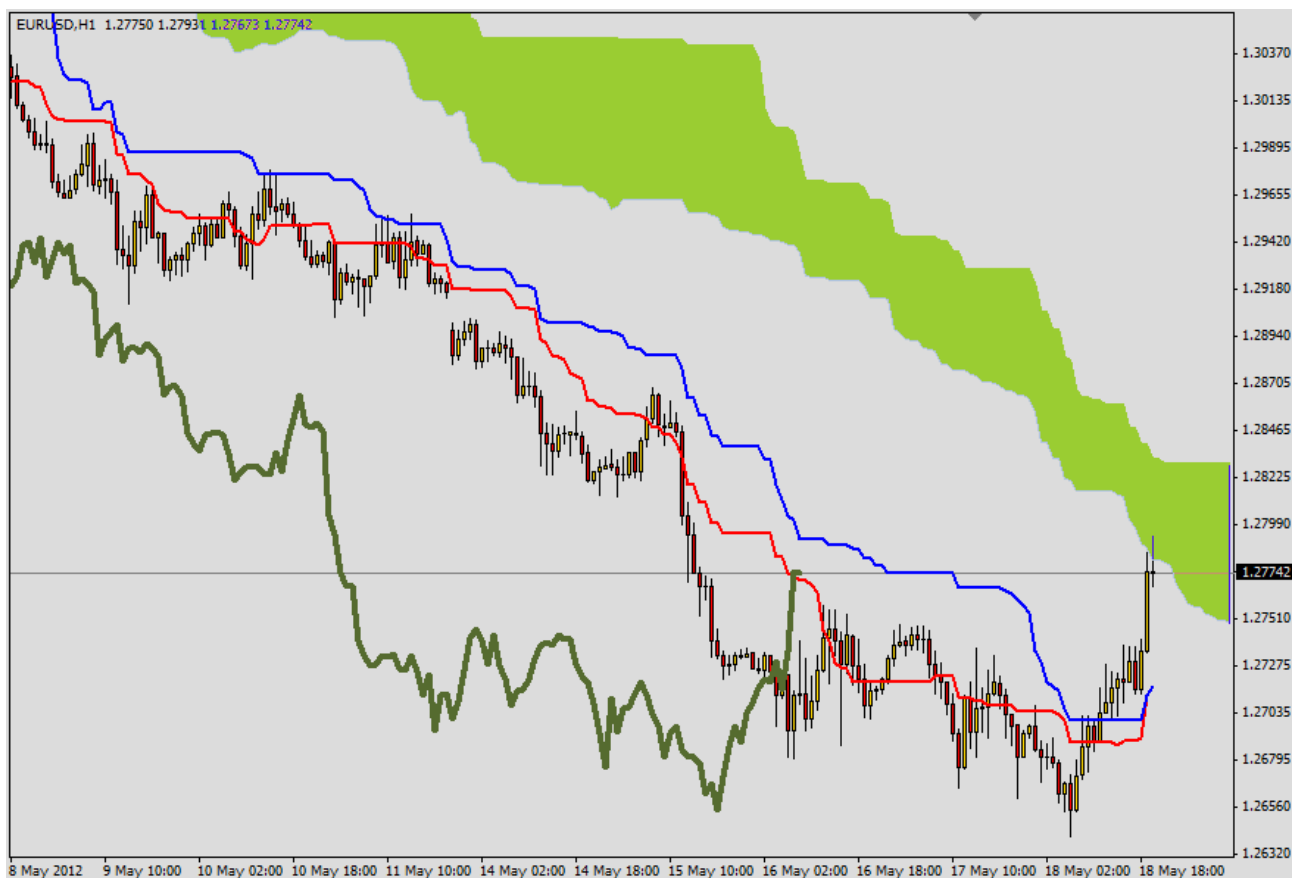
2, 24, 120 na świecach godzinnych

Rys. 26. Ustawienia 2, 24, 120 na świecach godzinnych

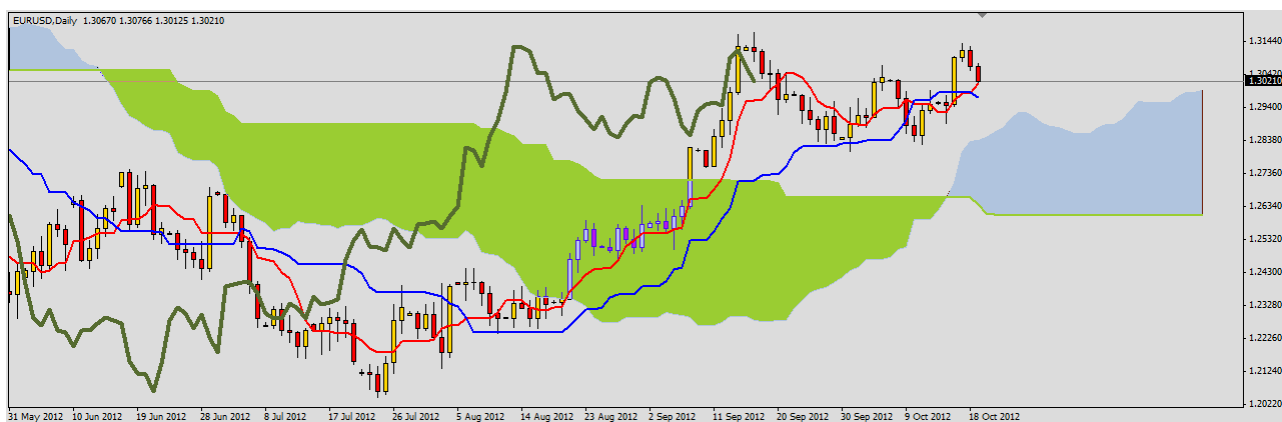
Tu łatwo się domyśleć, że autor próbował doszukać się trendów na skalę jednego dnia (24 godziny) i jednego tygodnia (120 godzin to 5 dni), testowałem i te ustawienia, ale wyniki nie były zbyt zachęcające.

Trochę lepszą próbą tego samego podejścia są ustawienia 24, 60, 120

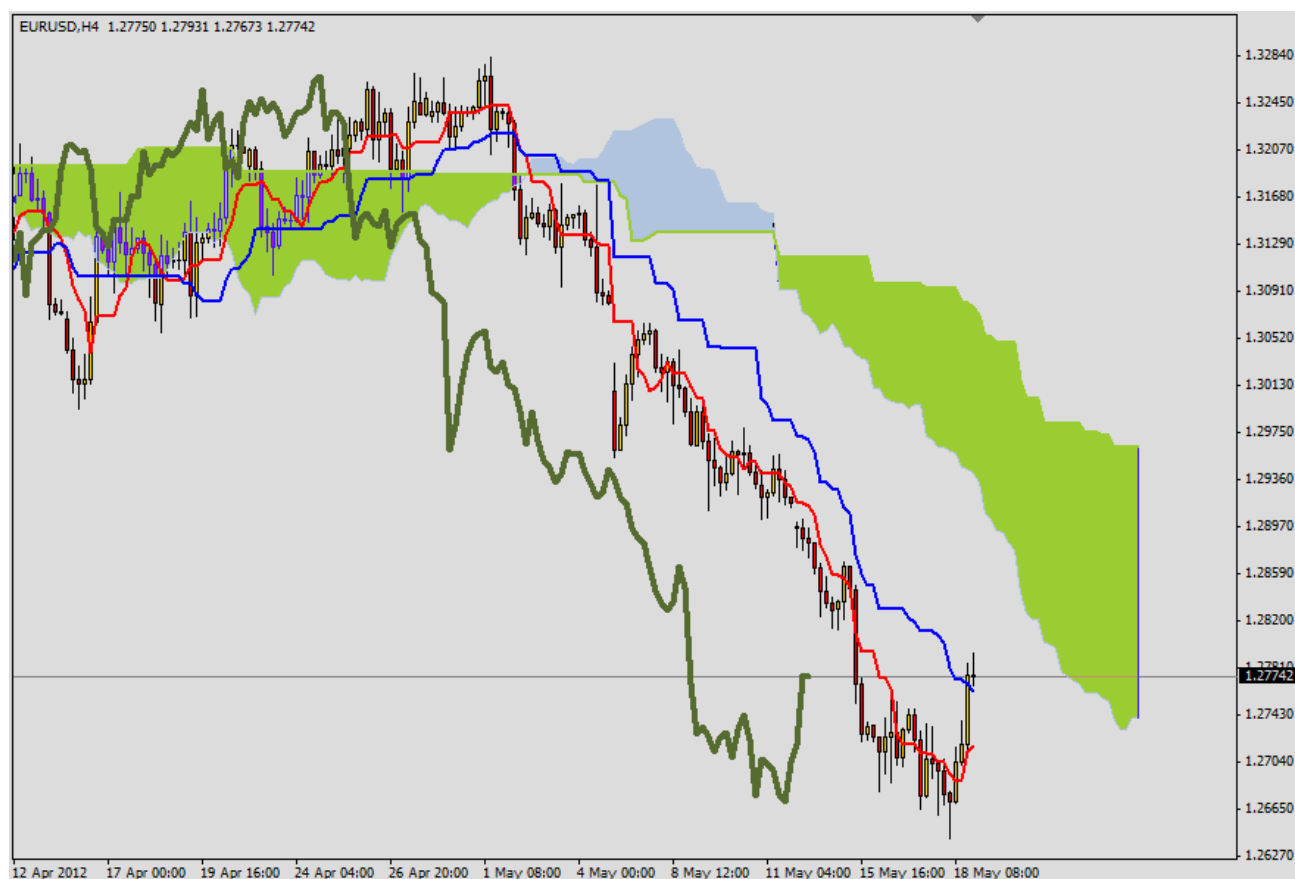

Rys. 27. Ustawienia 24, 60, 120

Ja po wielu próbach i poszukiwaniach, pozostałem przy dość nietypowych ustawieniach, które powstały przy testowaniu automatu opartego o strategię ichimoku. Okazało się że na świecach czterogodzinnych najlepsze wyniki dają ustawienia 7,28,119. Pracuję na tych ustawieniach już od kilku lat, co pozwoliło mi zaobserwować nowe zależności i nowe sygnały wejścia.

Rys. 28. Ustawienia 7, 28, 119 na D1

Rys. 29. Ustawienia 7,28,119 na H4

Jeśli chodzi o **przedziały czasowe** to uważam że najlepsze do handlu są świece czterogodzinne i jednodniowe, obserwując pary na tych TF spokojnie pracuję zaglądając do komputera lub na komórkę co cztery godziny na 15 - 20 minut. Wźmy pod uwagę że Ichimoku, jak już pisałem to trend follower, czyli system który zakłada wchodzenie na rynek gdy na podstawie naszych średnich stwierdzamy że jesteśmy w trendzie, i wychodzenie z pozycji gdy mamy pierwsze podejrzenia że trend się kończy. Wiadomo że określenie jakiegokolwiek trendu na świeczkach jednodniowych to raczej trudne zadanie, osobiście unikam TF mniejszych niż 1h, choć uczciwie przyznaję że spotkałem osoby, które skalpowały bardzo skutecznie używając ichimoku na 2 TF: 1 minuta i 5 minut. Oczywiście jeśli pracujesz na świecach 5 min to na tym TF szukaj zarówno sygnałów do wejścia jak i do wyjścia, nie ma nic gorszego jak otwieranie pozycji na małym TF z TP rzędu kilku pipsów i SL znalezionym na świecach 4H lub 1D w odległości kilkuset pipsów.

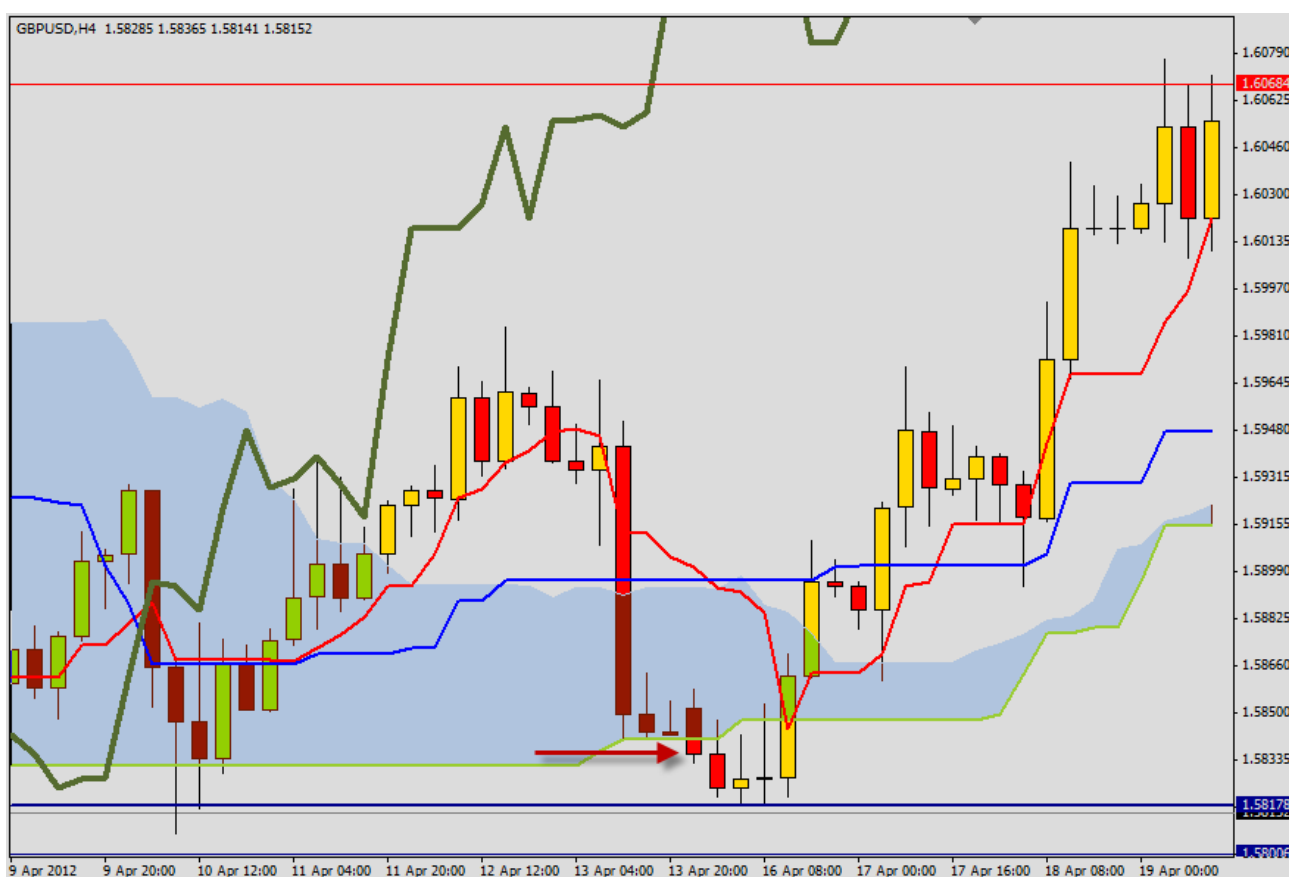

W następnym rozdziale, gdy bede opisywał sygnały indykatora ichimoku bede sie posługiwał moimi ustawieniami czyli **7, 28, 119**.

7. Znalezienie ważnych wsparć i oporów.

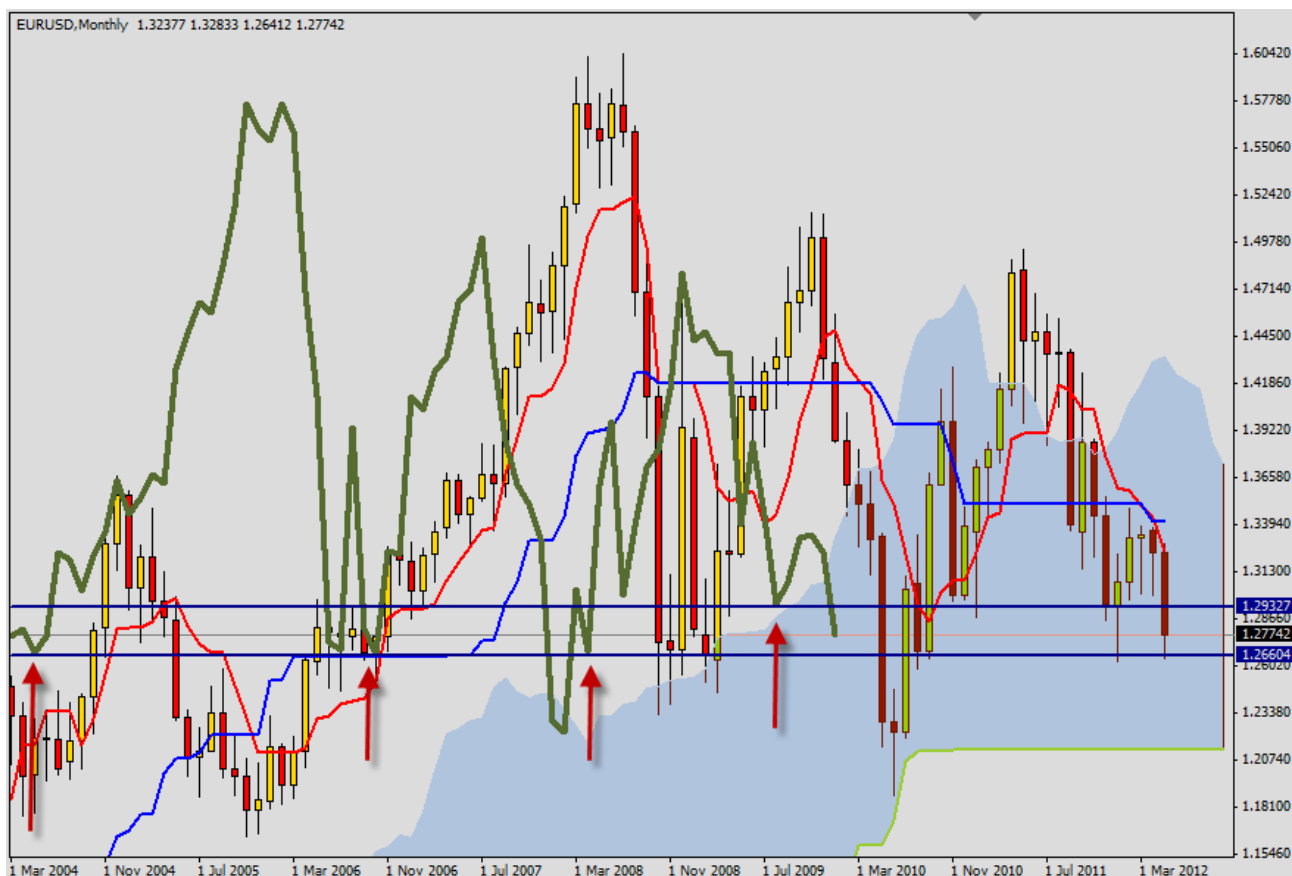
Bardzo ważne w tradingu jest znalezienie i zaznaczenie silnych wsparć i oporów i od tego właśnie zaczniemy. Często zdarzało mi się nie otwierać jakiejś operacji, choć wszystkie warunki do otwarcia zostały spełnione, gdyż cena znajdowała się zbyt blisko jakiegoś silnego wsparcia/oporu. W takiej sytuacji czekam, aż cena przebijie taką linię i dopiero wtedy wiem że trend jest tak silny że mogę śmiało inwestować.

Oto sytuacja z dnia 15 kwietnia 2012 roku, gdzie na parze gbpusd wszystkie warunki do wejścia sell zostały spełnione (na rysunku 24 świeca zaznaczona strzałką), jednak obecność ważnego wsparcia w pobliżu mówiła nam że operacja jest zbyt ryzykowna, dopiero ewentualne przebicie tego wsparcia byłoby sygnałem na otwarcie pozycji sell.

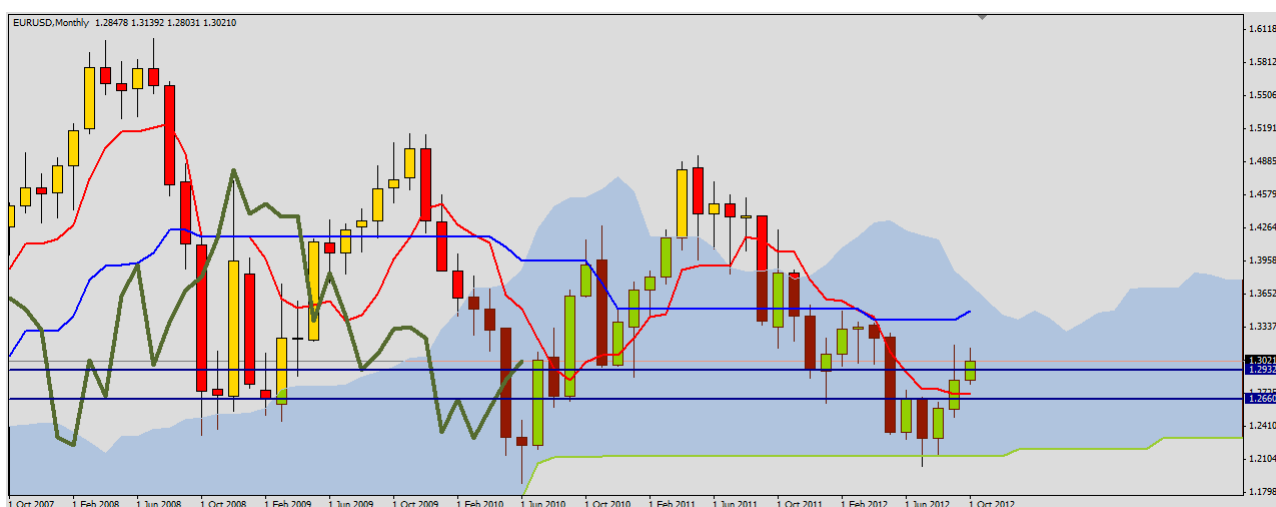
Rys. 30. Ważne wsparcie które pozwoliło mi uniknąć straty

By ustalić wsparcia i opory używamy lini chikou span, zaczynamy od wykresu ze świecami miesięcznymi i szukamy załamań tej linii, które znajdują się w pobliżu obecnej ceny:

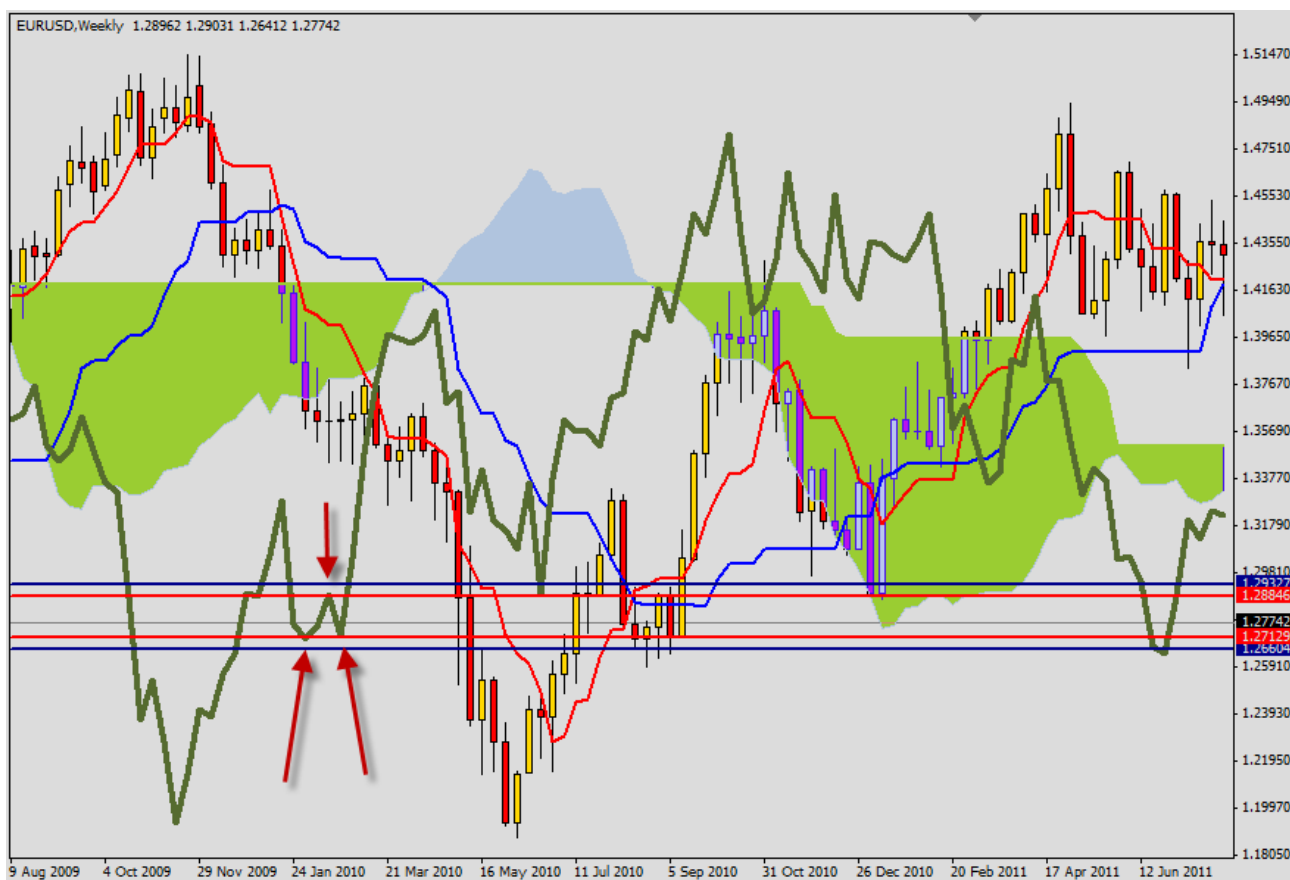
Rys. 31. Wsparcia i opory zaznaczone na świecach miesięcznych za pomocą chikou.

Czerwonymi strzałkami zaznaczyłem załamania lini chikou span, zobacz jak ważnym wsparciem jest linia na poziomie 1.26604, na miesięcznych świecach służyła nam za wsparcie od którego cena odbiła się aż trzy razy.

Rys. 32. Po kilku miesiącach możemy zobaczyć linię na poziomie 1.26604 stała się oporem.

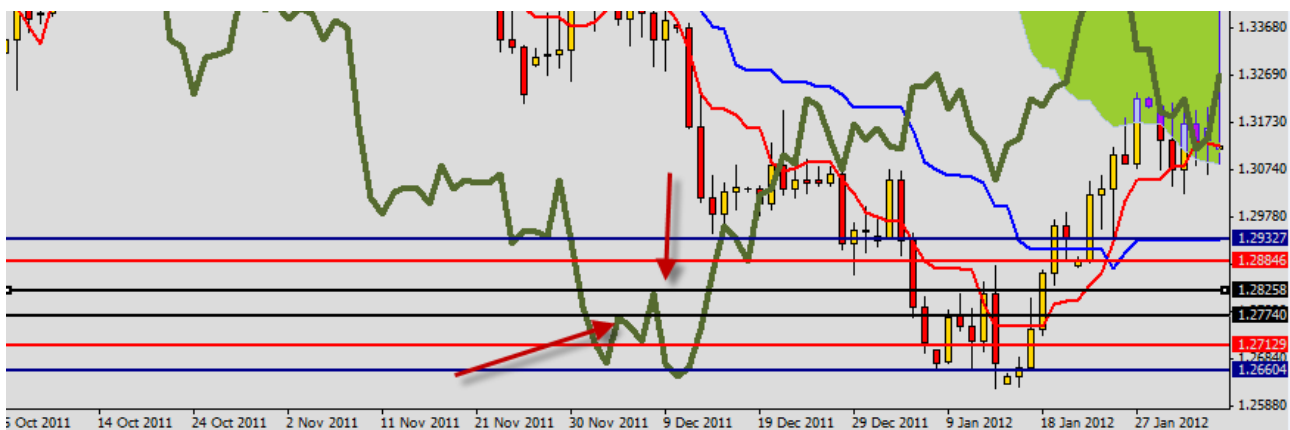
Taką samą procedurę stosujemy na wykresie ze świecami tygodniowymi:

Rys. 33. Wsparcia i opory na świecach tygodniowych.

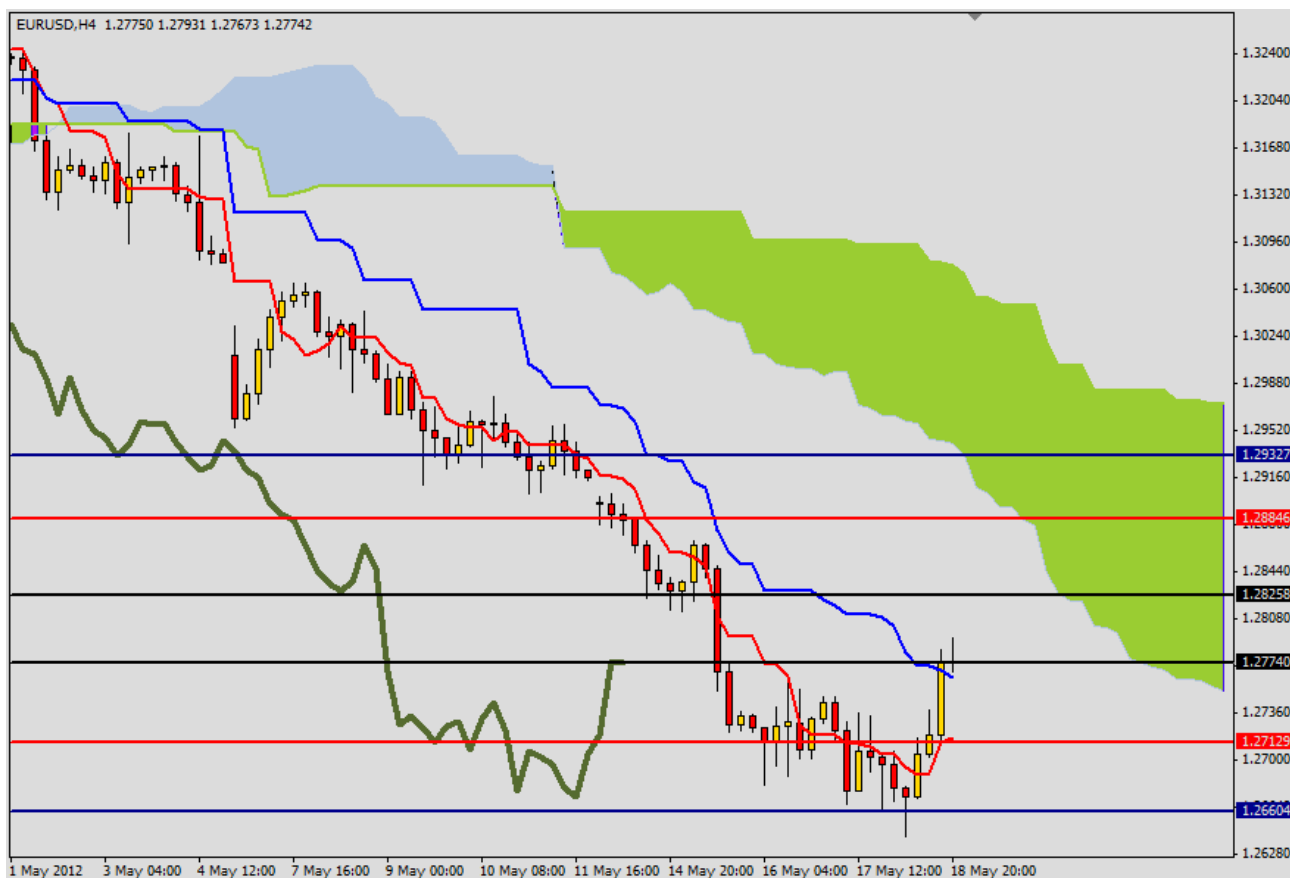
Strzałkami zaznaczyłem załamania się chikou span, które znajdują się najbliżej ceny, zmieniłem też kolor linii, w zależności od przedziału czasowego na którym powstały, by z łatwością rozroznić ważność takiego wsparcia czy oporu.

To samo robię na wykresie dziennym, w historii szukam załamania lini chikou span w pobliżu obecnie znajdującej się ceny, jak widać na rysunku doskonale do tego celu nadają się załamania lini chikou span z listopada-grudnia 2011 roku:

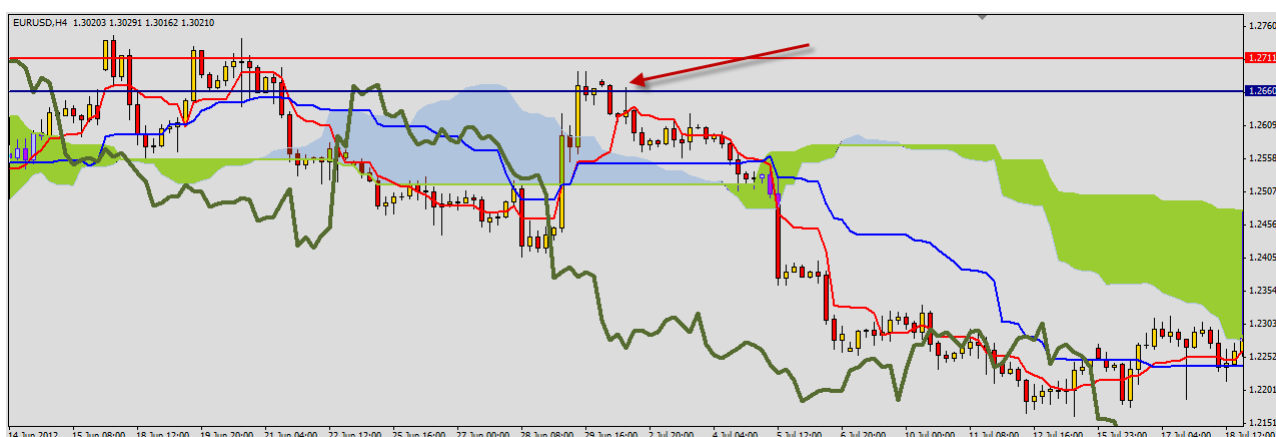
Rys. 34. Wsparcia i opory na świecach dziennych.

A tak wygląda nasze dzieło na wykresie czterogodzinnym, proszę zauważyć jak zadziałały linie wsparcia, szczególnie linia wsparcia zaznaczona na świecach miesięcznych:

Rys. 35.

Raz narysowane wsparcia i opory będą nam bardzo przydatne w tradingu, z czasem nauczysz się wyłapywać te najistotniejsze, które potwierdzone były przynajmniej dwa razy przez linię chikou span.

Rys.36. Linie wsparcia po miesiącu stają się oporem, nie otwieram operacji dopóki opór nie zostanie przeбит.

8. Sygnały indykatora Ichimoku.

Sygnały indykatora ichimoku możemy podzielić na trzy grupy:

1. Sygnały które powstają na podstawie zachowań lini ichimoku:
 - a) przecięcie lini kijun przez linię tenkan
 - b) przecięcie lini senkou span B przez linię senkou span A,
 - c) sygnał trzech lini.
2. Sygnały które powstają na podstawie zachowań się ceny względem lini ichimoku:
 - a) odbicie się ceny od którejkolwiek lini ichimoku,
 - b) przebiecie przez cenę którejkolwiek linii ichimoku.
3. Sygnały które powstają na podstawie Chikou Span:
 - a) przebiecie lini ceny cofnietej o 28 okresów przez linię Chikou Span,
 - b) odbicie się od lini ceny cofnietej o 28 okresow przez linię Chikou Span.

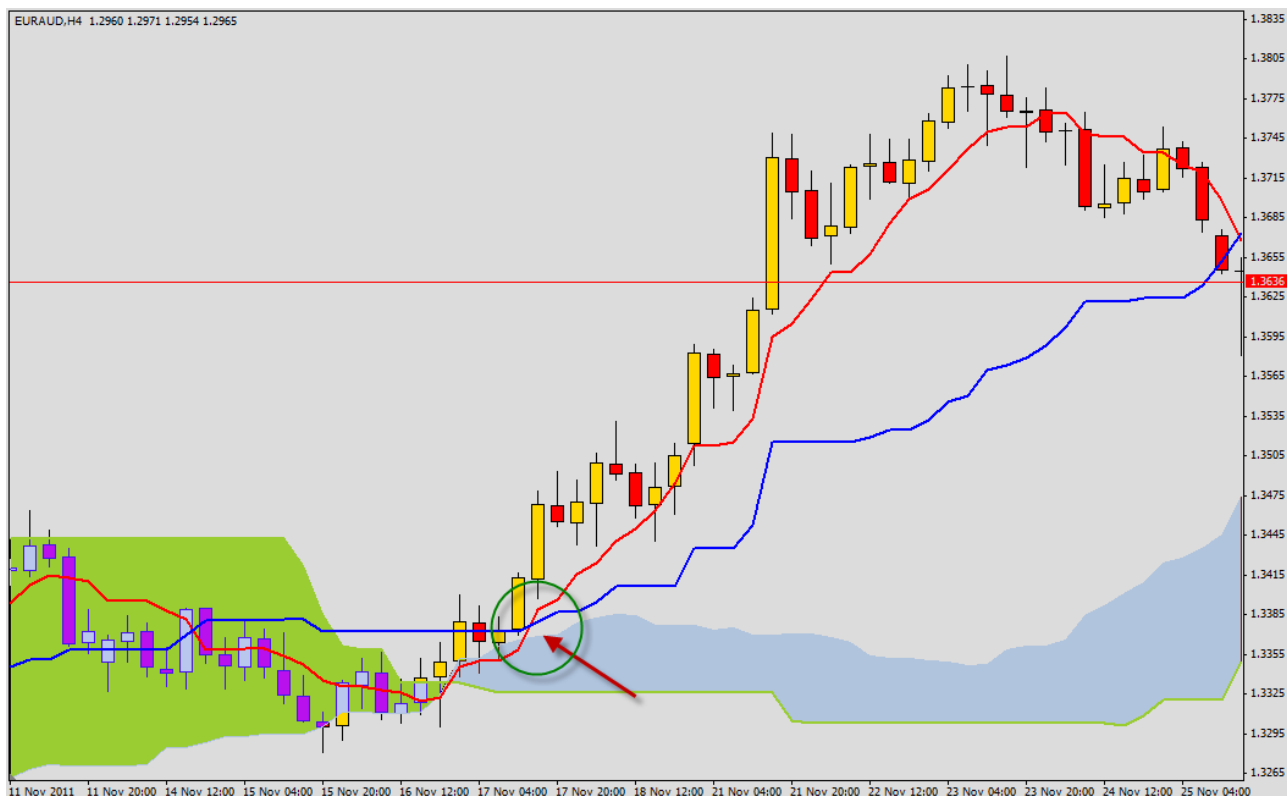
Sygnały z grupy 1 i 2 mogą być silne , słabe i neutralne. Zobaczmy więc jak wygląda to w praktyce:

Gupa pierwsza

a) Krzyż Tenkan i Kijun, czyli gdy czerwona linia przebija niebieską linię, to chyba najbardziej znany sygnał w ichimoku. Sygnał ten otrzymujemy gdy tenkan sen (czerwona linia) przecina kijun sen (niebieska linię). Jeśli kijun jest przecięty z dołu do góry mamy sygnał do kupna (wzrostu), Hosoda nazywał ten sygnał złotym krzyżem. Jeśli kijun sen jest przecięty przez tenkan z góry na dół mamy do czynienia z sygnałem na sprzedaż (spadek), Hosoda nazywał ten sygnał martwym krzyżem, lub krzyżem śmierci.

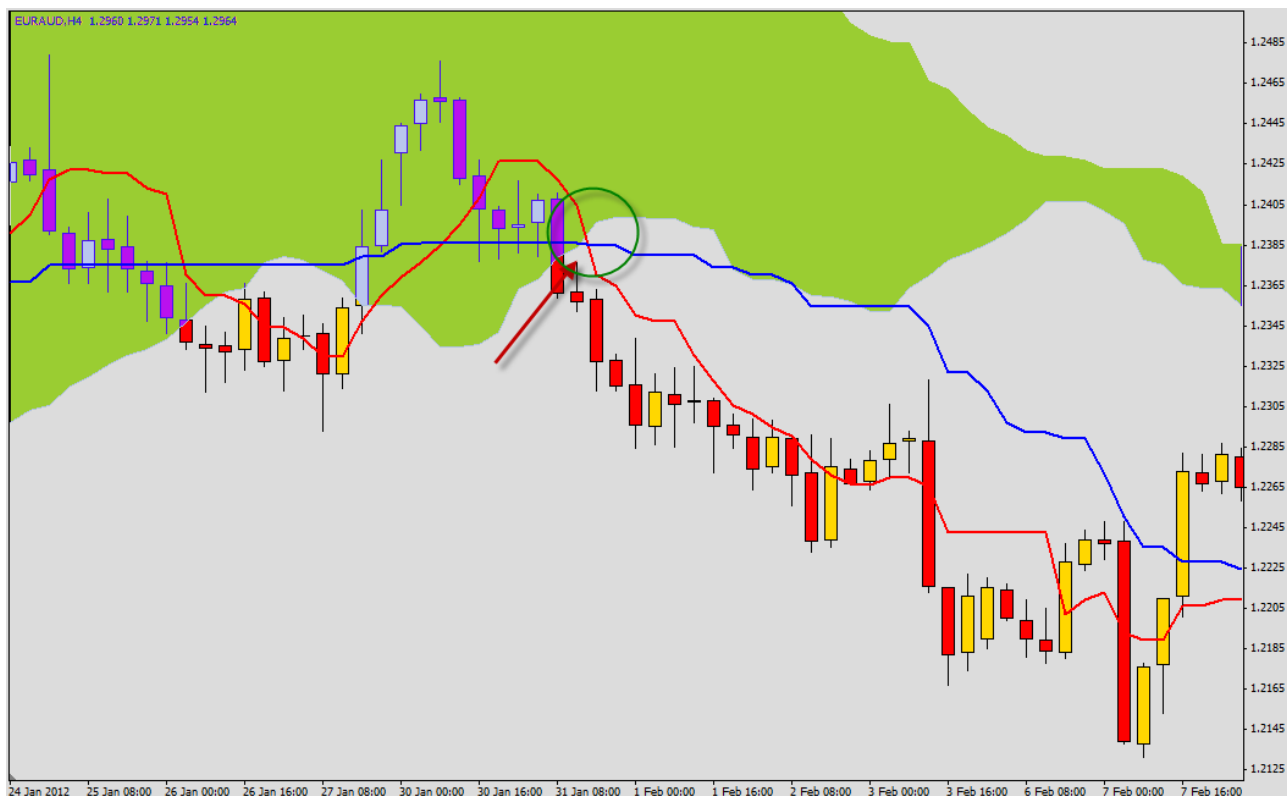
Mamy do czynienia z silnym sygnałem gdy złoty krzyż (wzrostowy) tworzy się ponad chmurą (kumo), a martwy krzyż (spadkowy) tworzy się pod chmurą:

silny sygnał wzrostowy, złoty krzyż nad chmurą:

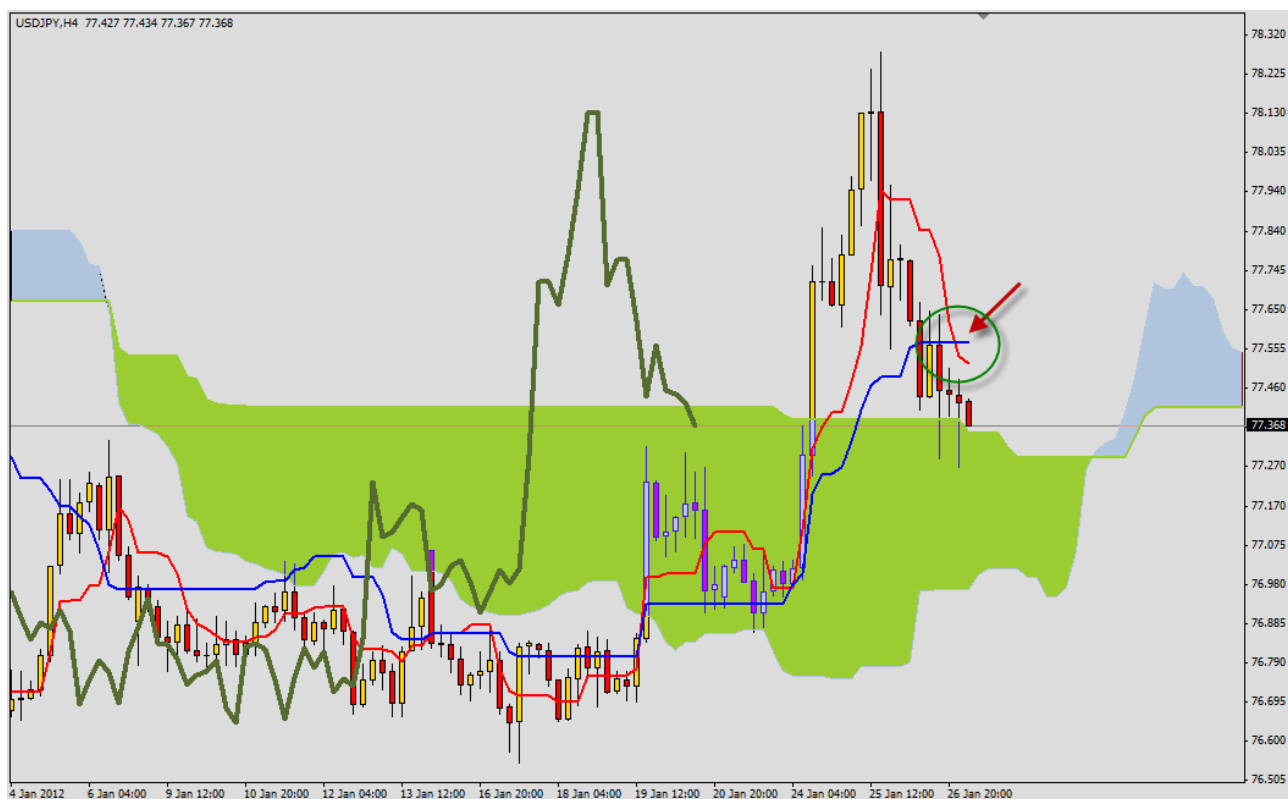
Rys. 37. Złoty krzyż nad chmurą – silny sygnał na kupno.

Silny sygnał spadkowy, martwy krzyż pod chmurą:

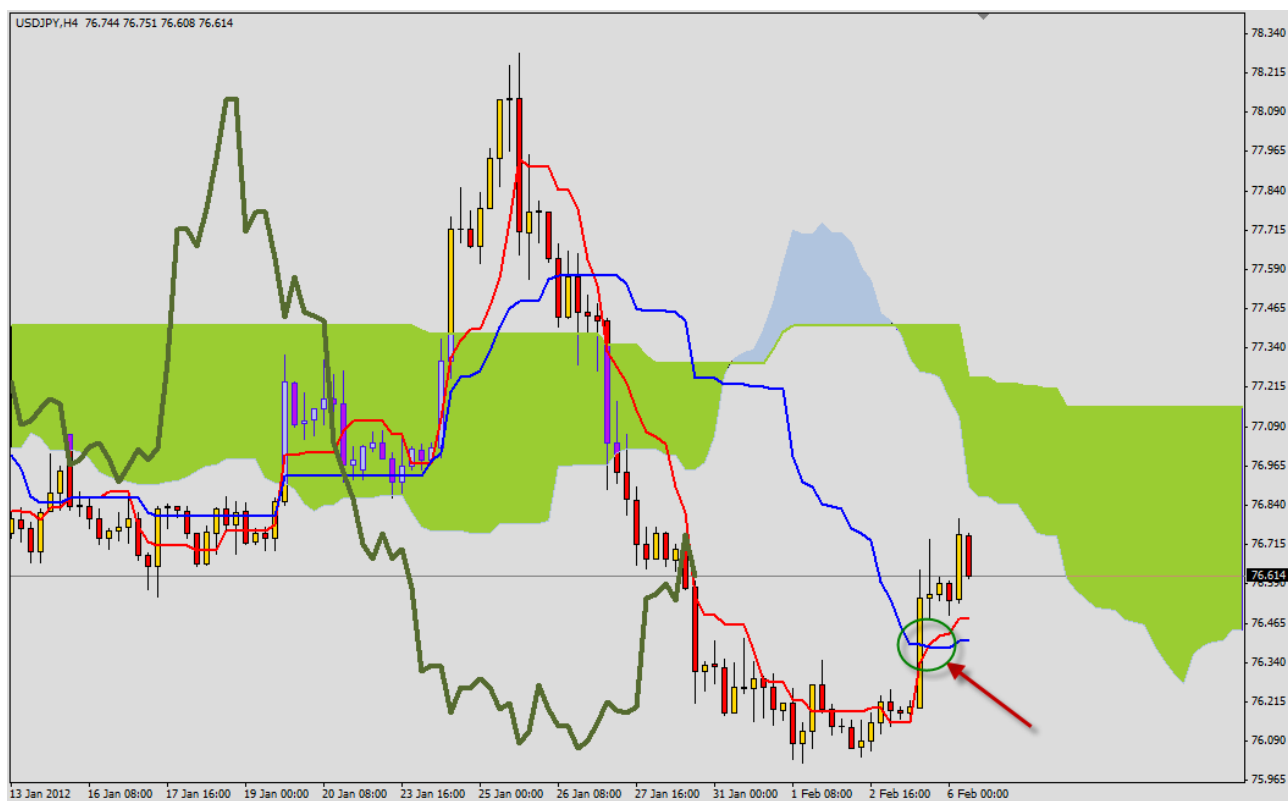
Rys. 38. Martwy krzyż lub krzyż śmierci pod chmurą – silny sygnał na sprzedaż

Słaby sygnał spadkowy, martwy krzyż nad chmurą:

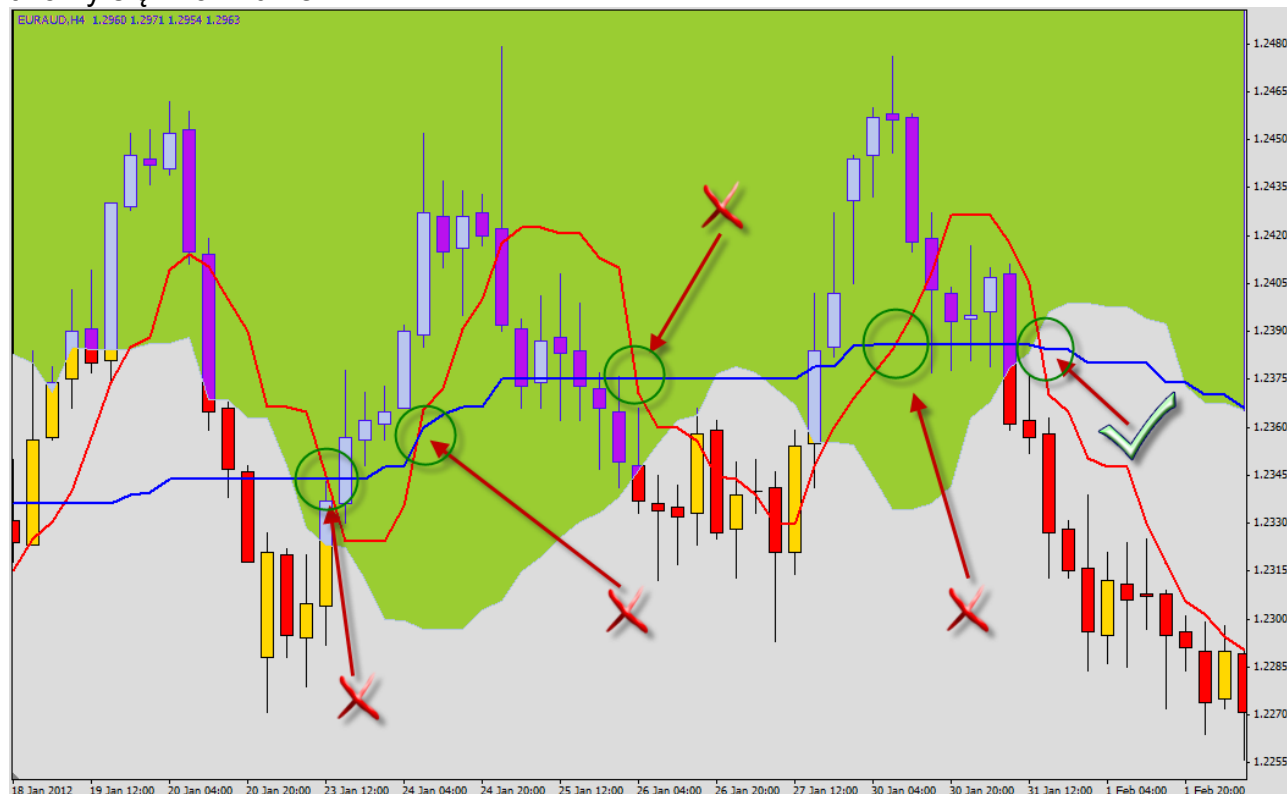
Rys. 39. Martwy krzyż nad chmurą - słaby sygnał na sprzedaż.

Słaby sygnał wzrostowy, złoty krzyż pod chmurą:

Rys. 40. Złoty krzyż pod chmurą - słaby sygnał na kupno.

Sygnal jest neutralny, czyli sygnału nie ma gdy cena znajduje się w chmurze, lub sygnał tworzy się w chmurze:

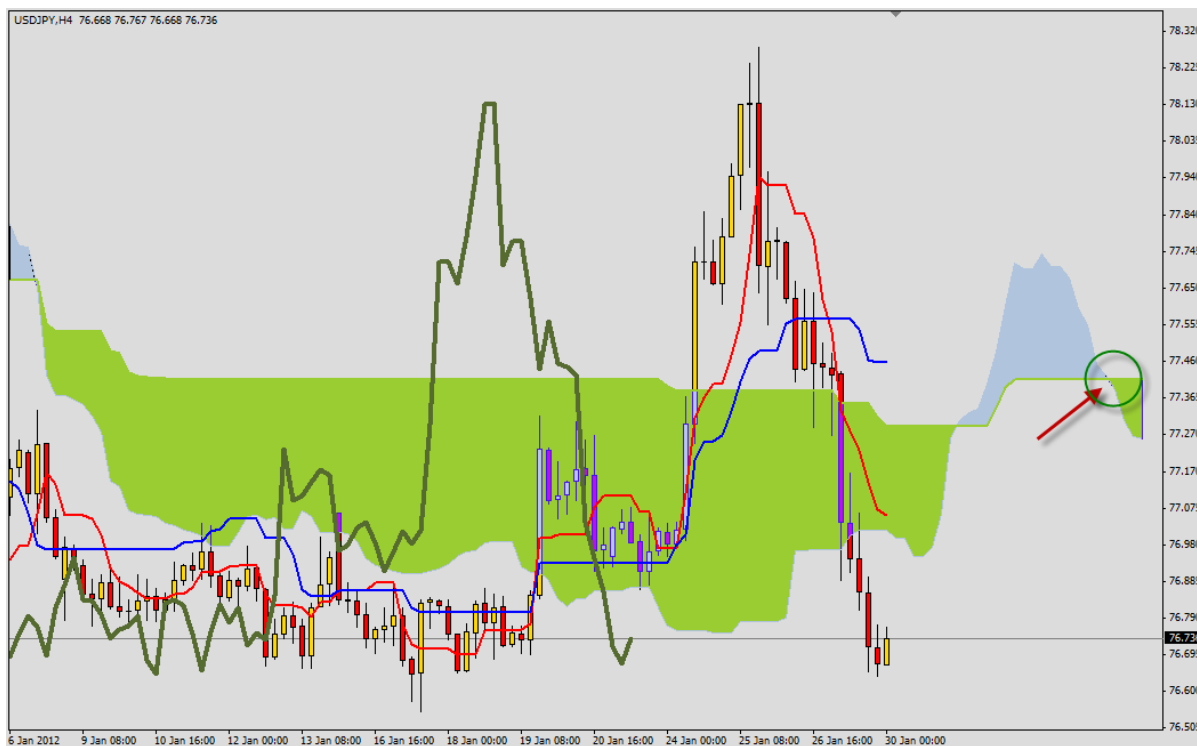
Rys. 41. 4 fałszywe sygnały

Jak widać zaoszczędziliśmy sobie 4 fałszywe wejścia, dopiero piąty sygnał był prawdziwy i pozwolił pięknie zarobić.

Hosoda zwracał też uwagę na kąt pod jakim przecinają się te dwie linie, im większy kąt wewnętrzny, tym silniejszy sygnał.

b) Przecięcie linii senkou span B przez linię senkou span A, jest to dobry sygnał na dłuższe przedziały czasowe, przynajmniej na świece jednodniowe D1. Sygnał ten powstaje gdy senkou span A przecina senkou span B

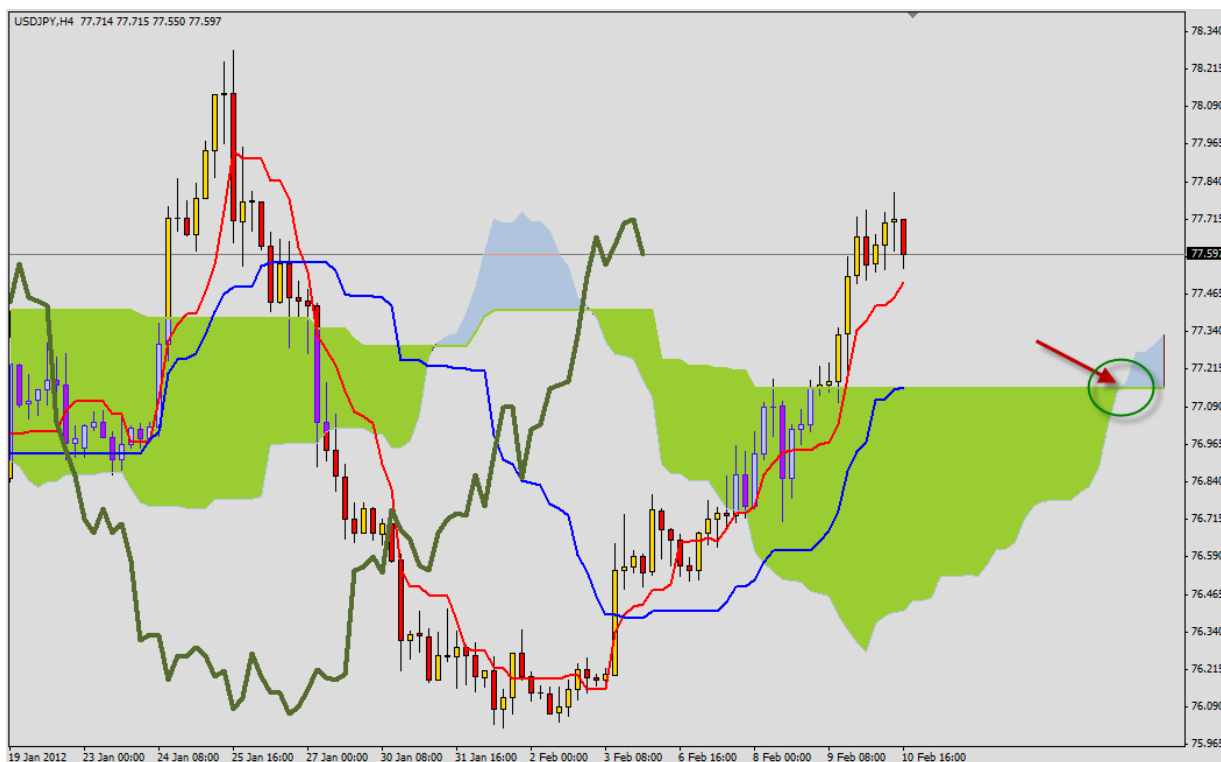
Jak pisałem wcześniej przestrzeń pomiędzy senkou span A i senkou span B nazywamy chmurą (kumo), nasza chmura tworzy się 28 świec w przodzie, co daje nam bardzo wyraźny obraz czego możemy się spodziewać w przyszłości. Jeżeli senkou span A przecina linię senkou span B z góry na dół mamy sygnał na wejście sell (spadek) a chmura na naszym wykresie która zaczyna się tworzyć jest chmurą zieloną czyli spadkową:

Rys. 42. Przecięcie Senkou span B przez Senkou Span A zapowiadające spadek.

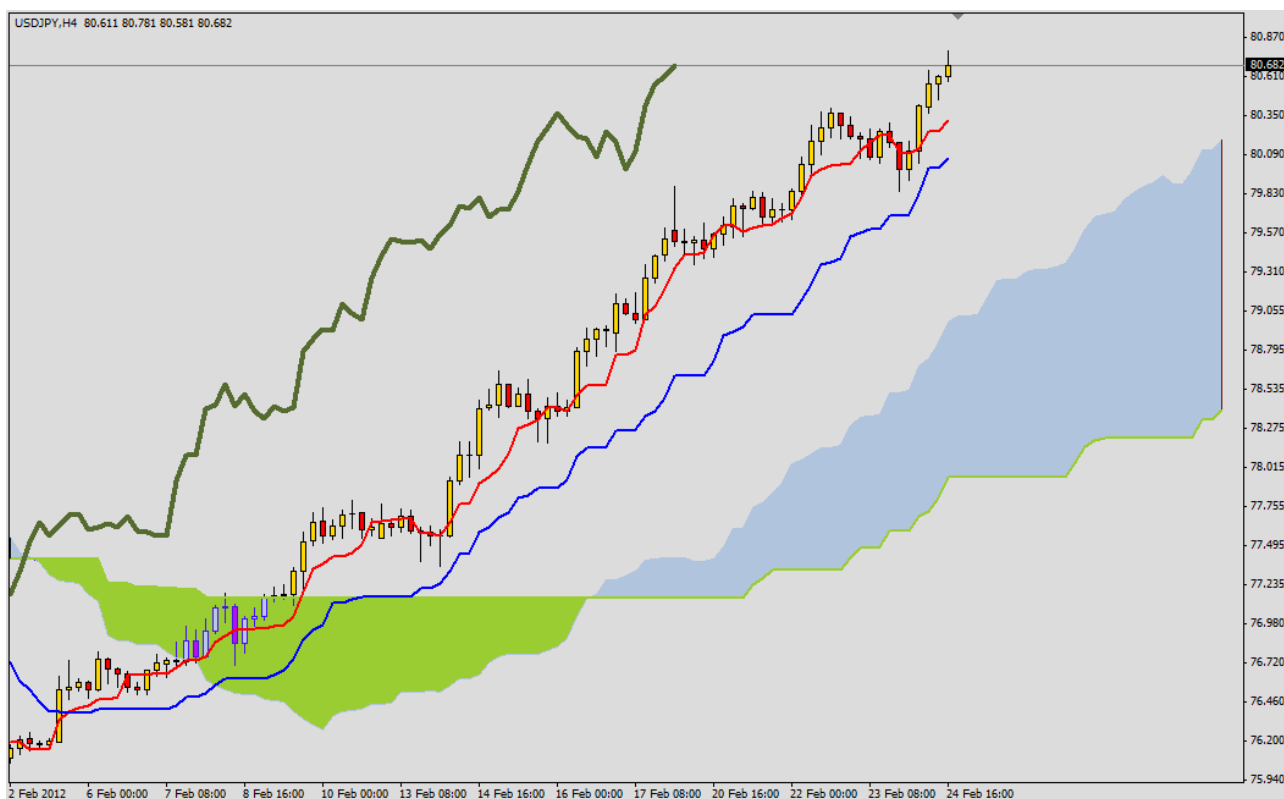
W tym przypadku mamy też cenę pod chmura co wzmacnia siłę sygnału (sygnał silny).

Gdy linia senkou span A przebija linię senkou span B z dołu do góry, mamy sygnał buy (wzrostowy), a chmura która się tworzy na naszym wykresie jest niebieska czyli wzrostowa:

Rys. 43. Przecięcie Senkou span B przez Senkou Span A zapowiadające wzrost.

Poniżej (Rys. 44.) widzisz jak rozwinęła się sytuacja, sygnał wzrostowy był bardzo silny gdyż cena znajdowała się ponad chmurą:

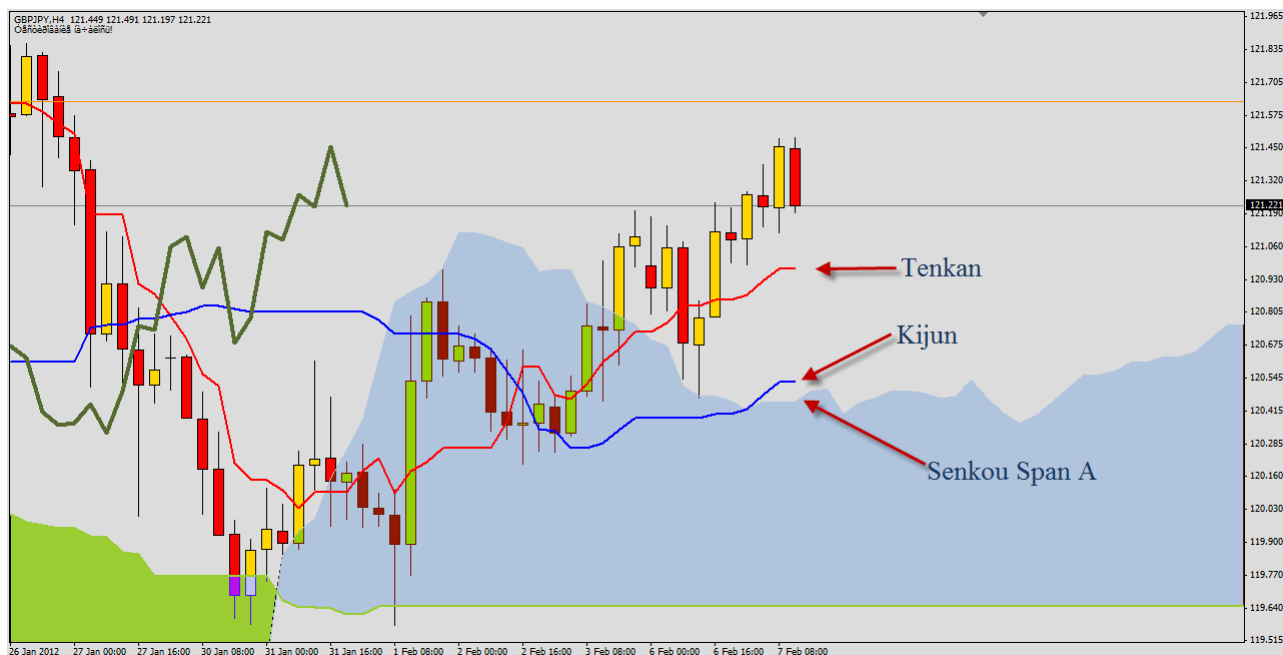
Rys. 44. Rezultat sygnału przecięcia linii senkou span B przez linię senkou span A

Używam tego sygnału do ewentualnego dodawania lotów do istniejącej już pozycji, zazwyczaj gdy się tworzy, inne sygnały pozwoliły mi już otworzyć operacje w tym kierunku.

c) Ostatnim sygnałem w pierwszej grupie, czyli sygnał, który powstaje na podstawie linii ichimoku jest **sygnał trzech linii**. Sygnał ten występuje gdy trzy linie Ichimoku układają się w tej kolejności licząc od góry:

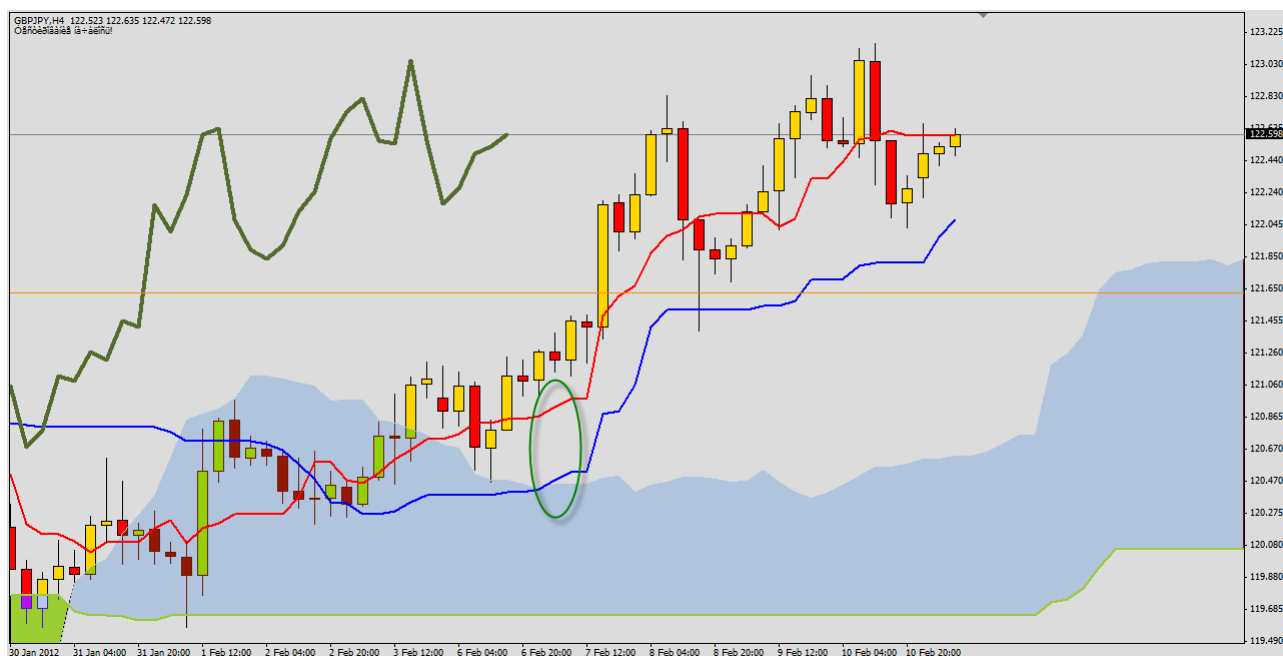
- sygnał wzrostowy: tenkan, kijun, senkou span A
- sygnał spadkowy: senkou span A, kijun, tenkan

sygnał wzrostowy:

Rys. 45. Sygnał wzrostowy trzech lini.

Jak widac mamy ułożenie trzech lini w kolejnosci od góry: Tenkn, Kijun i Senkou Span A, daje nam to taki oto rezultat:

Rys. 46. Rezultat sygnału trzech lini.

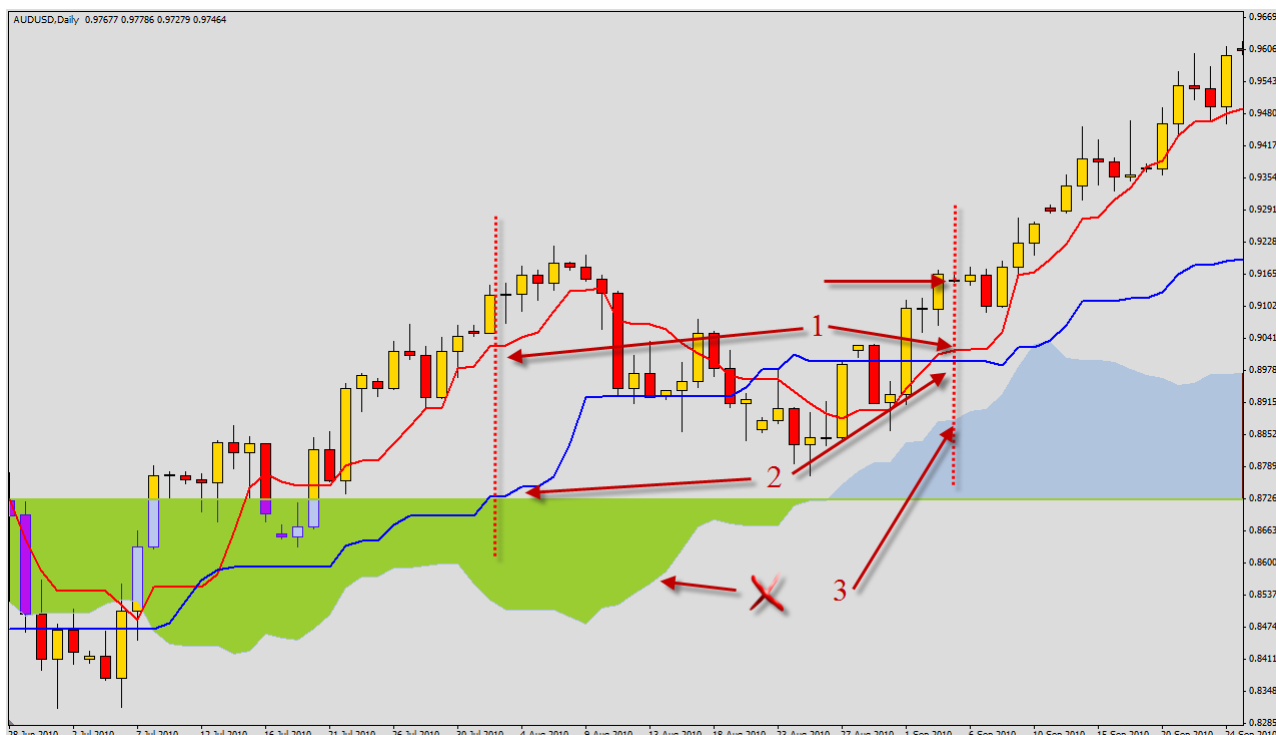
Ważne by linie znalazły się w takiej właśnie kolejnosci, poniżej widzimy:

Numer jeden to tenkan

Numer dwa kijun sen

Numer trzy senkou span a, przy sygnale wzrostowym

Na obrazku poniżej (Rys. 47.) zaznaczyłem literą x senkou span a, który znajduje się pod senkou span b więc jako sygnał wzrostowy jest nieważny, i rzeczywiście cena zaraz spadła, natomiast oznaczony numerem trzy senkou span a, który znajduje się nad linią senkou span b potwierdza wzrosty:

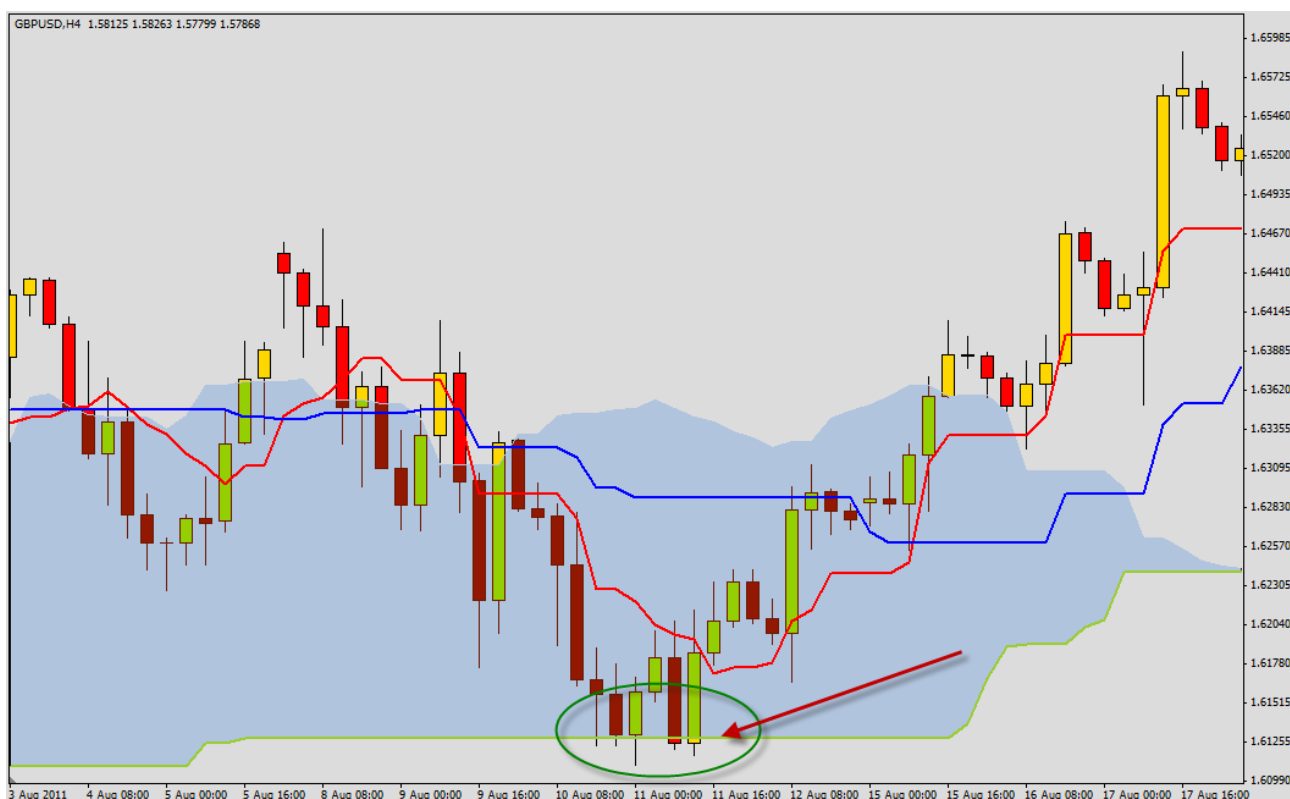
Rys. 47. Porównanie braku sygnału trzech lini z prawdziwym sygnałem.

Grupa druga

W drugiej grupie sygnałów głównym bohaterem jest cena, sygnały powstają gdy:

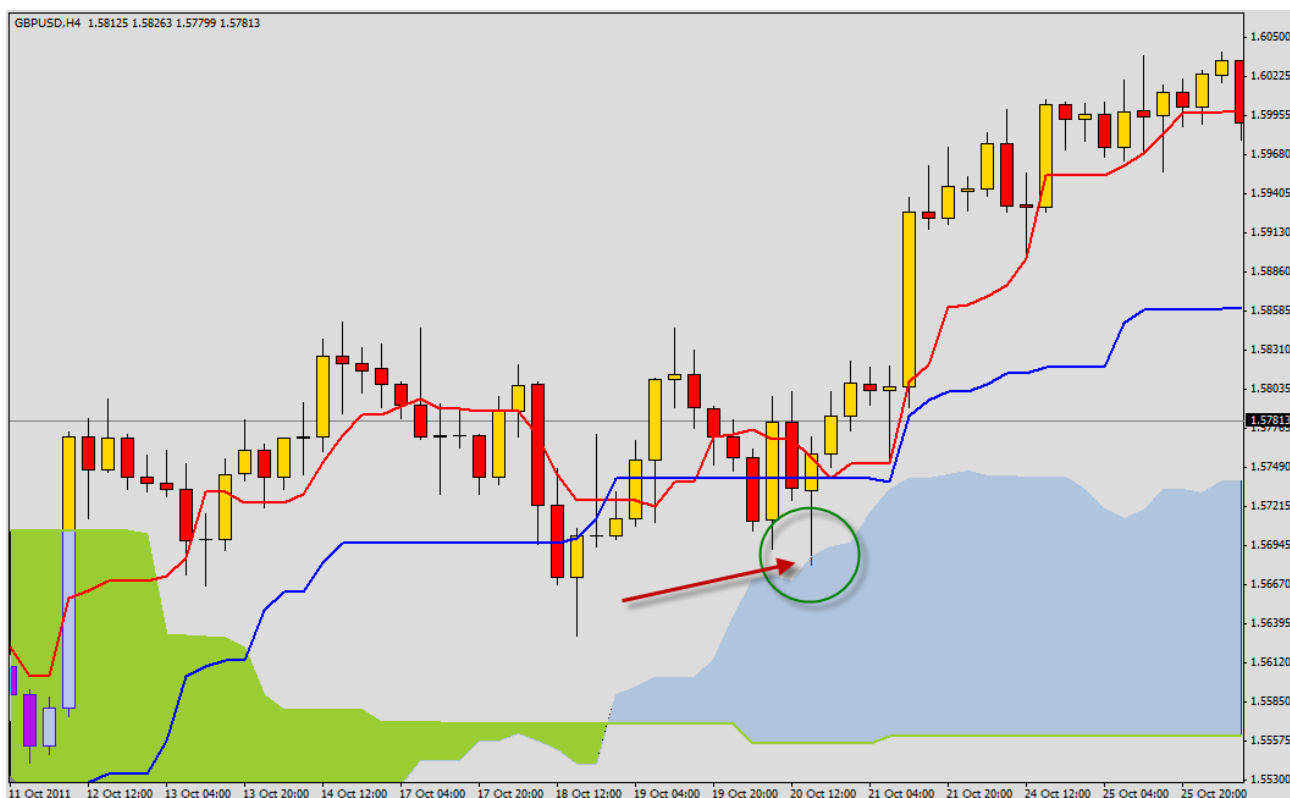
a) **Cena odbija się od którejkolwiek linii ichimoku:**

Kilkukrotne odbicie od lini senkou spanB:

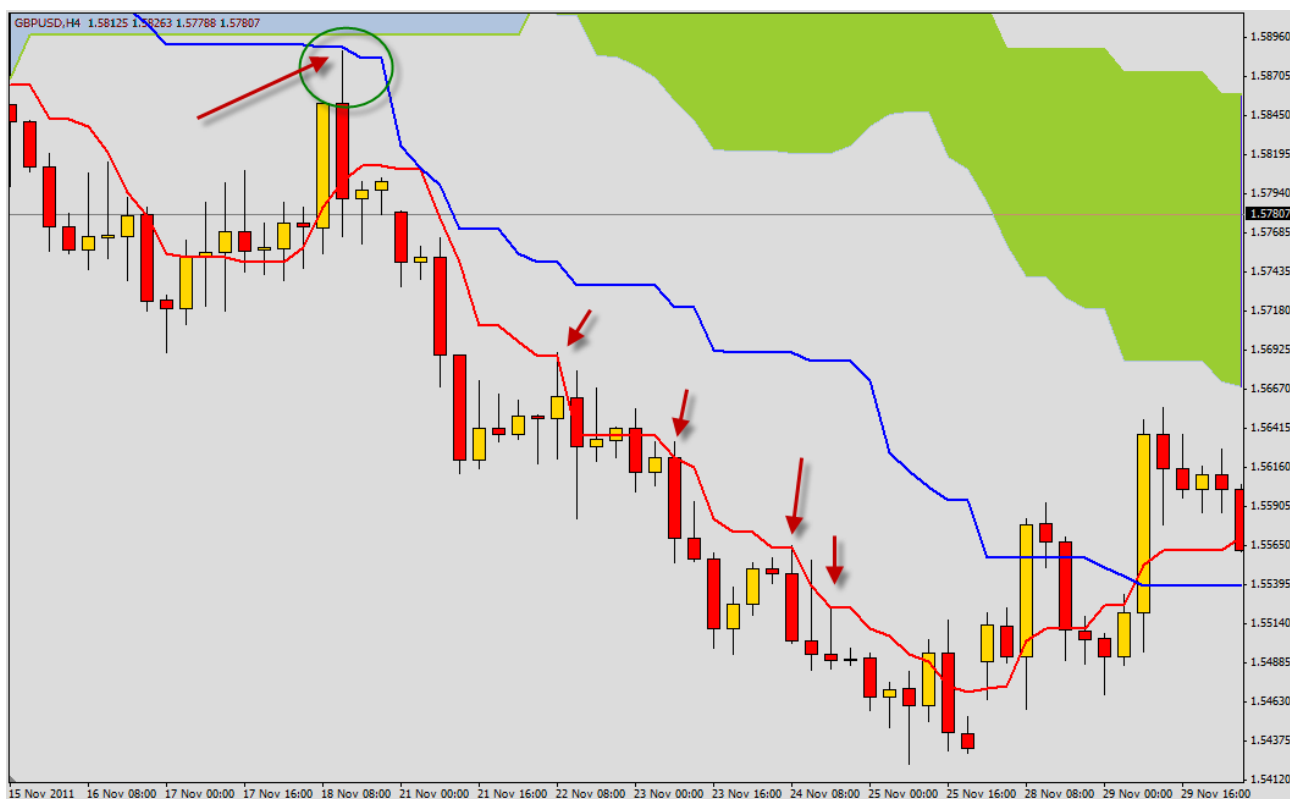
Rys. 48. Odbicie ceny od lini senkou span B.

Odbicie od lini senkou span A:

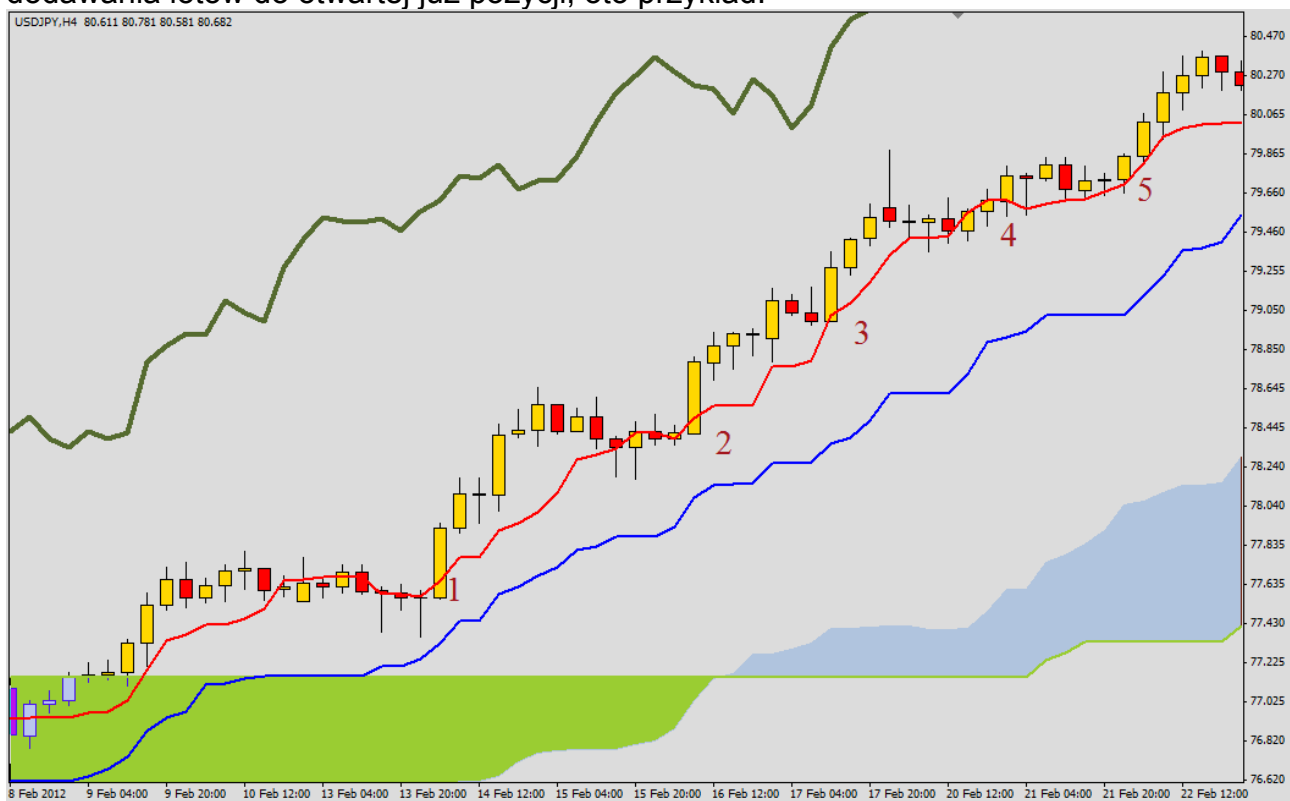
Rys. 49. Odbicie ceny od lini senkou span A.

Odbicie od lini kijun (w zielonym kółku) i tenkan zaznaczone strzałkami:

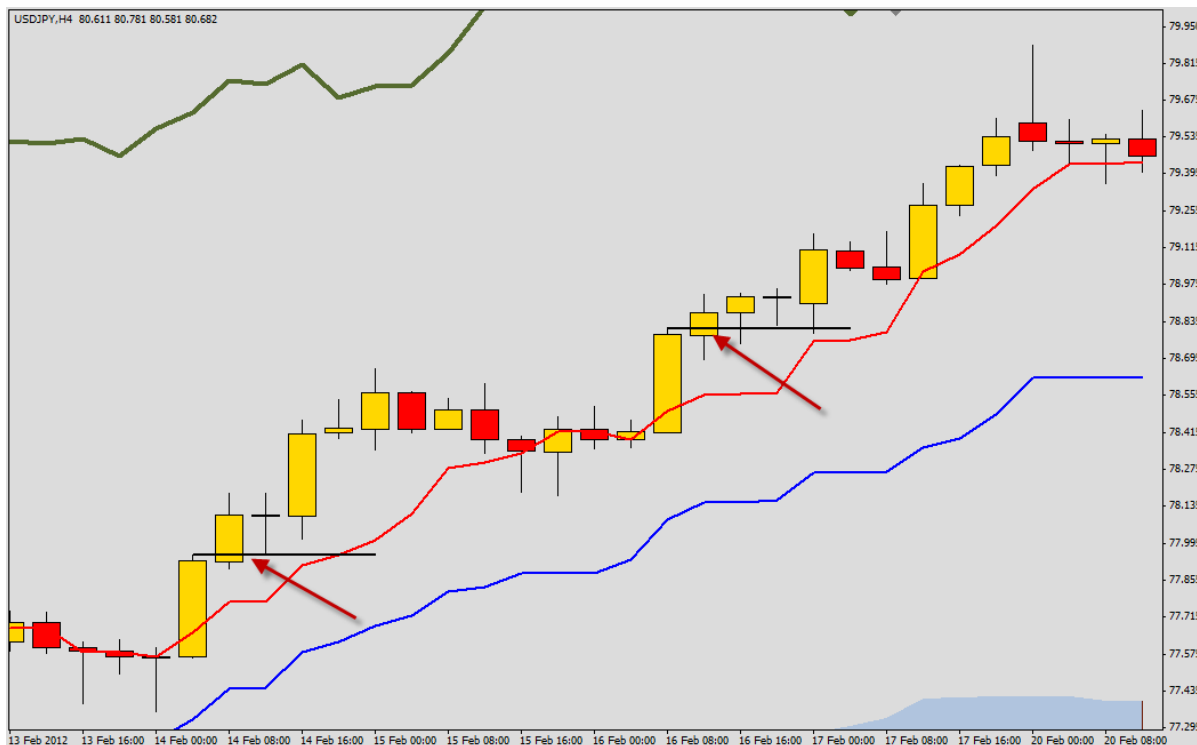
Rys. 50. Odbicie ceny najpierw od lini kijun a następnie kilkukrotne odbicie od lini tenkan.

Używam odbicia od chmury do zajęcia pozycji, natomiast odbicie od lini tenkan służy mi do dodawania lotów do otwartej już pozycji, oto przykład:

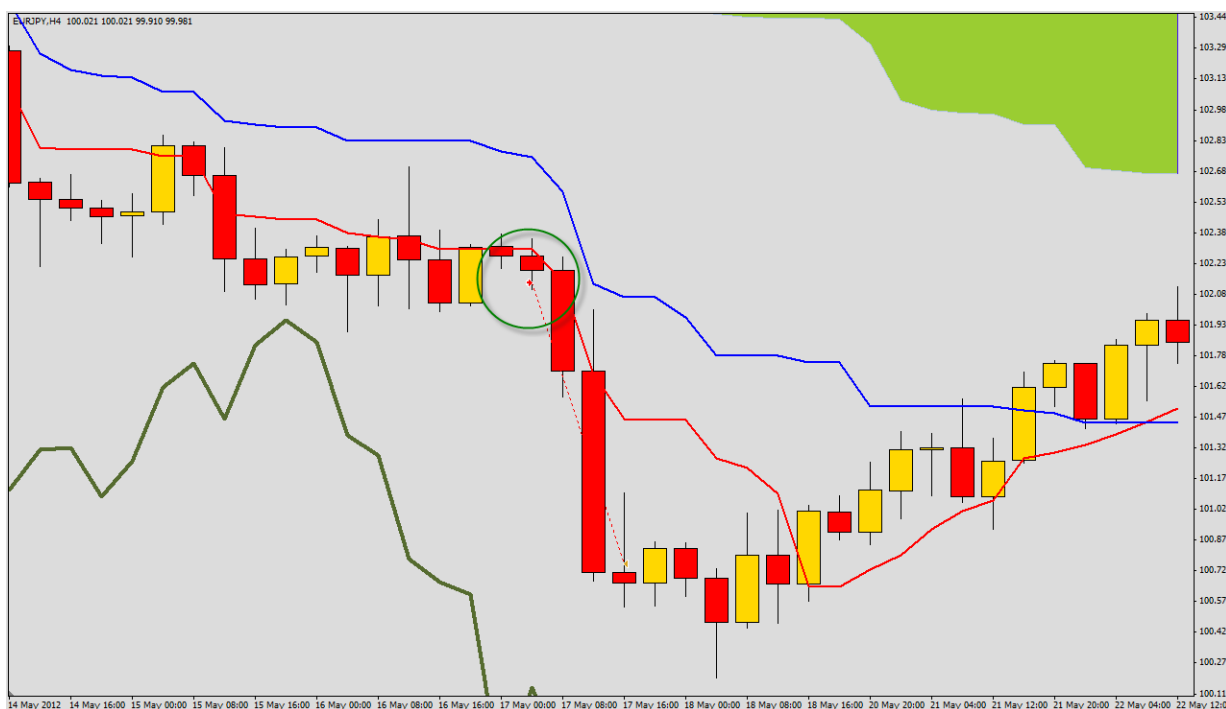
Rys. 51. Kilkukrotne odbicie od lini tenkan.

Gdy widzę że cena “męczy się” z linią tankan, czyli zamyka świece w pobliżu tej linii, jestem gotów do dodania lotów do pozycji wcześniej już otwartej, na obrazku wyżej mieliśmy pięć takich sytuacji. Otwieram pozycję gdy świeca następna po świecy która się odbiła od linii tenkan przekracza jej maksimum:

Rys. 52. Dokupowanie na odbiciu się od linii tenkan.

Lub przy spadku gdy cena przebija minimum poprzedniej świecy, która odbiła się od tenkan,

Rys. 53. Sprzedaż na odbiciu się od linii tenkan.

Oczywiście zawsze należy zachować zdrowy rozsądek, i dobrze rozważyć ile możemy stracić z tego co już zarobiliśmy jeśli cena pójdzie w drugą stronę.

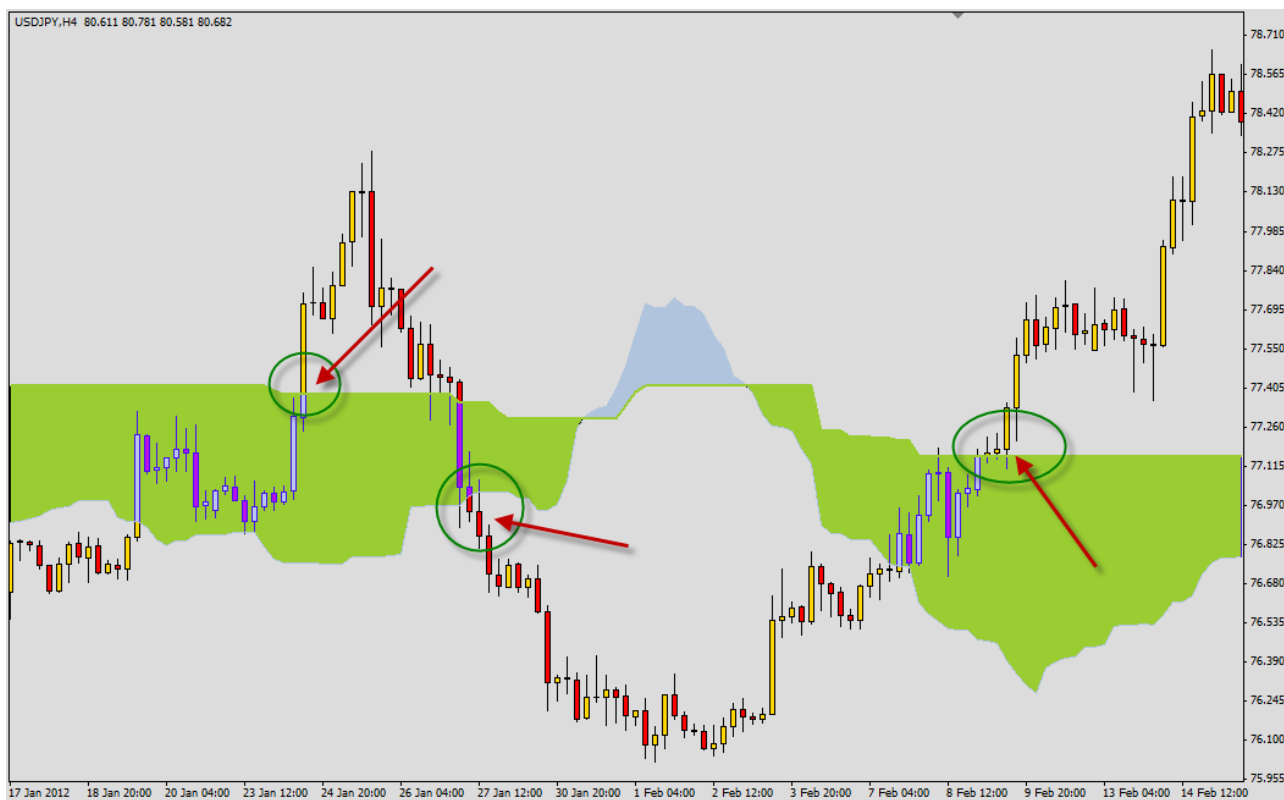

Teraz ćwiczenie: Na danych historycznych znaleźć trzy większe trendy i przynajmniej trzy odbicia od lini tenkan, oblicz ile zarobiłbyś otwierając jedną tylko pozycję, i oblicz ile byś zarobił dokupując na odbiciach.

Pamiętaj dokupujemy TYLKO gdy poprzednio otwarta pozycja jest na plusie. To największy grzech tradera, dokupowanie bez żadnego sygnału na pozycjach stratnych z nadzieją że może teraz się odbije i za chwilę zamknę obie pozycje na zero. Często na zero zamyka się niestety konto.

b) Cena przebija którąkolwiek linię ichimoku:

Najsilniejszym sygnałem w tej grupie jest sygnał **przebiecia chmury** przez cenę:

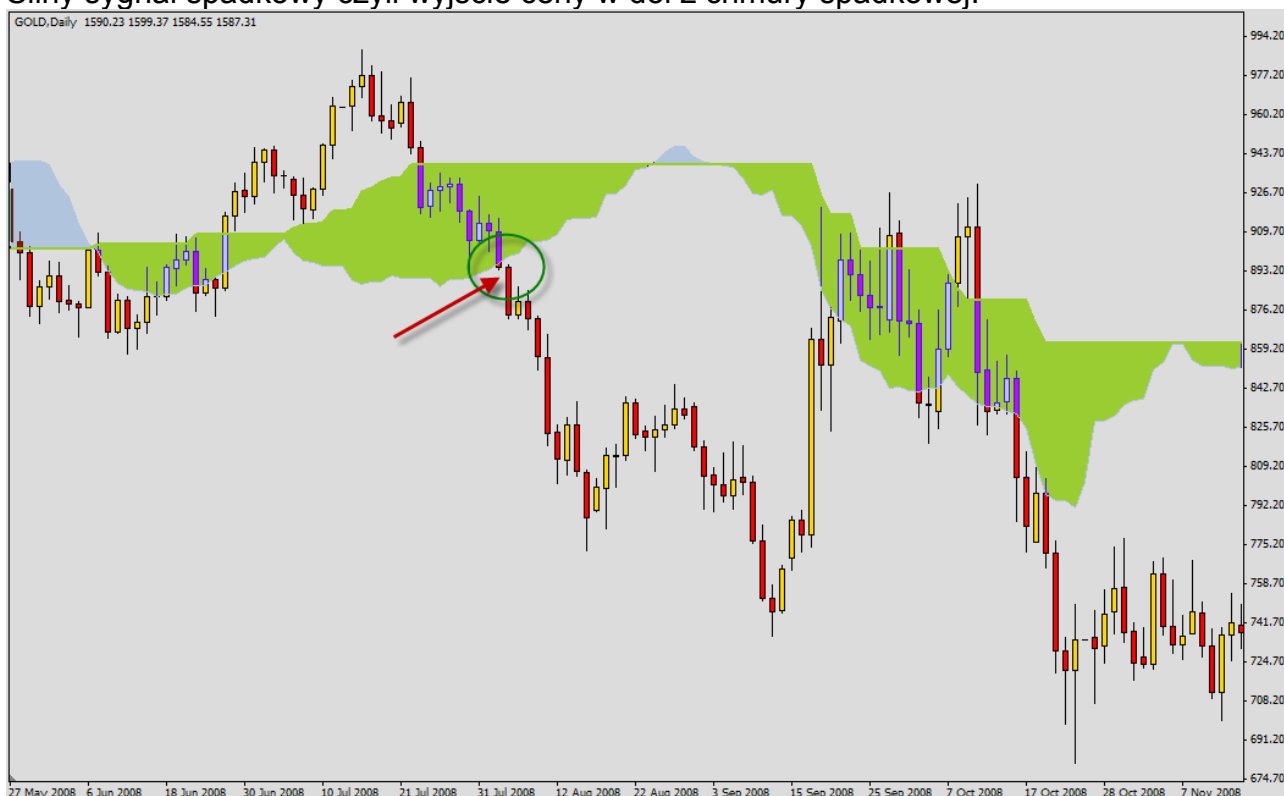

Rys. 54. Sygnał przebiecia chmury przez cenę.

Powyżej (Rys. 54.) widzimy trzy takie sygnały, gdy cena przebija chmurę z dołu do góry mamy sygnał na kupno (wzrostowy), jeśli przebija z góry do dołu to mamy sygnał na sprzedaż.

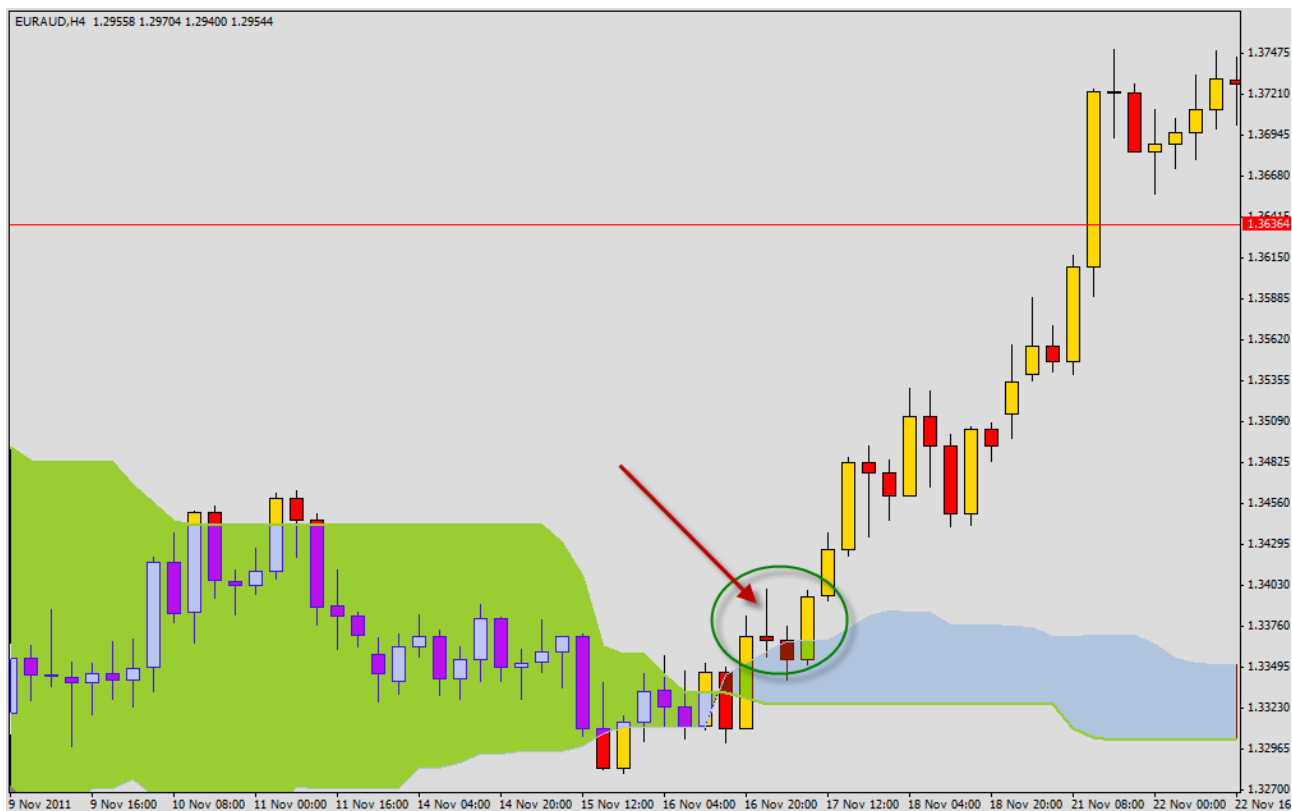
Jeśli cena przebija linię senkou span A wychodząc z chmury mamy sygnał silny, jeśli senkou span B sygnał słaby.

Silny sygnał spadkowy czyli wyjście ceny w dół z chmury spadkowej:

Rys. 55. Silny sygnał spadkowy, cena przebiega w dół chmurę spadkową (zieloną).

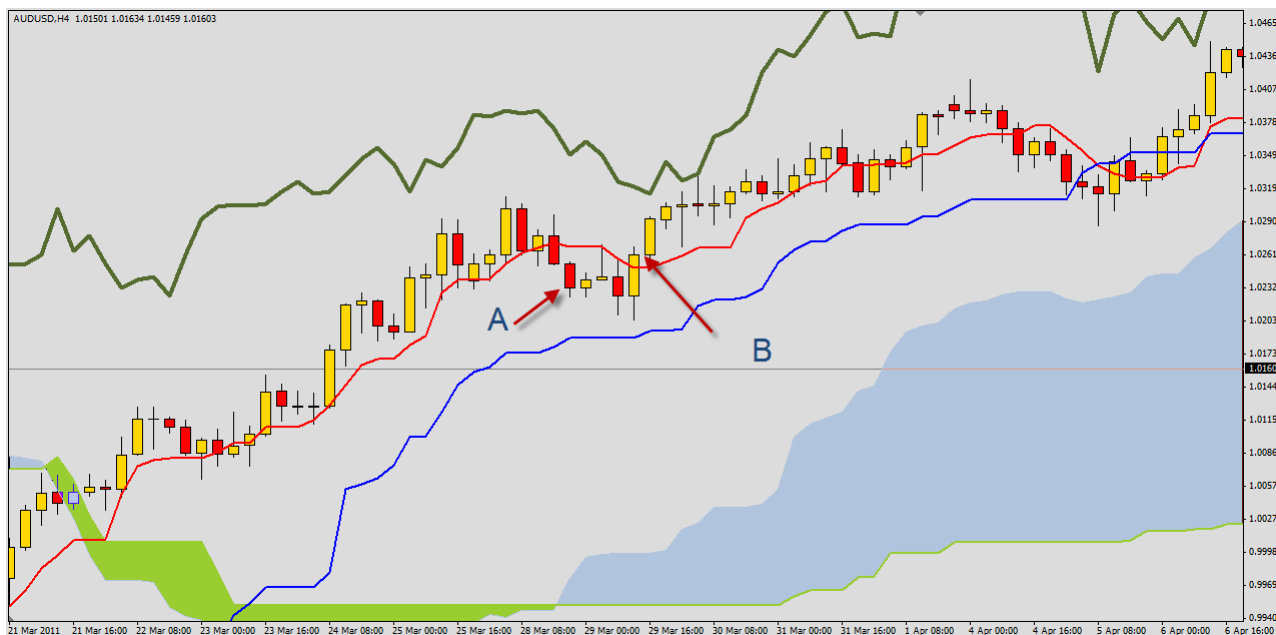
Silny sygnał wzrostowy czyli wyjście ceny do góry z chmury wzrostowej:

Rys. 56. Silny sygnał wzrostowy, cena przebiega z dołu do góry chmurę wzrostową.

Przebiecie lini tenkan przez cenę:

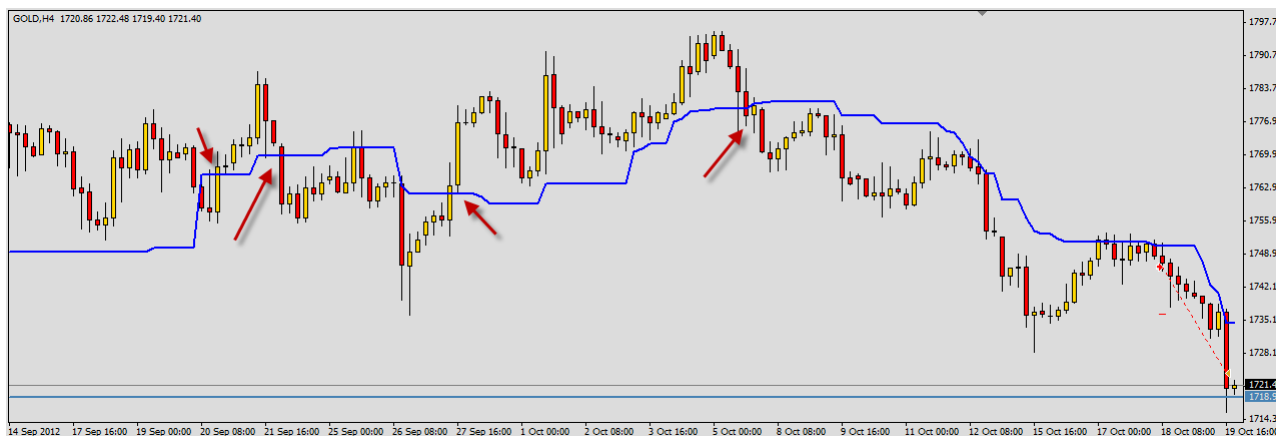
Przebiecie lini tenkan przez cenę dla mnie ma znaczenie tylko wtedy gdy cena powraca do trendu, czyli po małym spadku przy trendzie wzrostowym, cena znalazła się pod linią tenkan (A), zwraca i znów zamyka się ponad tą linią (B) znów mogę otworzyć pozycję buy, czasami gdy cena bardzo się oddala od chmury zamknięcie się świecy pod linią tenkan może oznaczać dla mnie częściowe zamknięcie zaruobku (A):

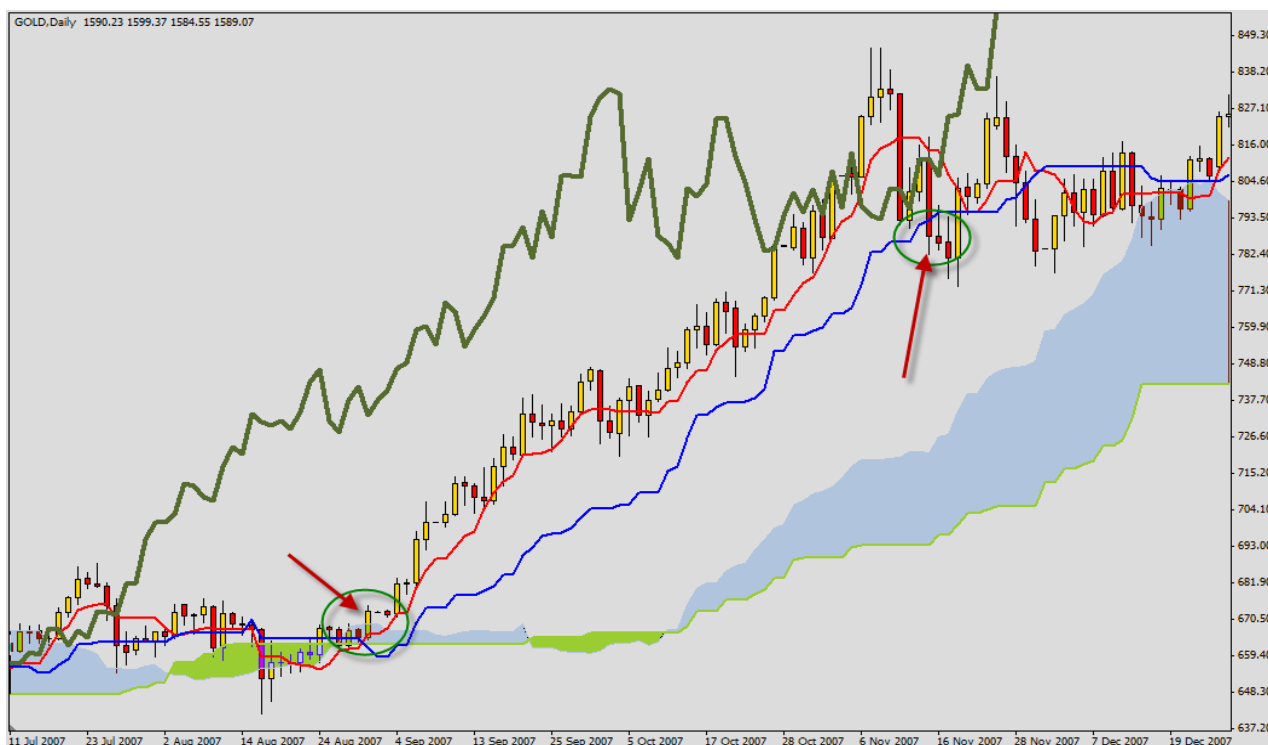
Rys. 57. Przebiecie lini tenkan przez cenę.

Przebiecie lini kijun przez cenę:

Przebiecie lini kijun przez cenę zazwyczaj oznacza dla mnie zamknięcie pozycji, gdyż często używam lini kijun jako Stop Loss, na obrazku 59 widzimy poprawne wejście buy i zamknięcie pozycji po przecięciu lini kijun przez cenę:

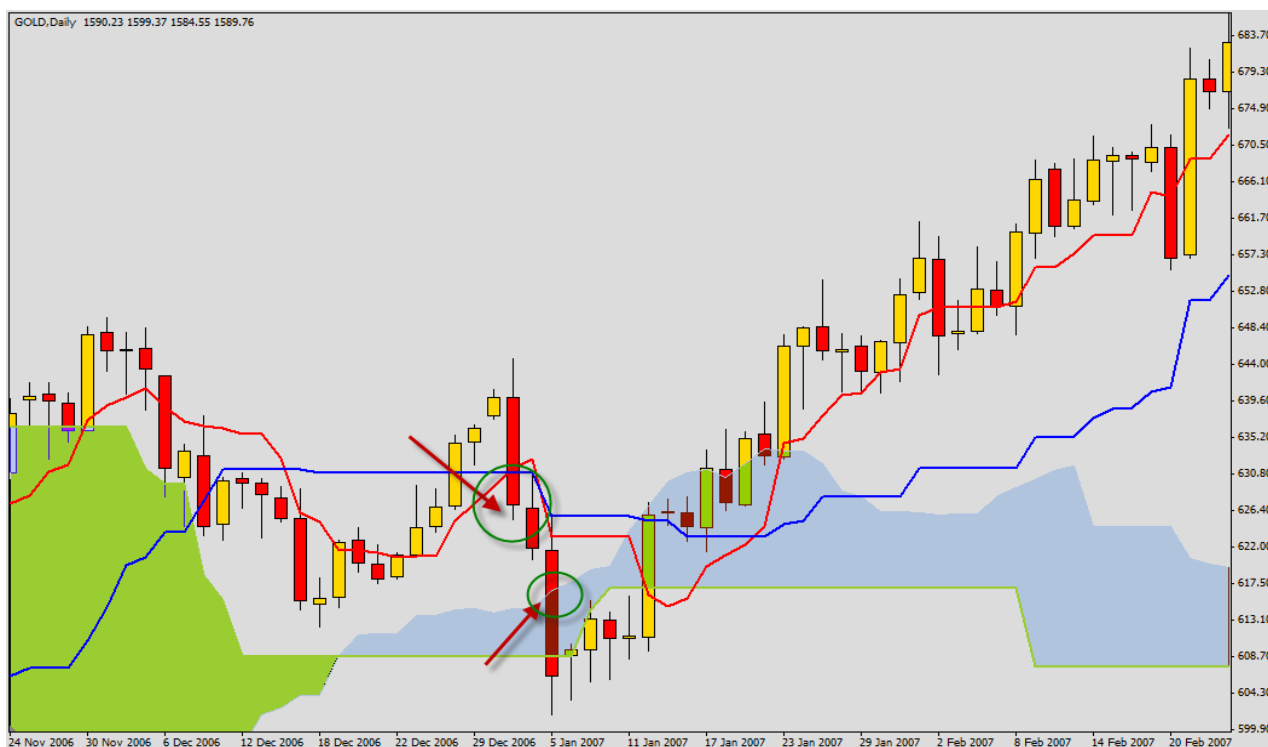

Rys. 58. Przebiecie lini kijun przez cenę.

Rys. 59. Przebicie lini kijun przez cenę.

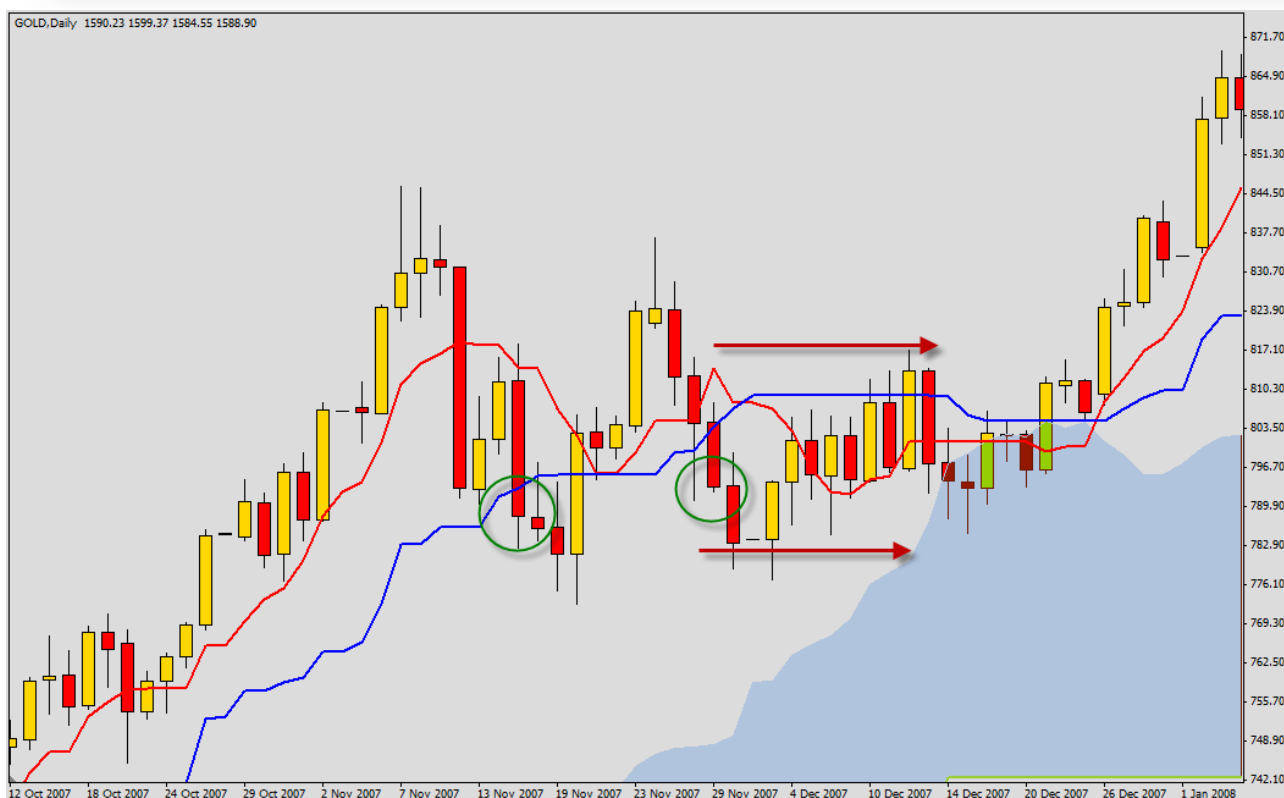
Zauważyłem też inną ciekawą zależność, jeśli cena przetnie linię kijun w przeciwnym kierunku do trendu, to często w stosunkowo krótkim czasie dochodzi do chmury co pozwala nam na krótką operację, poniżej widzimy zaznaczoną w kółku świecę która zamyka się poniżej lini kijun, sygnał do otwarcia pozycji krótkiej. W tym przypadku (Rys. 60.) bezpieczny TP to linia senkou span A, zaznaczona kółkiem:

Rys. 60. Przebicie lini kijun przez cenę i dojście do lini senkou span A

Ale uwaga: jeśli chmura bardzo ostro rośnie lub spada, cena może dojść do chmury bokiem, czyli w najlepszym przypadku wyjdziemy na zero:

Rys. 61. Przebiecie linii kijun przez cenę i dojście do linii senkou span A ze stratą.

Jak widać na obrazku 61 jest to wejście dość ryzykowne.

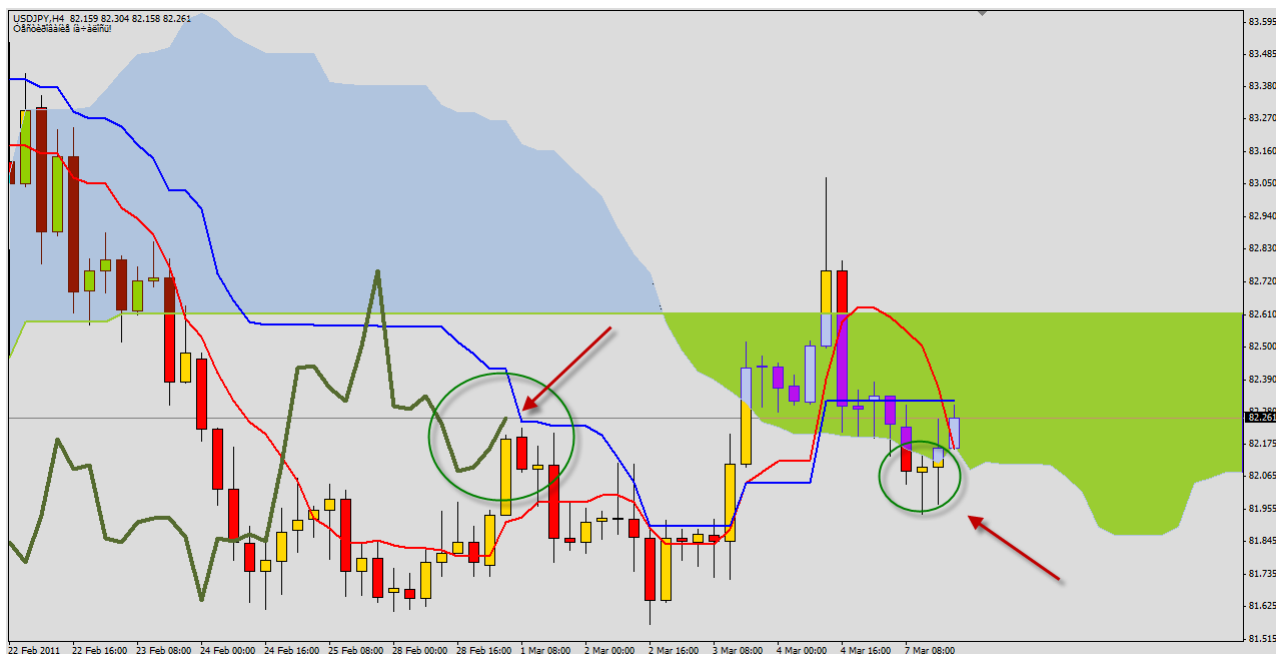
Grupa trzecia

Ostatnią grupą sygnałów są sygnały **chikou span**.

Linia Chikou span zazwyczaj używana jest jako potwierdzenie, jeśli mam jakikolwiek sygnał do otwarcia pozycji to szukam zawsze potwierdzenia w tej linii. Jeśli chikou span znajduje się nad ceną sprzed 28 okresów to mogę kupować, jeśli znajduje się pod ceną sprzed 28 okresów to mogę sprzedawać.

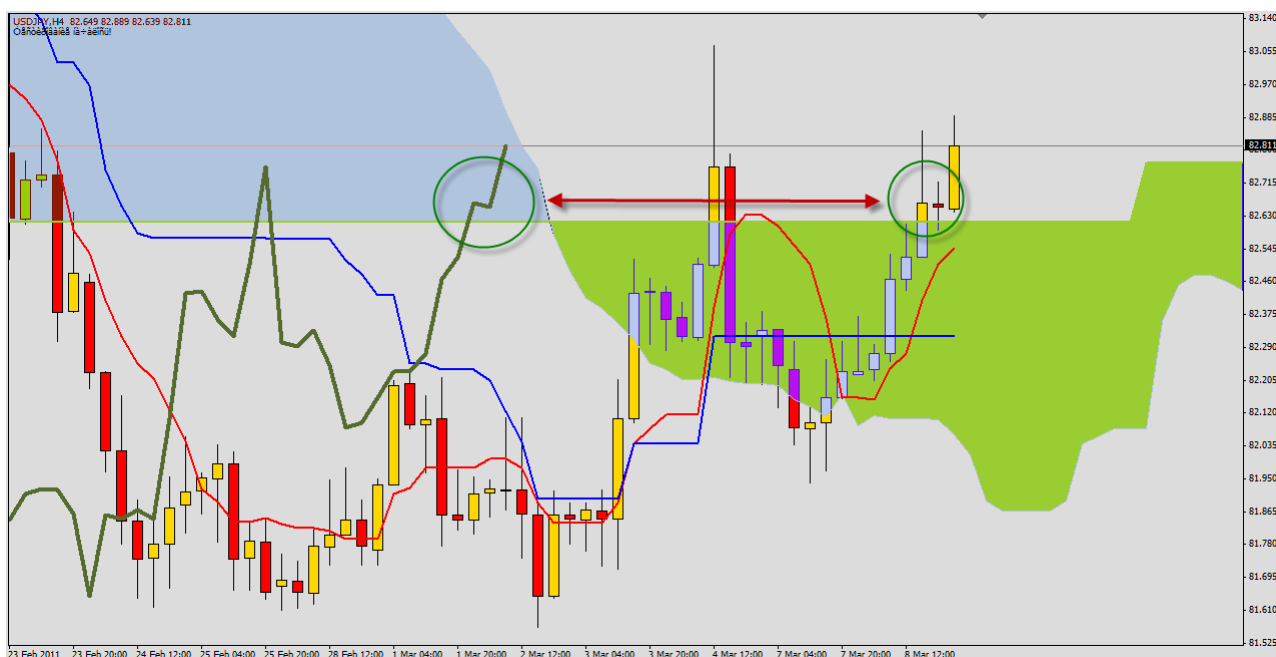
Oto niektóre przykłady:

Poniżej (Rys. 62.) widzimy sytuację gdzie mamy bardzo silny sygnał na sprzedaż, czyli wyjście z zielonej chmury (przebiecie przez cenę senkou span B), ale z sygnału nie korzystamy i nie otwieramy pozycji, gdyż nie mamy potwierdzenia w linii chikou span, która to znajduje się ponad linią ceny sprzed 28 okresów:

Rys. 62.

Jak widać poniżej dobrze się stało że nie otworzyliśmy pozycji sell, natomiast sygnał nieco słabszy na zakup, czyli wyjście ceny z chmury zielonej do góry, jest potwierdzony przez chinkou span, ponieważ linia ta znajduje się ponad linia ceny sprzed 28 okresów:

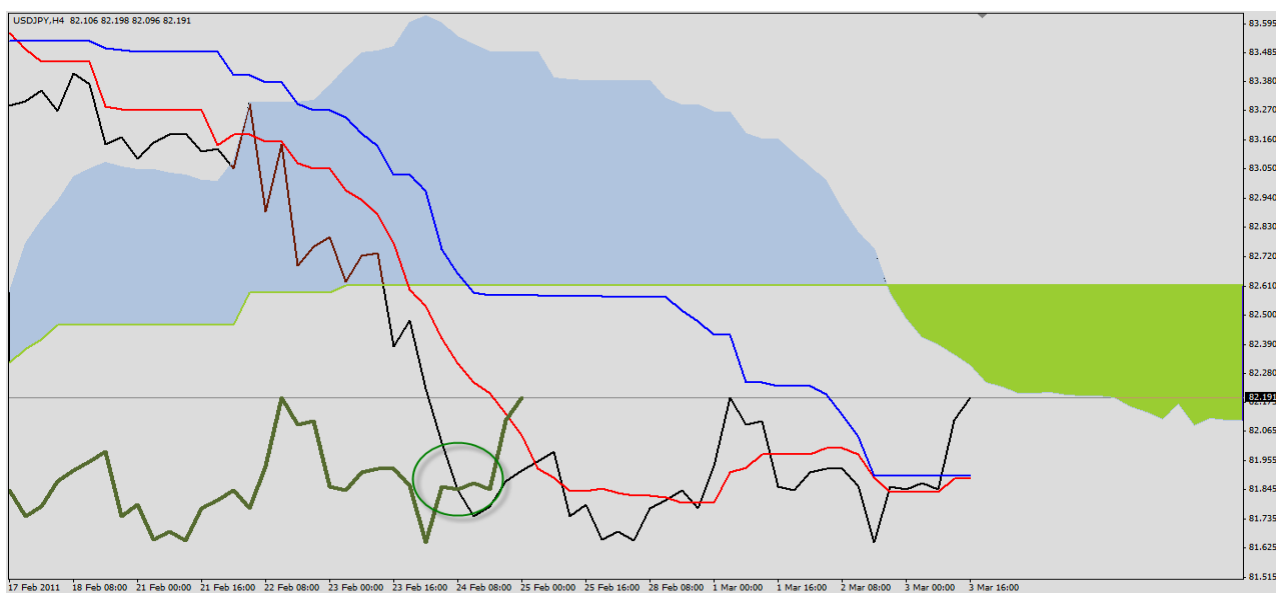

Rys. 63.

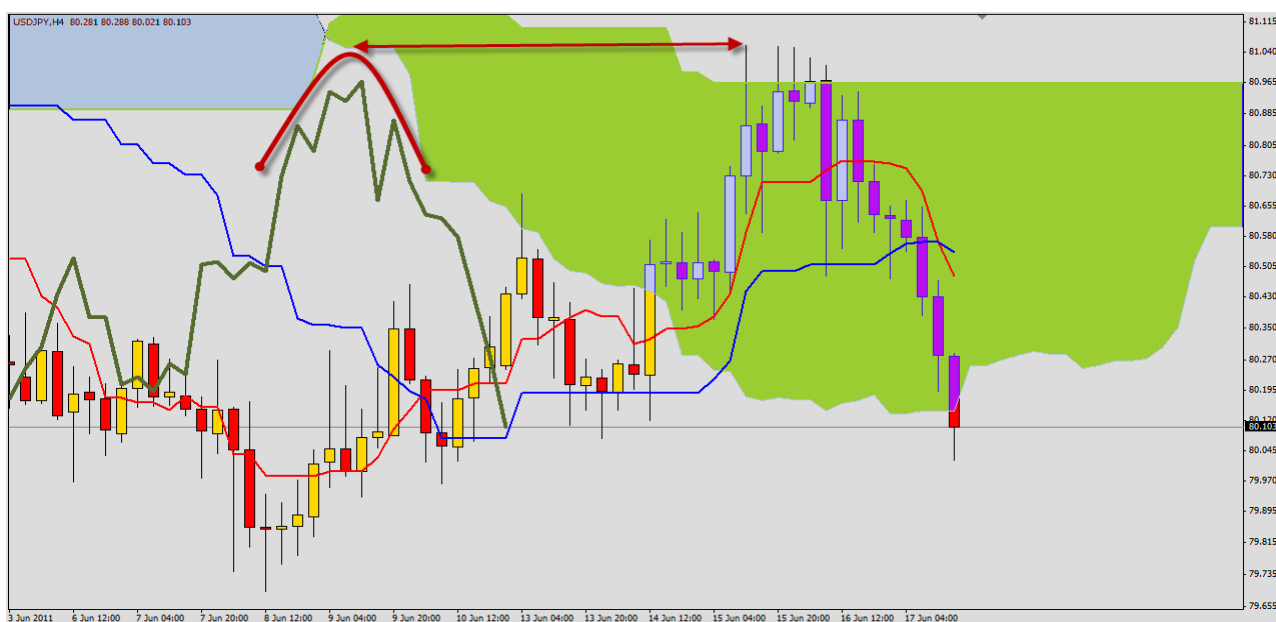
W przypadku lini chinkou span bardzo ważne jest rozpoznanie **przeciecia**, gdyż linia ta często odbija się od ceny.

Linia musi przeciąć korpus świecy a nie jej cień, by być pewnym, że przecięcie nastąpiło zmieniam wykres ze świecowego na liniowy:

Rys. 64.

Wprawdzie autora systemu w chikou interesowało tylko przecięcie lub odbicie się od lini ceny sprzed 28 okresów, możemy zauważyć że świetnie współdziała i reaguje z innymi liniami ichimoku sprzed 28 okresów co daje nam dodatkowe sygnały: Odbicie się chikou span od chmury, choć mogło się nam wydawać przy maksimum zaznaczonym czerwona strzałka że cena wyskoczy z chmury, linia chikou odbiła się idealnie od senkou span B i senkou span A, (Rys. 65):

Rys. 65.

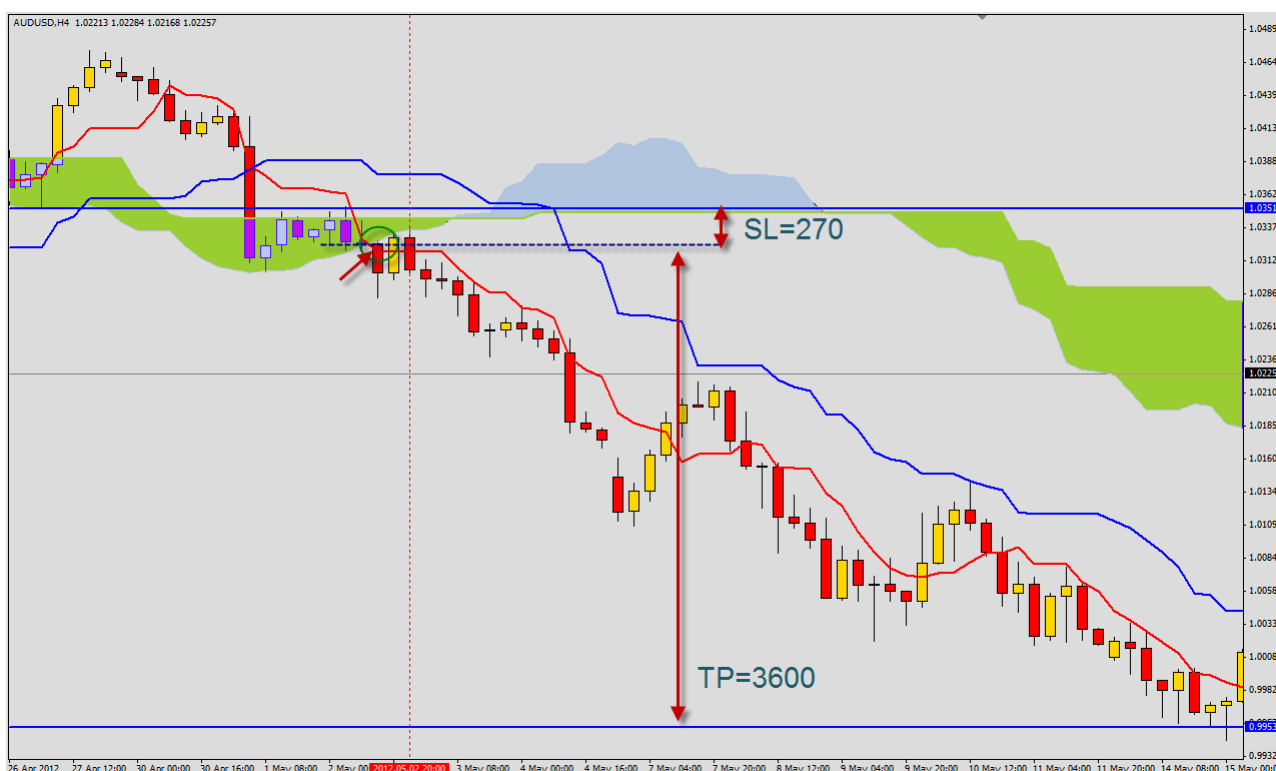
Nie używam tego sygnału jako absolutnie wiążącego, nawet jeśli Chikou jest po przeciwnej stronie ceny sprzed 28 okresów to nie znaczy że nie mogę otworzyć pozycji, jedynie jestem bardzo osrożny gdy Chikou zbliża się do lini ceny, jak zobaczymy później często się odbija od tej lini i od innych średnich. Jeśli przetnie cenę lub którąś średnią to mamy kolejny sygnał do dodania lotów do wcześniej otwartej pozycji. Odwrotnie zaś jeśli mamy Chikou po swojej stronie to wchodzimy śmiało większą ilością lotów.

9. Kiedy wychodzimy z pozycji.

Mamy kilka technik na wyjście z pozycji używając ichimoku.

Pierwsza to ustawienie SL na większym wsparciu lub oporze, jeśli cena ruszyła od razu w przeciwnym kierunku od kierunku założonego przez nas musimy być przygotowani na zdecydowane wyjście ze stratą. Oczywiście dobrze by było by każdy opracował optymalne zarządzanie kapitałem. Poznałem traderów, którzy nigdy nie ryzykowali więcej niż 2% depozytu na operację, nigdy nie otwierali pozycji jeśli stosunek spodziewanego zysku do ewentualnej straty był mniejszy niż 4:1 czyli jeśli zarabiam to zarabiam 4 jeśli tracę to tracę 1. TP i SL był wyznaczany w sposób sztywny przez linie wsparć i oporów.

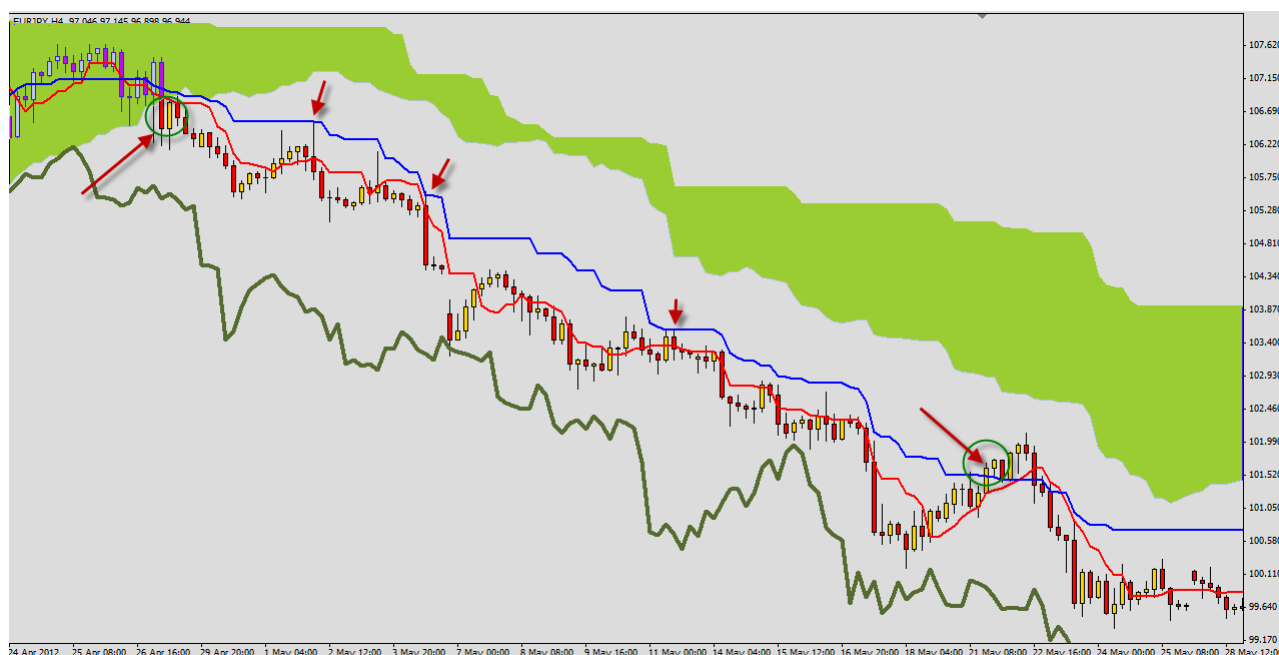
Poniżej przykład takiej operacji, gdzie wsparcie i opór zostały wyznaczone na świecach tygodniowych, wejście sell w zielonym kółku:

Rys. 66.

Jak widać wyżej stosunek ewentualnego zarobku do straty jest bardzo dobry, mogę więc śmiało inwestować.

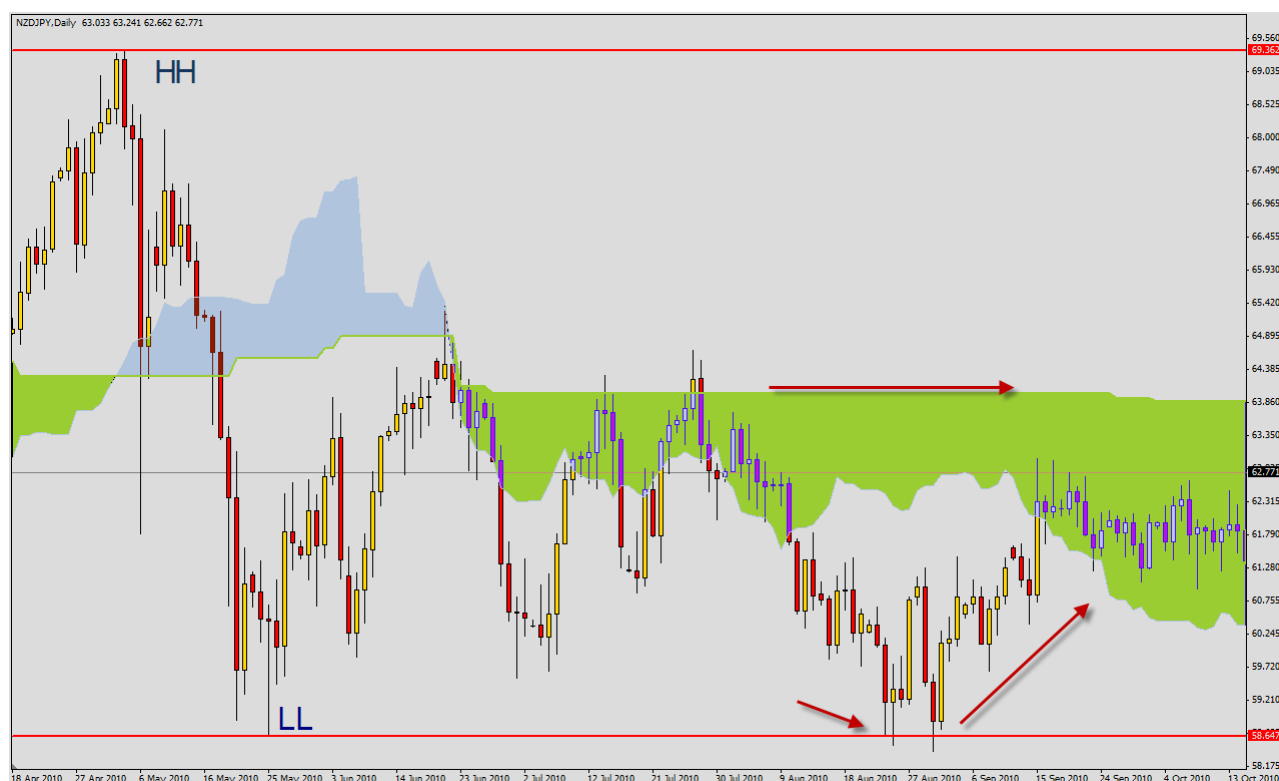
Osobiście często używam linii kijun jako SL, jeśli cena zamyka się pod tą średnią a była do tej pory wzrostowa lub nad tą linią jeśli była spadkowa to oznacza że możemy szykować się do większej korekty lub nawet zmiany trendu, w tej sytuacji lepiej jest zamknąć operację. Oczywiście techniki tej używam tylko jeśli cena była "odprowadzana" przez pozostałe linie ichimoku:

Rys. 67.

Na obrazku powyżej widzimy idealne wejście zaznaczone zielonym kółkiem, trzy idealne odbicia się od linii kijun, cena jest "odprowadzana" przez wszystkie linie ichimoku w dół i wychodzę dopiero po zamknięciu się świecy nad linią kijun. Operacja trwała długo ale zarobek był przedni.

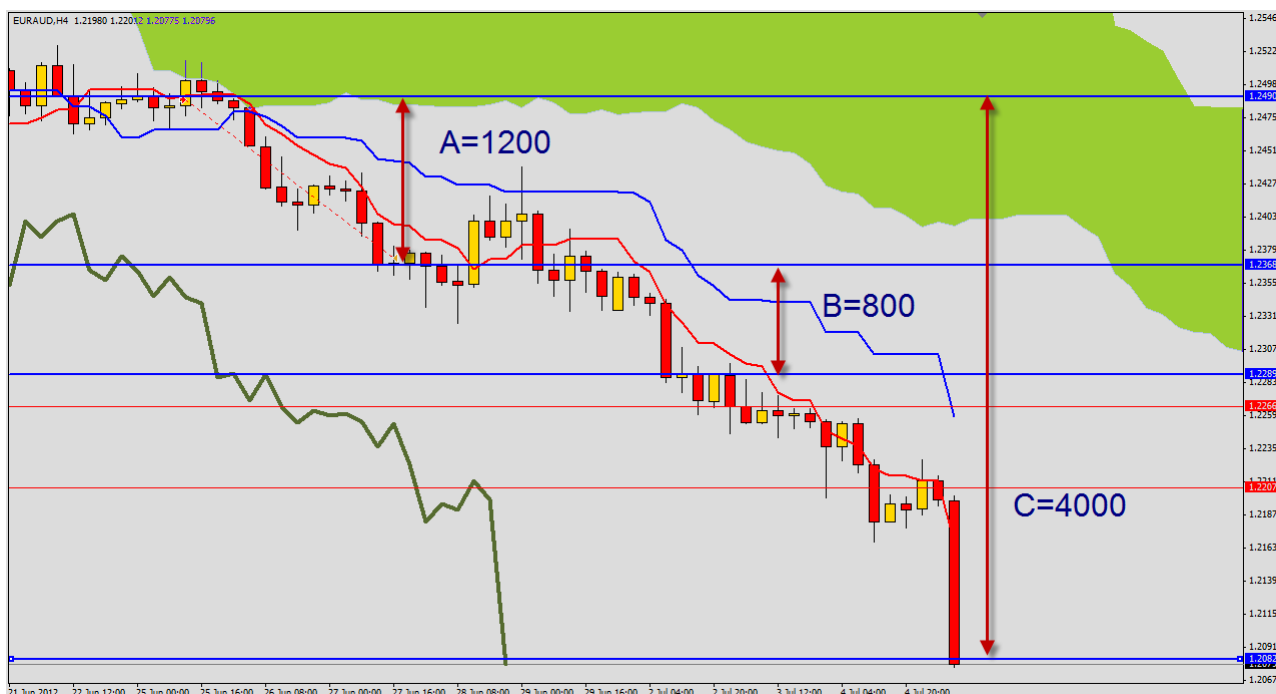
Inny sposób na wyjście z operacji to długi płaski Senkou Span B, jeśli mam taką sytuację a operacja została otwarta poprawnie to powinienem mieć już ładny zysk, zamykam operację gdyż zbliżam się do HH lub LL, które mogą zadziałać jak wsparcie lub opór:

Rys. 68.

Chciałbym wspomnieć o jeszcze jednym ważnym aspekcie jakim jest **cierpliwość**, pracujemy na wysokich przedziałach czasowych, musimy więc czasami bardzo długo czekać na spodziewany efekt. Gdy rusza trend wskazujemy do środka i wychodzimy dopiero gdy mamy bardzo wyraźny sygnał na wyjście. Na brak cierpliwości cierpiał Sarmat, dlatego pozwoliłem sobie napisać o nim "jak daleko był jeszcze od doskonałości". Wychodzenie z operacji zbyt wcześnie.

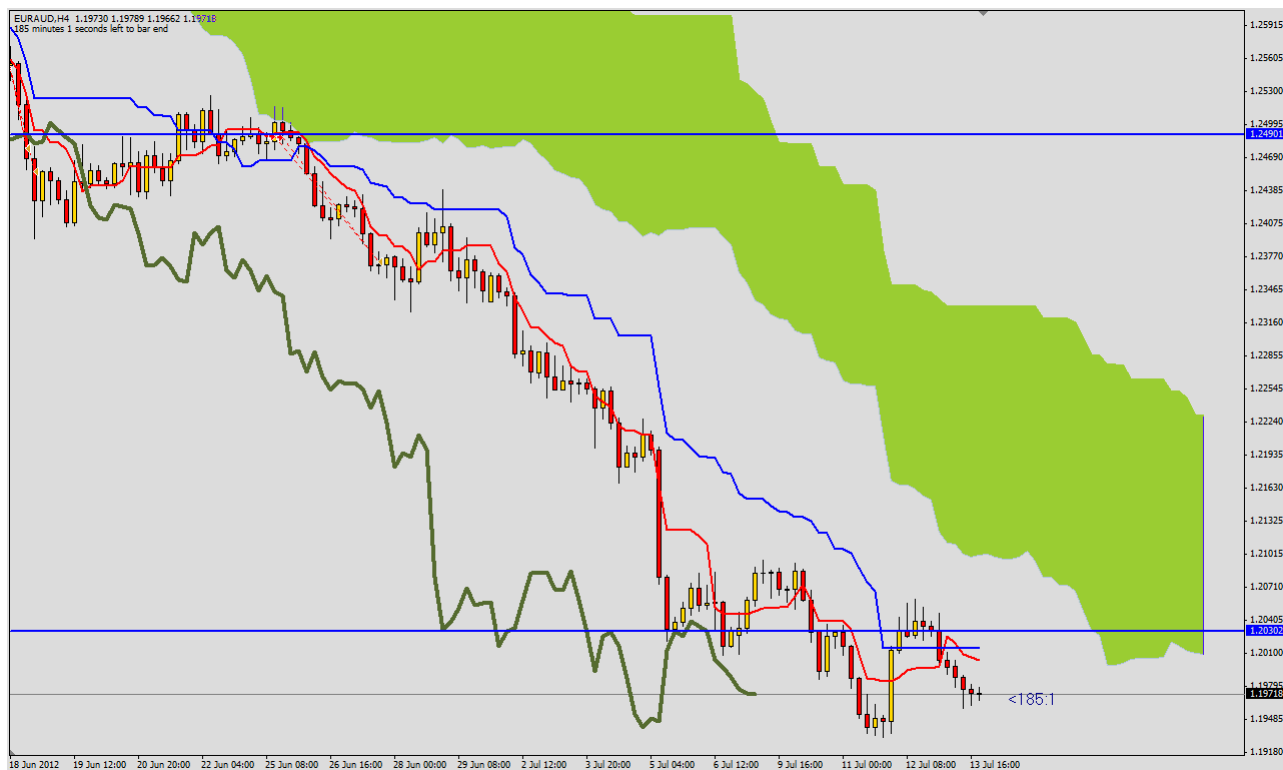
Na obrazku poniżej możesz zauważyć wejście sell po odbiciu się ceny od chmury i wyjście po napotkaniu pierwszego wsparcia (operacja ta później będzie szczegółowo opisana). Zarobiłem tu 1200 pipsów (A), gdybym się natomiast trzymał zasad i zamknął operację dopiero po przecięciu i zamknięciu się świecy ponad linią kijun obecnie sytuacja byłaby o wiele lepsza, mój SL znajdowałby się o 800 pipsów niżej aniżeli zamknięcie operacji (B), by nie wspomnieć że byłbym na plusie równym 4000 pipsów (C), gdzie cena napewno jeszcze spadnie, wystarczyłoby postawić SL równy linii kijun a zarobek byłby dużo dużo większy:

Rys. 69.

Ostatnio słuchałem doskonałego szkolenia pana dr Dariusza Swierka, wprowadził on tam określenie **High Quality Trade**, czyli wykonanie trejdu od początku do końca zgodnie z założeniami strategii. Cena zawróciła a już byłem na wspaniałym zysku? Trudno, ja wykonałem moją pracę poprawnie, jeśli będę się tego trzymał konsekwentnie to na dłuższą metę będę zarabiał, jeśli nie to ryzykuję że będę ucinął zyski i pozwalał by rosły straty.

A tak powinno wyglądać wyjście z tej operacji:

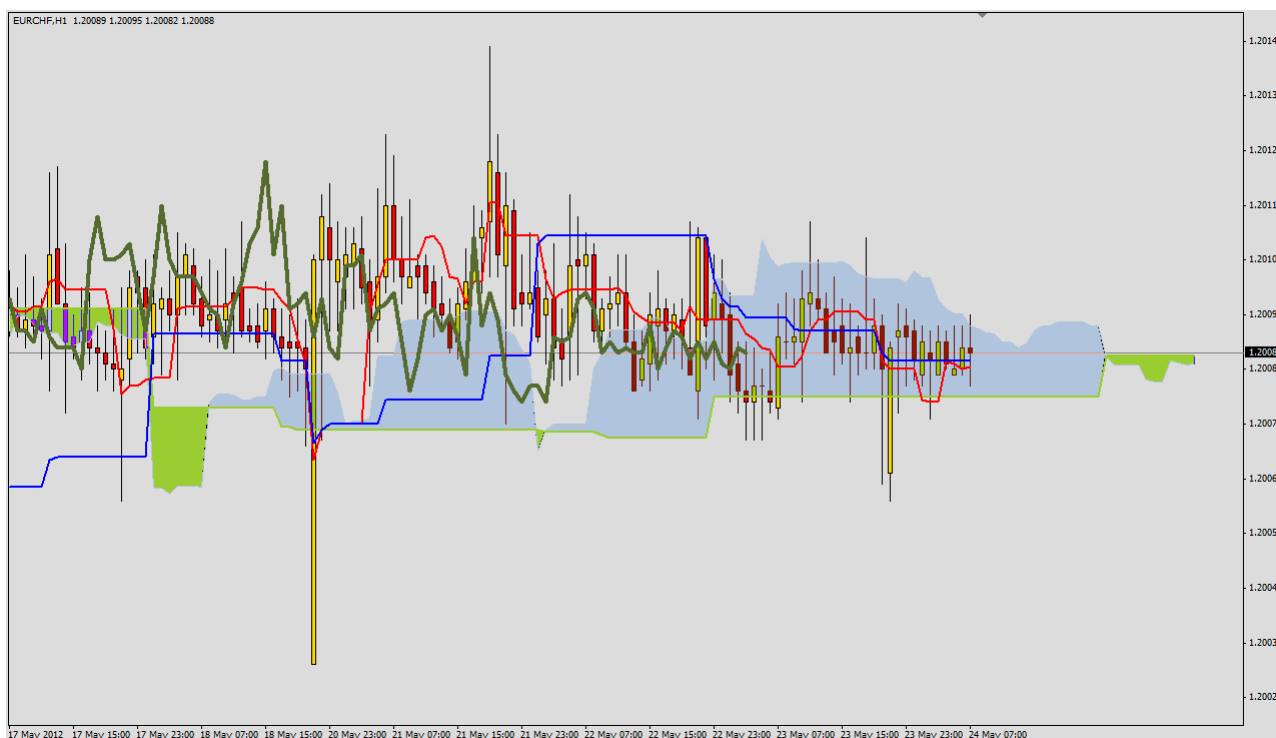

Rys. 70.

Dopiero po zamknięciu świecy ponad linią kijun zamykam operację, wynik byłby prawie 4 razy lepszy!!!

10. Equilibrium.

W niektórych tekstach znajdziecie nazwę “Equilibrium chart at a glance”, czyli nazwijmy to “równowaga na wykresie na rzut oka”. Niestety nikt tego nie tłumaczy. Długo nie mogłem zrozumieć o co chodzi z tą równowagą, dopiero obrazek taki jak ten poniżej pomógł mi to zrozumieć, a resztę doczytałem na rosyjskim forum poświęconemu tej strategii:

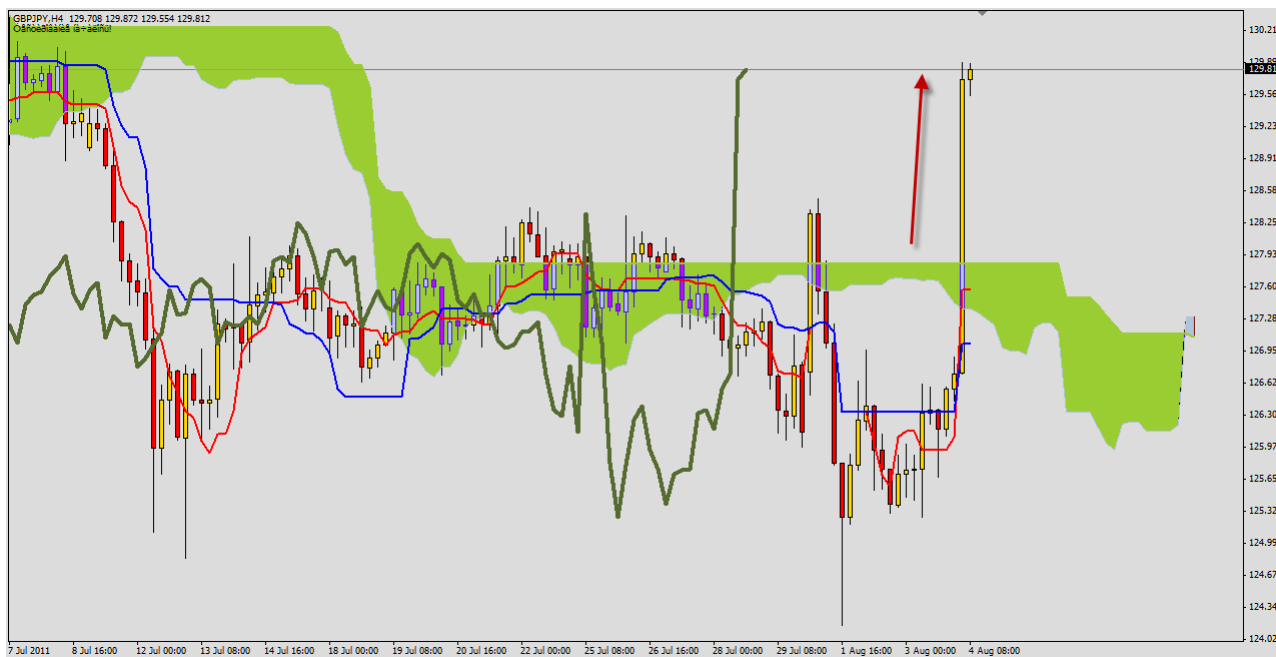

Rys. 71.

Wyobraźmy sobie że cena została zablokowana, wszystkie świece to jeden punkt, który jest zarówno otwarciem świecy, zamknięciem, maksimum i minimum, jakiegokolwiek średnie takich świec byłyby poziomymi liniami i mielibyśmy do czynienia z equilibrium w pojęciu Hosody.

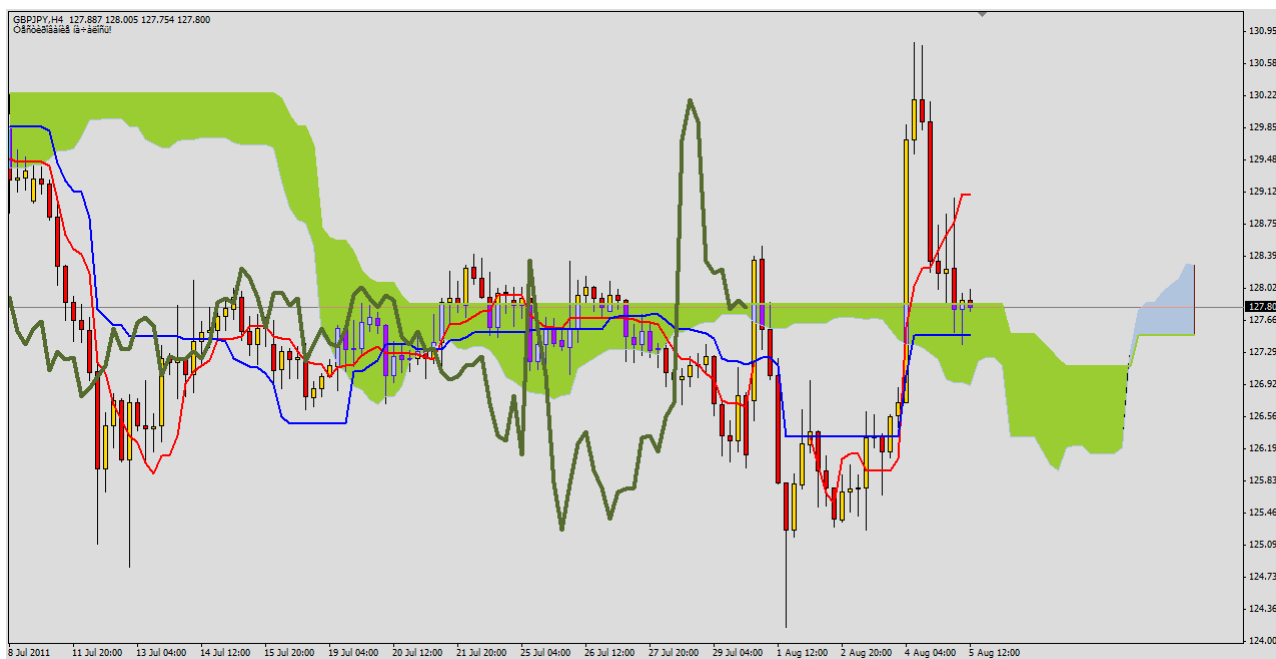
Coś podobnego widzimy na rysunku 71, na parze EURCHF

Za każdym razem gdy cena się wybija i oddala się od średnich równowaga zostaje zachwiana. Jeżeli oddala się w sposób łagodny pociągając za sobą wszystkie średnie ichimoku mamy do czynienia z trendem. Jeśli jedna świeca wybija się w stronę przeciwną od koloru chmury zostawiając za sobą daleko w tyle wszystkie średnie, równowaga zostaje zachwiana i z całą pewnością cena poprzez korektę wróci do średnich. Poniżej (Rys. 72.) widzimy taką właśnie sytuację:

Rys. 72.

Widzimy tu cenę, która gwałtownie przebiła chmurę zostawiając średnie po drugiej stronie chmury, a oto jak zakończyła się ta sytuacja:

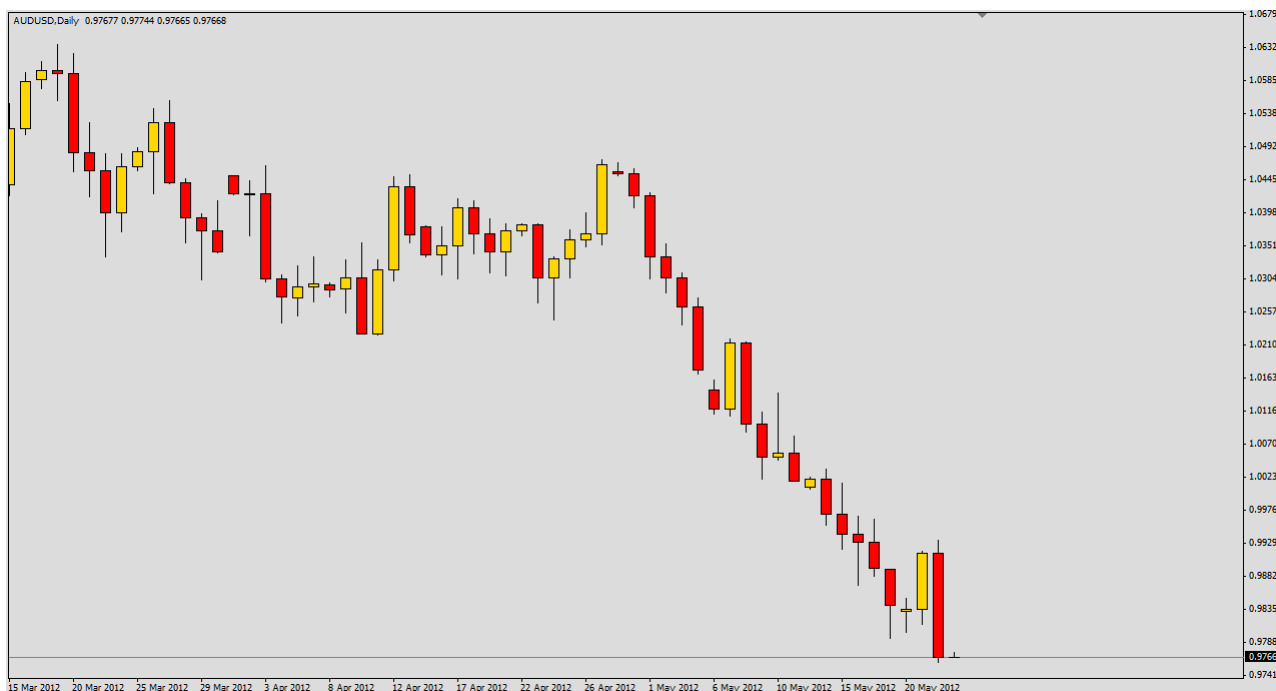
Rys. 73.

I to jest cały sekret ichimoku widzę od razu czy jestem w trendzie i mogę coś na tym zarobić czy jest to jakaś chwilowa anomalia i z handlowaniem lepiej się powstrzymać.

11. Kilka przykładów z tradingu na żywo.

Od braku equilibrium zacznę pokazywanie i komentowanie operacji “na żywo”, na specjalnie otwartym koncie dla potrzeb tego poradnika.

Na pierwszy rzut oka na parze AUDUSD, dnia 23 maja na świecach D1 możemy zobaczyć piękny trend spadkowy:

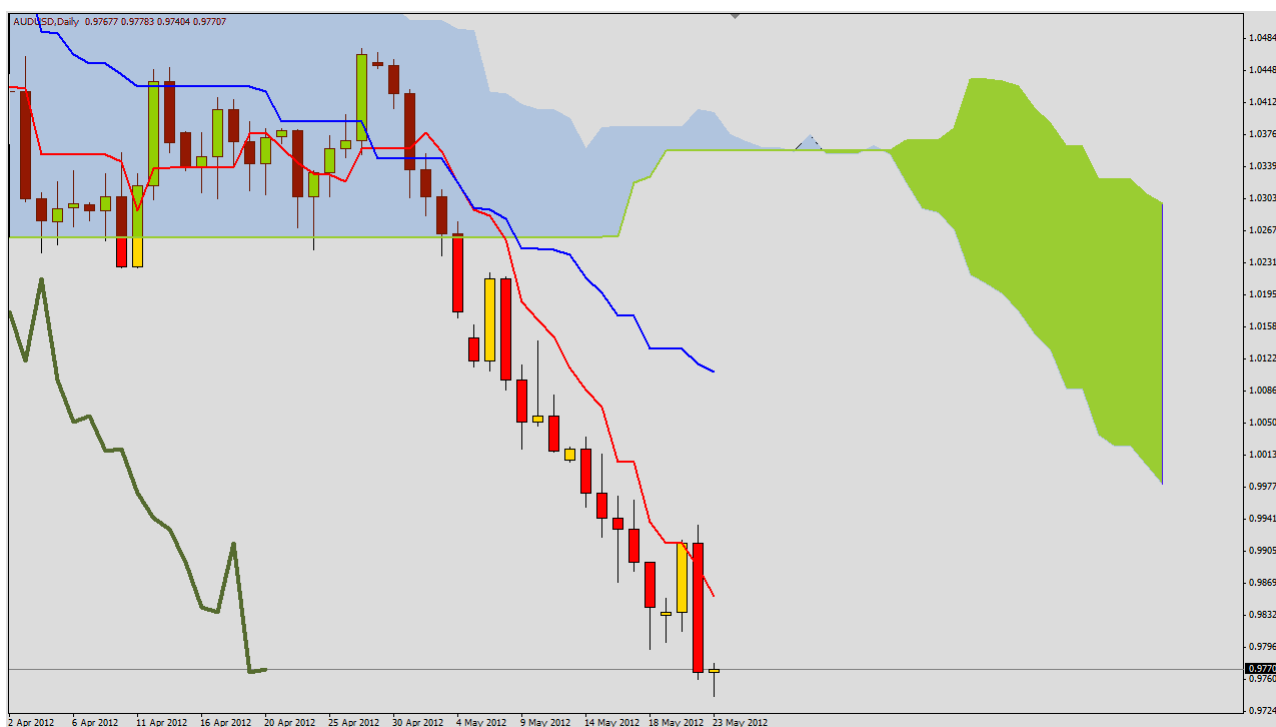

Rys. 74.

Obserwując gołą cenę nie mamy żadnych przesłanek do tego by myśleć że cena powinna się zatrzymać, lub zrobić małą korektę.

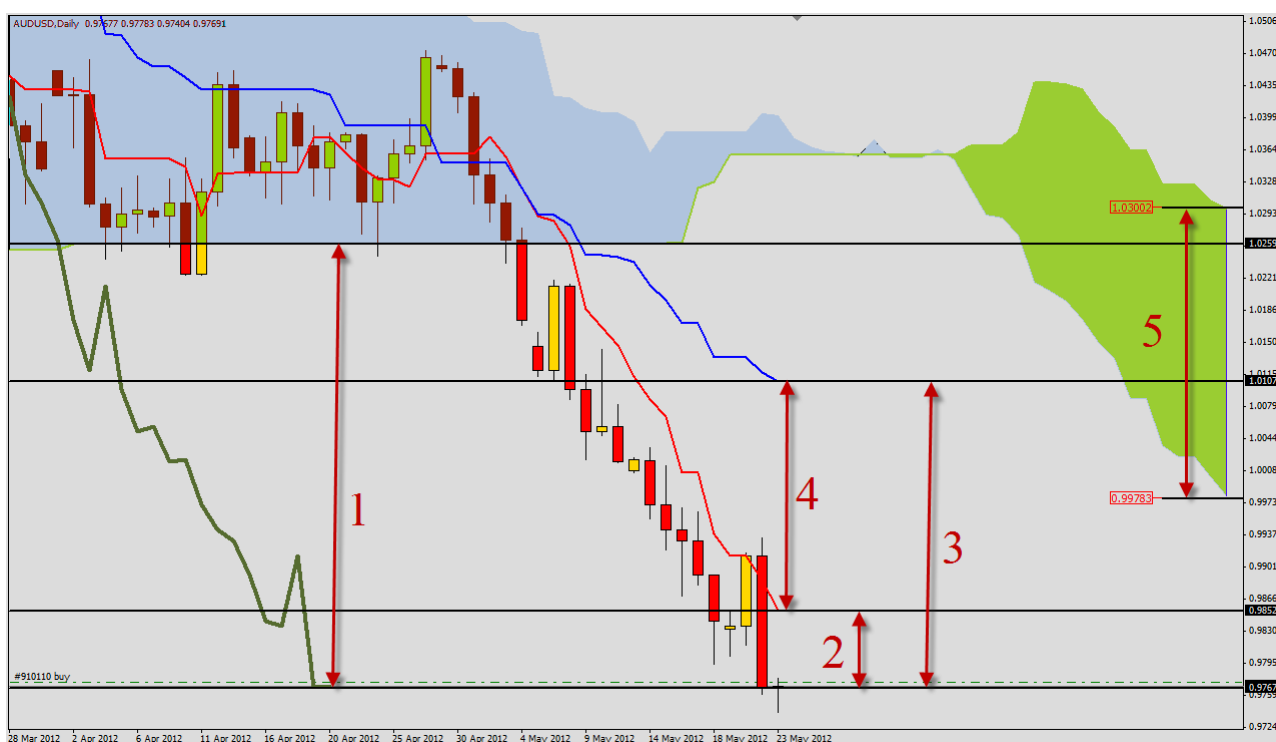
Dopiero gdy nałożę indyktor ichimoku widzę że para ta bardzo odskoczyła od wszystkich średnich i że będzie musiała się zatrzymać. Albo poczeka aż średnie dojdą do ceny by znów wprowadzić równowagę, lub cena lekko odbije do góry by zrobić małą korektę i znów spaść w dół.

Odrzućmy widzimy że coś jest nie tak, że cena oddaliła się zbyt daleko od pozostałych linii ichimoku:

Rys. 75.

Na obrazku poniżej (Rys. 76.) widzimy jak możemy sobie pomóc w określeniu jak daleko jesteśmy od equilibrium:

Rys. 76.

Jeśli popatrzymy na dane historyczne to łatwo możemy zauważyć że cena rzadko tak daleko oddalała się od średnich ichimoku, oczywiście każda para ma swoją “zdolność”

tudzież “zasięg” oddalania się od equilibrium, nie można na przykład w pipsach porównać pary eurgbp z gbppy.

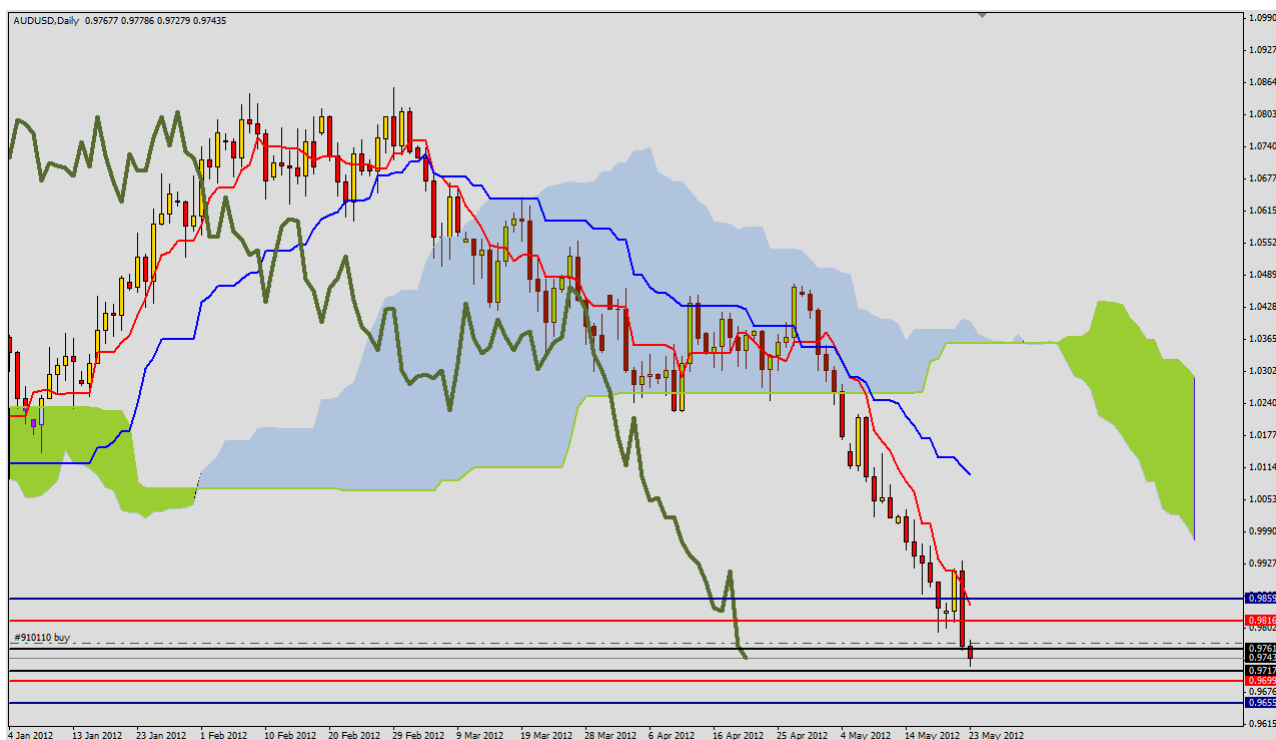
To będzie twoje zadanie domowe prześledź maksymalne odchylenia się ceny od średnich ichimoku na danych historycznych dla każdej pary z osobna, w przyszłości będą to dla ciebie bardzo cenne informacje.

	A	B	C	D
1				
2	Chikou	Span B		
3	0,97675	1,02591	-0,04916	
4				
5	Price	Tenkan		
6	0,97675	0,98529	-0,00854	
7				
8	Price	Kijun		
9	0,97675	1,01071	-0,03396	
10				
11	Tenkan	Kijun		
12	0,98529	1,01071	-0,02542	
13				
14	Span A	Span B		
15	0,99783	1,3002	-0,30237	
16				
17				

Zazwyczaj dla mnie jest to czas na zamykanie otwartych pozycji, znacie już zasady otwierania pozycji, więc łatwo możecie określić gdzie należało zająć pozycję krótką na obrazku powyżej, pisałem już wcześniej nie jest to system, który wyłapuje szczyty i dołki, ale system, który z dużym prawdopodobieństwem określa że od punktu A do punktu B będzie można zarobić na spadku.

W tym momencie byłby to dobry punkt na zamknięcie przynajmniej większości operacji z profitem.

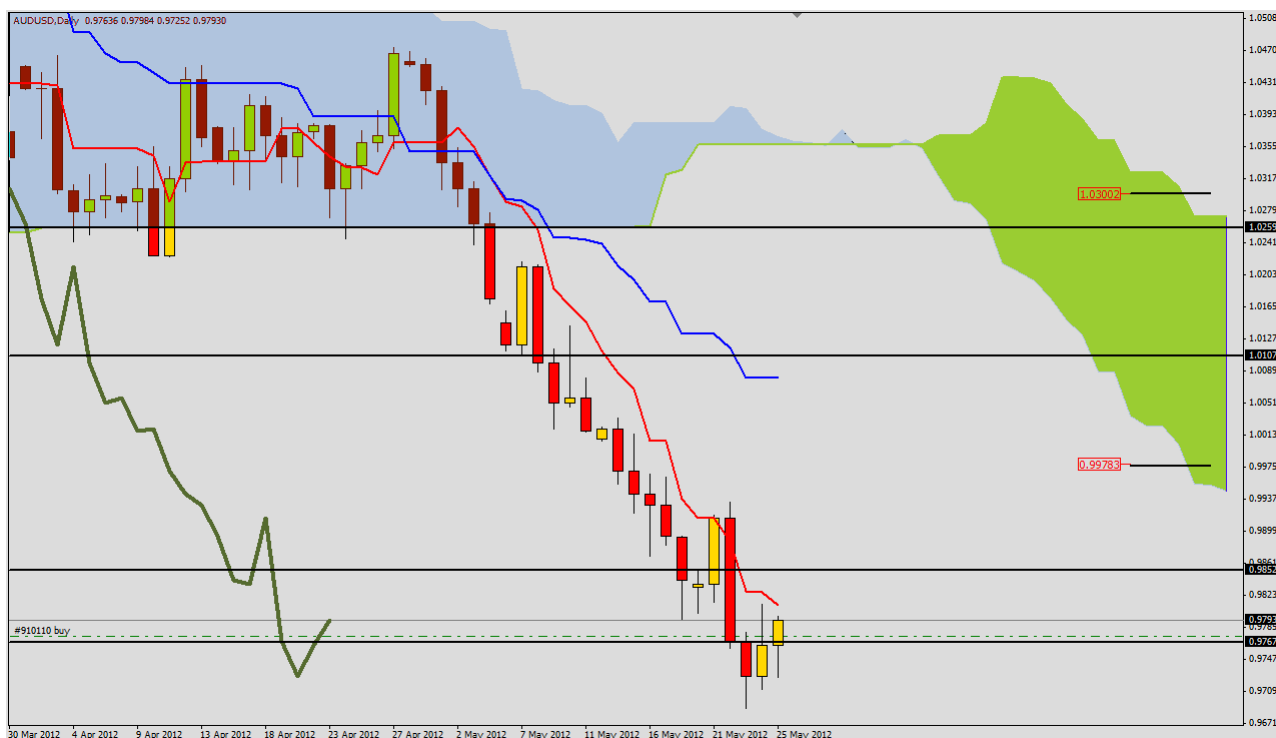
Jako że na spadek spóźniłem się ryzykuję pozycję buy, wiedząc że kilka pipsów powinienem zarobić.

Rys. 77.

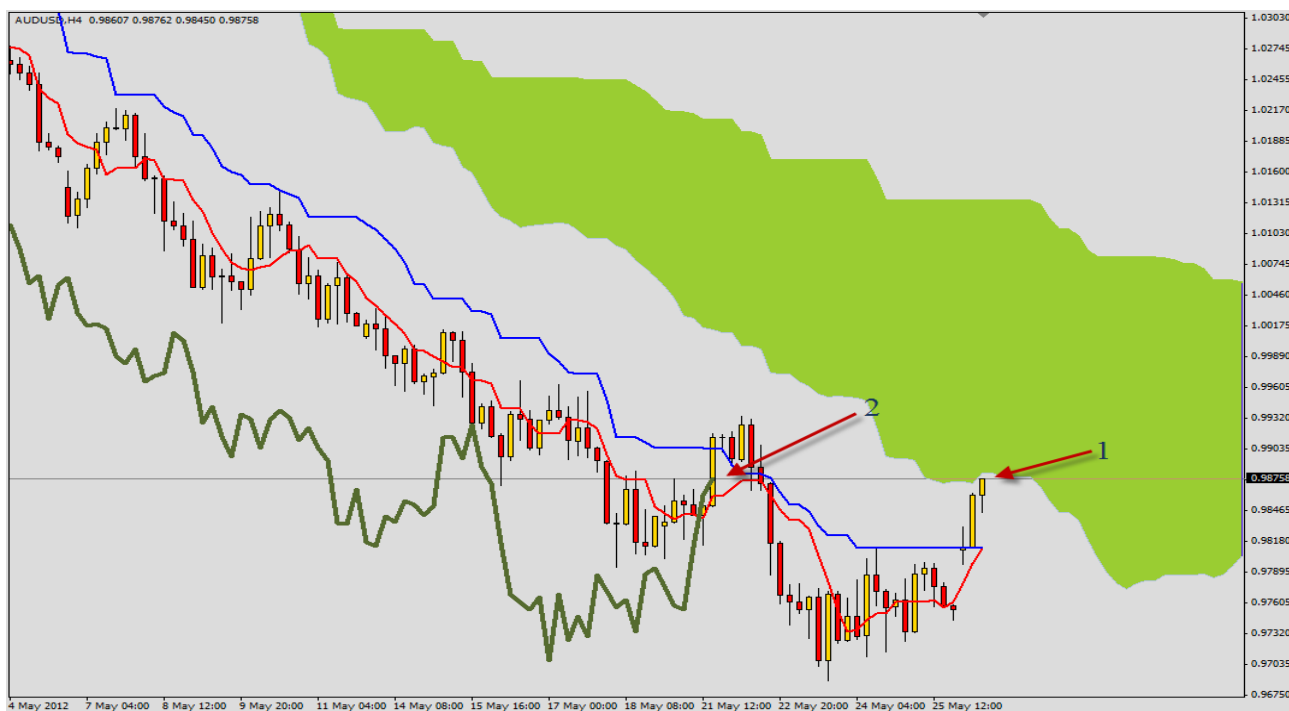
W tym przypadku określiłem wcześniej wsparcia i opory na świecach miesięcznych i tygodniowych, pozycję otwieram używając dwóch TF D1 i H4.

Moim TP stała się linia Kijun sen na wykresie 4 godzinny, która idealnie się pokrywa z linia tenkan na wykresie D1, można było zaryzykować i poczekać aż dobieje do chmury, ale w tym przypadku woliałem zamknąć nieco wcześniej, bardzo duża zielona chmura spadkowa może spłatać nam figla, lepiej niepotrzebnie nie ryzykować:

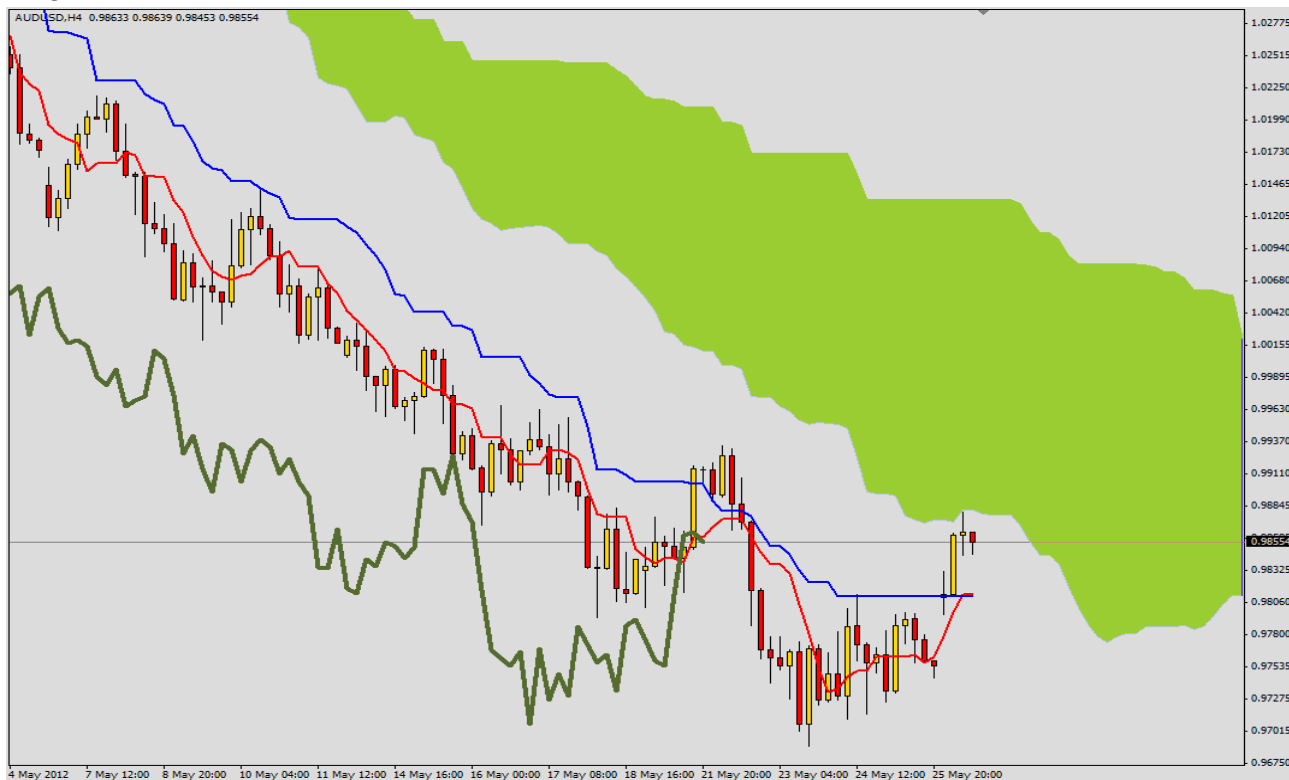
Rys. 78.

Operacja została zamknięta przez skromny TP i na H4 obecnie wygląda następująco:

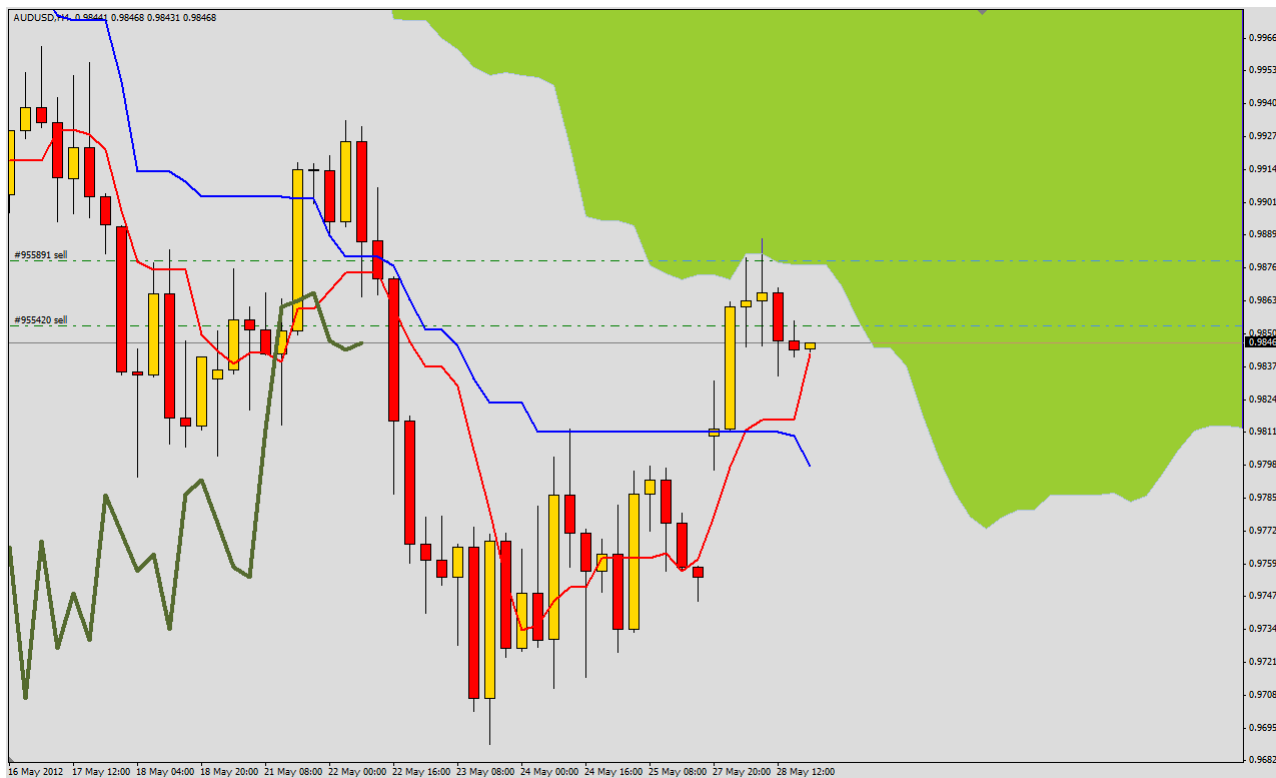
Rys. 79.

Na grafiku 79 mamy teraz idealną pozycję na wejście short, cena ma duże prawdopodobieństwo odbicia się od chmury – na obrazku widzisz strzałkę numer 1 (sygnał **2a**), chikou jest wciąż poniżej ceny i również może się odbić: strzałka numer 2 (sygnał **3b**). Czyli mamy podwójny opór na tym samym poziomie, oczywiście sprzedajemy jak tylko świececzki zaczną się zastanawiać co dalej robić i pokazywać że respektują nasze linie:

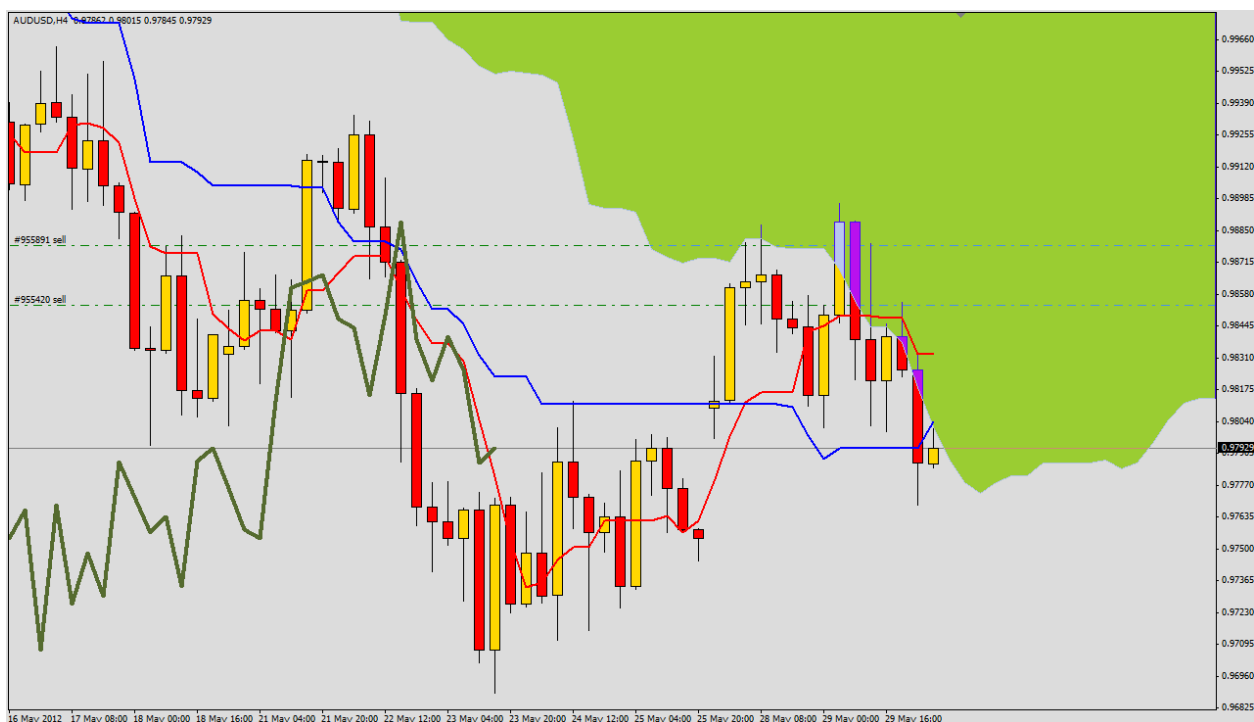

Rys. 80.

Oto sekwencja tego jak zachował się rynek:

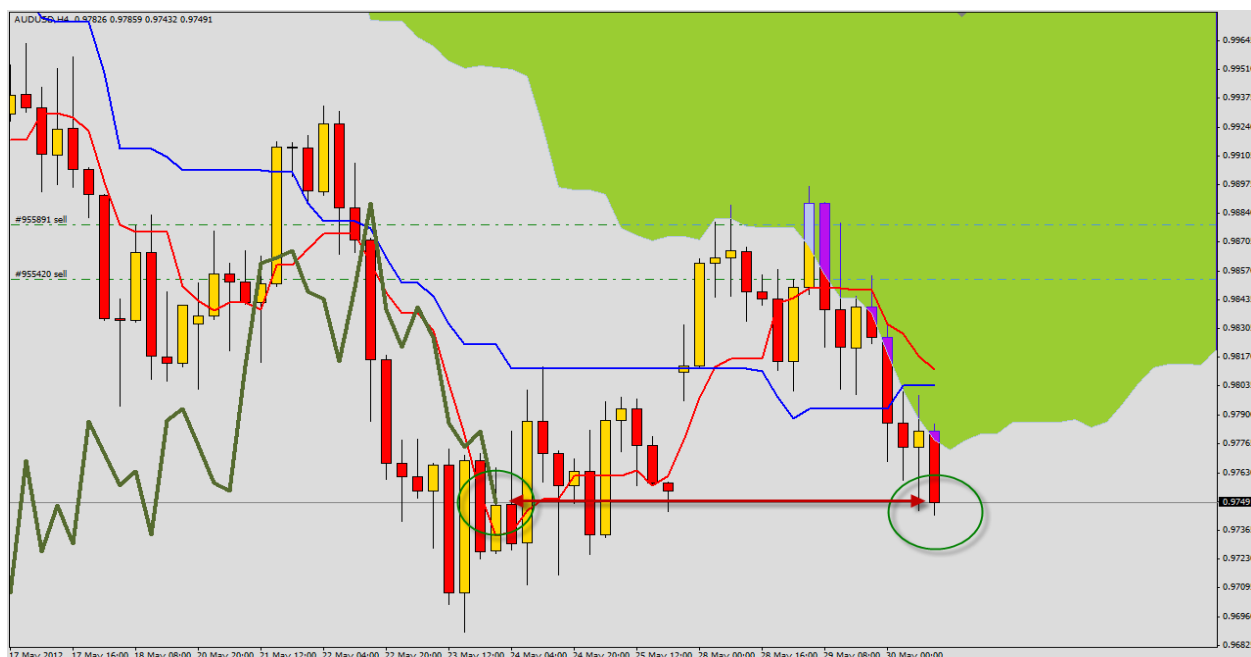
Rys. 81.

Rys. 82.

Powyżej (Rys. 82) widzimy jak cena idealnie “spływa” po zewnętrznej krawędzi chmury, co daje nam coraz większą pewność że nasze linie ichimoku są jak najbardziej respektowane.

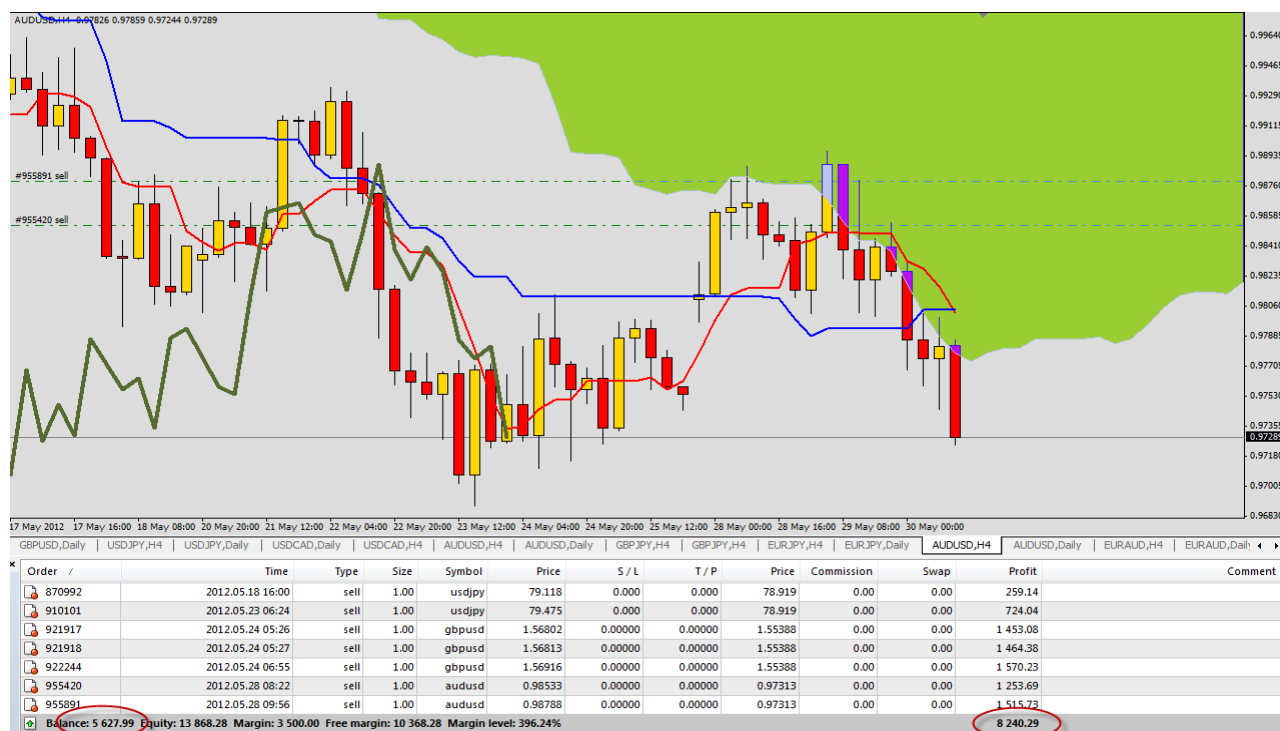
Widzimy też że w międzyczasie chikou znalazło się po drugiej stronie ceny, dla mnie to oznacza że cena znów może lekko się odbić i polecieć w górę czyli częściowo zamykam operację:

Rys. 83.

Poniżej (Rys. 84.) widzimy sytuację wraz z sytuacją na koncie, pokazując to po to byś mógł zobaczyć gdzie zostały zamknięte pozycje z zyskiem a gdzie otworzyłem następne pozycje na sell.

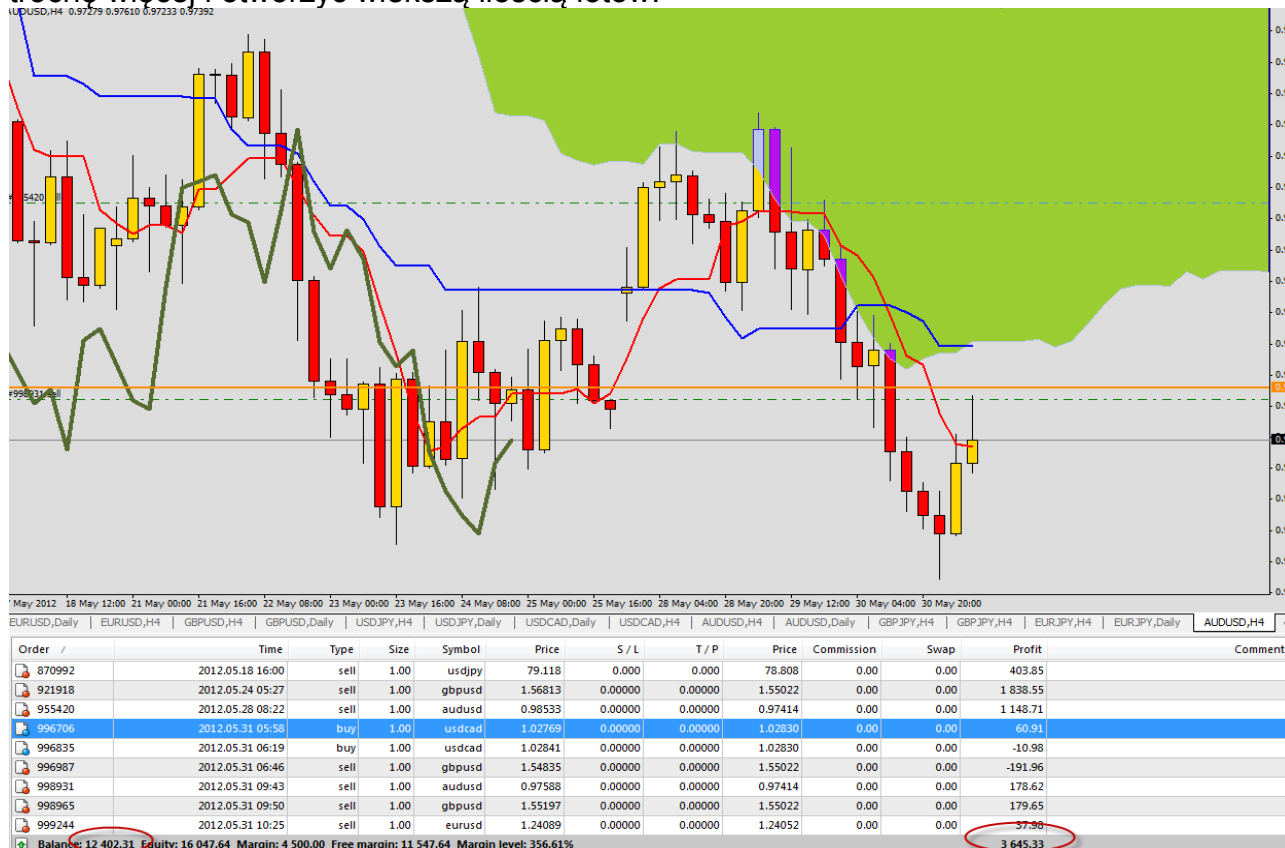
Jak widać poniżej może się zdarzyć że kapitał w pozycjach otwartych jest dużo większy aniżeli balance:

Rys. 84.

W takiej sytuacji zamykam dwie operacje a trzecią zostawiam by zyski rosły, w najgorszym przypadku zamknę ją na zero. Teraz gdy zaczynamy oddalać się od chmury pojawiają się nowe sygnały, zazwyczaj jest to odbicie od wcześniej zaznaczonych wsparć/oporów, znów wchodzę, i dalej będzie to sell.

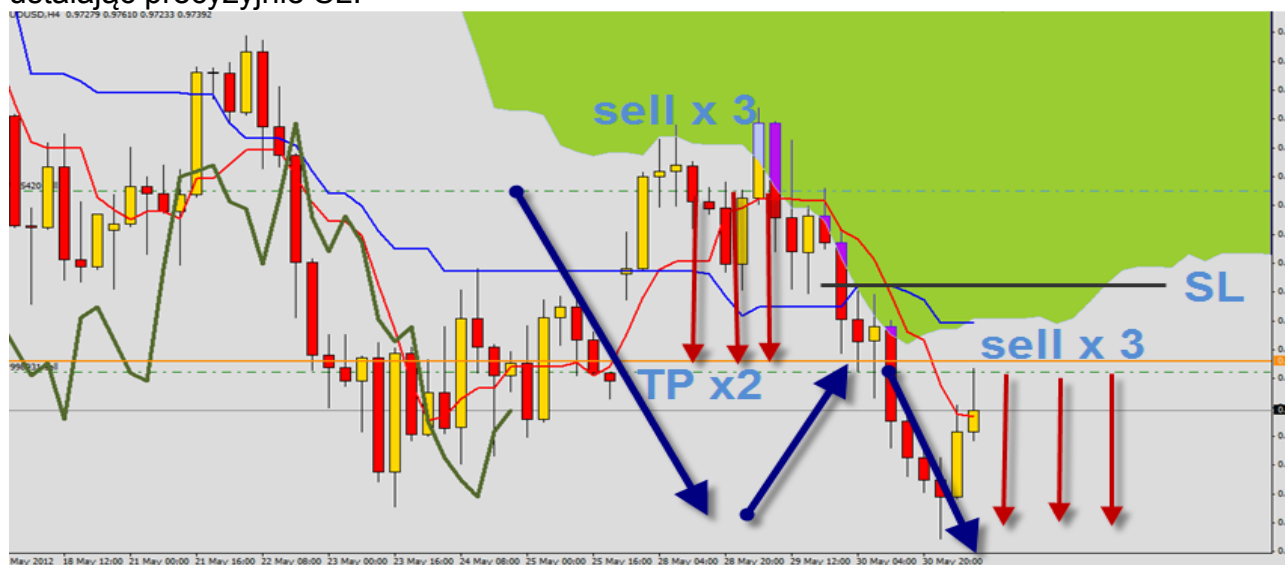
Pierwsza operacja wciąż otwarta, obecnie na dużym plusie, pozwala mi zaryzykować trochę więcej i otworzyć większą ilością lotów:

Rys. 85.

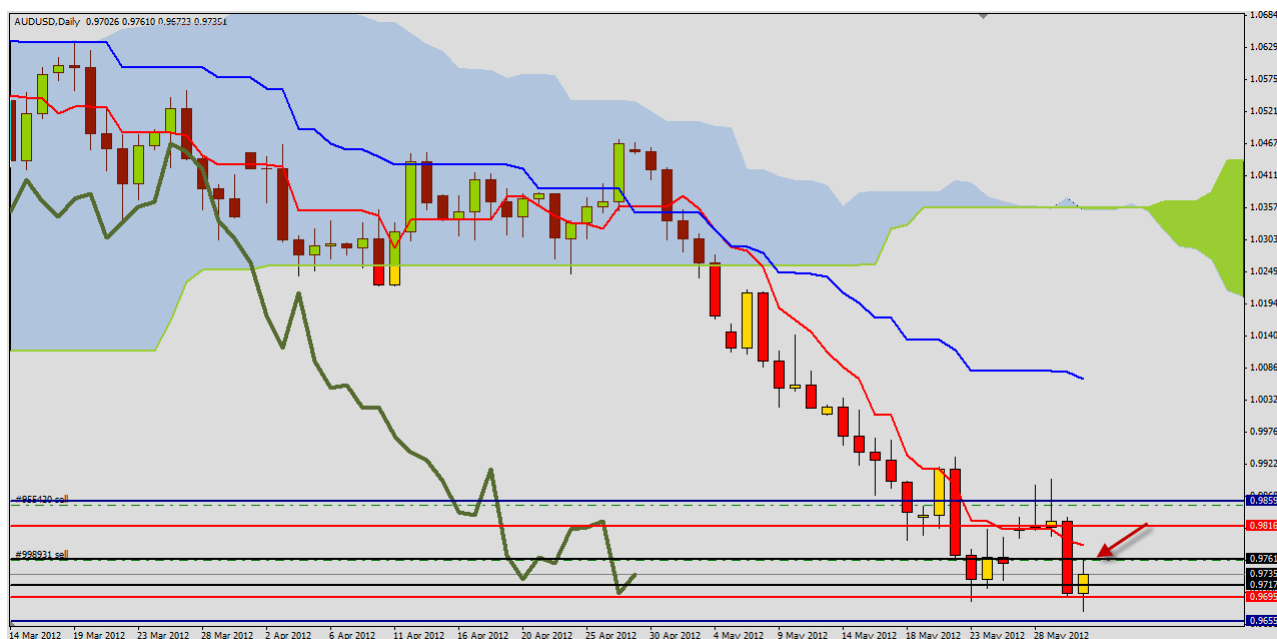
Uwaga to bardzo ważne :

cena spada, określam pierwszy TP czyli większe wsparcie, tam zamykam 2/3 operacji, cena spada dalej, czekam aż cena zawróci, wsparcie stanie się oporem i znów sprzedaję ustalając precyzyjnie SL:

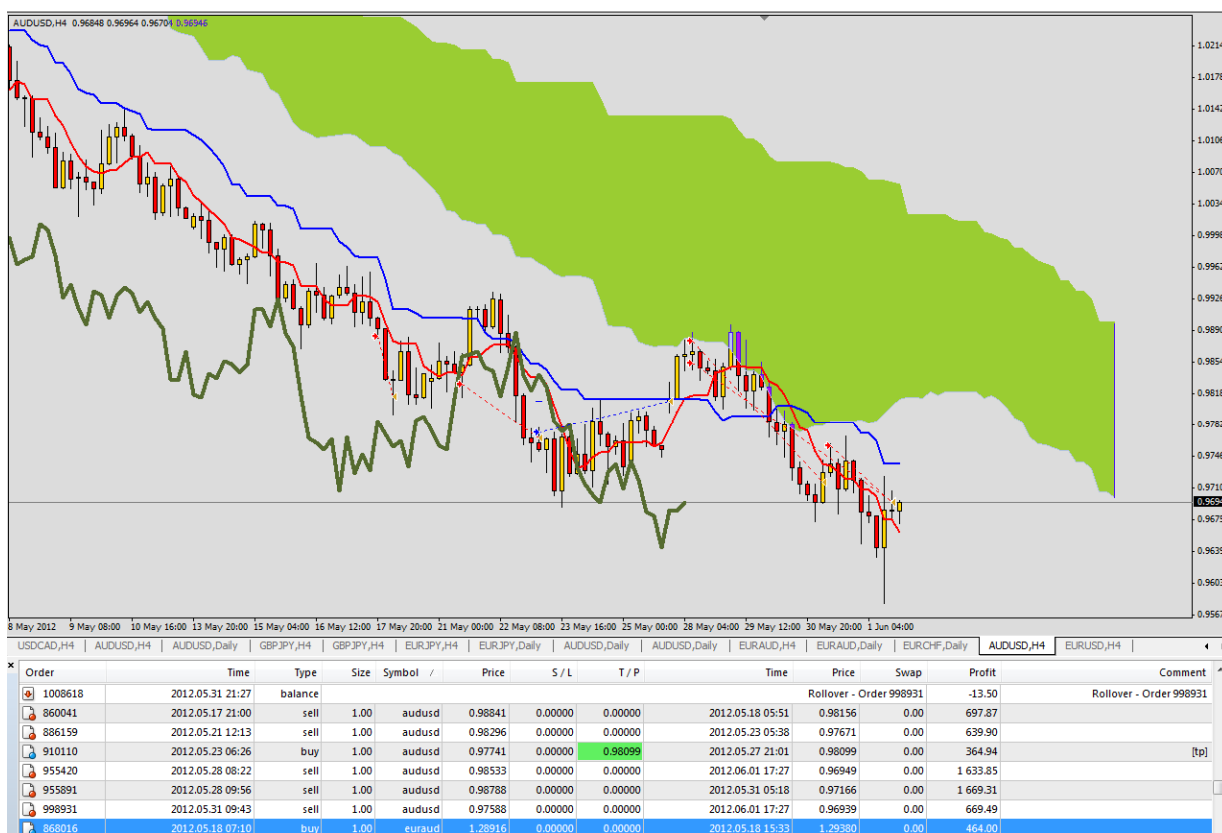
Rys. 86.

Ta sama sytuacja na wykresie dziennym, idealne odbicie od linii oporu pozwoliło nam idealnie wejść w operację:

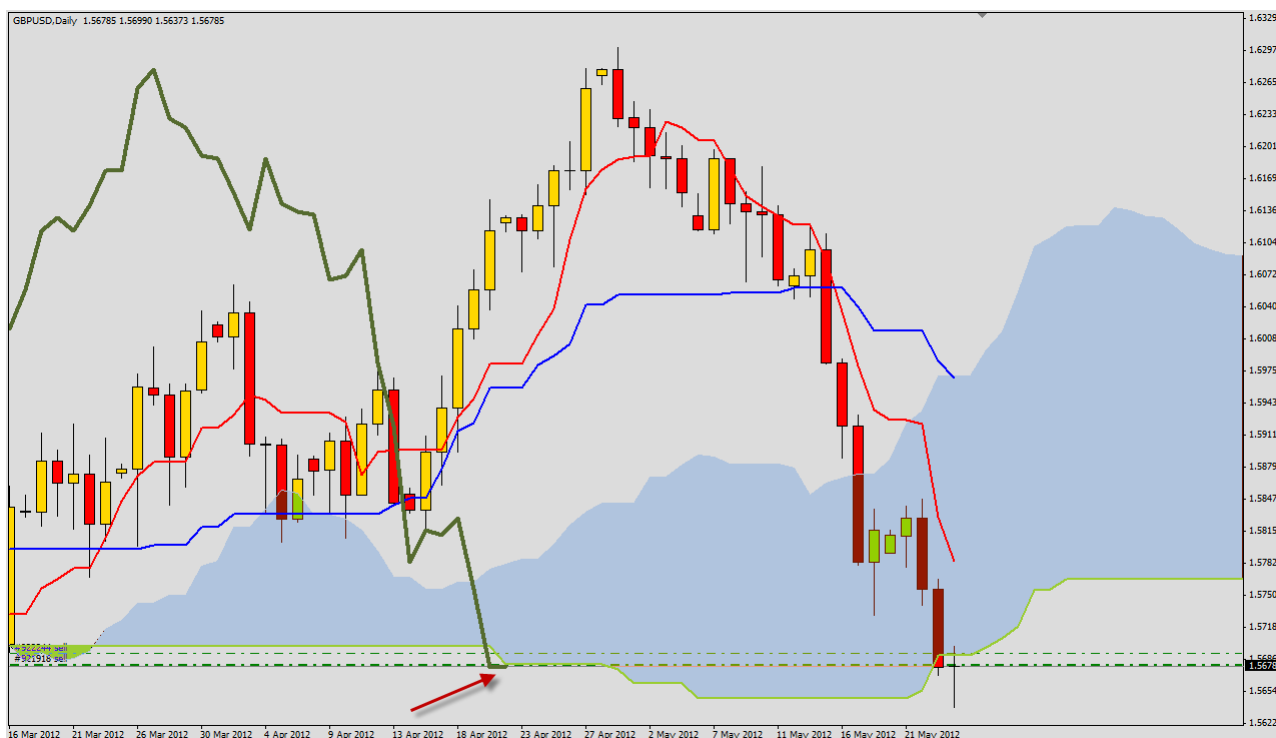
Rys. 87. Zaznaczona strzałką linia oporu na której otworzyłem następną operację sell

A tak wyglądają wszystkie operacje zamknięte na parze audusd:

Rys. 88.

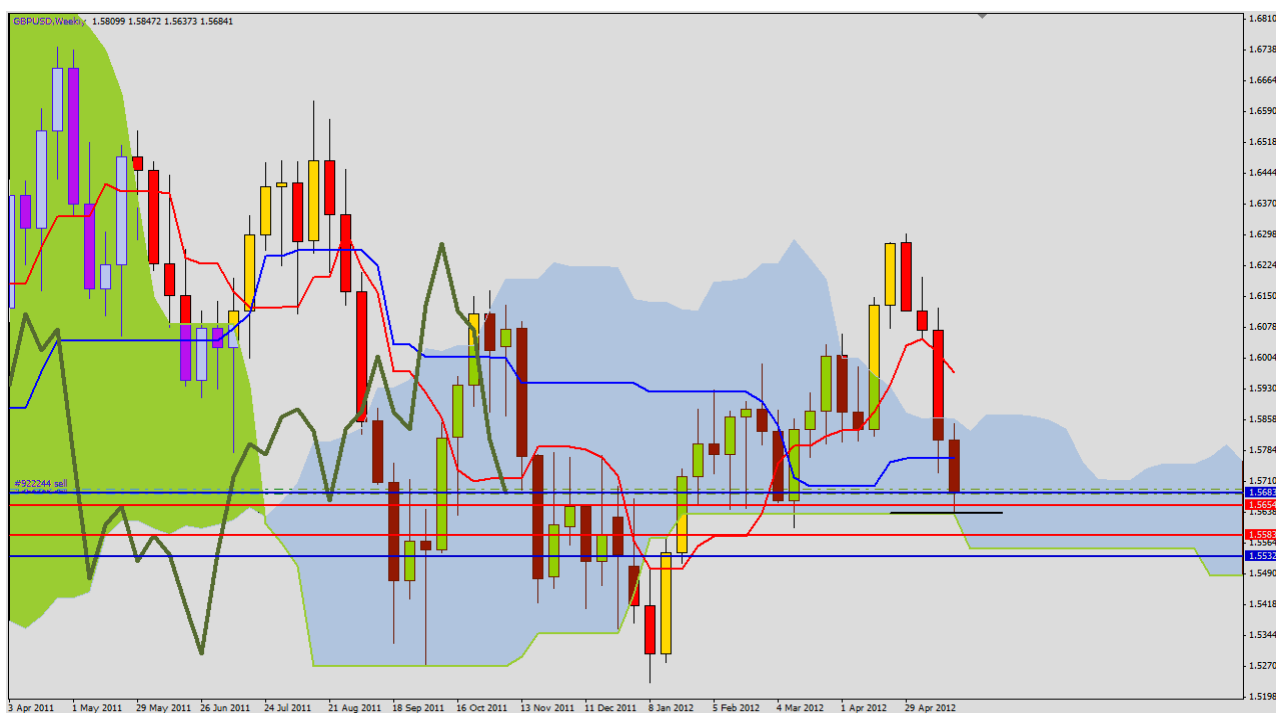
W tym samym czasie mieliśmy bardzo ładny sygnał na parze walutowej gbpusd:

Rys. 89.

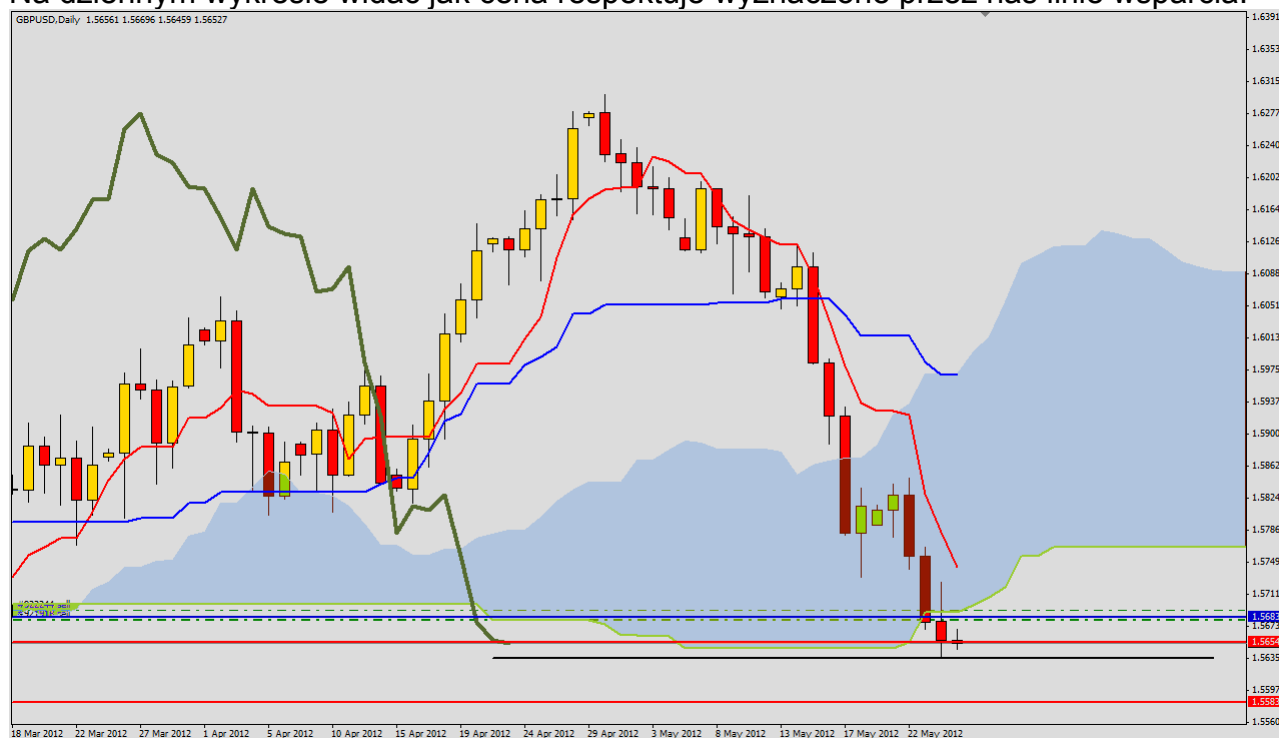
Mamy bardzo jasne wyjście z chmury, zachowujemy się jednak bardzo ostrożnie gdyż: mamy mocne wsparcia określone na wyższych przedziałach czasowych, chmura jest wzrostowa i senkou span B jest wzrostowe.

Poniżej wsparcia i opory na tygodniowych świecach, zwróćcie uwagę na linię poziomą która pokrywa się z długim płaskim senkou span B

Rys. 90.

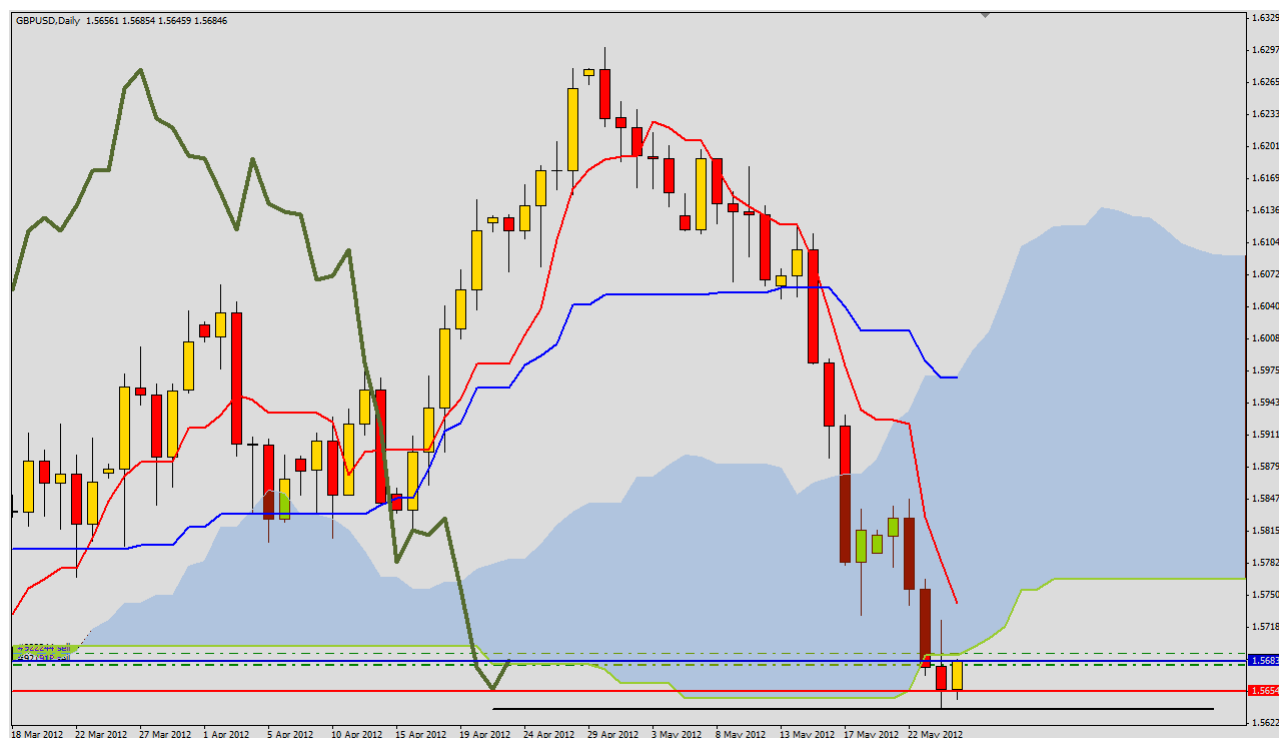
Na dziennym wykresie widać jak cena respektuje wyznaczone przez nas linie wsparcia:

Rys. 91.

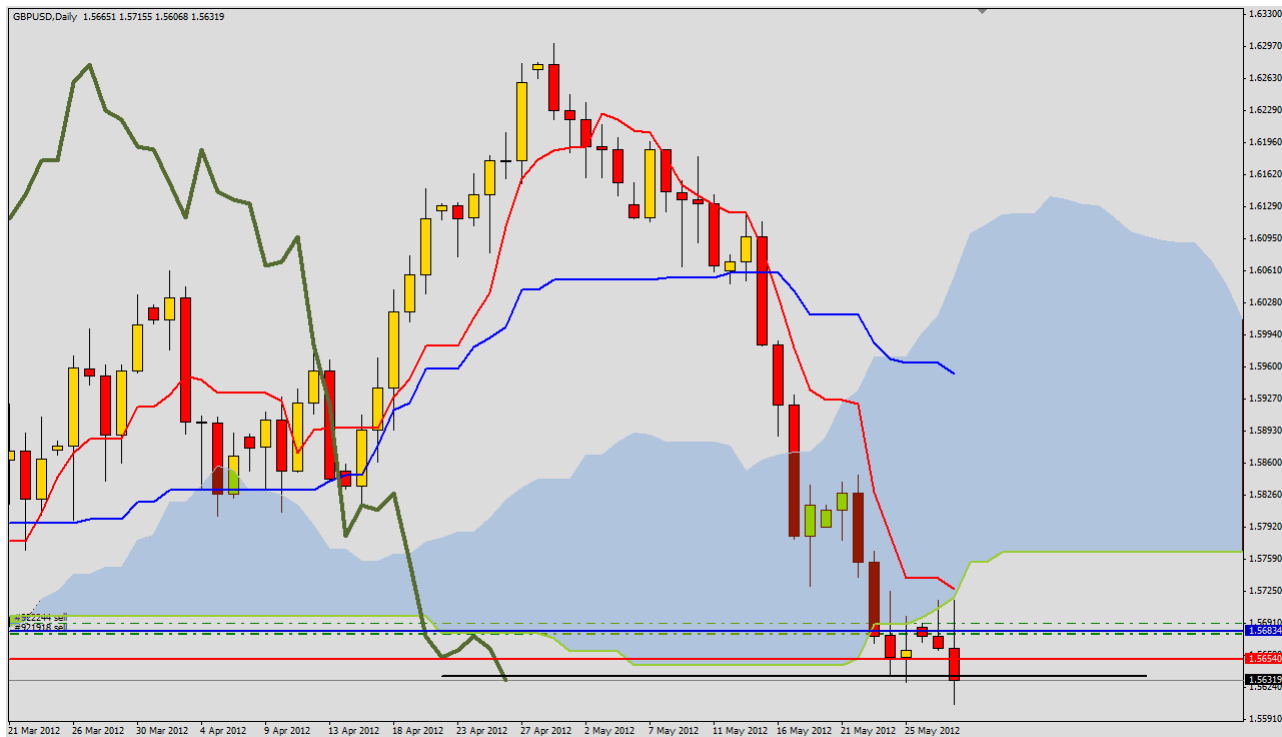
W tej sytuacji moim SL będzie zamknięcie się ceny po przebicium lini tenkan a nie kijun tak jak zazwyczaj.

Poniżej (Rys. 92.) ta sama sytuacja na świecach dziennych, tu już możemy zauważyć że wsparcia niestety zadziałały i cena odbiła się wędrując do góry, mam nadzieję że senkou span b się wybroni i nie wpuści ceny do chmury:

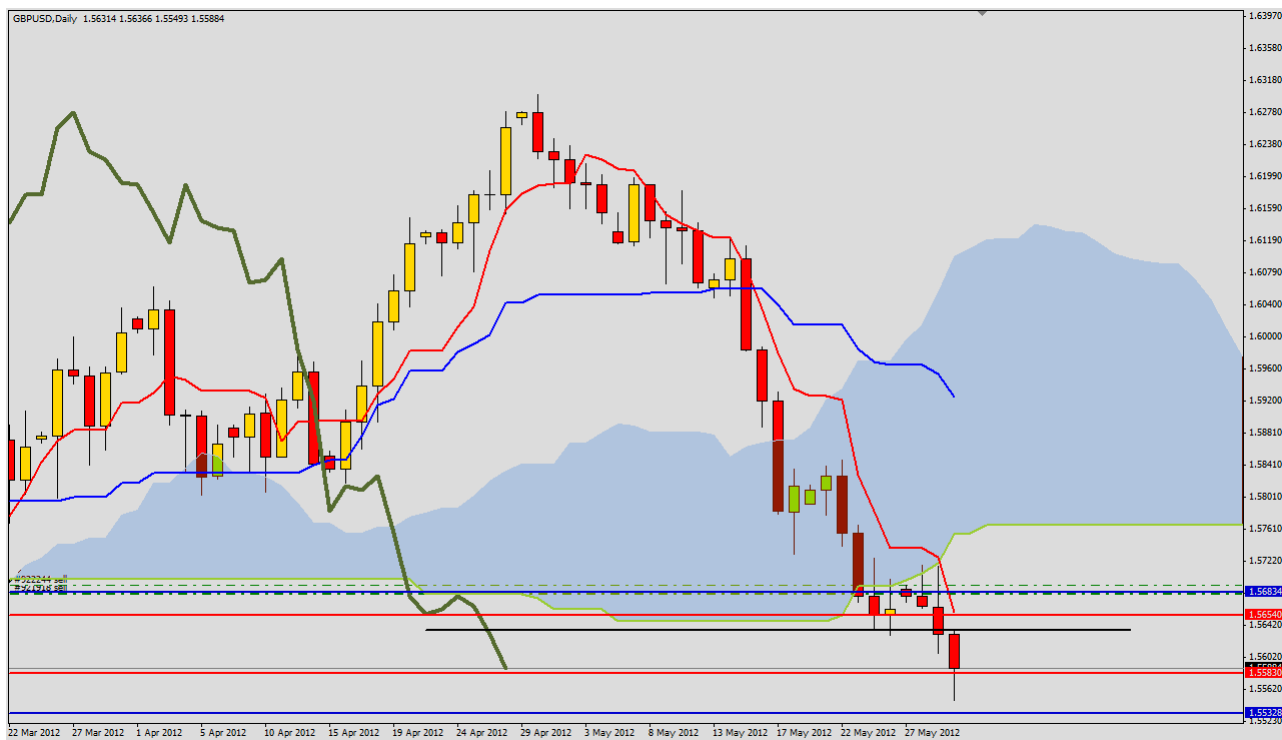
Rys. 92.

WOOOW zobacz jak cena dokładnie odbiła się od lini senkou span B, przebija wcześniej określone wsparcia i podąża w określonym przez nas kierunku:

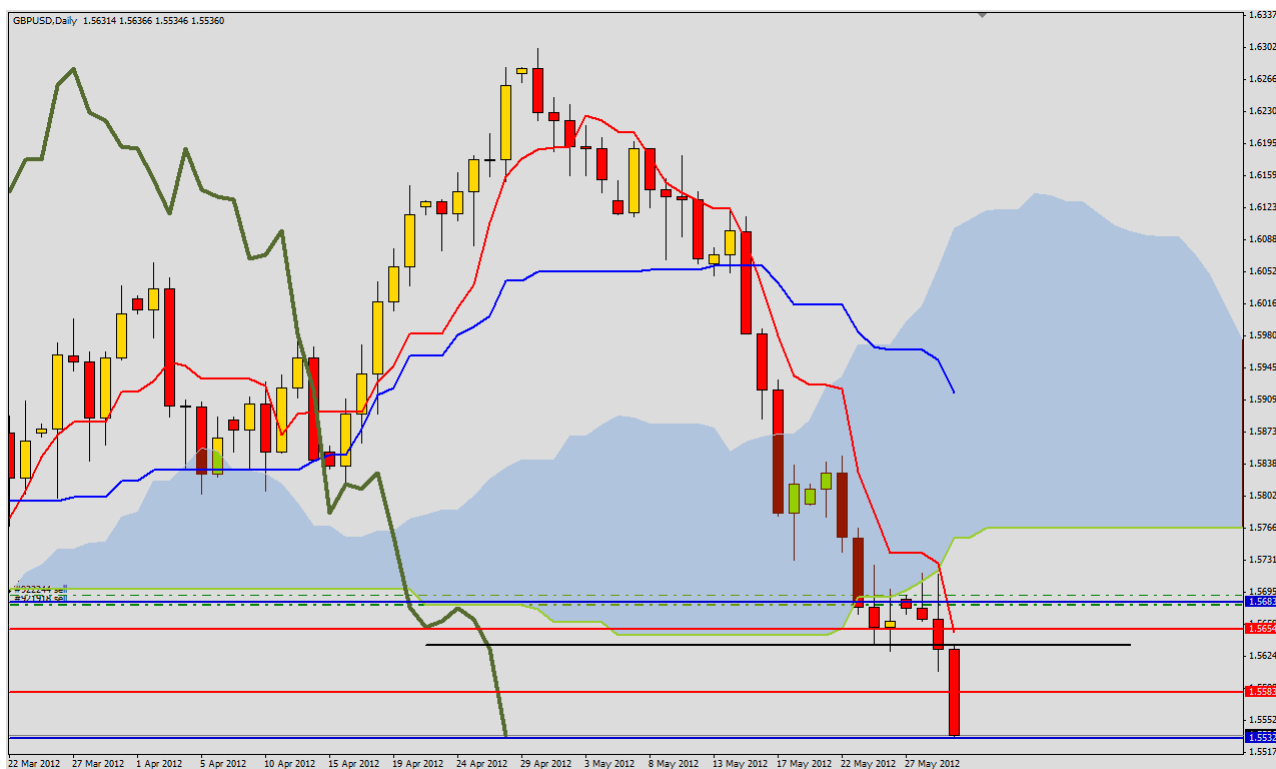
Rys. 93.

Kolejne wsparcia, które każą nam nieco pocierpieć:

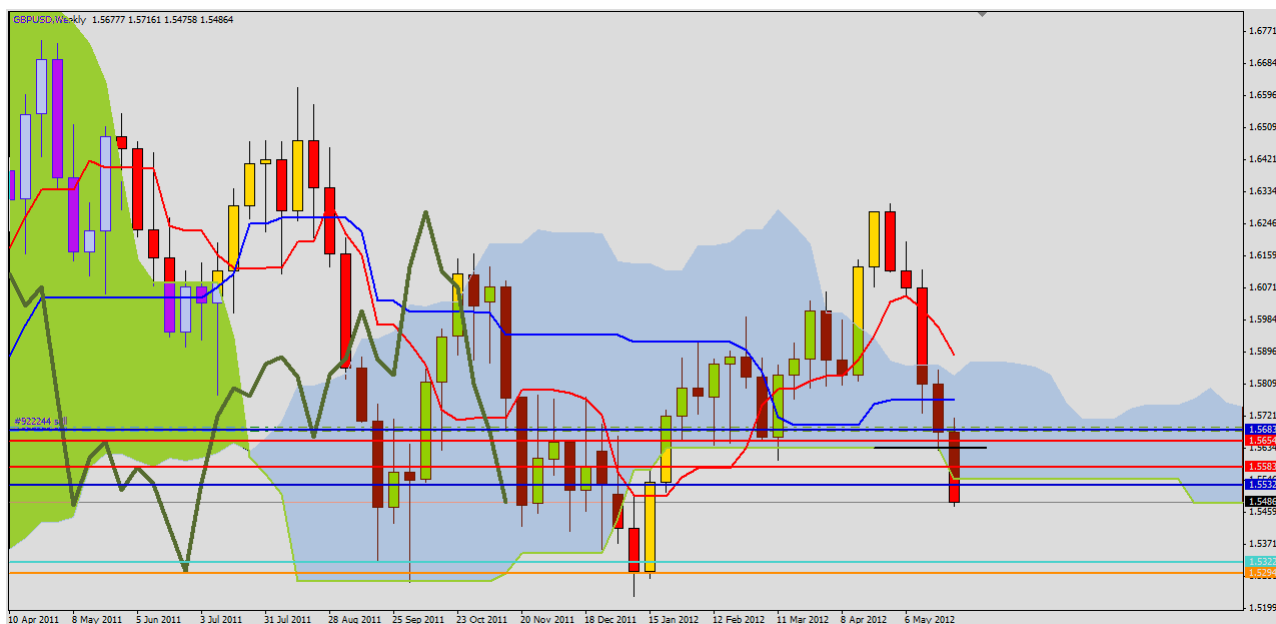
Rys. 94.

W końcu osiągamy nasze pierwsze targety:

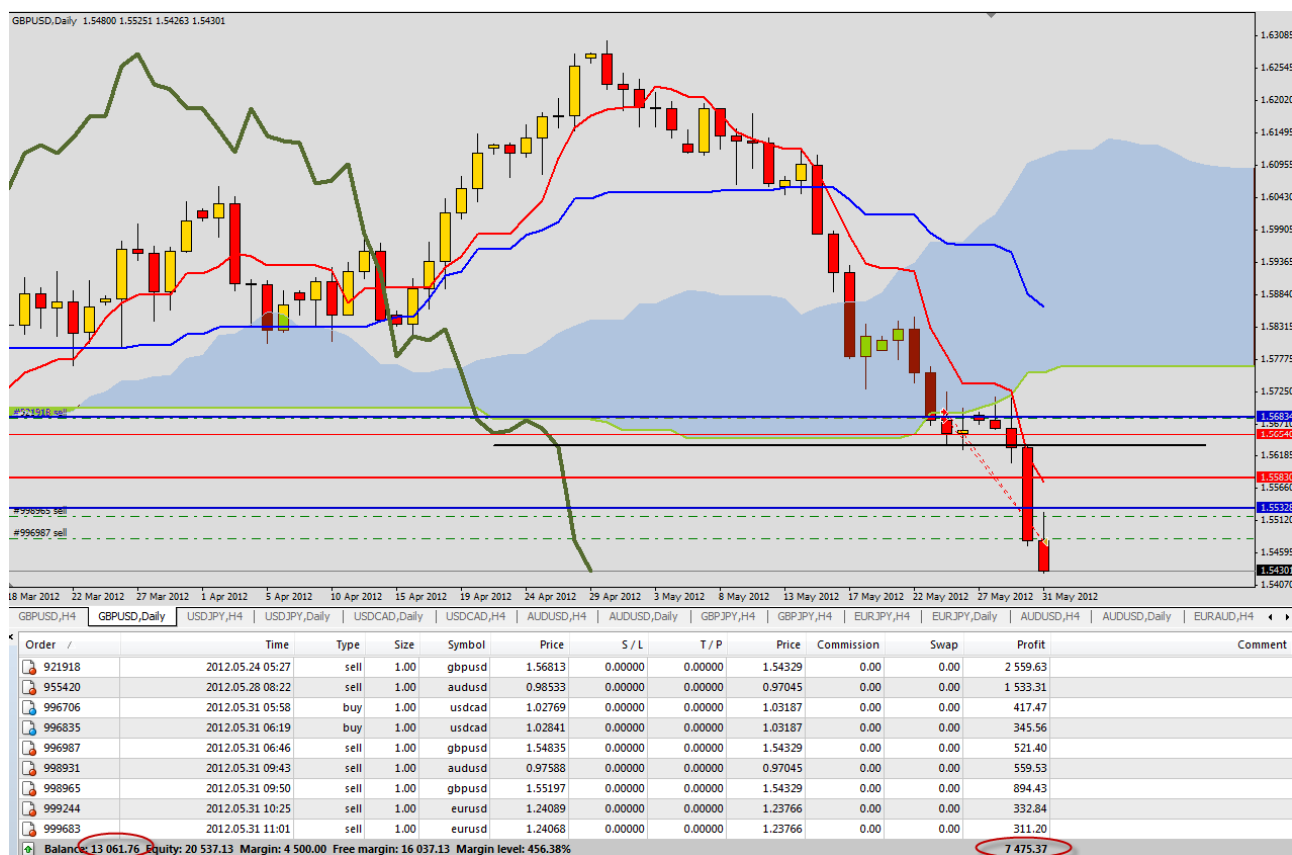
Rys. 95.

W takiej sytuacji na większych przedziałach czasowych szukam następnych wsparć, które staną się moim następnym targetem:

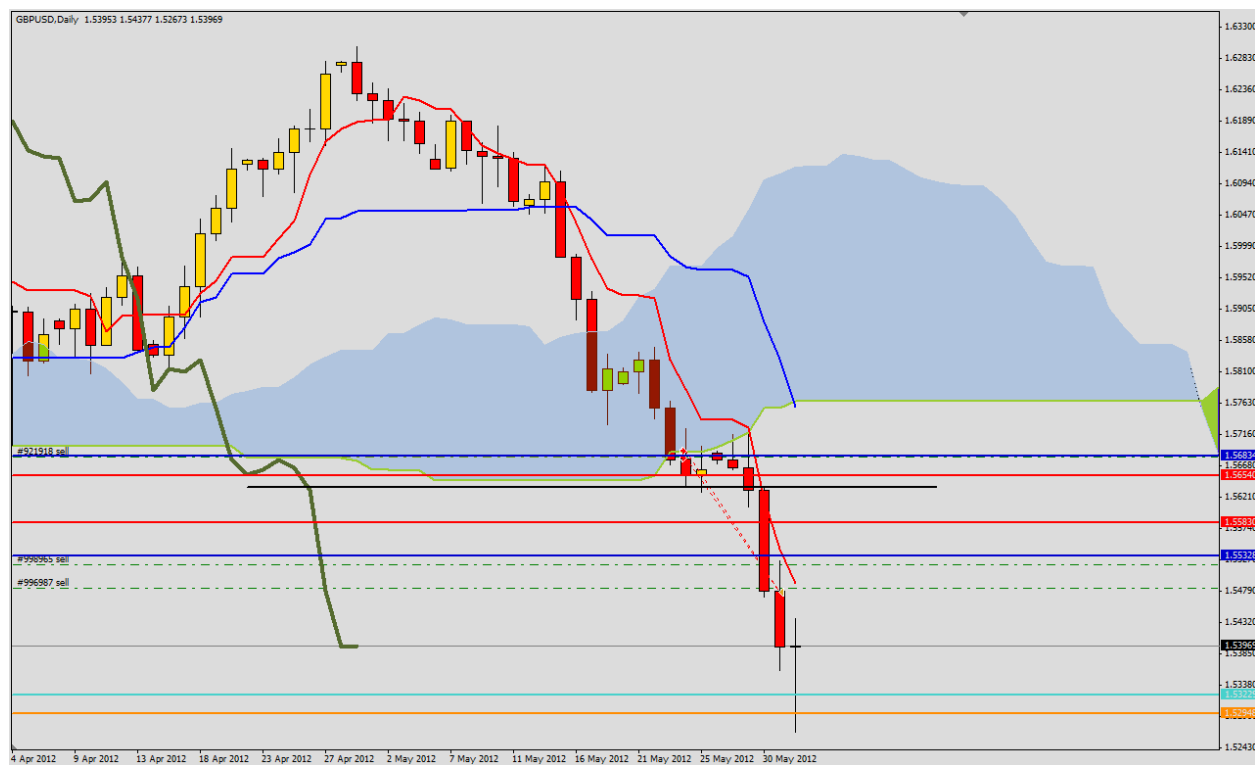
Rys. 96.

I tak jak w przypadku pary audusd część pozycji zamykam i otwieram nowe po odbiciu się ceny od oporów, które pracują dla mnie:

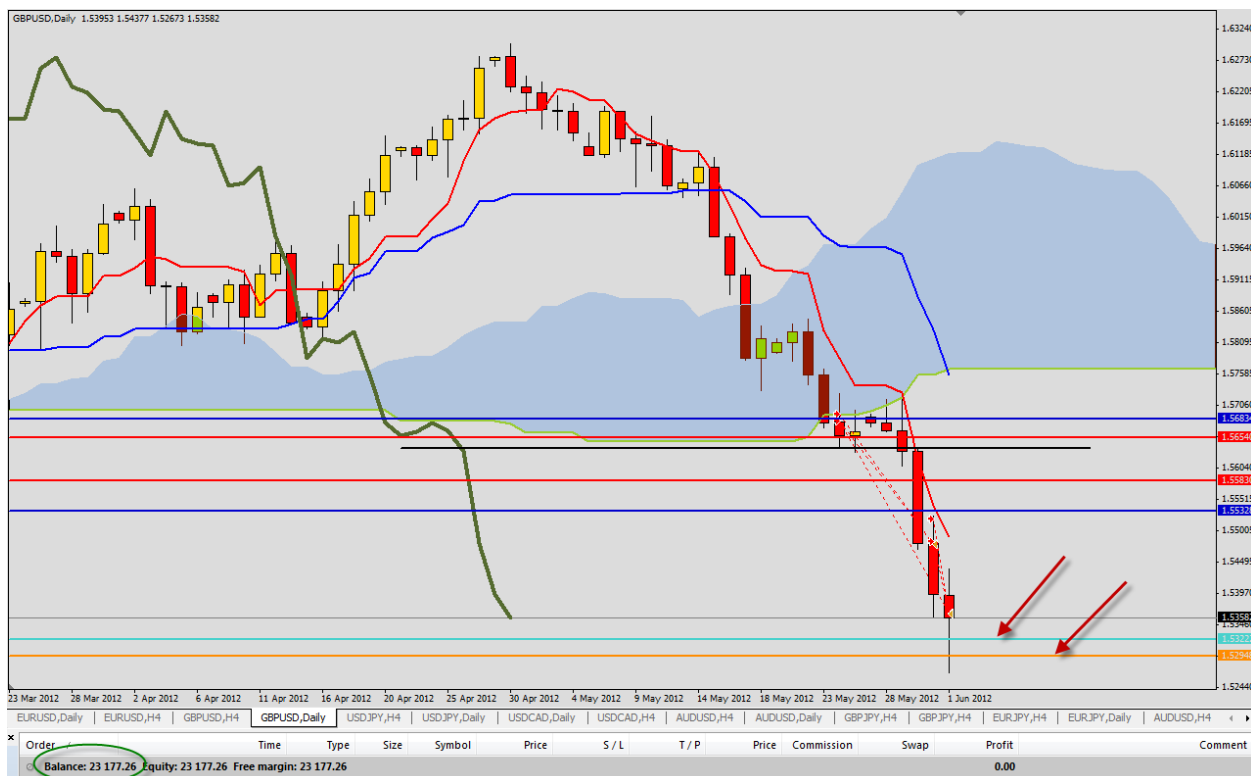
Rys. 97.

Na obrazku poniżej (Rys. 98) widzimy że targety określone na wykresie tygodniowym zostały osiągnięte, niestety popełniłem błąd:

Rys. 98.

Nie ustawiłem TP, nie mogłem w żaden sposób skontrolować tego co dzieje się na rynku, i zamiast z duuuużym zyskiem pozamykałem operacje z zyskiem (tylko):

Rys. 99.

Jeśli dobrze zaznaczysz linie wsparcia i oporu to zobaczysz jak świetnie będą się spisywać w przyszłości.

Piątek popołudnie, operacje pozamykane, zysk jest wystarczająco zadowalający nie muszę ryzykować zostawiając operacje otwarte na weekend, a teraz o tej przykłej stronie tradowania: straty.

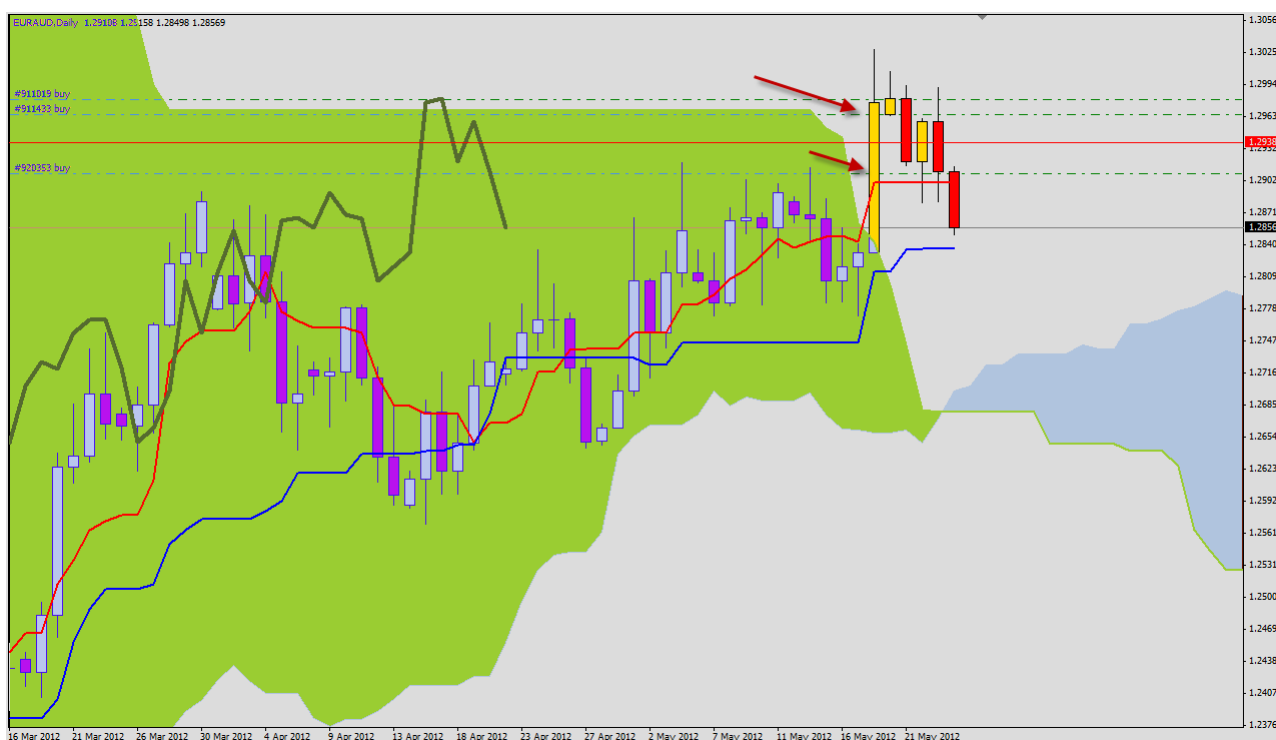
12. Straty, jak sobie z tym radzić?

Najważniejsze to wiedzieć kiedy wyjść w razie straty!!! Otwierając operację musimy dokładnie wiedzieć gdzie nasz sygnał wejścia przestaje istnieć. Na szczęście traduję na dość dużym przedziale czasowym by spokojnie móc sobie obliczyć ewentualne zyski lub straty.

Oto poniżej sekwencja wejścia nieprzemyślanego do końca i co gorsze kompletnego braku dyscypliny przy wyjściu.

Para EURAUD:

Po wyjściu z chmury (zielonej – czyli słaby sygnał wzrostowy) i przecięciu linii tenkan otwieram pierwszą operację, po zamknięciu się świecy, dokupuje, gdyż świeca potwierdziła chęć wzrostu

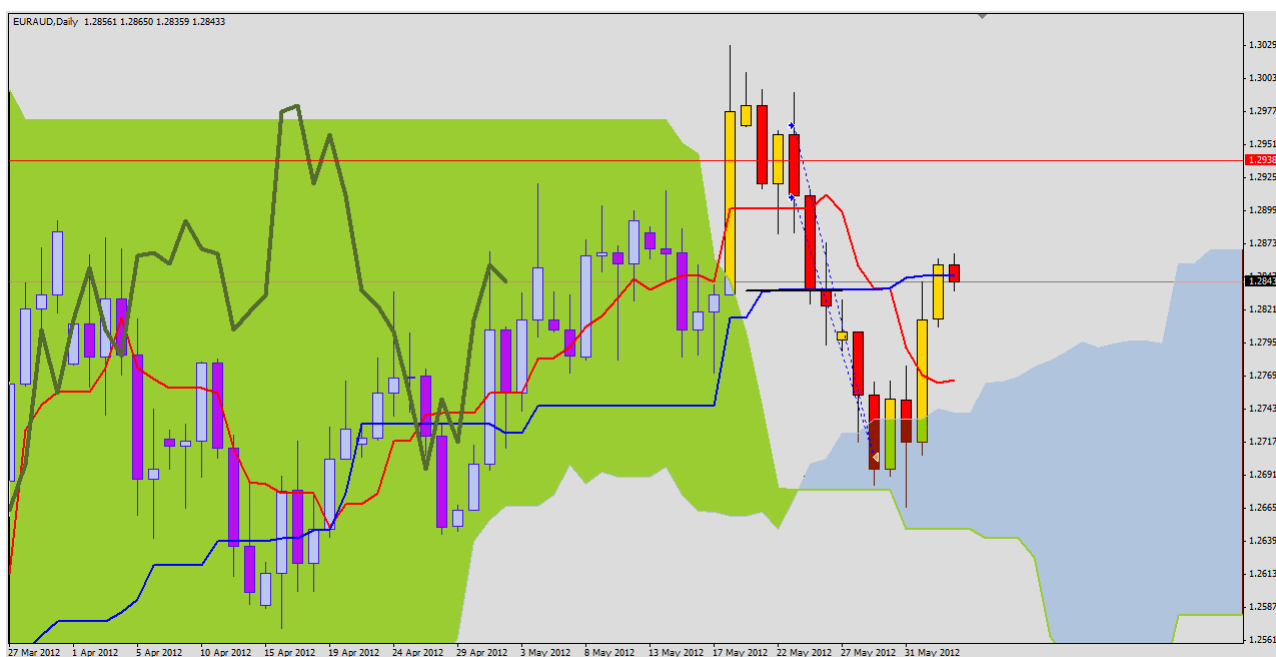

Rys. 100.

Nie wziąłem pod uwagę spadającego senkou span b, który choćby na chwilę przyciągnie do siebie cenę.

Właściwym miejscem na zamknięcie będzie linia kijun, to znaczy jeśli cena zamknie się pod tą linią mamy duże prawdopodobieństwo że spadnie aż do zewnętrznej części chmury. Gdybym pozycję otworzył mniejszą ilością lotów to mógłbym zaryzykować i poczekać aż przebiję zupełnie niebieską chmurę (Senkou Span B) i dopiero wtedy zamknąć.

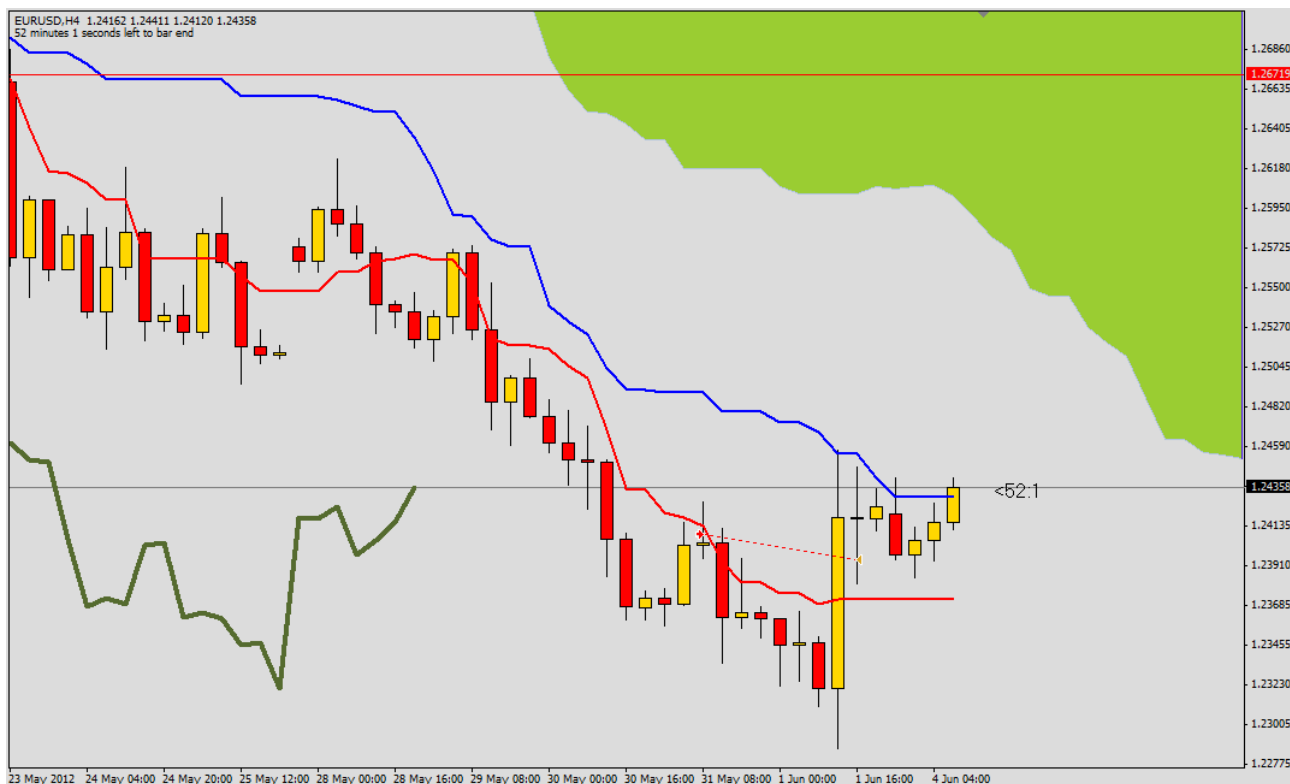
Jako że chcę szybko pomnożyć zyski otwieram pozycję dużymi lotami i muszę być za to ukarany:

Rys. 101.

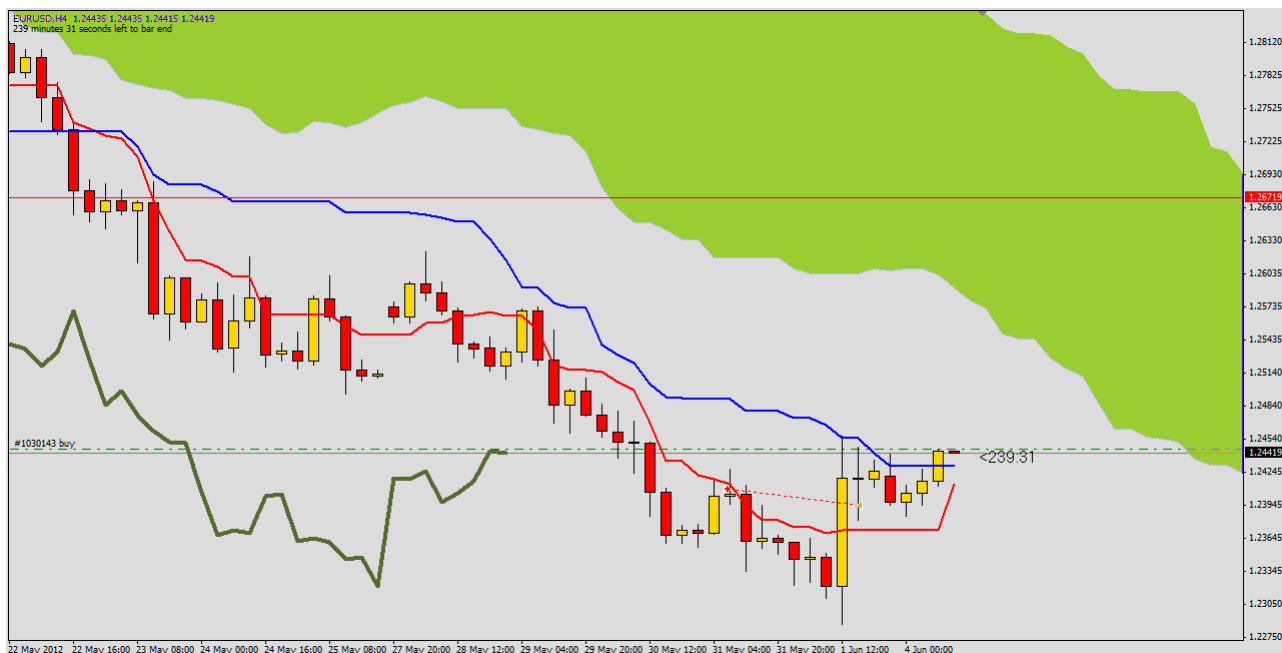
Jak widać na obrazku powyżej, miałem kilka ostrzeżeń by wyjść z tej operacji, dopiero zagrożenie dla kapitału zmusiło mnie do tego by zamknąć operację ze stratą.

Dziś następne operacje, ciekawa sytuacja na parze EURUSD pozwoliła nam na otwarciu operacji. Najpierw oczekiwanie na to jak zachowa się cena względem linii kijun:

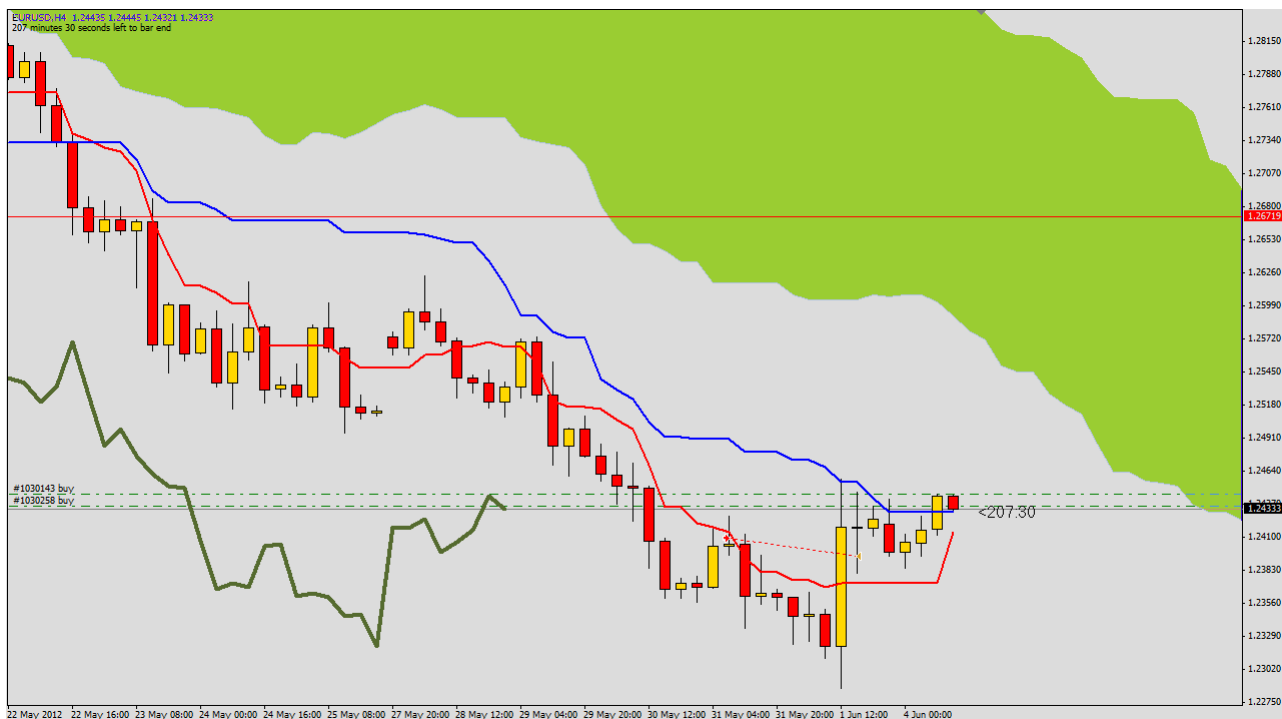
Rys. 102.

Na 52 minuty przed zamknięciem świecy czterogodzinnej (Rys. 102.) każdy scenariusz był możliwy, cena może się odbić od lini kijun i spaść w dół lub przeciąć tą linię i zamknąć się ponad nią co będzie sygnałem do kupna.

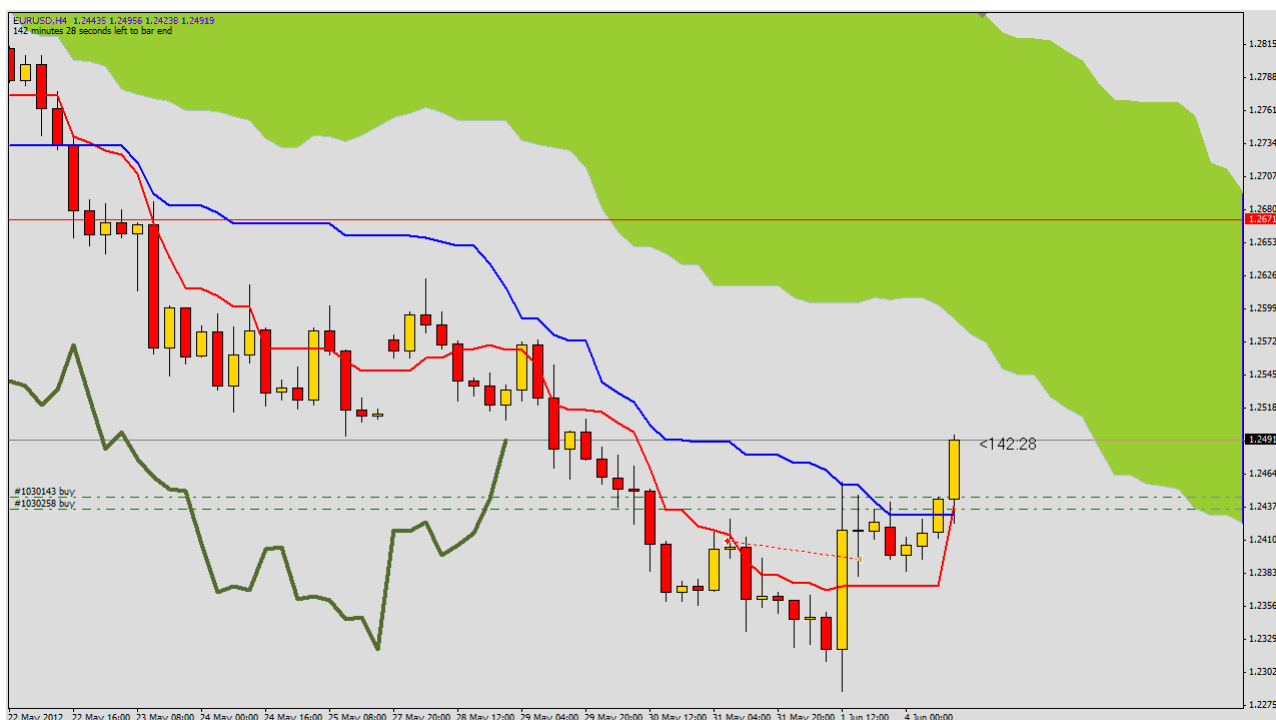
Rys. 103.

Pozycja została otwarta, świeca czterogodzinna zamknięta ponad kijun, tenkan wskazuje wzrost, niestety nie od razu cena idzie po naszej myśli:

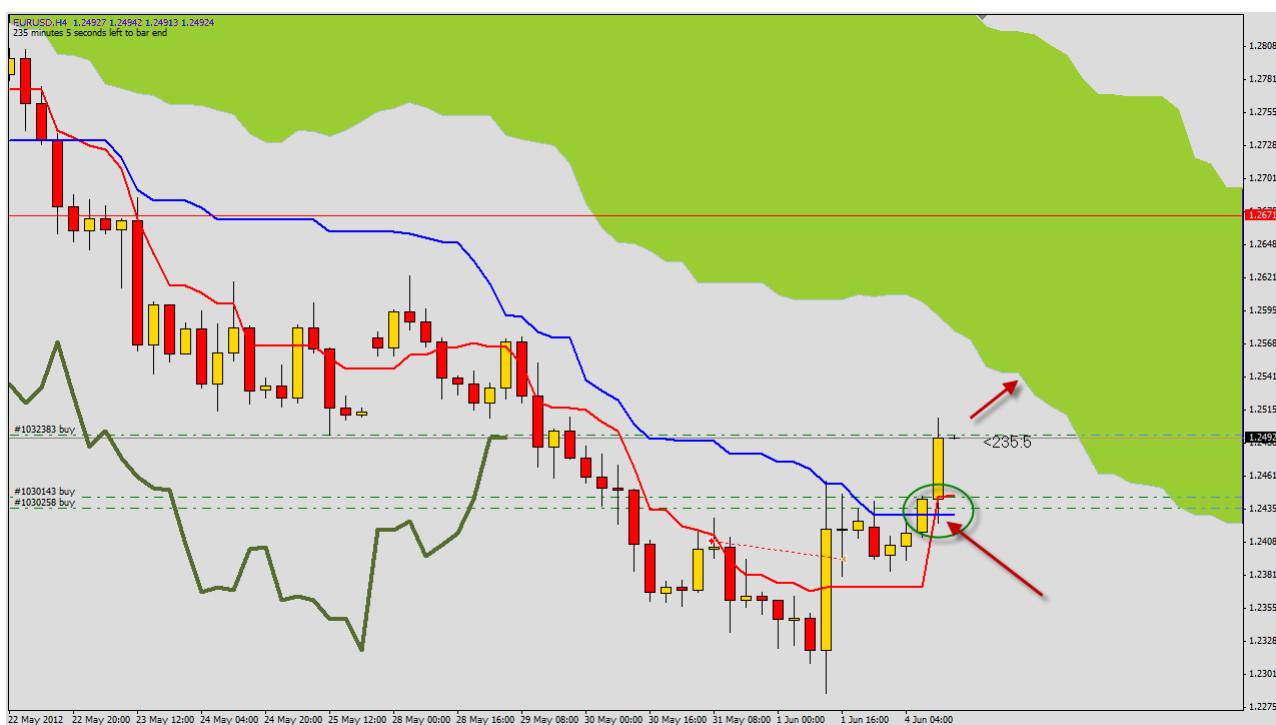
Rys. 104.

Zamknięcie się ceny pod linią kijun z pewnością byłoby sygnałem do zamknięcia pozycji na szczęście nie było to konieczne cena odbiła się od niebieskiej linii i poszybowała do góry:

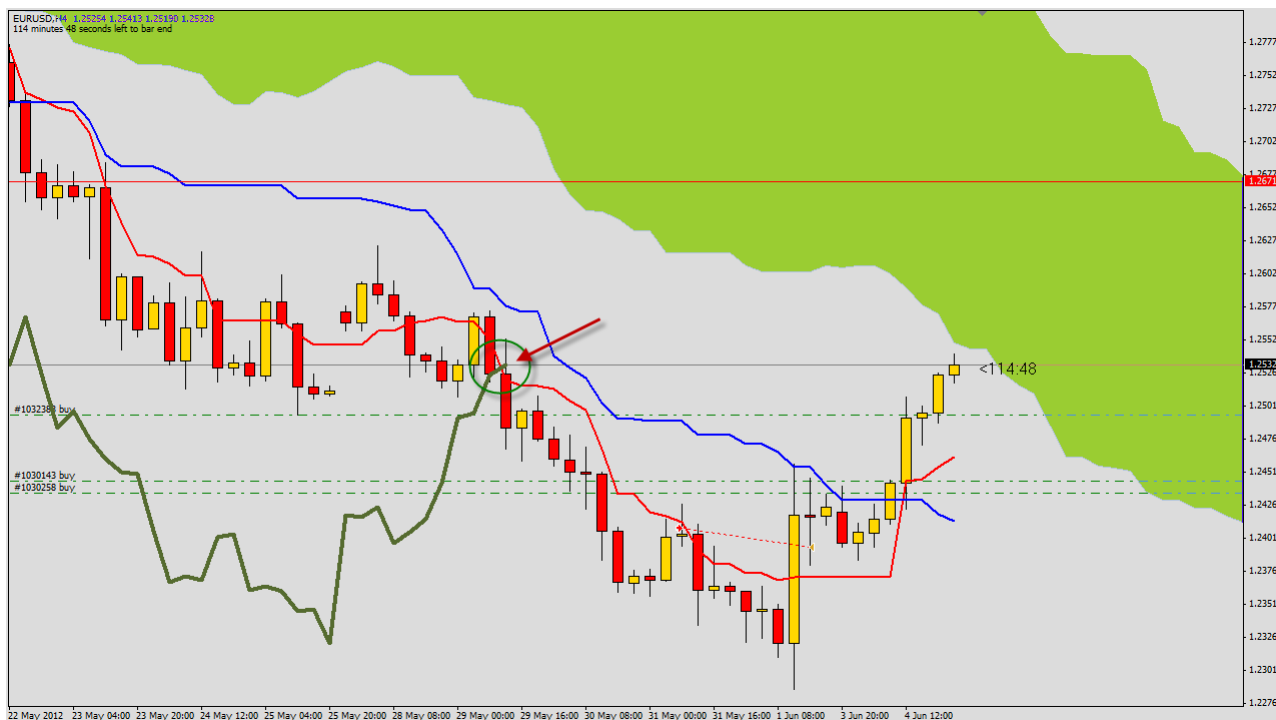
Rys. 105.

Zamknięcie kolejnej świecy daje nam następny sygnał z serii **1a** czyli przecięcie linii kijun przez linię tenkan, tak zwany złoty krzyż, niestety słaby gdyż znajduje się pod dużą zieloną chmurą, dla kilku pipsów ryzykujemy i otwieramy następny buy.

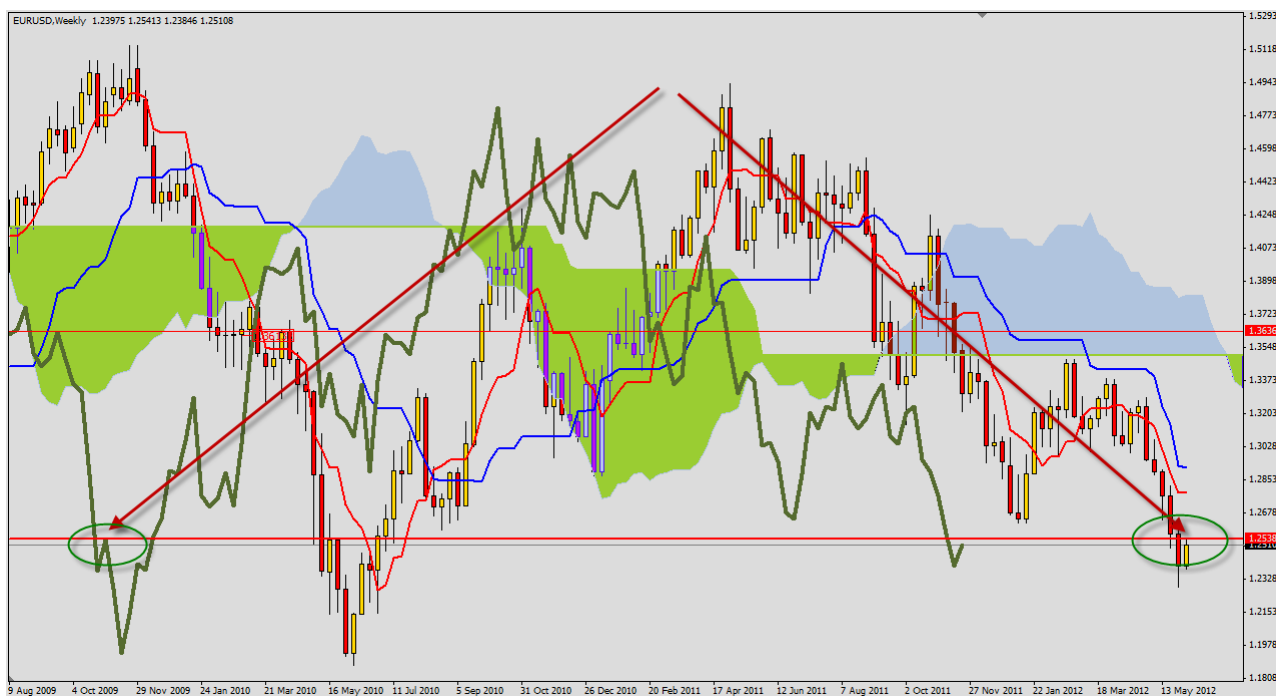
Rys. 106.

Jak widać poniżej (Rys. 107.) cena poszła w górę co pozwoliło nam znów zarobić, uwaga jest to dobre miejsce na wyjście z operacji gdyż chikou może się odbić od ceny (sytuacja zaznaczona w zielonym kółku na obrazku poniżej), będąc też blisko dużej zielonej chmury mam duże prawdopodobieństwo że cena odskoczy w dół zanim dotknie chmury:

Rys. 107.

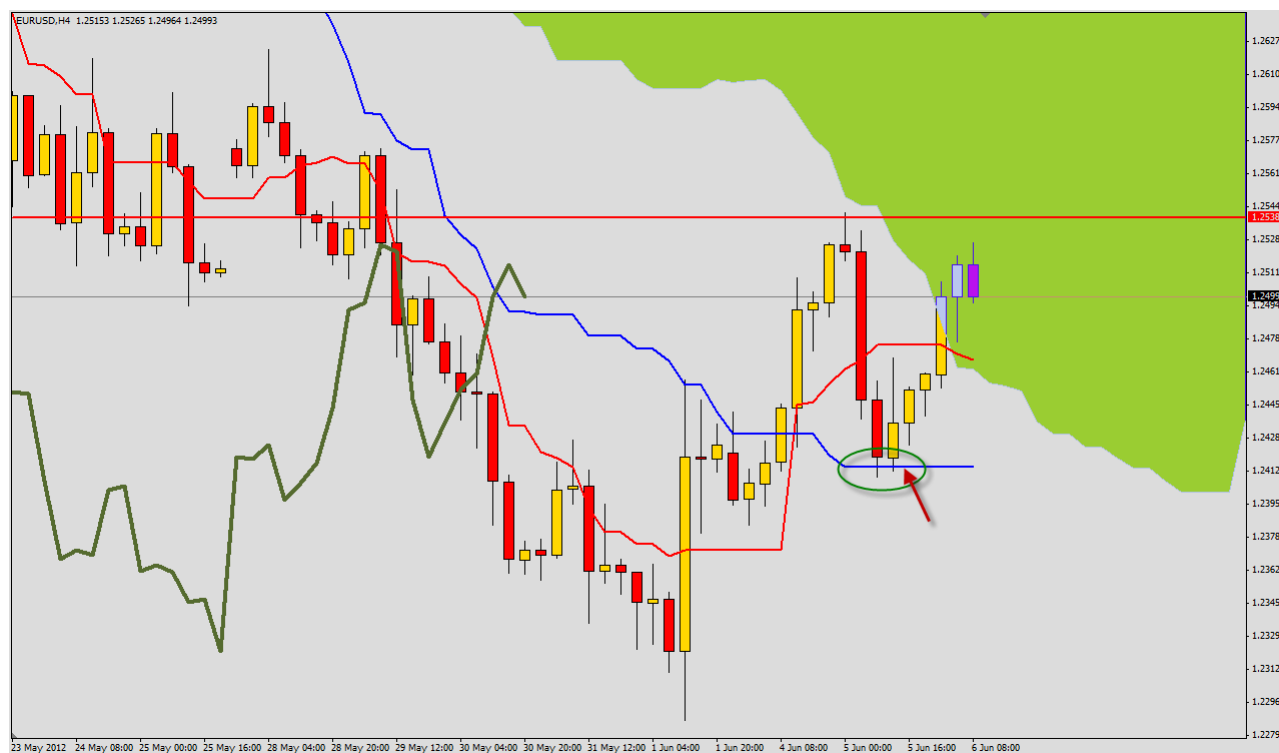
Innym ważnym powodem dla którego powinniśmy właśnie teraz wyjść z operacji jest dość poważny opór na cenie 1.25388 na świecach tygodniowych. Cena osiągnęła już poziom 1.25413 i zawróciła:

Rys. 108.

Jeśli ktoś jest ciekawski to może zauważyć, że ten sam opór zadziałał już (zawsze na tygodniowych świecach) w lutym 2005 i maju 1996 roku.

A to zakończenie operacji na EURUSD na interwale H4, można było jeszcze śmiało zaryzykować wejście na odbicie od linii kijun. Obecnie cenę mamy w chmurze czekamy więc na ewentualne wyjście z chmury by tradować dalej:

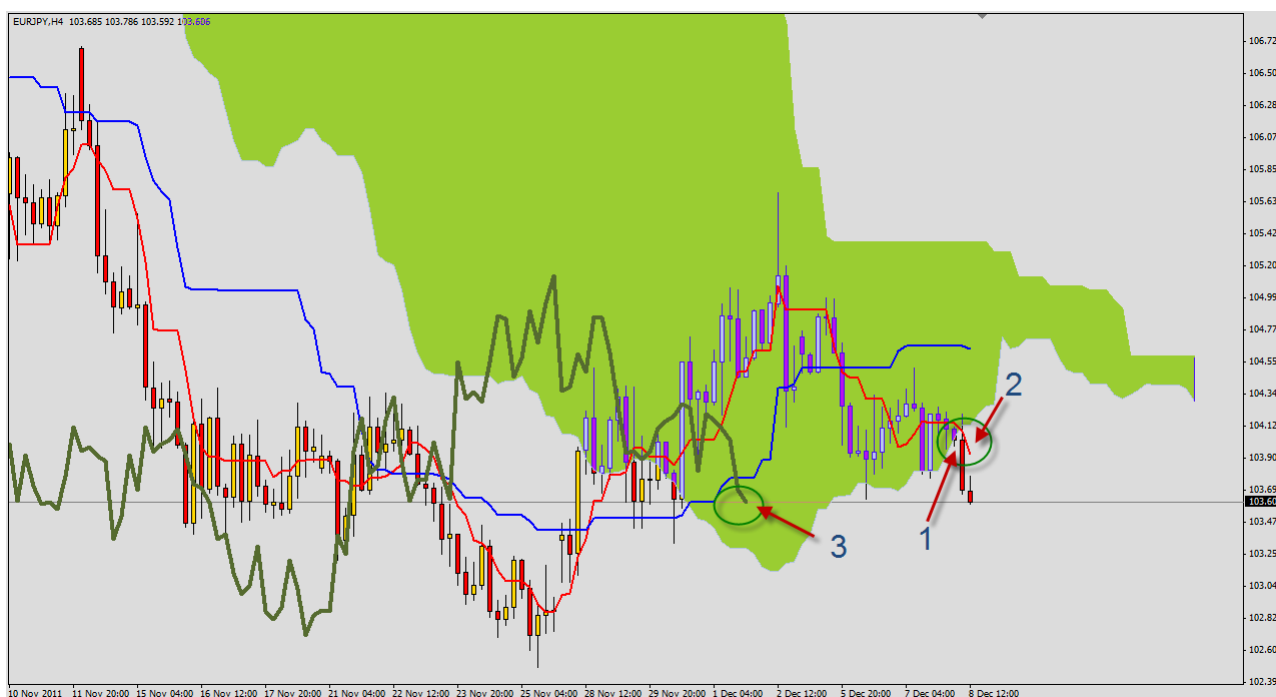
Rys. 109.

Niestety ćwiczenie na wykresach w czasie rzeczywistym na świecach czterogodzinnych to dość powolny proces, by osiągnąć mistrzostwo w interpretacji ichimoku należy bardzo dużo ćwiczyć. Z czasem coraz więcej informacji będziemy w stanie wyciągnąć z naszego wykresu ceny.

Poniżej przeanalizuję wejścia ichimoku używając danych historycznych, chodzi o to by: ćwiczyć, ćwiczyć i jeszcze raz ćwiczyć.

13. Ćwiczyć, ćwiczyć i jeszcze raz ćwiczyć.

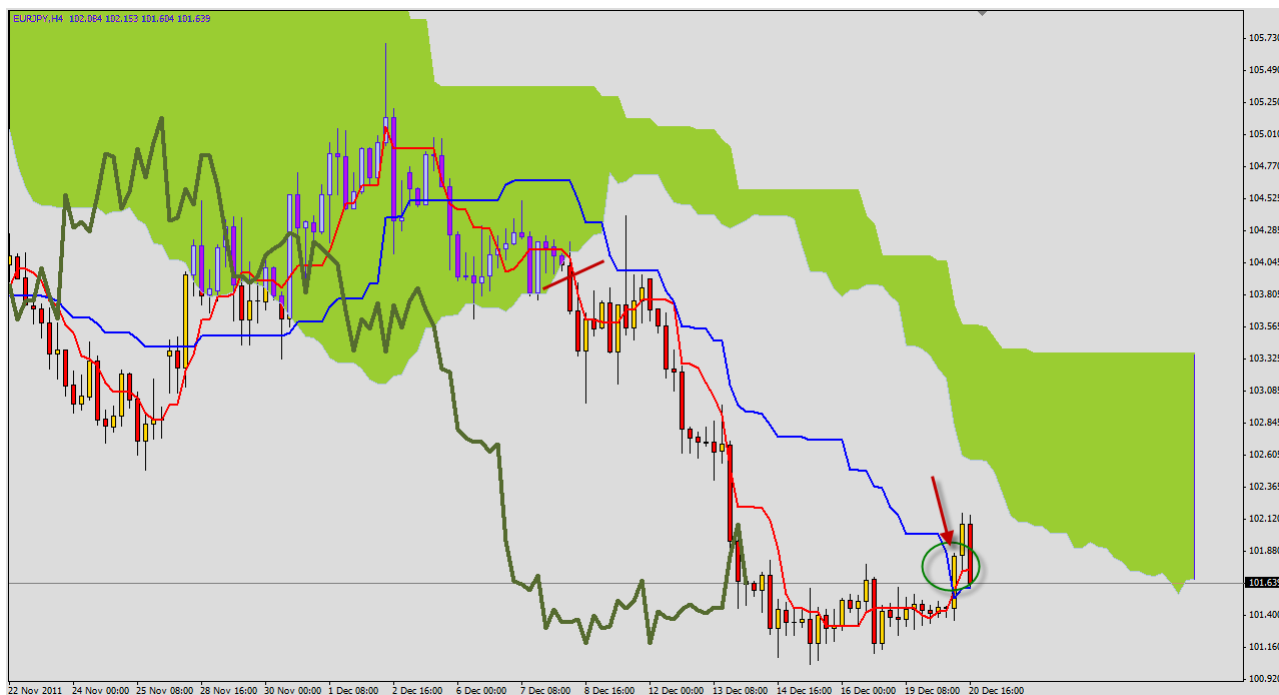
Najlepszym sposobem na nauczenie się strategii jest ćwiczenie na danych historycznych, MetaTrader to ułatwia funkcją testera, zawyczaj wrzucam jakiś automat do testowania, nakładam mój ulubiony templat "ichimokukolorowy" i ćwiczę. Zaczynam od mojej ulubionej pary EURJPY, na początku grudnia 2011 miałem świetny sygnał do sprzedaży na tej parze. Poniżej możecie zaobserwować sygnał **2b**, czyli przecięcie przez cenę linii ichimoku. W tym przypadku mamy do czynienia z sygnałem silnym gdyż cena wychodzi z chmury zielonej w dół (1), linia tenkan jest zdecydowanie spadkowa (2) i chikou span znajduje się po odpowiedniej stronie ceny, czyli poniżej (3)

Rys. 110.

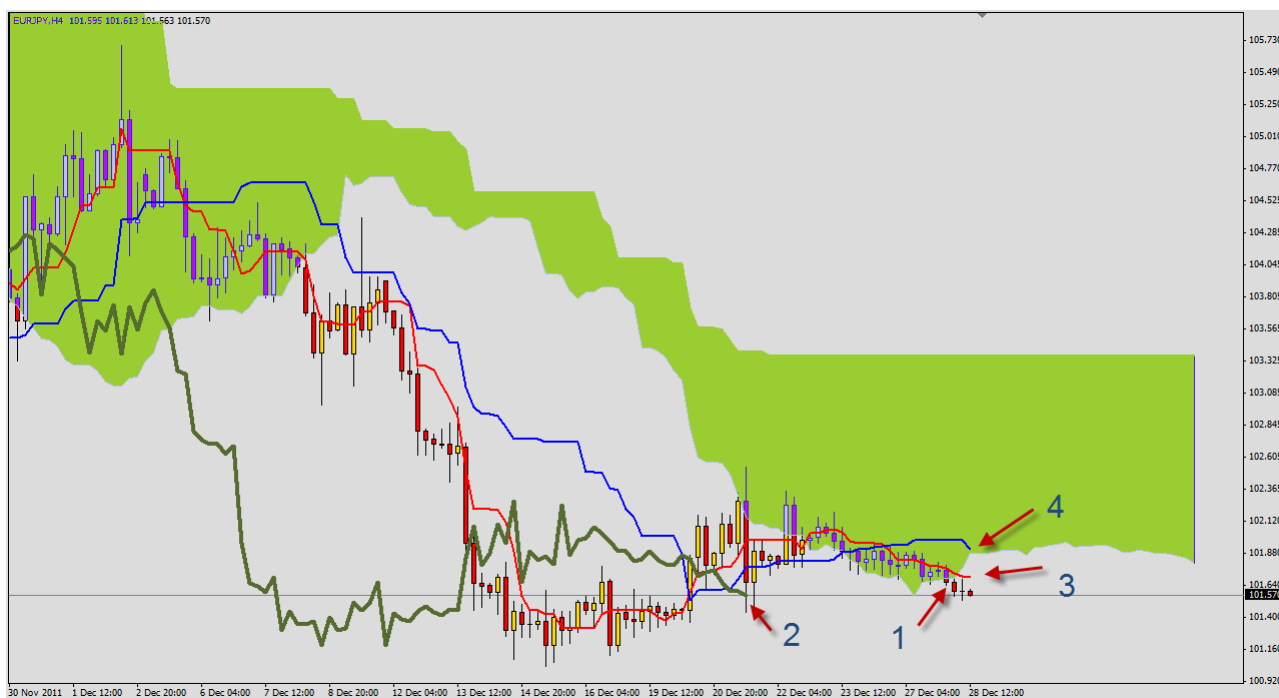
Jako że ćwiczenia przeprowadzam na testerze będę analizował sygnały w sposób bardzo uproszczony, tak jak zrobiłby to początkujący trader. Nie mam dostępu do wyższych TF, przez co nie mogę też skorzystać z bardzo ważnej i pomocnej techniki wsparć i oporów. Nie widzę co się dzieje na wykresie D1, użyję tylko sygnałów wejścia i wyjścia.

Poniżej (Rys. 111.) możemy zaobserwować że operacja z pierwszych dni grudnia pozwoliła mi zarobić i dopiero 19 grudnia mam sygnał na wyjście z operacji czyli przecięcie przez cenę linii kijun i zamknięcie się świecy ponad tą linią:

Rys. 111.

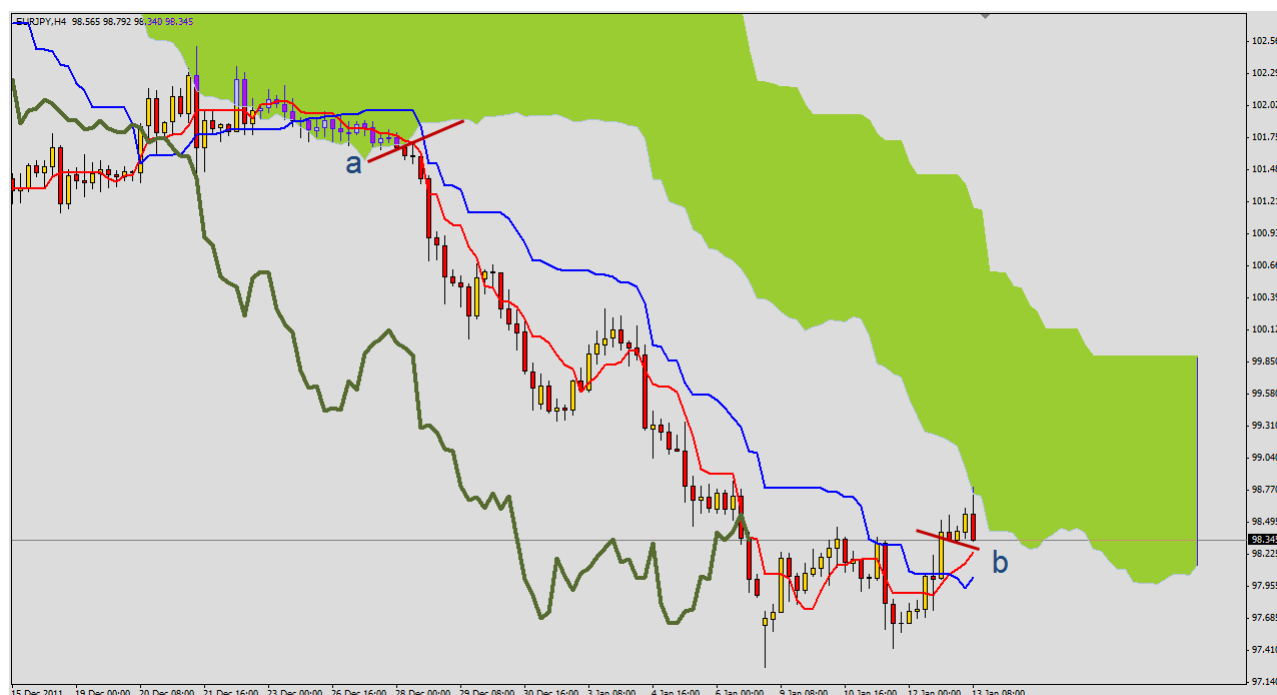
Poniżej (Rys. 112.) widzimy że na okres wakacji świątecznych cena odpoczęła sobie, poczekała na linię ichimoku, co przybliżyło nas do “equilibrium”, po czym pojawia się następny sygnał na sprzedaż:

Rys. 112.

Znów mamy do czynienia z sygnałem **2b** czyli przebicie przez cenę którejkolwiek linii ichimoku (1), sygnał jest silny gdyż wychodzimy z zielonej chmury (spadkowej) w dół. Chikou jest poniżej ceny (2), linia tenkan może trochę mało zdecydowana choć ogólnie spadkowa (3), za to linia kijun zdecydowanie wskazuje nam spadek (4).

Tak jak wcześniej naszym sygnałem na wyjście będzie przecięcie przez cenę linii kijun i zamknięcie się świecy ponad nią:

Rys. 113.

Punkt "a" jest punktem wejścia punkt "b" wyjścia, jak widać zarobek był świetny. Po zamknięciu się świecy mamy sygnał do kupna **1a**, niestety sygnał jest bardzo słaby gdyż jesteśmy bardzo blisko dużej zielonej chmury i linia chikou jest blisko ceny, naszym TP w tym przypadku byłaby zewnętrzna linia chmury, raczej nie warto ryzykować.

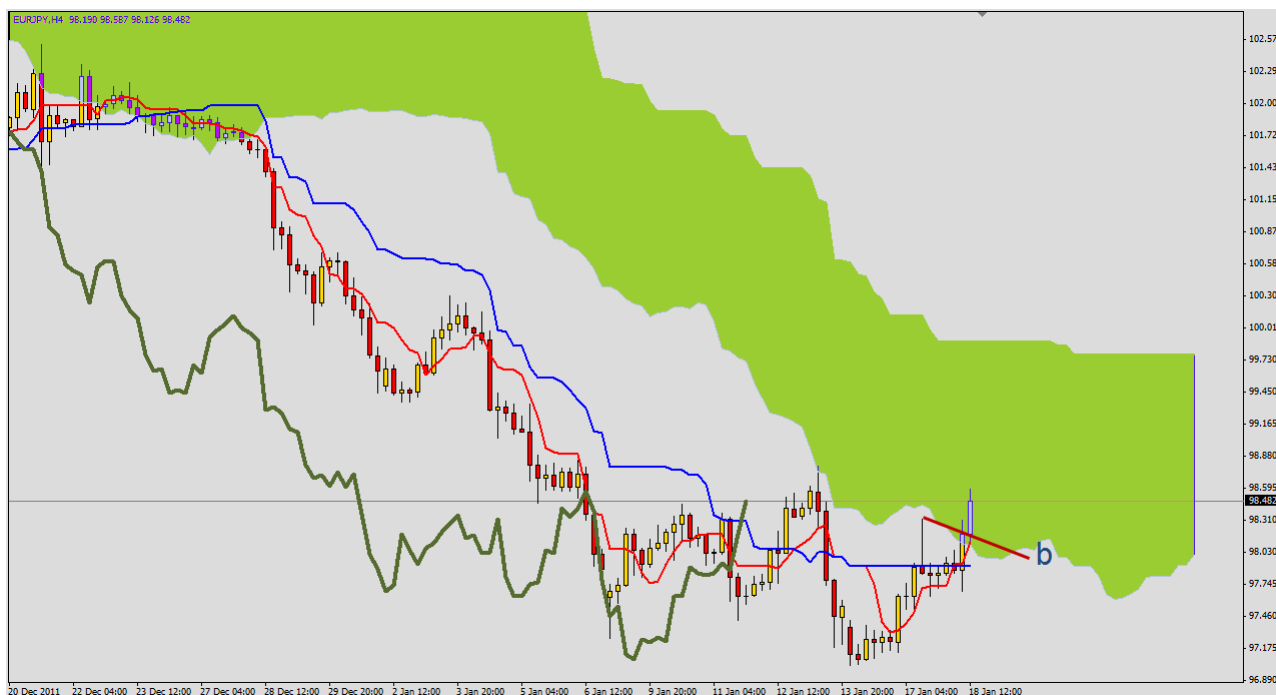
Poniżej (Rys. 114.) widać z jaką precyzją cena odbiła się od chmury, przecinając linię tenkan i kijun, dając nam kolejny sygnał na sprzedaż:

Rys. 114.

Powyżej (Rys. 114) widzimy linię tenkan, która wskazuje nam że nadal możemy spodziewać się spadku (1), chikou span znajduje się po odpowiedniej stronie ceny (2). Wprawdzie przecięcie linii kijun przez linię tenkan w tym przypadku trudno nazwać krzyżem, ale my zadawaliśmy się gdyż powstał sygnał **1c** czyli sygnał trzech linii.

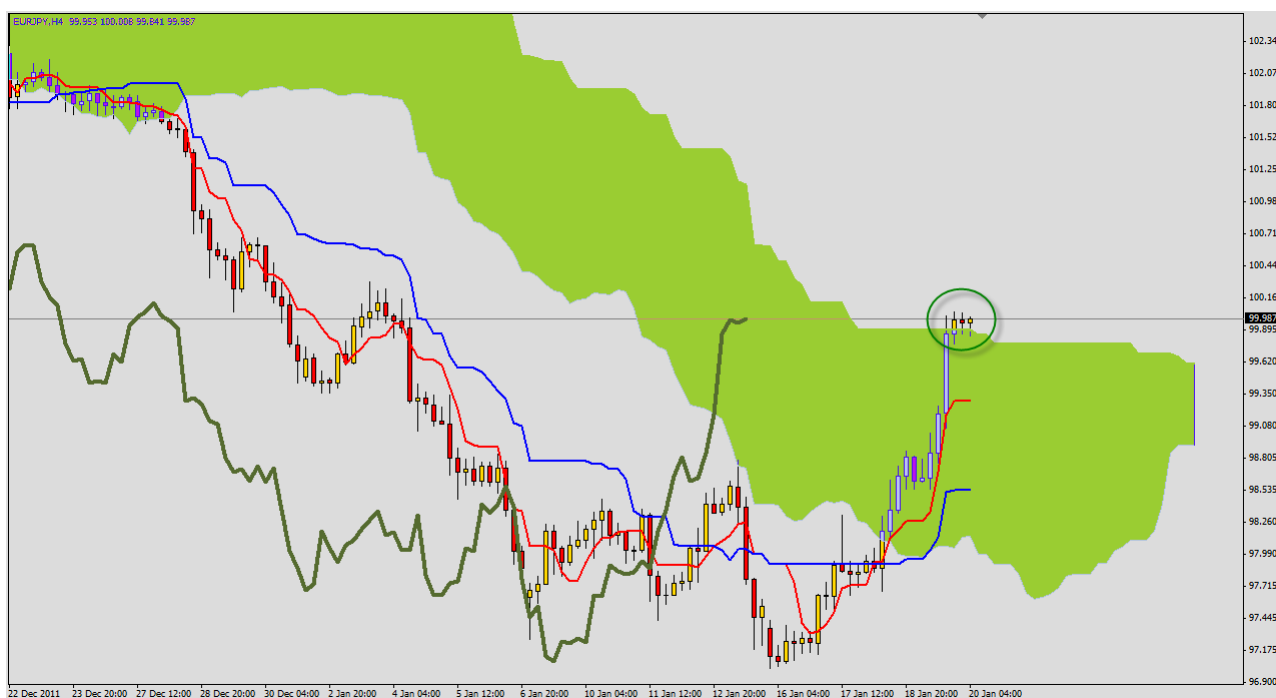
A oto jak rozwinęła się sytuacja:

Rys. 115.

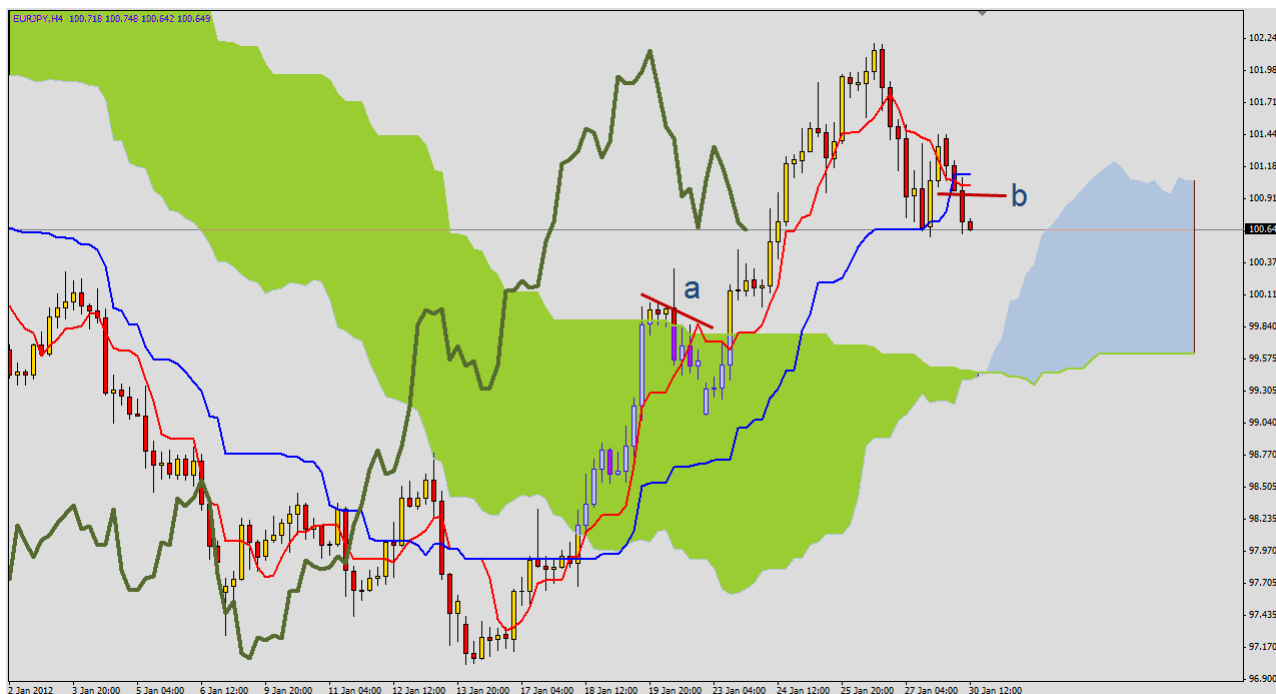
Cena odbiła się od poziomu 97.010, i podskoczyła do góry, zamykając się ponad linią kijun i to w dodatku w chmurze, zmusiło to nas do wyjścia z operacji ze stratą. Na szczęście w porównaniu z poprzednimi zarobkami strata była niewielka. Zawsze wychodzimy z operacji gdy mamy jasny sygnał, nie czekamy aż stanie się cud i cena zawróci. Nie istnieją systemy które dają nam 100% zyskownych wejść, dobry system to taki, który zarabia dużo więcej niż traci, reagując natychmiast na sygnał zamknięcia obcinamy straty. Doskonały przykład widzieliśmy na parze EURAUD, pomimo kilku jasnych sygnałów na wyjście miałem nadzieję że cena zawróci, aż zostałem zmuszony by wyjść z operacji z ogromną stratą.

Cóż zobaczymy jak dalej rozwinęła się sytuacja, poniżej widzimy że miałem kilka dni odpoczynku, gdy cena jest w chmurze NIE HANDLUJEMY. Dopiero wyjście ceny po drugiej stronie chmury mówi nam że najprawdopodobniej nie jest to już tylko zwykła korekta, znajdujemy się teraz w trendzie wzrostowym a wyjście do góry z zielonej chmury jest pierwszym słabym sygnałem do kupna:

Rys. 116.

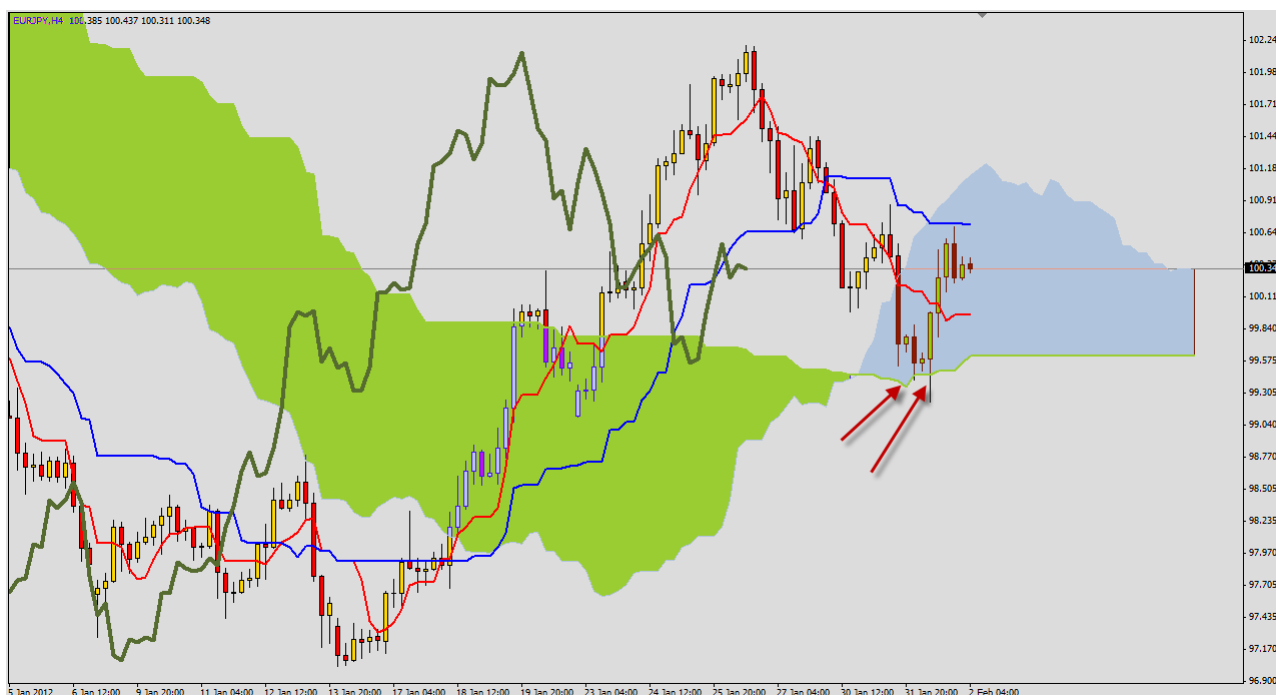
Jako że sygnał jest słaby a linia kijun (mój SL) bardzo daleko, wchodzimy z niewielkim kapitałem, dopiero gdy cena wychodzi po raz drugi z chmury, w oddali widzimy chmurę niebieską możemy wejść z nieco większym kapitałem. Jak zwykle sygnałem na wyjście będzie przecięcie linii kijun przez cenę.

Rys. 117.

W tym przypadku nie tylko wychodzimy z operacji “buy” ale i możemy też otworzyć skromnie “sell” gdyż mamy słaby sygnał na sprzedaż **1a** czyli przebiecie linii kijun przez linię tenkan.

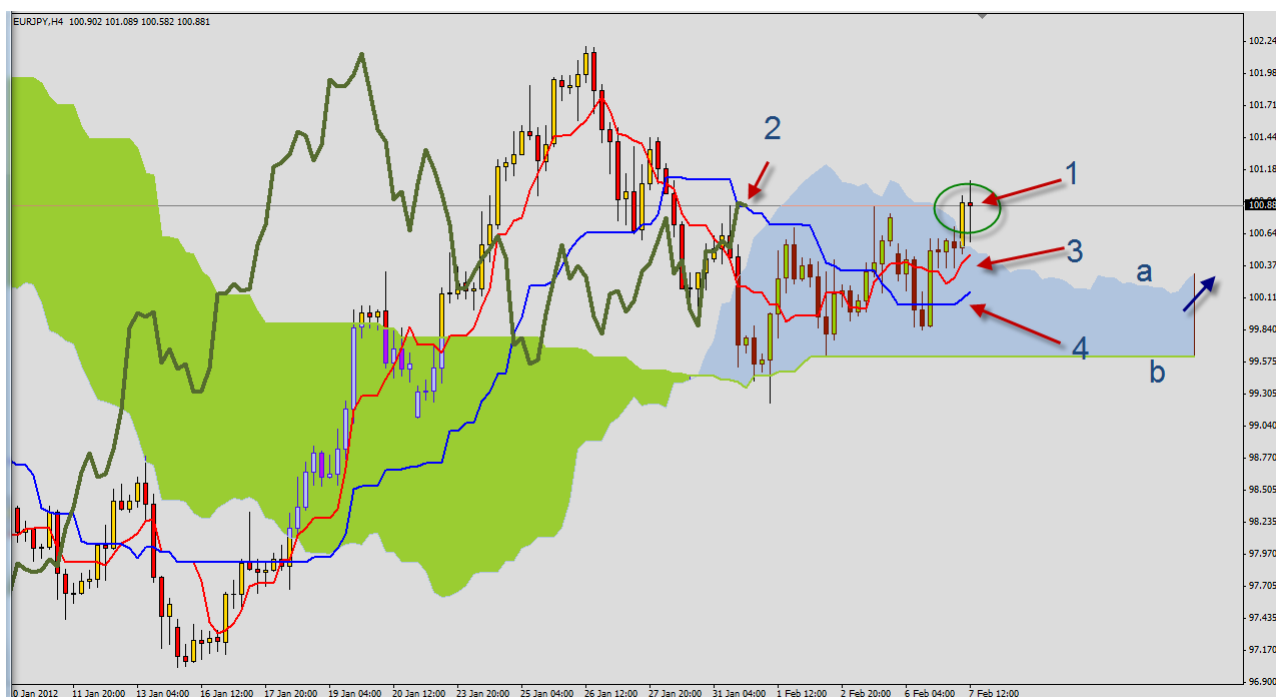
Naszym TP będzie zewnętrzna linia chmury czyli senkou span A:

Rys. 118.

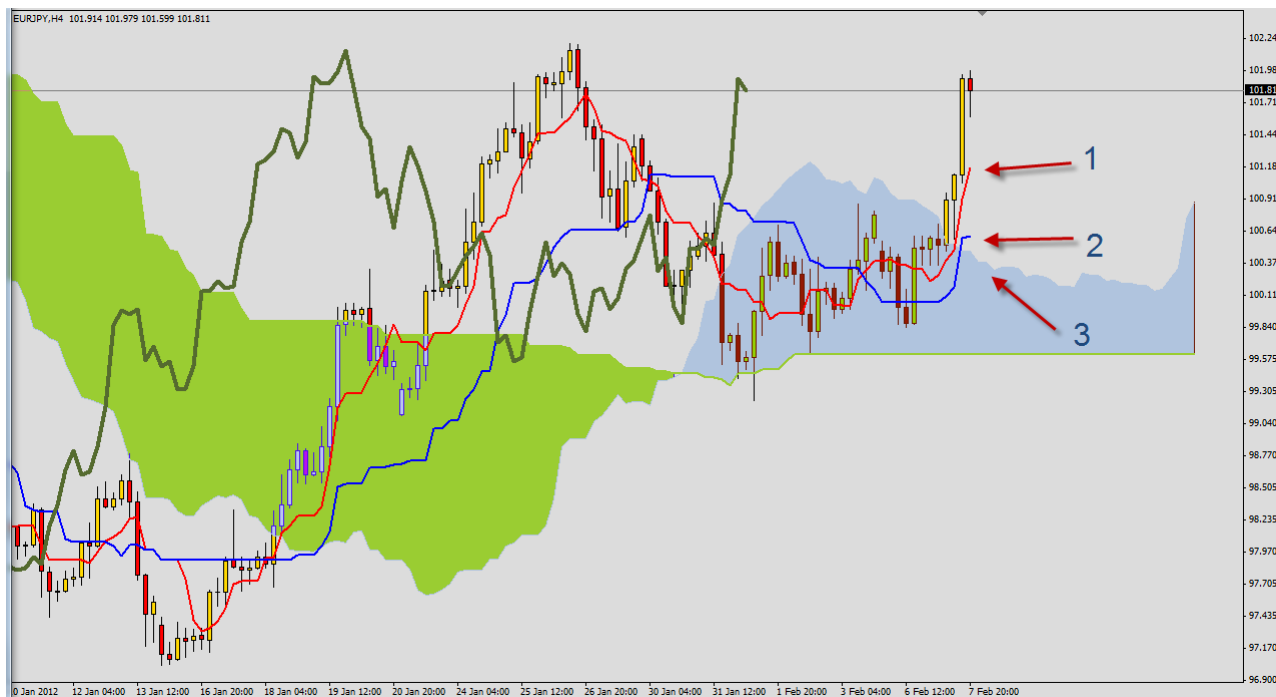
Powyżej (Rys. 118.) widzimy że operacja została zamknięta przez TP i jak świetnie wybroniła się linia senkou span B, żadna świeca nie zamknęła się poniżej tej linii, nie było więc żadnego sygnału na sprzedaż. Sygnały mają miejsce dopiero po zamknięciu się świecy, często cena się odbija, musimy się wykazać ogromną cierpliwością.

Dopiero po kilku dniach błędzenia w chmurze mamy kolejny bardzo mocny sygnał “buy”:

Rys. 119.

Cena wychodzi do góry z chmury wzrostowej (1), chikou jest po odpowiedniej stronie ceny (2), tenkan pokazuje wzrost (3), kijun również pokazuje wzrost (4). Senkou span A (a) jest nad senkou span B (b) i również układa się do wzrostu (niebieska strzałka), czyli ewentualnego podążania za ceną.

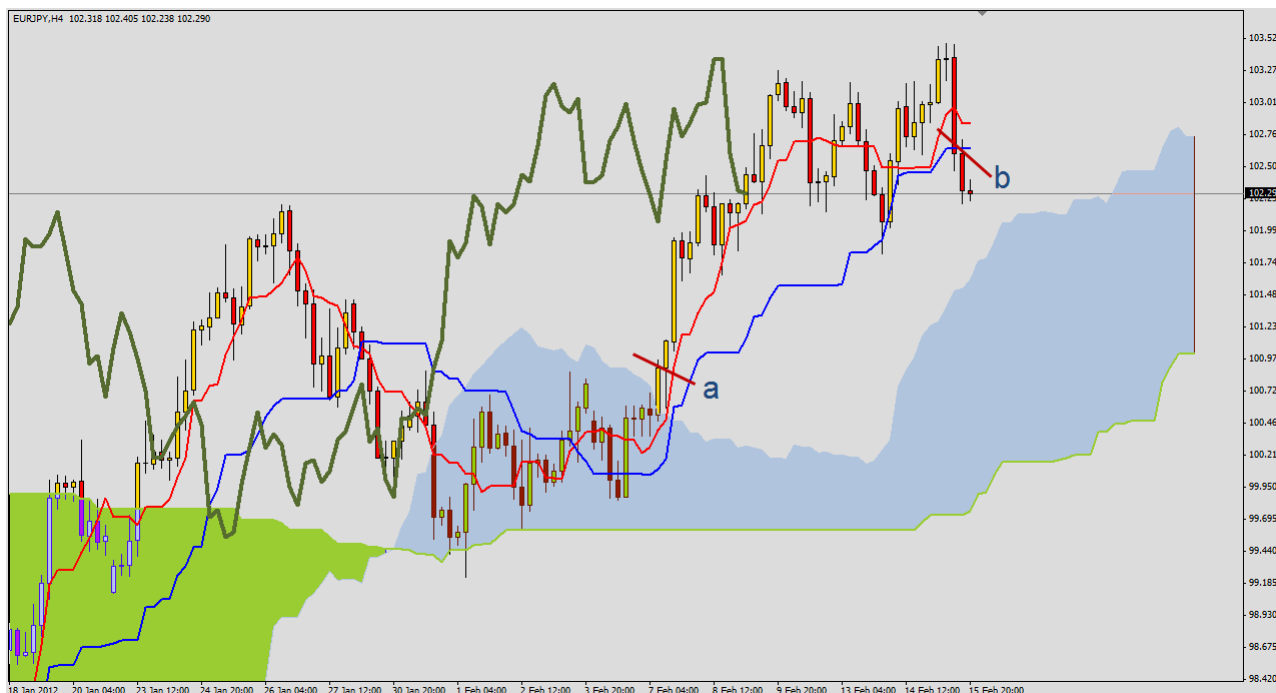

Rys. 120.

Sygnal zostaje potwierdzony nie tylko przez ładny zarobek, ale i przez sygnał **1c**, czyli sygnał trzech lini, które układają się w takiej oto kolejności:

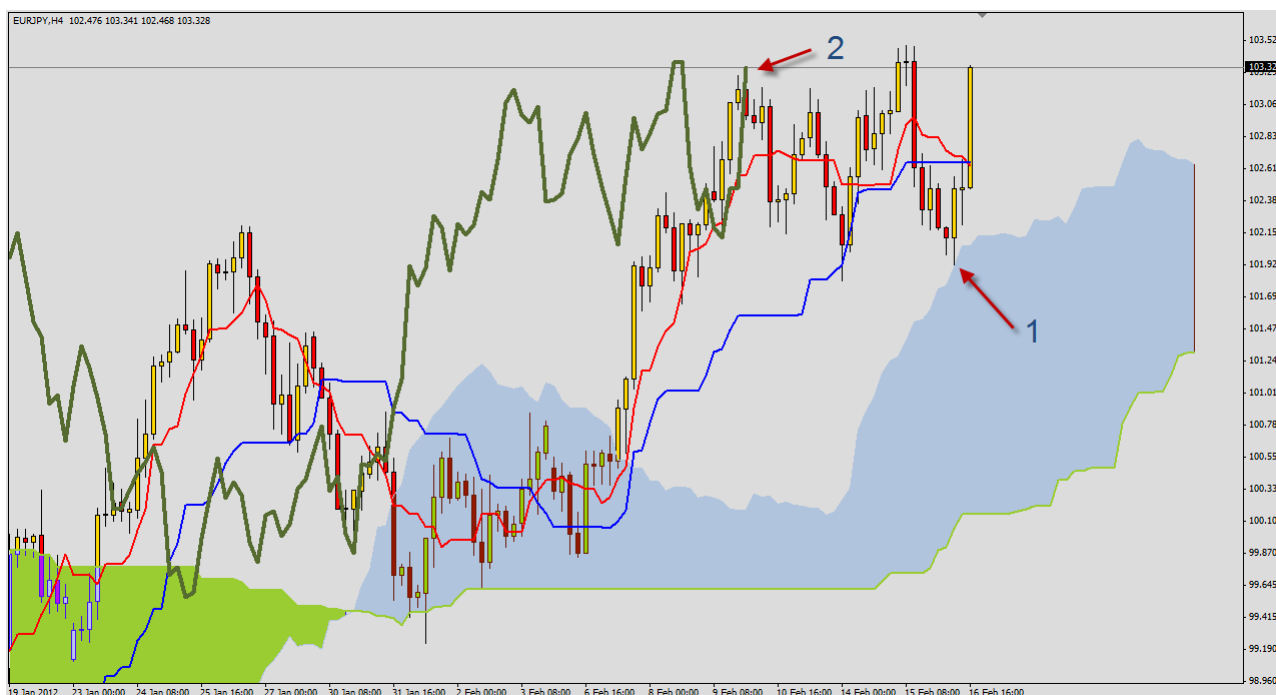
1. tenkan
2. kijun
3. senkou span A

Nawet jeśli wyskoczyliśmy bardzo wysoko w górę w bardzo krótkim czasie to śmiało możemy na podstawie tego sygnału dokupić, jak zwykle naszym sygnałem na wyjście będzie przecięcie i zamknięcie się świecy pod linią kijun:

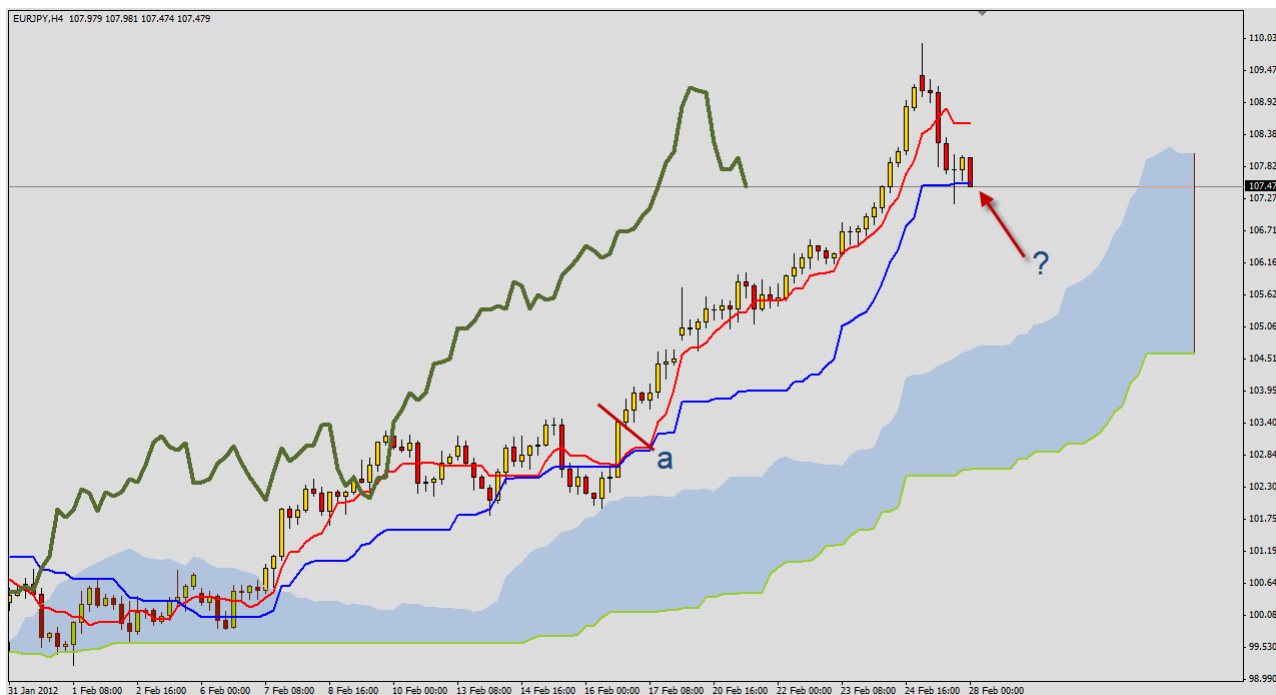
Rys. 121.

Sytuacja się powtarza, zamknięcie się świecy pod linią kijun oznacza nie tylko zamknięcie operacji “buy” ale może oznaczać też otwarcie operacji sell. W tym przypadku nie ryzykowałbym, wciąż znajdujemy się w silnym trendzie wzrostowym, a niebieska chmura podążająca za ceną mówi nam że do zdecydowanych spadków jeszcze daleko.

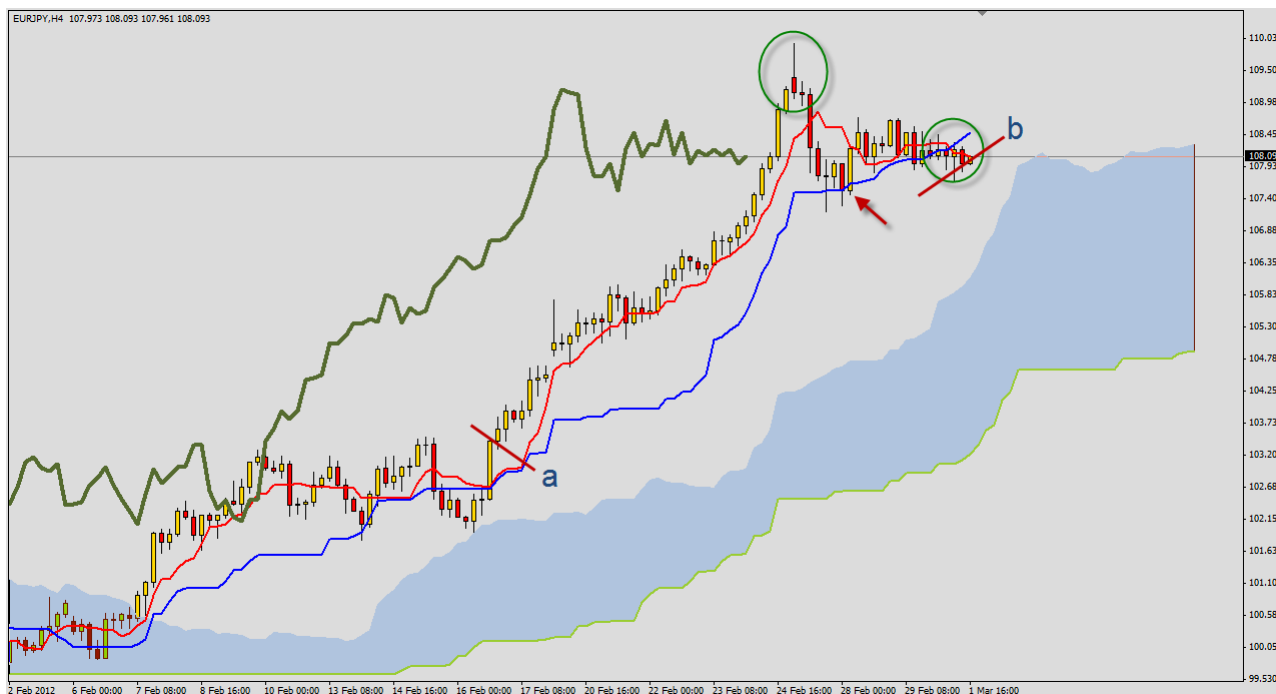
Rys. 122.

Na obrazku powyżej (Rys. 122.) widzimy z jaką precyzją cena odbiła się od chmury (1), chikou jest po odpowiedniej stronie ceny (2), również linia tenkan wydaje się zdecydowana na odbicie od linii kijun a nie przecięcie, śmiało więc kupujemy, a oto jak rozwinęła się sytuacja:

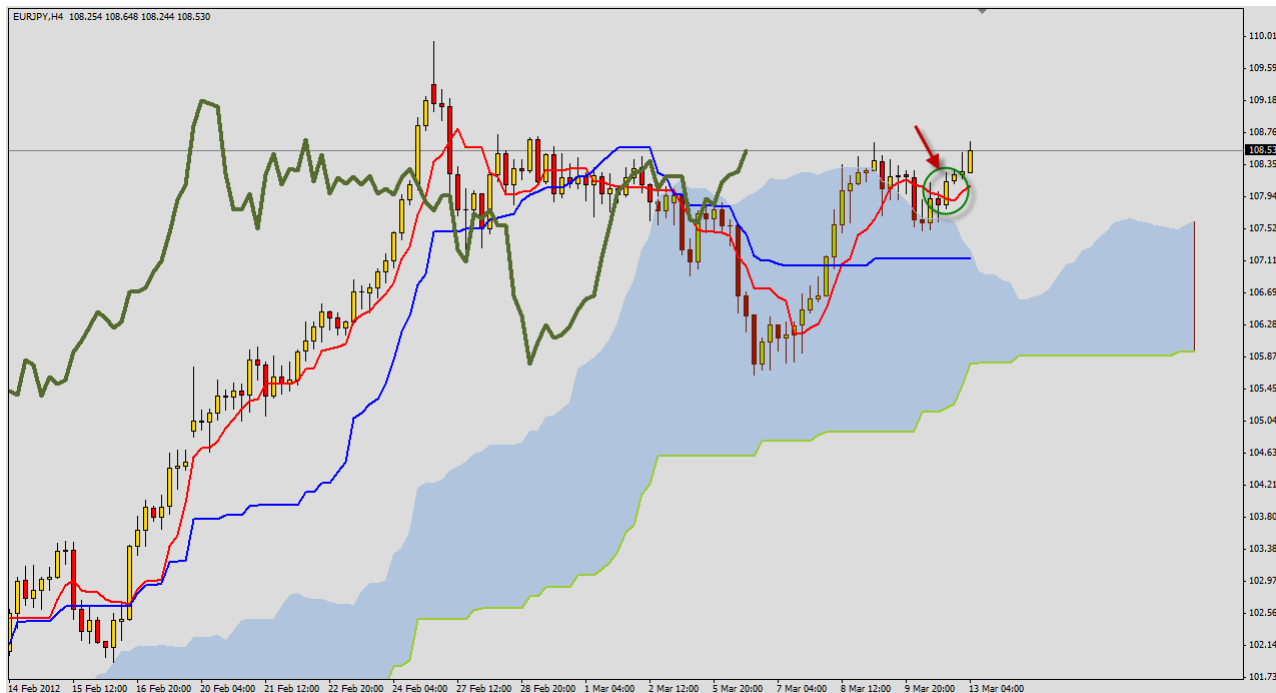
Rys. 123.

Jak widzimy powyżej sytuacja rozwinęła się po naszej myśli, cena przecina kijun ale nie zamyka się pod nim, oczywiście nawet formacja świecowa wskazuje nam na to, że główny ruch trendu wzrostowego się zakończył i czekamy przynajmniej na jakąś korektę, lub zmianę trendu, śmiało więc możemy wyjść z operacji:

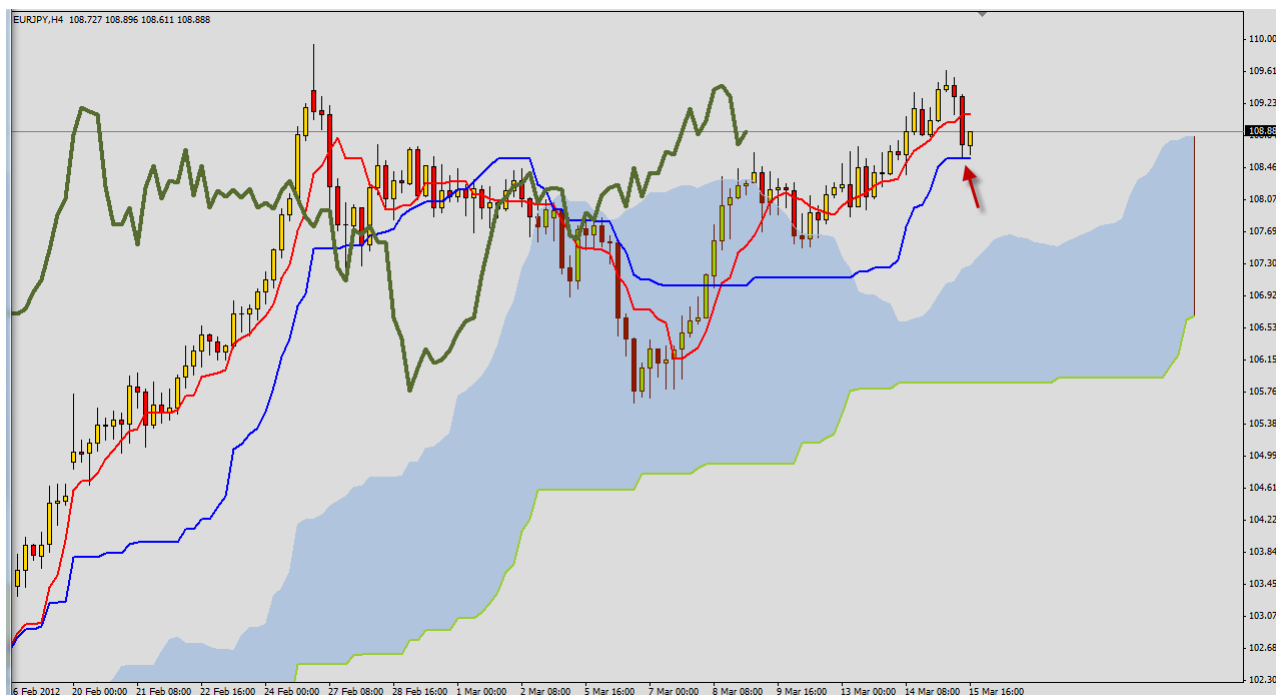
Rys. 124. Wejście buy w punkcie a i wyjście w punkcie b.

Znów mamy kilka dni odpoczynku gdyż cena jest w chmurze, dopiero wyjście z chmury będzie dla nas sygnałem na ponowne wejście:

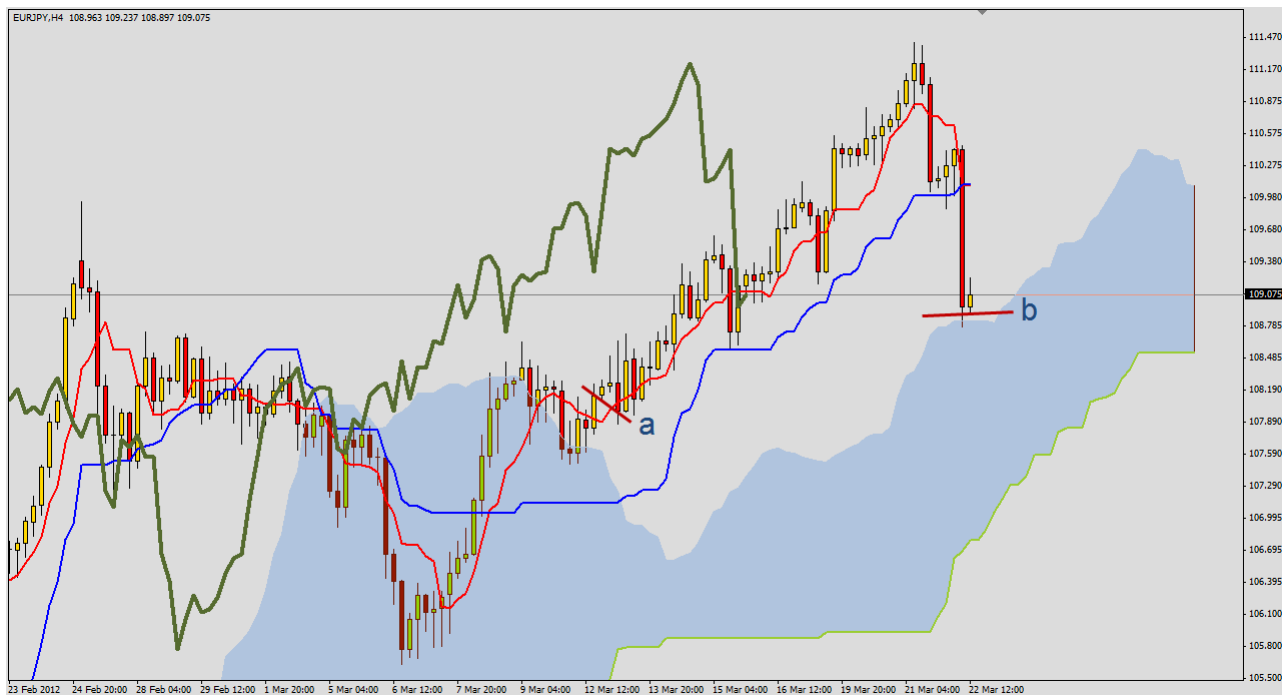
Rys. 125. Sygnał na wejście buy.

Linia kijun nie jest SL samym w sobie, cena często się odbija od tej linii podążając potem zgodnie z trendem. Sygnałem do wyjścia dla mnie jest zamknięcie się świecy po drugiej stronie linii kijun, co w niektórych przypadkach zapobiega zbyt wczesnemu wyjściu z operacji:

Rys. 126. Odbicie od lini kijun.

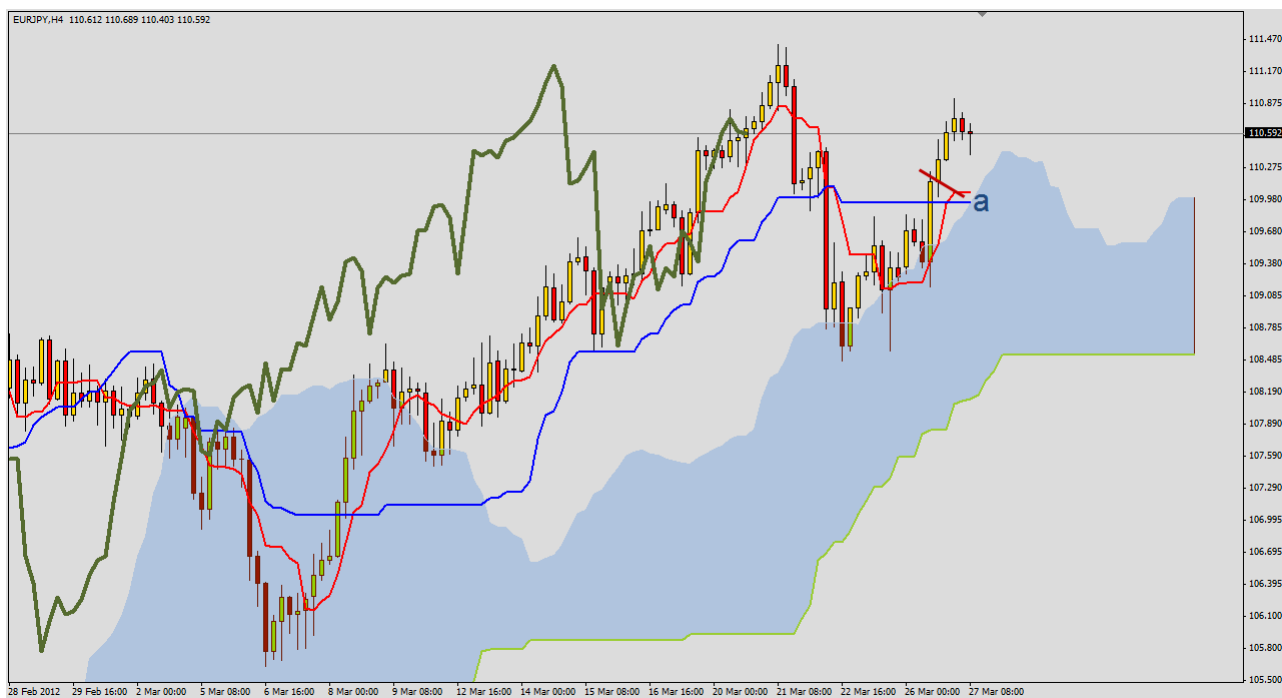
W innych zabiera nam ogromny zarobek zamykając na niewielkim plusie:

Rys. 127. Sygnał na wejście buy (a) i wyjścia z operacji (b).

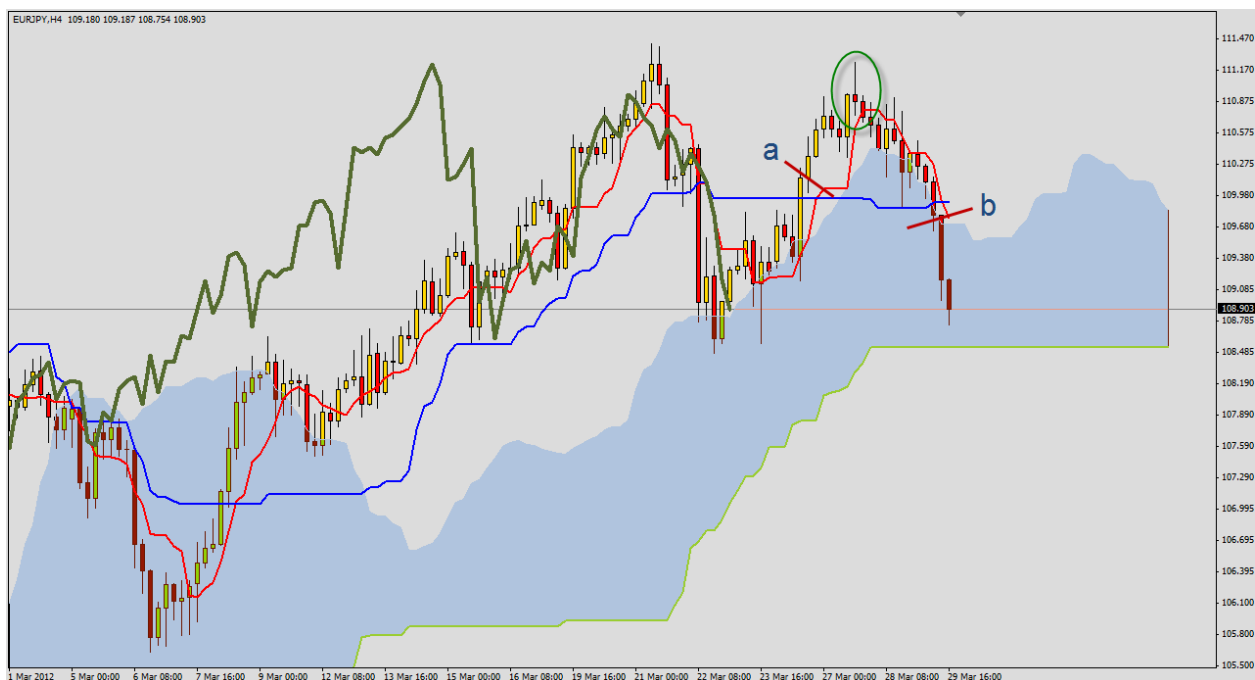
Cóż tradujemy dalej, pomimo tego że uciekł mi bardzo ładny zarobek.

Poniżej widzimy jak cena odbija się od chmury, przecina linię tenkan i kijun i znów możemy kupować:

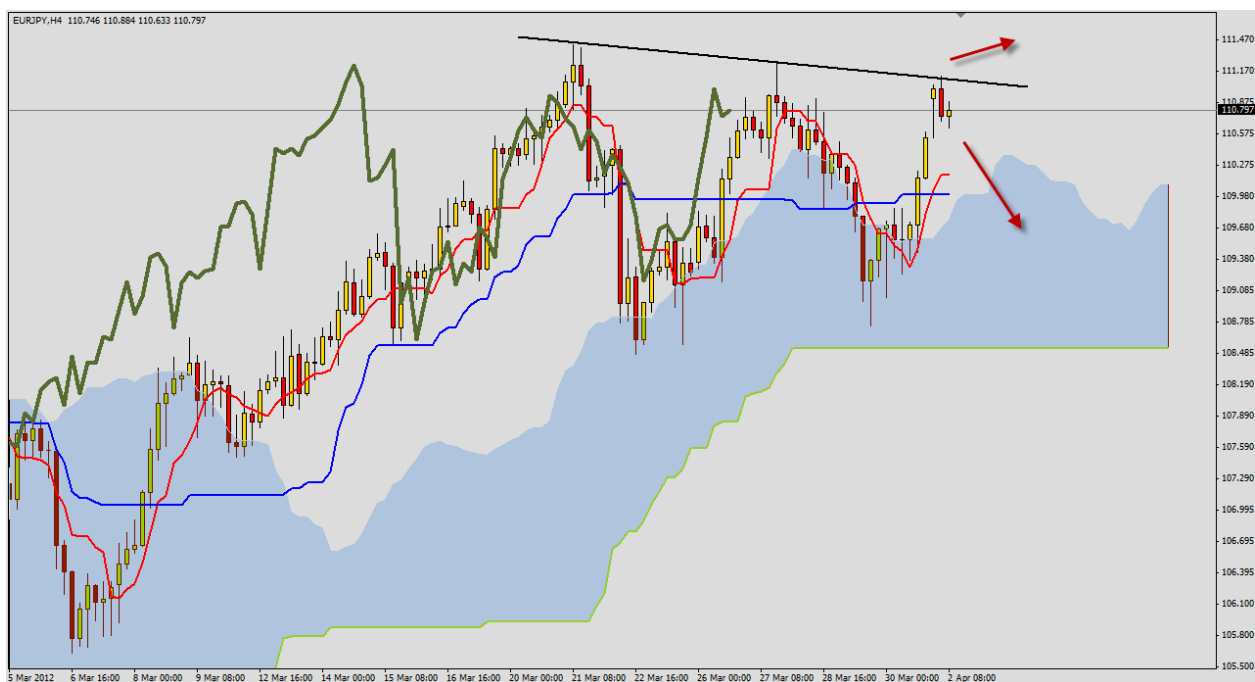
Rys. 128. Sygnał na wejście buy w punkcie a.

I znów jeśli na poważnie nie potraktowaliśmy formacji świecowych (a powinniśmy) zamykamy na małym minusie:

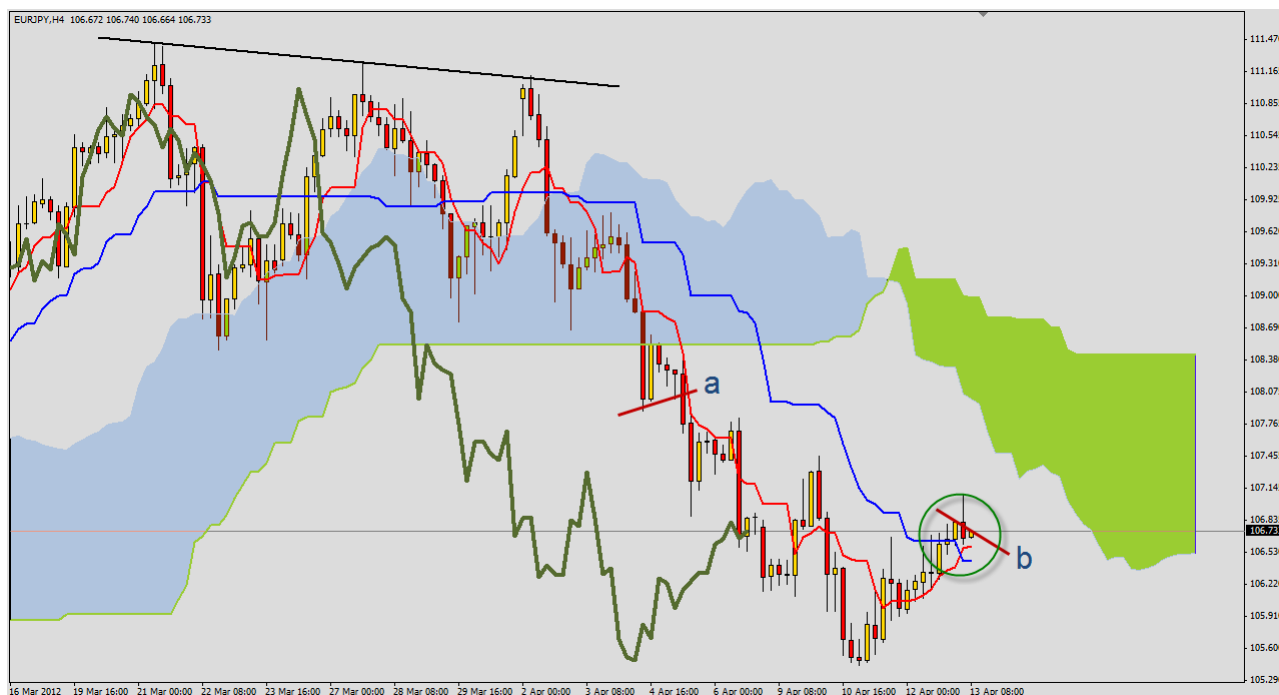
Rys. 129. Wejście w punkcie a i wyjście w punkcie b.

Cena znów odbija się od chmury (Rys. 130.) i powstaje silny sygnał na kupno czyli złoty krzyż nad chmurą wzrostową (sygnał 1a przecięcie lini kijun przez linię tenkan), tym razem nie wchodzę w operację gdyż wcześniejsze zachowanie się ceny pozwala mi narysować linię oporu, dopiero jeśli cena przekroczy tą linię będziemy mieli jasny sygnał na kupno jeśli nie, czekamy na następne sygnały:

Rys. 130. Cena napotyka opór, dopiero zamknięcie świecy ponad oporem pozwoli nam otworzyć pozycję buy.

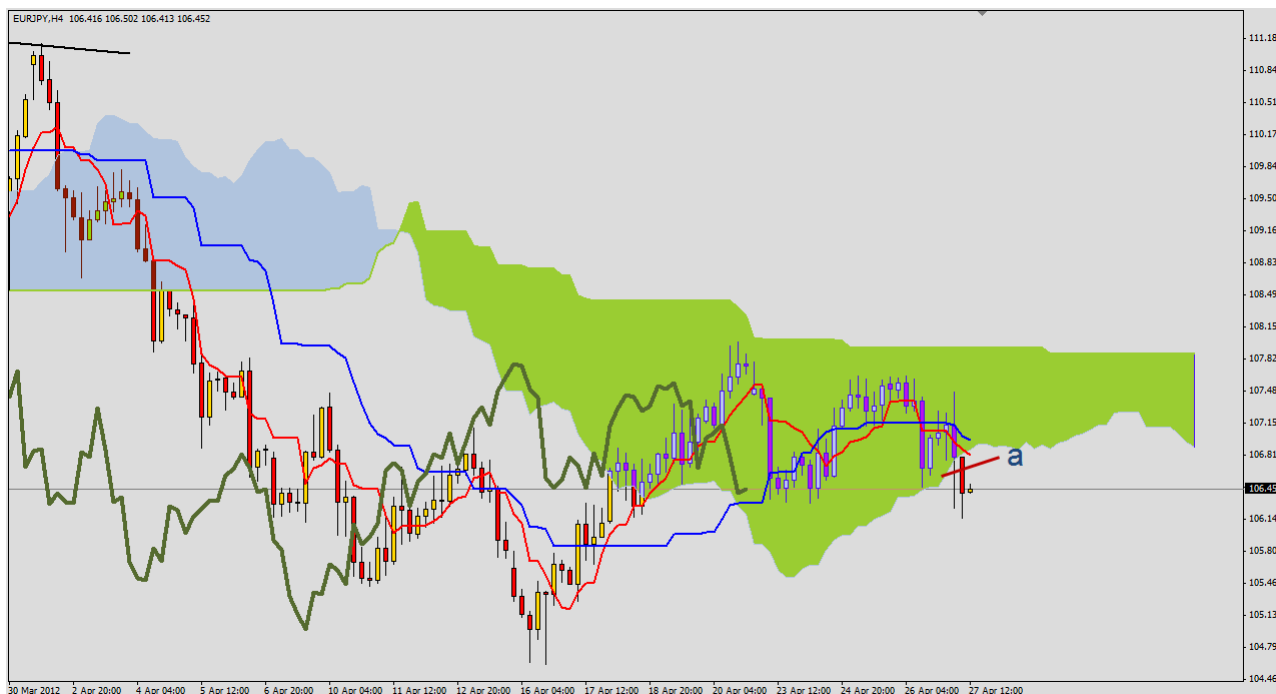
Nawet jeśli cena powróciła do linii senkou span B, nigdy nie zamknęła się po przeciwnej stronie tej linii, odbicie się od chmury jest więc następnym potwierdzeniem na “sell” a zamknięcie nad linią kijun będzie naszym sygnałem na wyjście z operacji (b):

www.b-Trader.com

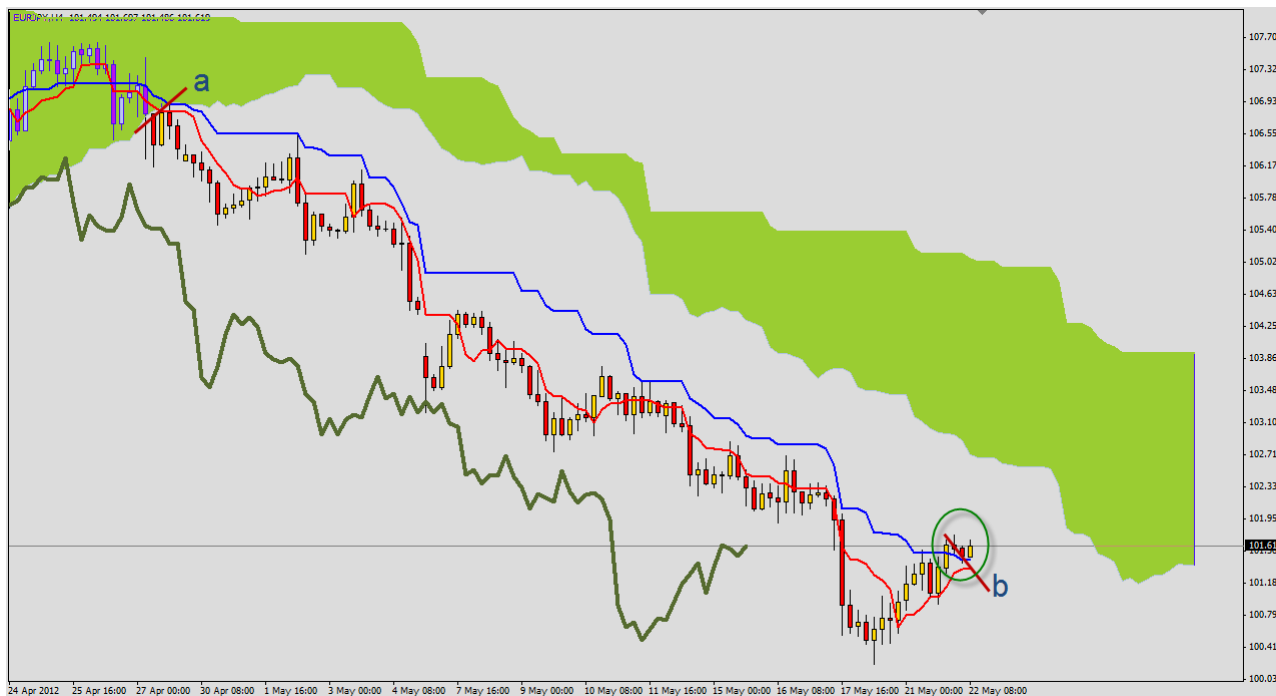
Na obrazku poniżej (Rys. 133.) widzimy że znów mamy kilka dni wolnego i oto pojawia się bardzo silny sygnał:

wyjście z chmury zielonej w dół, sygnał **2b**. Chikou jest po naszej stronie, linia tenkan i linia kijun wskazują spadek:

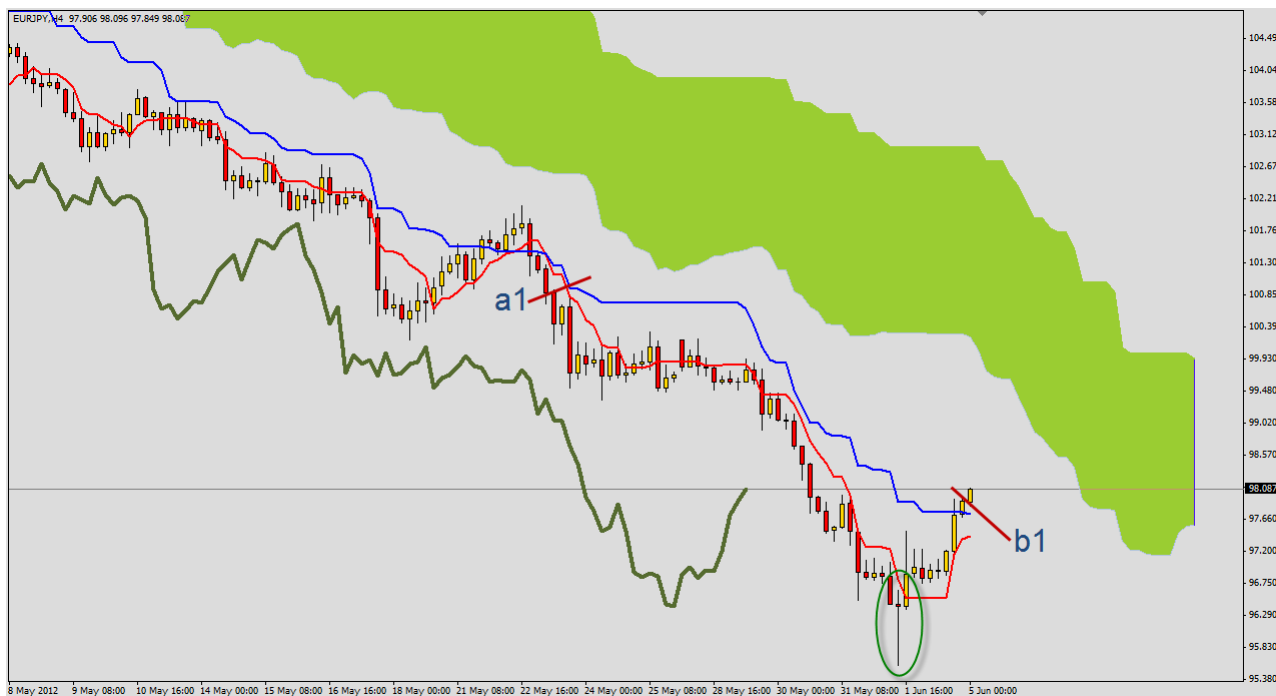
Rys. 133. Wejście sell w punkcie a.

Jak widać poniżej (Rys. 134.) sygnał ten był bardzo dochodowy, cena kilka razy idealnie odbiła się od linii kijun, zamykam dopiero gdy pierwsza świeca zamyka się ponad tą linią.

Rys. 134. Wejście sell w punkcie a i wyjście w punkcie b.

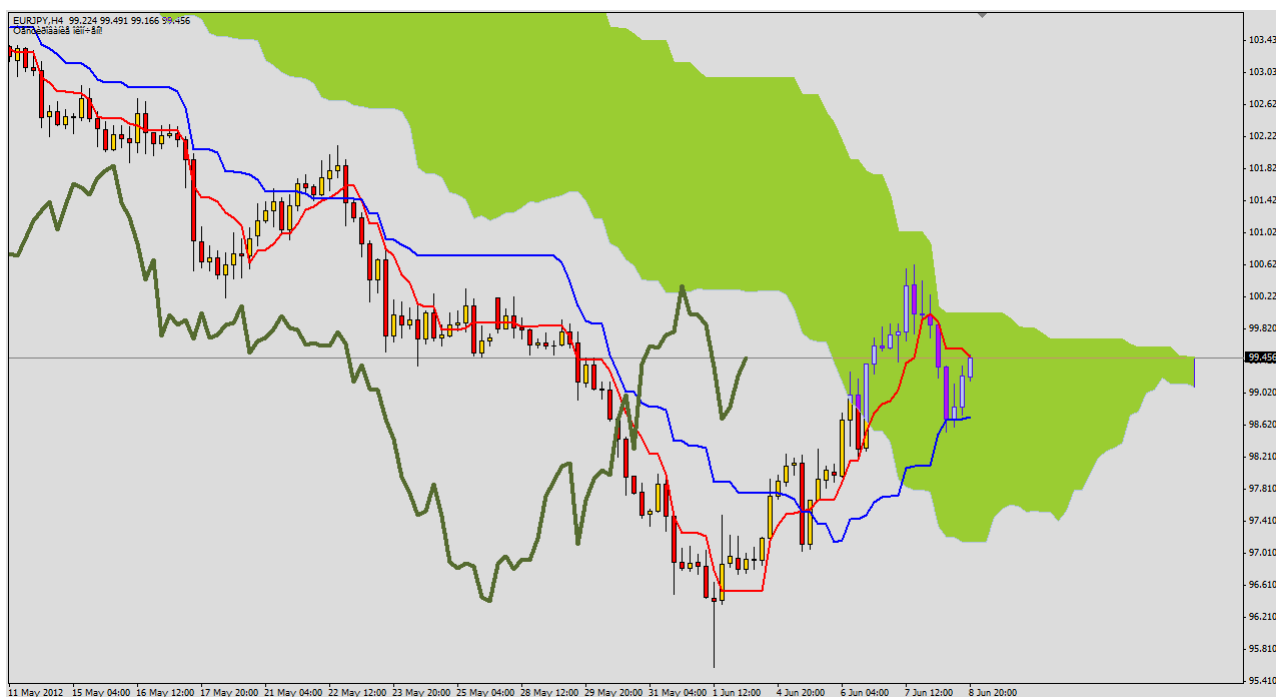
Cena na chwilę odbiła się do góry, tworząc nawet słaby sygnał “buy”, czyli przecięcie linii kijun przez linię tenkan od dołu do góry, nie dotarła jednak do zewnętrznej linii chmury, zawróciła w dół dając znów sygnał do sprzedaży (a1):

Rys. 135. Wejście sell w punkcie a1 i wyjście w punkcie b1.

W tym przypadku nawet gdybyśmy nie wzięli pod uwagę formacji świecowych i automatycznie zamknęli ponad linią kijun (b1) to i tak byśmy zarobili.

I tak jak poprzednio cena ucieka do chmury byśmy mogli sobie trochę odpocząć:

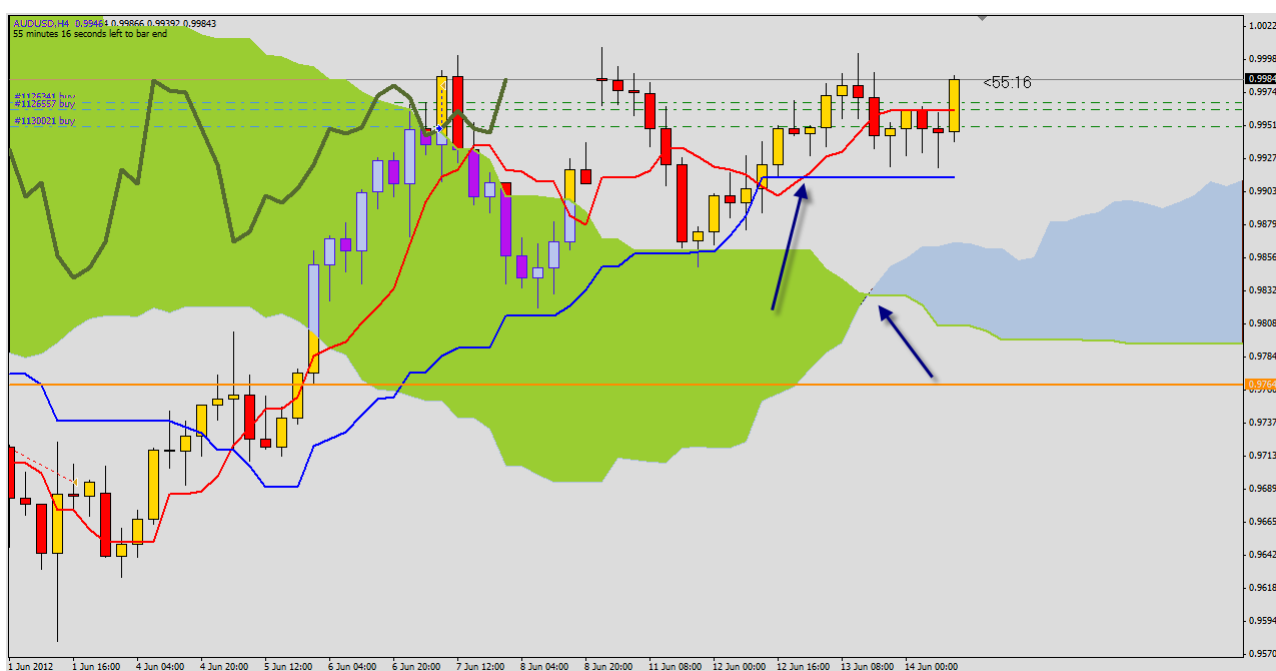

Rys. 136.

Zwróć uwagę, że przykłady wyżej przytoczone nie są wyrwane z kontekstu, jest to ciąg operacji na parze EURJPY **od grudnia 2011 do dzisiaj 09.06.2012.** w oparciu o to jak zachowywała się ta para. Jak pisałem wyżej ćwicząc na danych z testera tracę wiele cennych informacji takich jak wsparcia i opory czy możliwość interpretacji lini ichimoku na większych lub mniejszych interwałach czasowych.

W czasie gdy analizowałem dane historyczne na rynku pojawiły się nowe sygnały, niestety nie byłem w stanie śledzić co 4 godziny rozwoju wydarzeń, operacji jest więc mało.

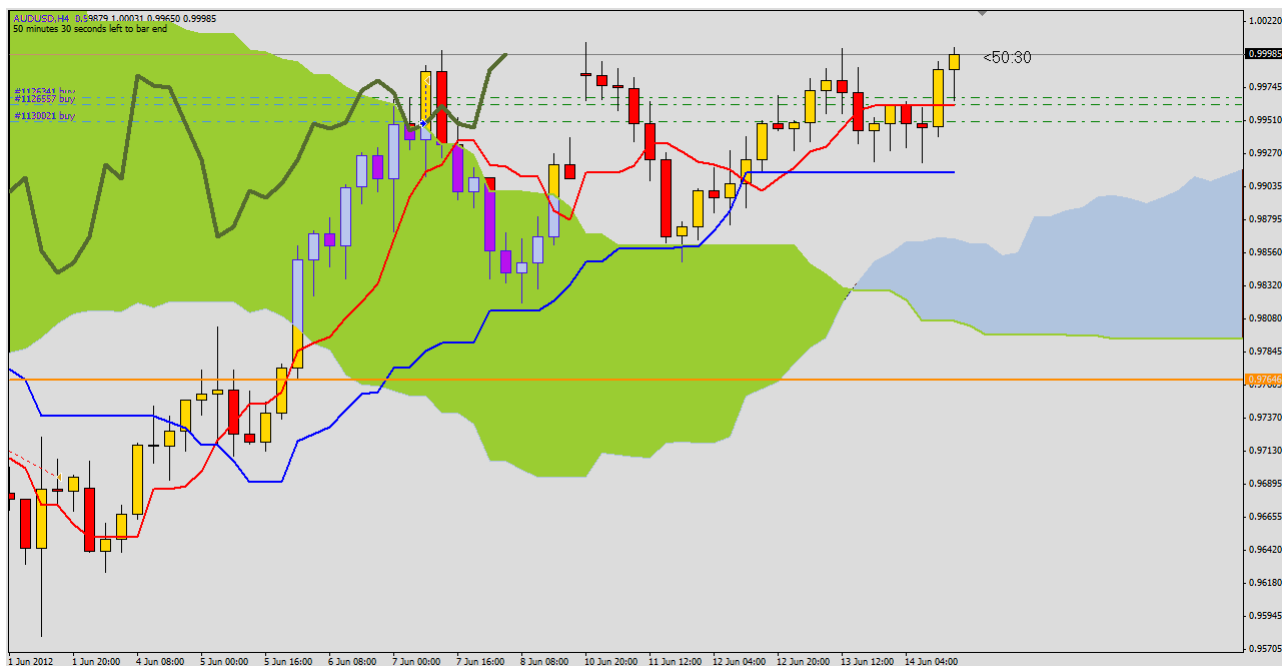
Na parze walutowej AUDUSD na TF 4H pojawił się złoty krzyż, który doskonale współpracował ze zmianą chmury, ze spadkowej (zielonej) na wzrostową (niebieską), chikou jest po odpowiedniej stronie ceny czyli piękny sygnał na buy:

Rys. 137.

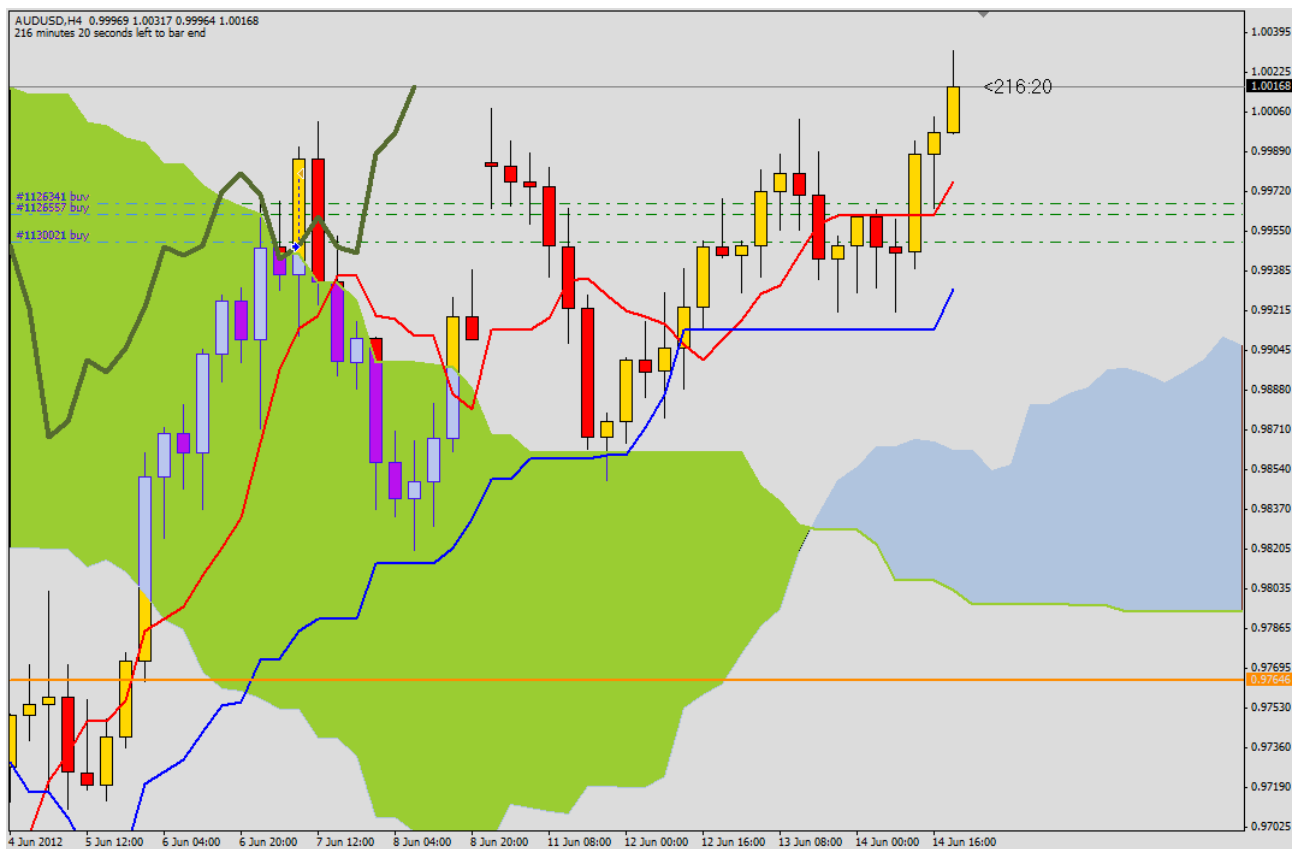
Jak widzicie wyżej pokusiłem się na szybki long tuż po wyjściu z chmury i na dobrą sprawę operację tą mogłem zostawić otwartą używając jako SL lini Kijun.

Wracając do naszego wejścia na podstawie złotego krzyża zobaczmy jak rozwinęła się sytuacja:

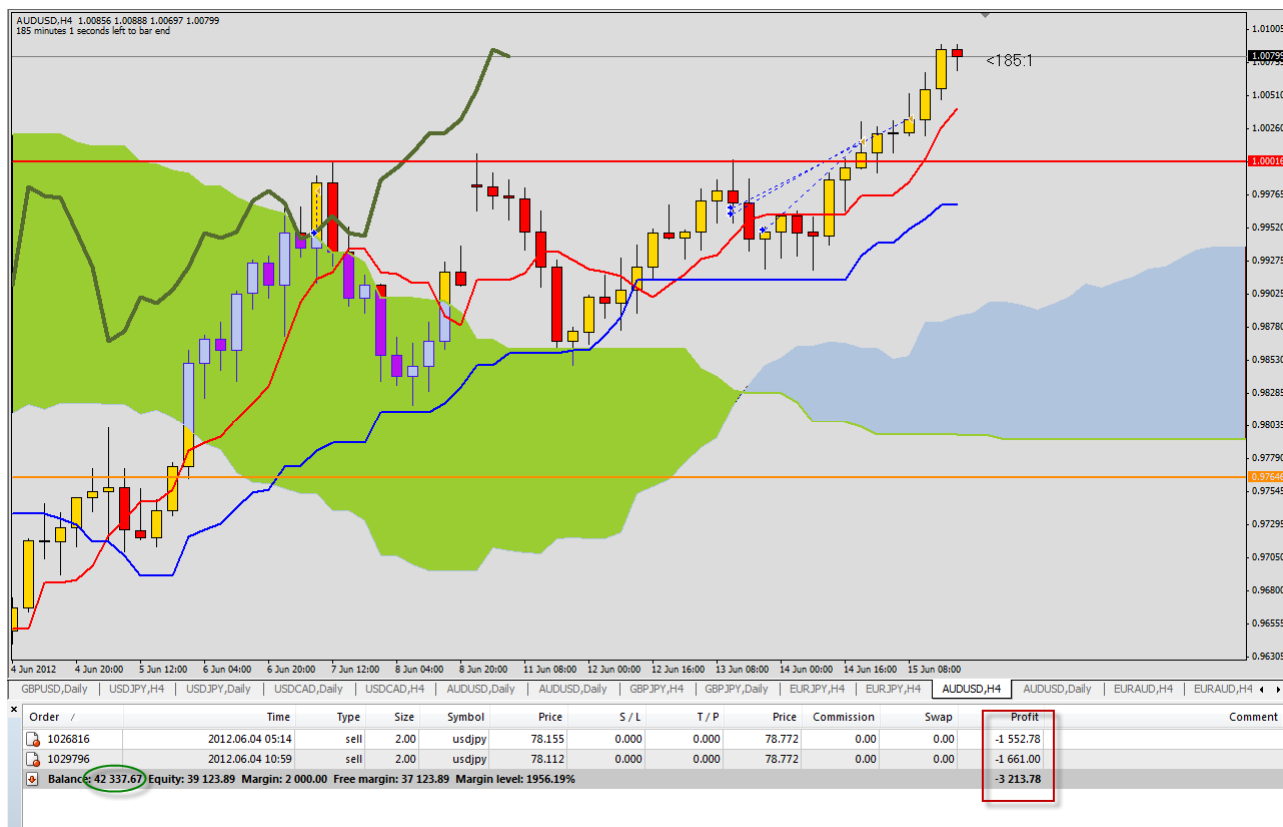
Rys. 138.

Cena przybliży się do niedawnych najwyższych maksimów, które znajdują się dokładnie na okrągłej cenie, jeśli uda nam się przebic ten opór, cena znów powinna podskoczyć:

Rys. 139.

Jak widzisz cena przebiła opór i podskoczyła do góry i przy pierwszym zawachaniu zamykam – dlaczego? Mamy dziś piątek 15 czerwca, nie lubię zostawiać operacji na weekend jeśli nie muszę, a jeśli jest to weekend gdzie będzie się dyskutowało o przyszłości Grecji w Europie ryzyko jest zbyt duże, naprawdę trudno przewidzieć jak otworzy się rynek w niedzielę wieczorem. Sytuacja wygląda więc następująco:

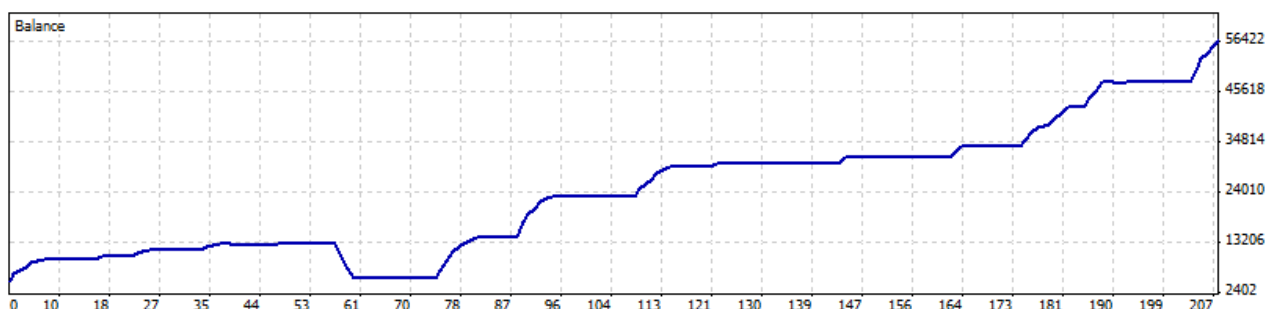
Rys. 140.

14. Podsumowanie po miesiącu.

Oczywiście nie jest moim celem w tym poradniku pokazanie Ci jakim jestem traderem, ale wykazanie że używając tej strategii na dużych interwałach czasowych można zarobić. Po miesiącu pracy (nie używając technik money management – czego szczerze odradzam jeśli nie jest to konto demo) zaczynając od 5000\$ dnia 17.05.2012

Order	Time /	Type	Size	Symbol	Price	S / L	T / P	Time	Price	Commiss...	Swap	Profit	Comment
 756155	2012.05.08 12:11	balance									Deposit	5 000.00	Deposit
 853871	2012.05.17 07:17	sell	1.00	eurjpy	102.136	0.000	0.000	2012.05.17 16:18	100.756	0.00	0.00	1 756.73	
 853974	2012.05.17 07:52	buy	1.00	usdcad	1.01232	0.00000	0.00000	2012.05.17 20:57	1.01911	0.00	0.00	673.53	
 860041	2012.05.17 21:00	sell	1.00	audusd	0.98841	0.00000	0.00000	2012.05.18 05:51	0.98156	0.00	0.00	697.87	
 860043	2012.05.17 21:00	sell	1.00	usdjpy	79.248	0.000	0.000	2012.05.18 15:33	79.154	0.00	0.00	120.82	
 868016	2012.05.18 07:10	buy	1.00	euraud	1.28916	0.00000	0.00000	2012.05.18 15:33	1.29380	0.00	0.00	464.00	

zarobiłem 52000\$ do dnia 19.06.2012, używając tylko i wyłącznie techniki Ichimoku, statment ze szczegółami znajdziesz w załącznikach do ebooka. Oczywiście jak pisałem wcześniej nie używałem technik money management, i ktoś może mi zarzucić że na koncie demo otwierając pozycje dużymi lotami łatwo jest osiągnąć takie wyniki itd itd. ale nawet gdybym otwierał pozycje dziesięciokrotnie mniejszą ilością lotów, czyli zamiast 1 lot byłoby to 0,10 lota to i tak zarobiłbym w ciągu miesiąca ponad 100%.

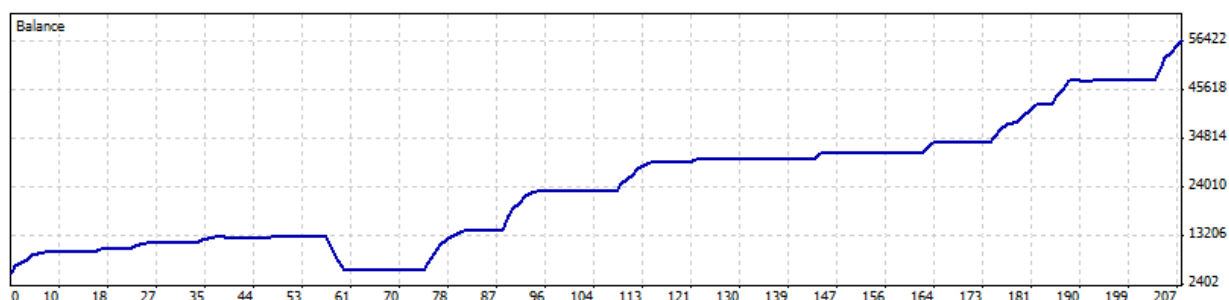
										Closed P/L:		52 341.71	
Open Trades:													
Ticket	Open Time	Type	Size	Item	Price	S / L	T / P		Price	Commission	Taxes	Swap	Profit
1171449	2012.06.18 08:27	buy	2.00	eurjpy	99.975	0.000	0.000		100.101	0.00	0.00	0.00	313.39
1171478	2012.06.18 08:36	buy	2.00	eurjpy	99.869	0.000	0.000		100.101	0.00	0.00	0.00	577.02
1172084	2012.06.18 11:24	buy	2.00	eurjpy	99.901	0.000	0.000		100.101	0.00	0.00	0.00	497.44
1170807	2012.06.18 06:54	sell	2.00	usdcad	1.02001	0.00000	0.00000		1.01805	0.00	0.00	0.00	377.86
1170809	2012.06.18 06:54	sell	2.00	usdcad	1.02000	0.00000	0.00000		1.01805	0.00	0.00	0.00	375.93
1170990	2012.06.18 07:28	sell	2.00	usdcad	1.02069	0.00000	0.00000		1.01805	0.00	0.00	0.00	508.96
1026816	2012.06.04 05:14	sell	2.00	usdjpy	78.155	0.000	0.000		78.945	0.00	0.00	0.00	-1 964.07
1029796	2012.06.04 10:59	sell	2.00	usdjpy	78.112	0.000	0.000		78.945	0.00	0.00	0.00	-2 070.98
1170788	2012.06.18 06:49	sell	2.00	usdjpy	79.244	0.000	0.000		78.945	0.00	0.00	0.00	743.37
1173740	2012.06.18 16:46	buy	2.00	gbpjpy	123.749	0.000	0.000		124.153	0.00	0.00	0.00	1 004.81
1183607	2012.06.19 10:45	sell	2.00	usdjpy	78.892	0.000	0.000		78.945	0.00	0.00	0.00	-131.76
1183611	2012.06.19 10:46	buy	2.00	gbpjpy	123.681	0.000	0.000		124.153	0.00	0.00	0.00	1 173.94
										0.00	0.00	0.00	1 405.91
										Floating P/L:		1 405.91	

Working Orders:

Ticket	Open Time	Type	Size	Item	Price	S / L	T / P	Market Price	
No transactions									

Summary:

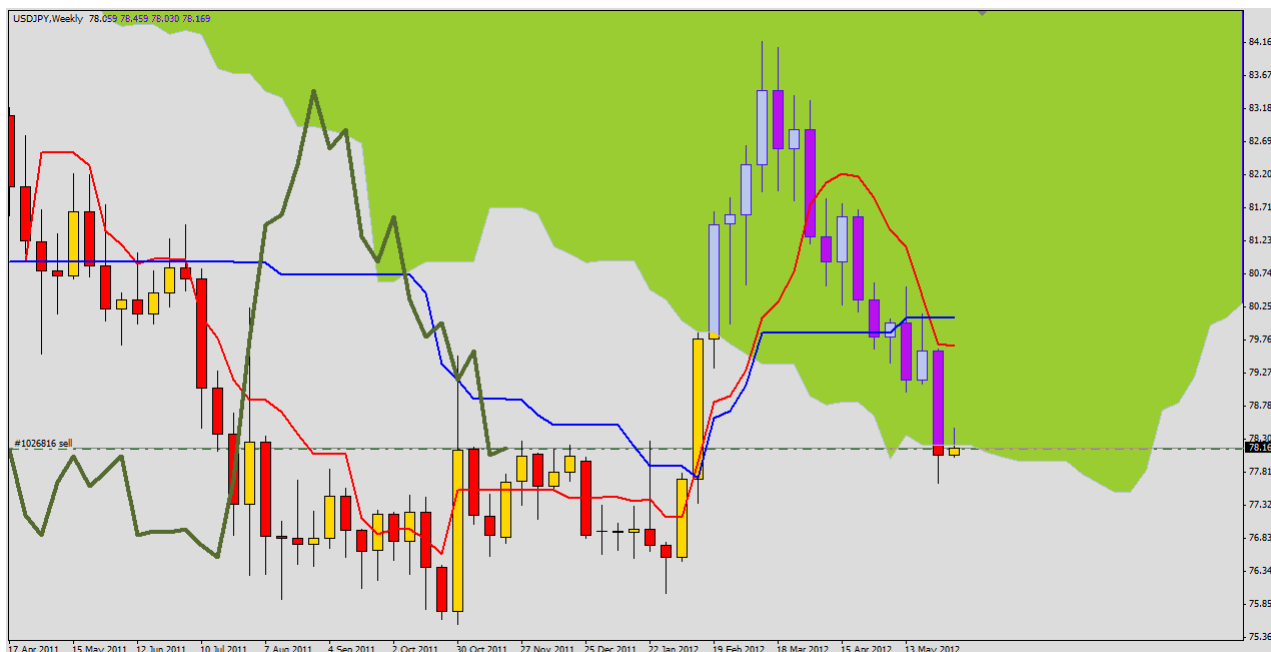
Deposit/Withdrawal:	4 623.50	Credit Facility:	0.00	Margin:	12 000.00
Closed Trade P/L:	52 341.71	Floating P/L:	1 405.91	Free Margin:	46 371.12
Balance:	56 965.21	Equity:	58 371.12		

Details:

Gross Profit:	59 783.71	Gross Loss:	7 442.00	Total Net Profit:	52 341.71
Profit Factor:	8.03	Expected Payoff:	858.06		
Absolute Drawdown:	0.00	Maximal Drawdown:	7 442.00 (56.80%)	Relative Drawdown:	56.80% (7 442.00)
Total Trades:	61	Short Positions (won %):	35 (100.00%)	Long Positions (won %):	26 (88.46%)
		Profit Trades (% of total):	58 (95.08%)	Loss trades (% of total):	3 (4.92%)
Largest		profit trade:	3 261.27	loss trade:	-2 801.00
Average		profit trade:	1 030.75	loss trade:	-2 480.67
Maximum		consecutive wins (\$):	41 (51 367.82)	consecutive losses (\$):	3 (-7 442.00)
Maximal		consecutive profit (count):	51 367.82 (41)	consecutive loss (count):	-7 442.00 (3)
Average		consecutive wins:	29	consecutive losses:	3

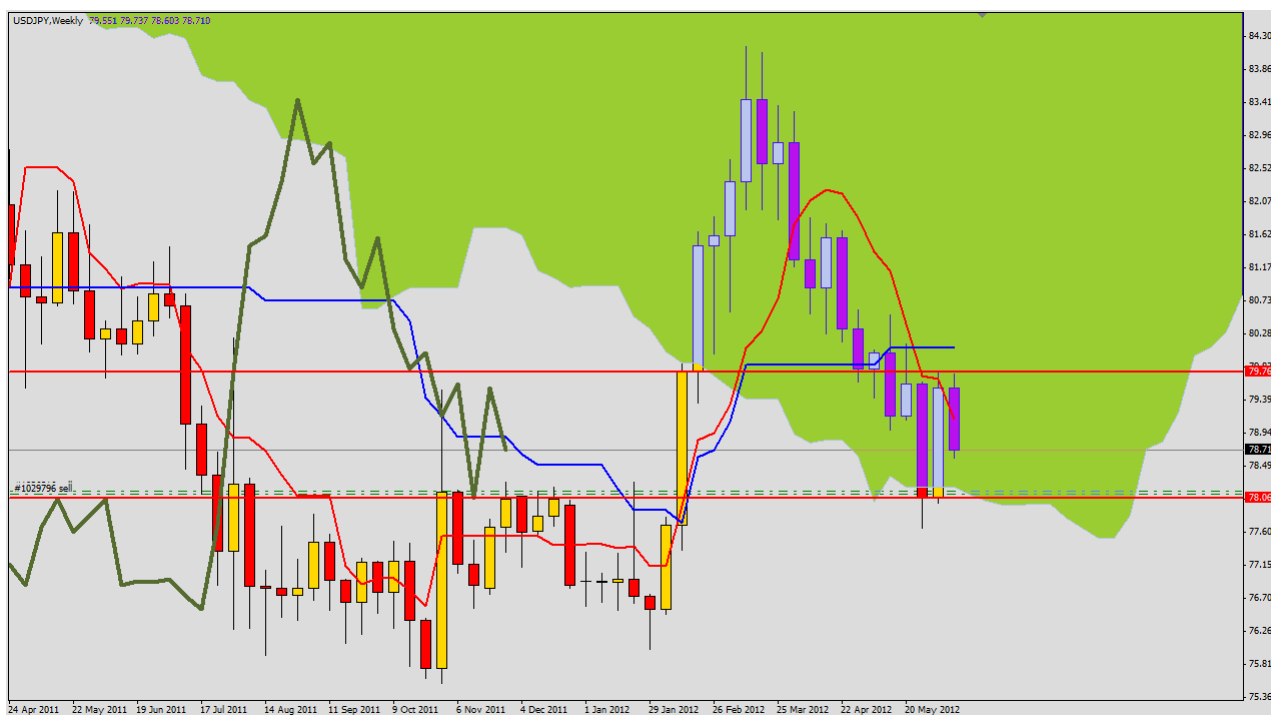
Teraz o błędach:

Dwie operacje na parze walutowej USDJPY zostały otwarte na podstawie sygnału na świecach tygodniowych, co zdecydowanie jest sporym błędem. A jeśli weźmiemy pod uwagę że chikou nie przekroczył jeszcze lini ceny, jeśli zamknę te operacje na zero lub niewielkiej stracie będę miał szczęście (co też w tradingu jest ważne):

Rys. 141.

Jak widać poniżej wejście było dosyć nieszczęśliwe, tym bardziej że zamknięcie operacji na naszym klasycznym SL czyli po przecięciu linii Kijun oznaczałoby stratę rzędu 2000 pipsów!!!! Oczywiście u brokera z trzema cyframi po przecinku na parze usdjpy, ale to i tak nadal za dużo.

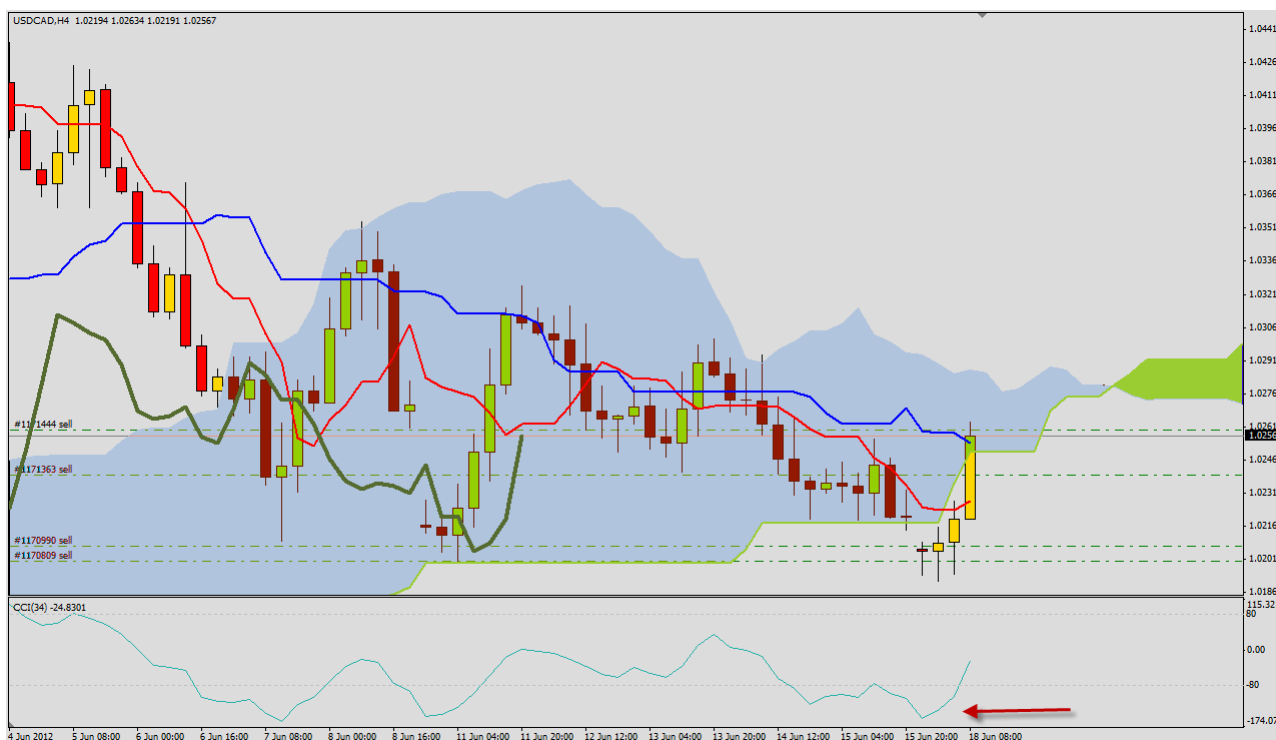
Rys. 142.

Po zamknięciu tych operacji z pewnością powrócę do TF 4H i 1D, pozostawiając świece miesięczne i tygodniowe tylko do wyznaczania wsparć i oporów.

15. Ichimoku i inne indykatory.

Osobiście uważam że ichimoku wraz z odpowiednią interpretacją formacji świecowych jest systemem kompletnym nie potrzebującym dodatkowych indykatorów. Niemniej jednak spotkałem się z traderami, którzy dorzucali indykatory by system ten “uzupełnić”.

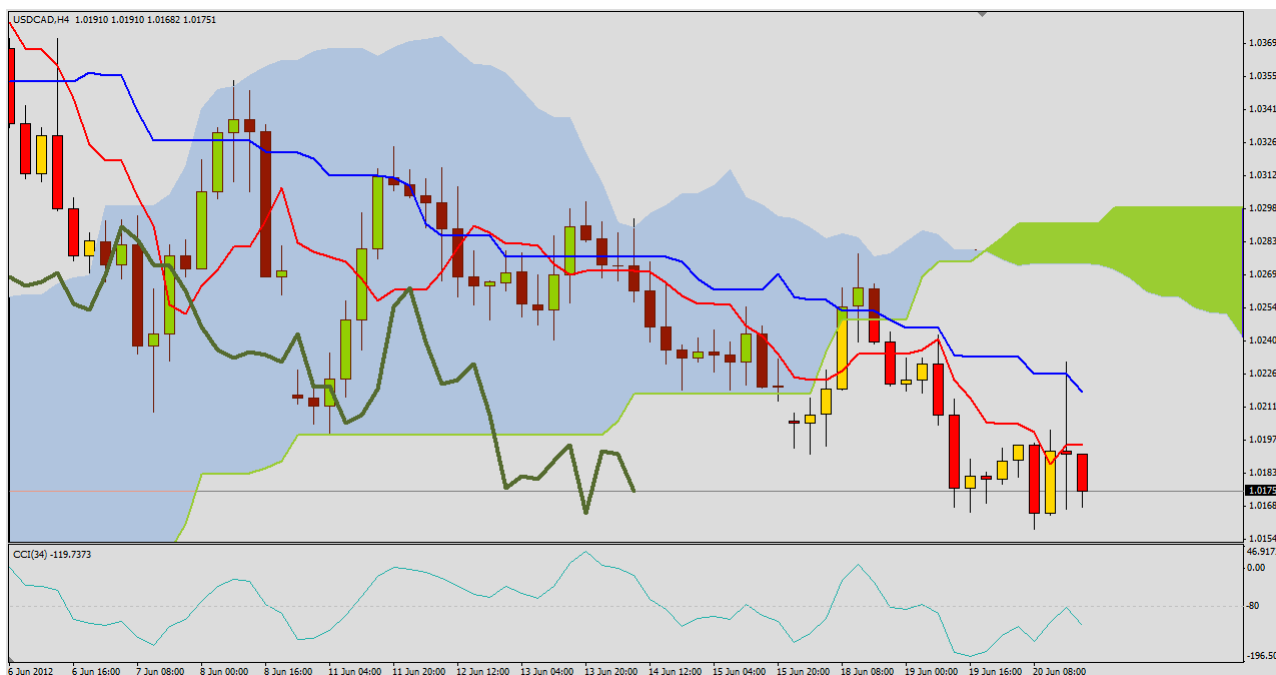
Pierwszym był mój nauczyciel, który oprócz ichimoku używał indykatora **CCI** z interwałem 34. **Commodity Channel Index**, który używany jest do poszukiwania punktów zwrotnych ceny, wyznaczając poziomy wykupienia/wyprzedania na rynku. W założeniach Sarmata jeśli wartość wskaźnika była ponad 80 nie kupował nawet jeśli sygnał na kupno był jasny i wychodził z “buy” jeśli miał już operację otwartą. Na odwrót jeśli wskaźnik był poniżej -80 nie sprzedawał nawet jeśli miał sygnały lub zamykał operację jeśli miał otwartą operację “sell”. Dzięki temu mógł zaoszczędzić sobie takich jak ta przykrych niespodzianek:

Rys. 143.

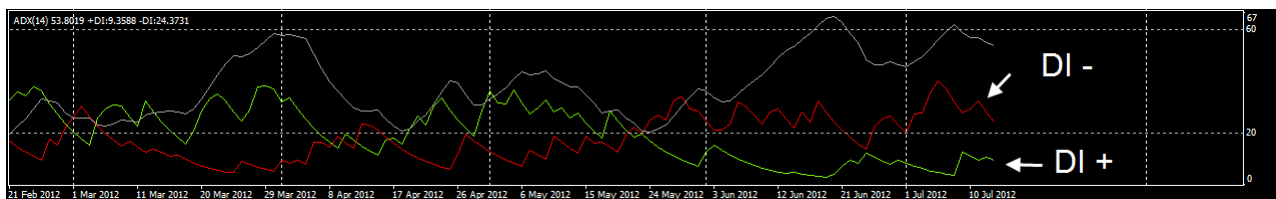
Jak widać wyżej cena “wyskoczyła” z chmury, senkou jest po naszej stronie więc: sprzedajemy! Sarmat w tym przypadku zaczekałby z otwarciem pozycji gdyż CCI wskazuje wyprzedanie i jak widzę nie pomyliłby się. Ja z kolei uważam że jeśli ustalimy wsparcia i opory, spodziewany zysk lub spodziewana stratę, możemy całkiem śmiało obejść się bez tego indykatora. Co więcej uważam że często Sarmat wychodził za wcześnie z operacji przez ten właśnie indykator.

Cena trochę wędrowała, ale i tak znalazła się tam gdzie powinna:

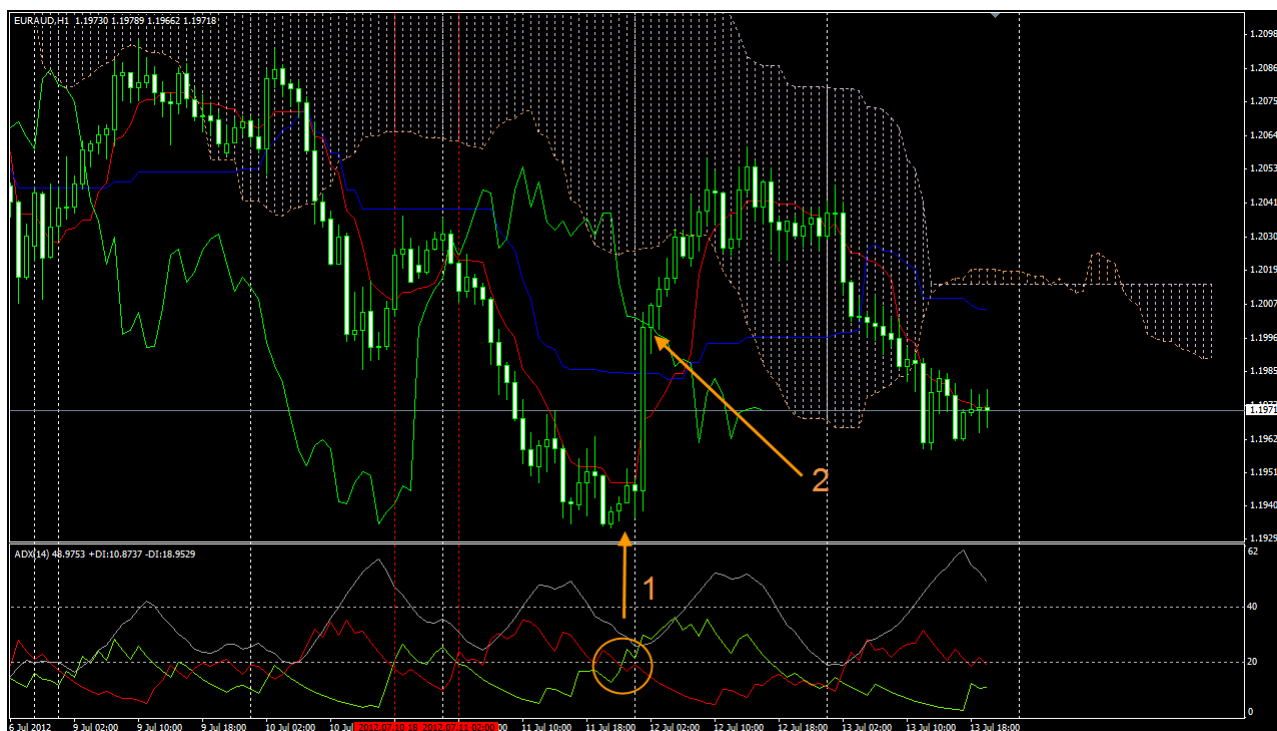
Rys. 144.

Spotkałem się też w niektórych opracowaniach z próbą integrowania Ichimoku z indykatorem **ADX** czyli Average Directional Index, który został stworzony by pokazać nam siłę trendu, bez względu na to czy jest to trend wzrostowy czy spadkowy. Biorąc pod uwagę że ichimoku pokazuje nam kierunek trendu, te dwa indykatory jako para mogą nam dać bardzo dobre rezultaty nawet na mniejszych przedziałach czasowych np H1. ADX składa się z DI+ i DI- czyli Directional Indicator pozytywny i Directional Indicator negatywny.

Są dwie podstawowe interpretacje tego indykatora: po pierwsze gdy dwie linie się przecinają, jeśli linia DI- przetnie linię DI+ z dołu do góry to możemy stwierdzić że zaczyna się trend spadkowy i jeśli linia DI+ przetnie linię DI- z dołu do góry możemy się spodziewać że zaczyna się trend wzrostowy.

Druga interpretacja to jeśli linia DI- lub DI+ znajduje się ponad poziomem 20 to mamy do czynienia z silnym trendem, natomiast gdy dotrze do poziomu 40 i zaczyna spadać to siła trendu się kończy. Nie będę wchodził w szczegóły interpretacji tego indykatora bo nie jest to książka temu poświęcona, ale przeglądając dane historyczne można zauważyć że ADX daje dobre sygnały na wyjście z operacji:

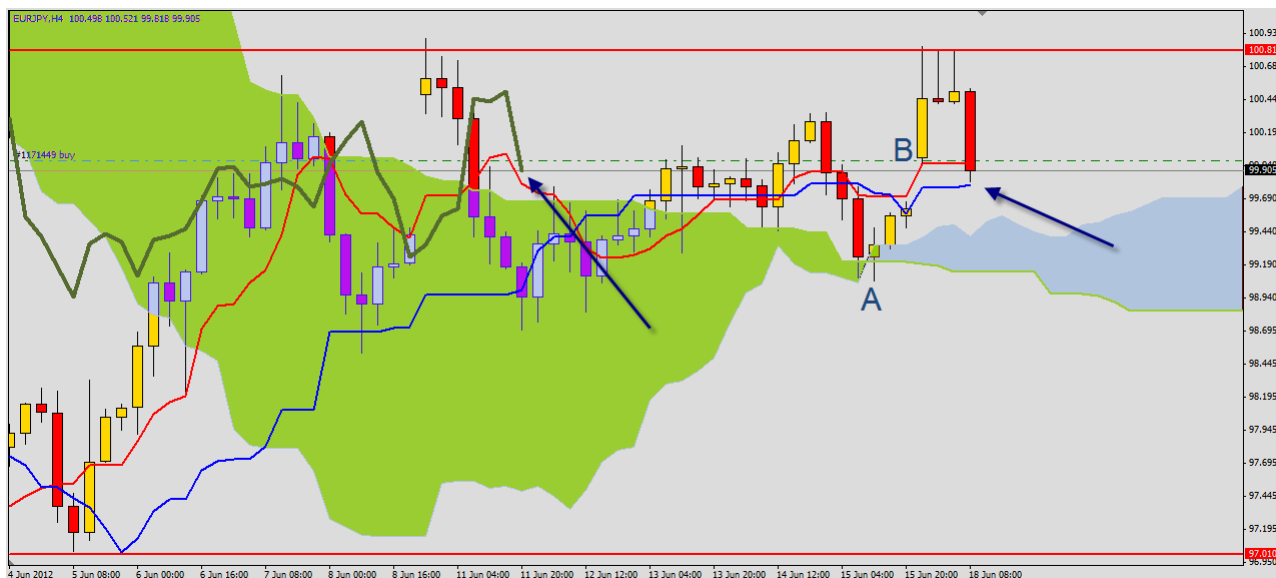
Rys. 145.

Strzałka numer 1 pokazuje nam właściwe wyjście z operacji krótkiej wg indykatora ADX, strzałka numer dwa pokazuje nam gdzie powinniśmy wyjść wg strategii ichimoku. Jak widać indyktor ADX pozwolił nam zaoszczędzić bardzo dużo pipsów.

Uważam też że Ichimoku jest świetnym filtrem do operacji na mniejszych TF. Pewien mój znajomy traduje tylko na TF 5 min używając średnich, jego strategia spisywała się średnio, praktycznie to co zarabiał w 5 – 6 operacjach tracił w 1 operacji. Podrzuciłem mu Ichimoku powiedziałem by wchodził tylko i wyłącznie z trendem. Gdy jesteśmy w trendzie spadkowym ma ignorować wszystkie sygnały “buy” wygenerowane przez jego strategię, wprowadzie ilość operacji się zmniejszyła, ale zarobki znacznie wzrosły.

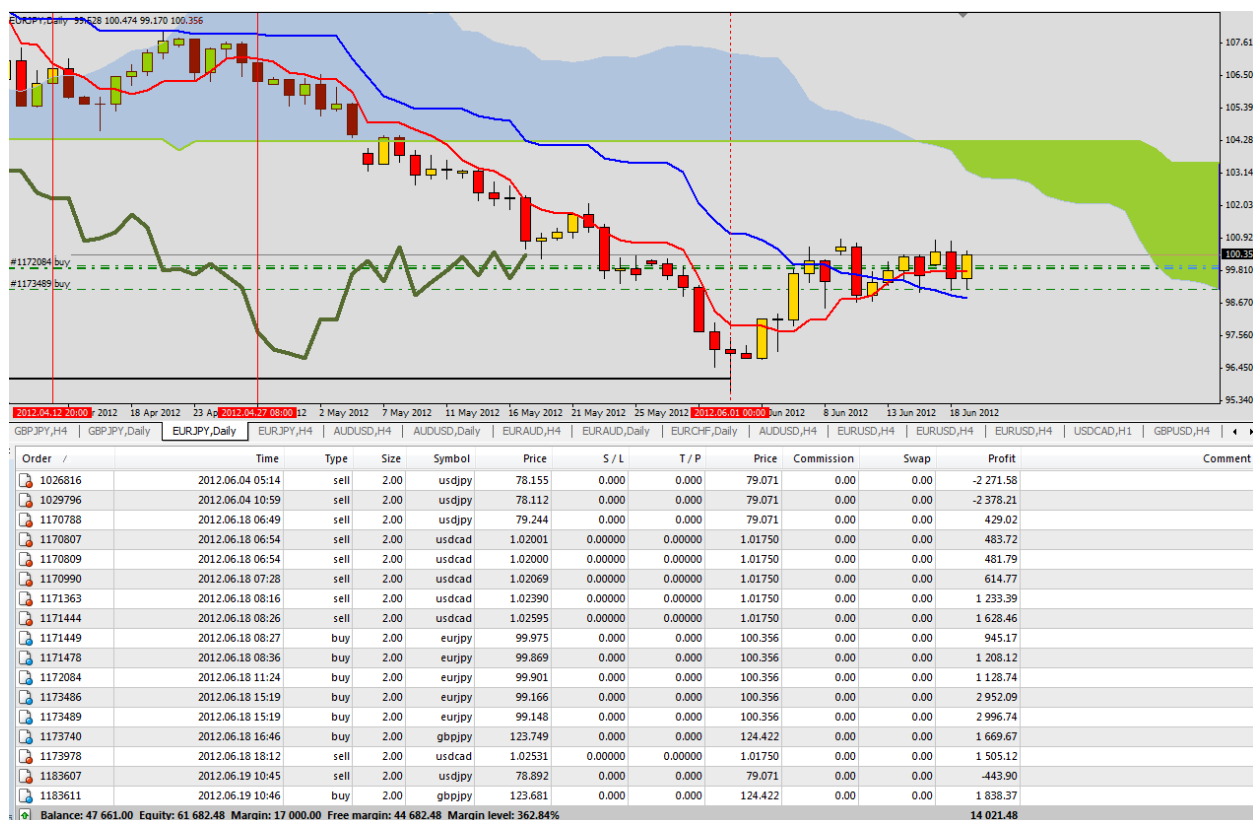
16. Kolejne wejścia kolejne sygnały.

Pierwsze wejście to **EURJPY**, cena odbiła się od niebieskiej chmury (A), “przeskoczyła” linię kijun i tenkan (B), potem odbiła się od lini kijun sen (niebieska strzałka), linia chikou znajduje się po naszej stronie:

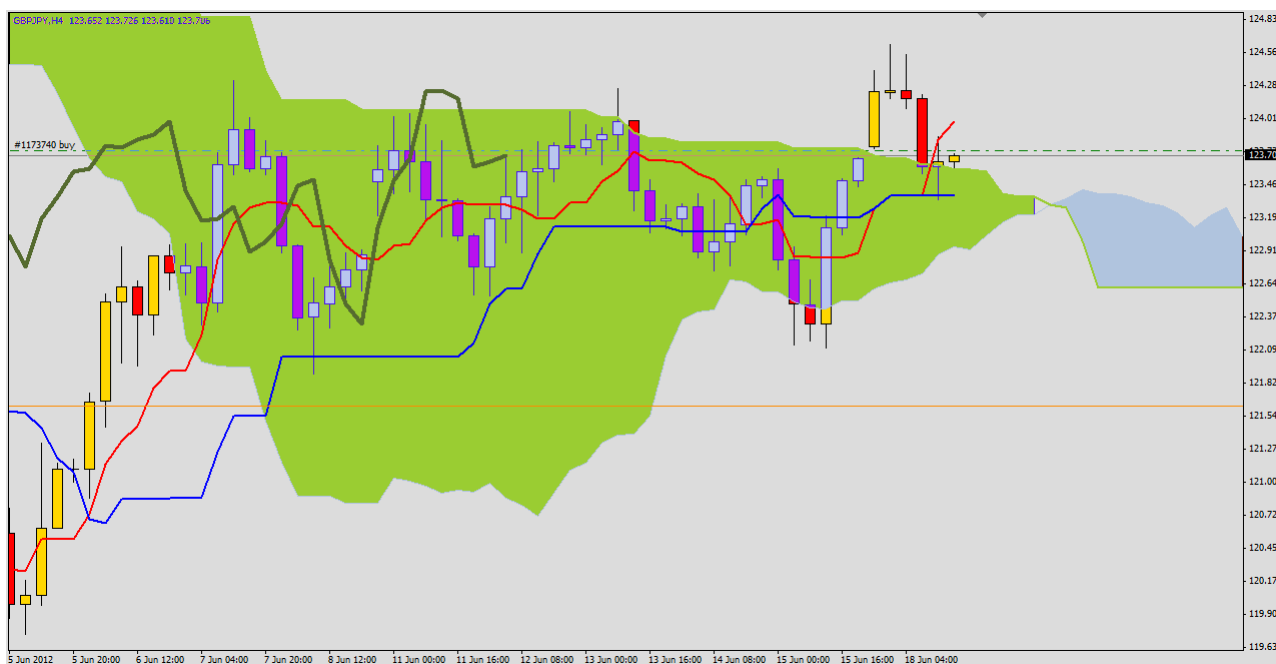
Rys. 146.

Jak widzimy na dziennym wykresie (Rys. 147.) cena poszła w naszym kierunku a nasze konto nadal rośnie:

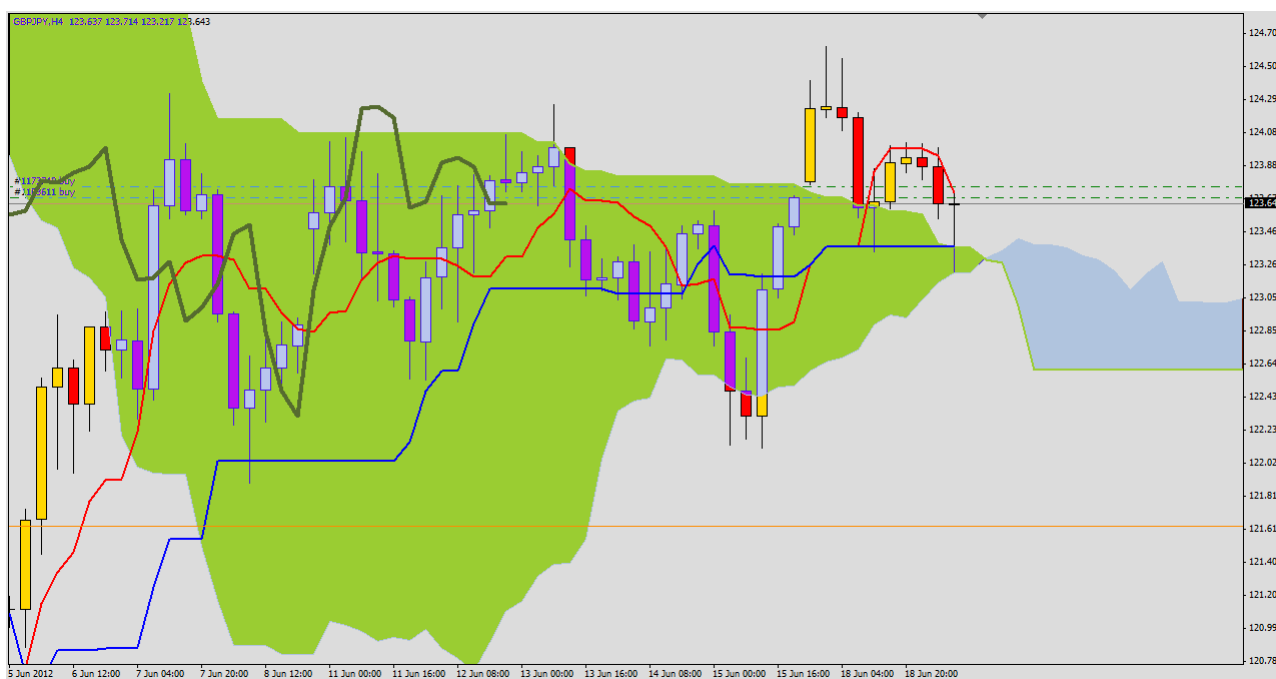
Rys. 147

Następna para to GBPJPY, klasyczne wyjście z chmury, otwieram tylko jedną operację gdyż wychodzimy z chmury zielonej, chikou jest po naszej stronie, tenkan wybitnie wzrostowy:

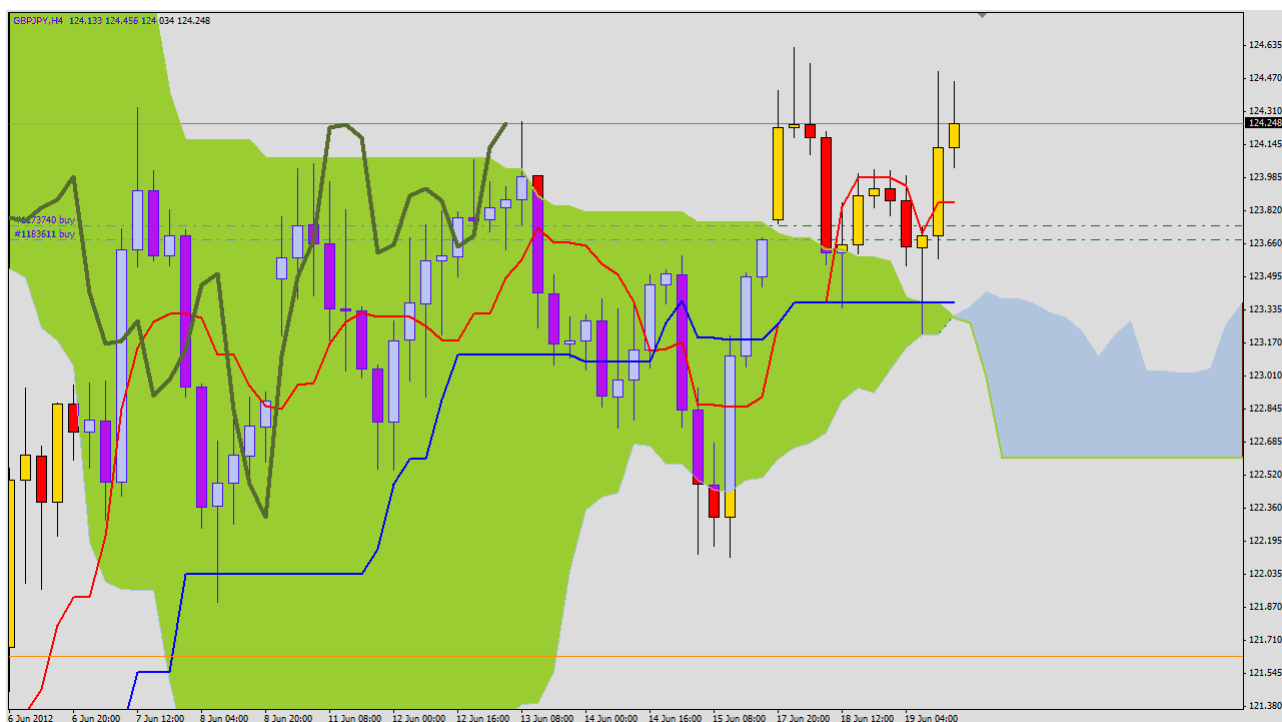
Rys. 148.

Sytuacja nie do końca rozwinęła się po naszej myśli, ale możemy być spokojni, ponieważ chmura świetnie się sprawdziła jako wsparcie:

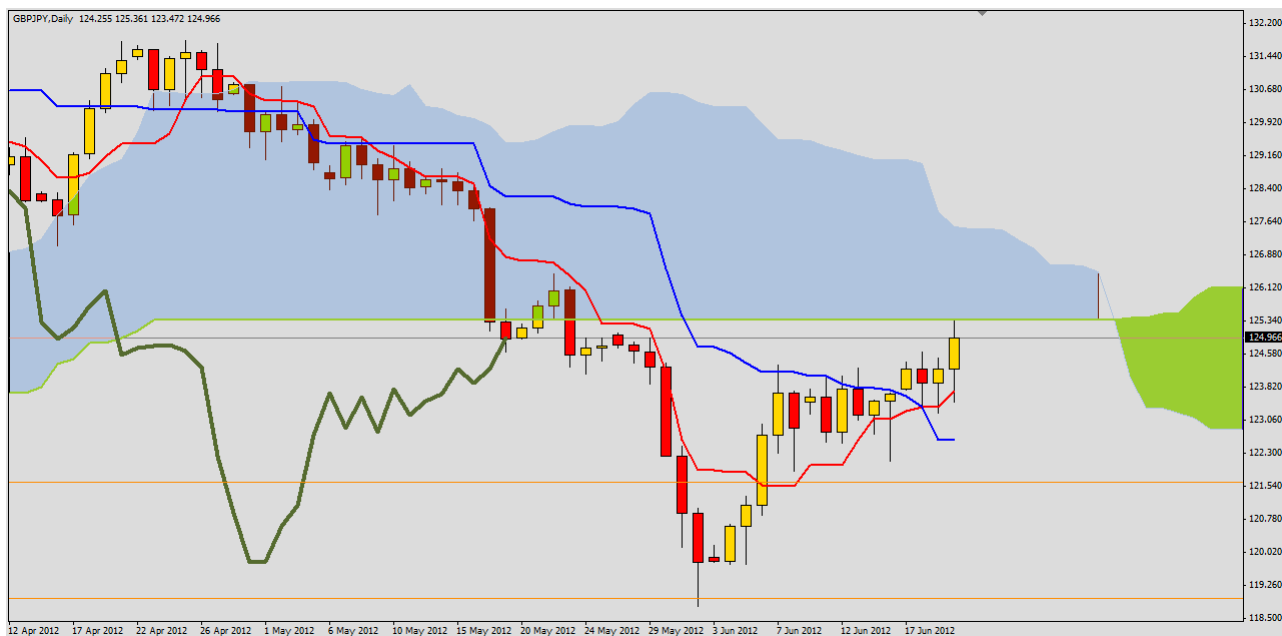
Rys. 149.

Otwieram więc następną pozycję gdyż kierunek się potwierdził:

Rys. 150.

Wychodzę z operacji gdy na świecy jednodniowej (Rys. 151.) cena dotyka z niesamowitą precyzją chmury, która tym razem jest oporem:

Rys. 151.

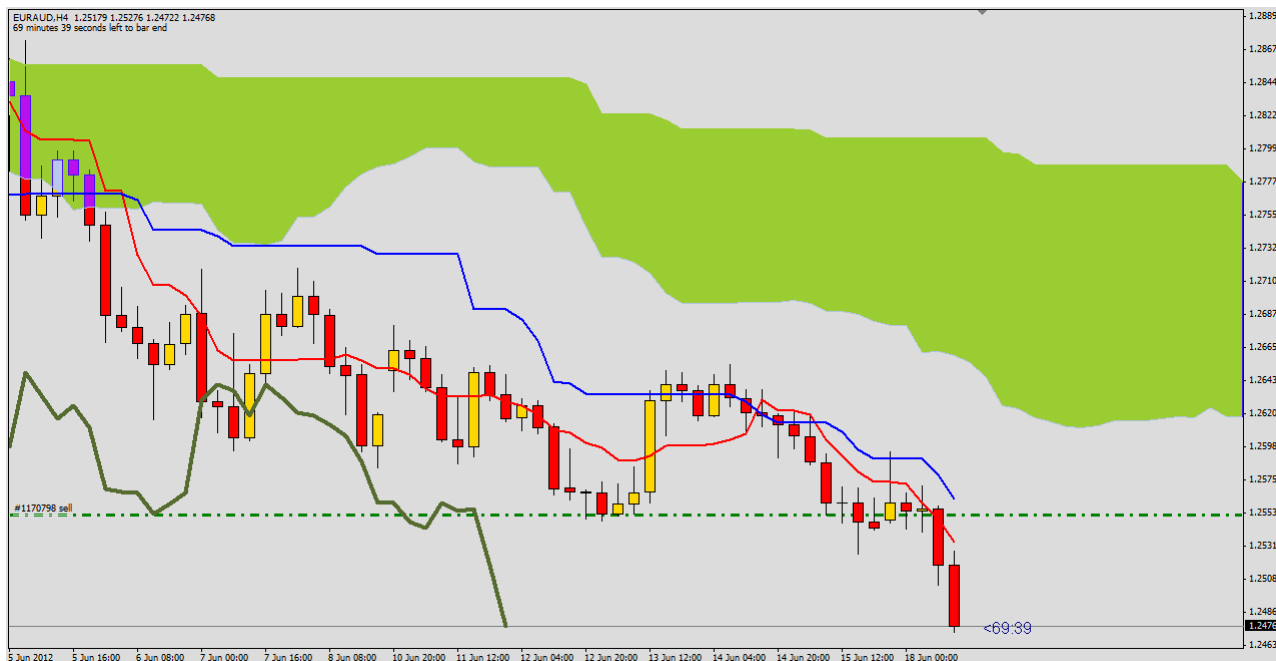
Kolejna para to EURAUD, w pierwszej części mojego kursu dała nam trochę popalić, ale ja na pary się nie obrażam, jeśli jest sygnał to trzeba zarabiać i basta.

Jesteśmy w trendzie spadkowym, trzecia świeca od końca odbiła się od kijun, chikou jest po naszej stronie więc sell:

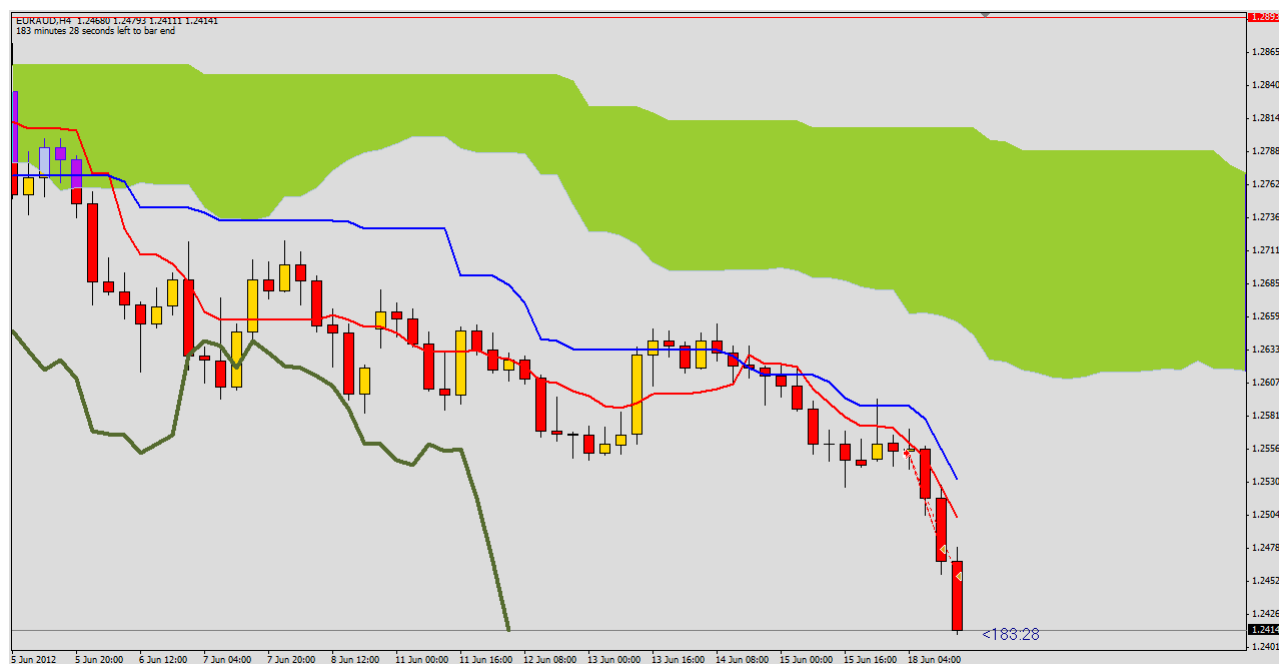
Rys. 152.

Sytuacja jak najbardziej rozwija się po naszej myśli:

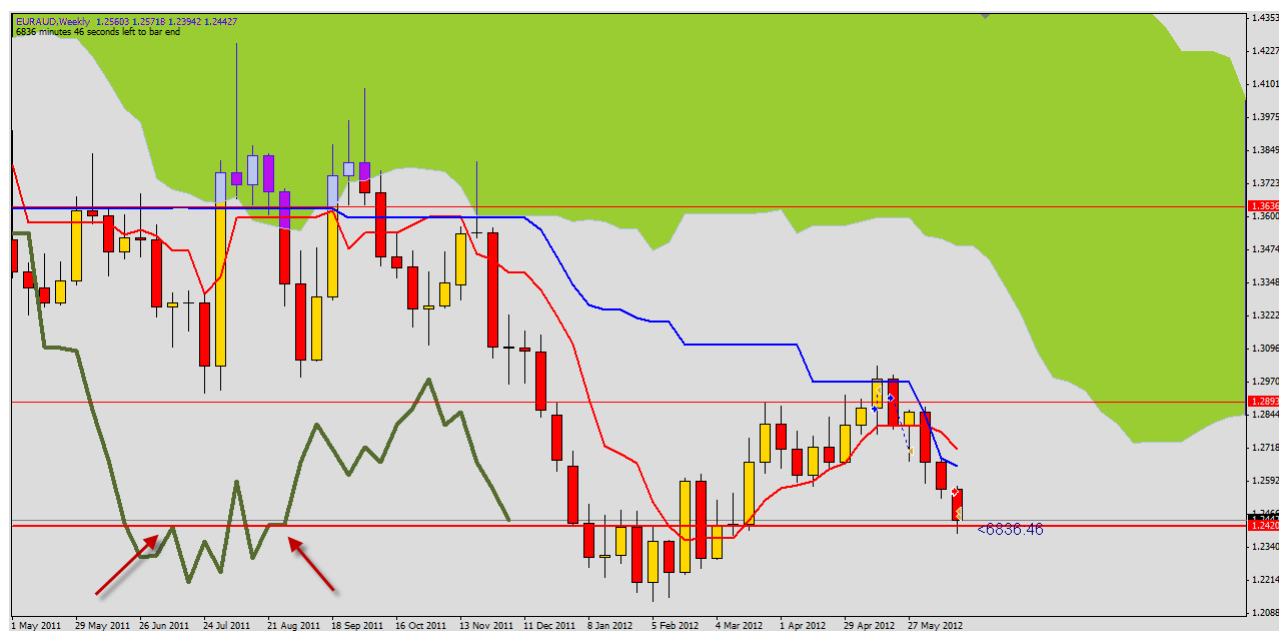
Rys. 153.

Zamykam pozycje gdyż na tygodniowym wykresie znajduje się linia wsparcia:

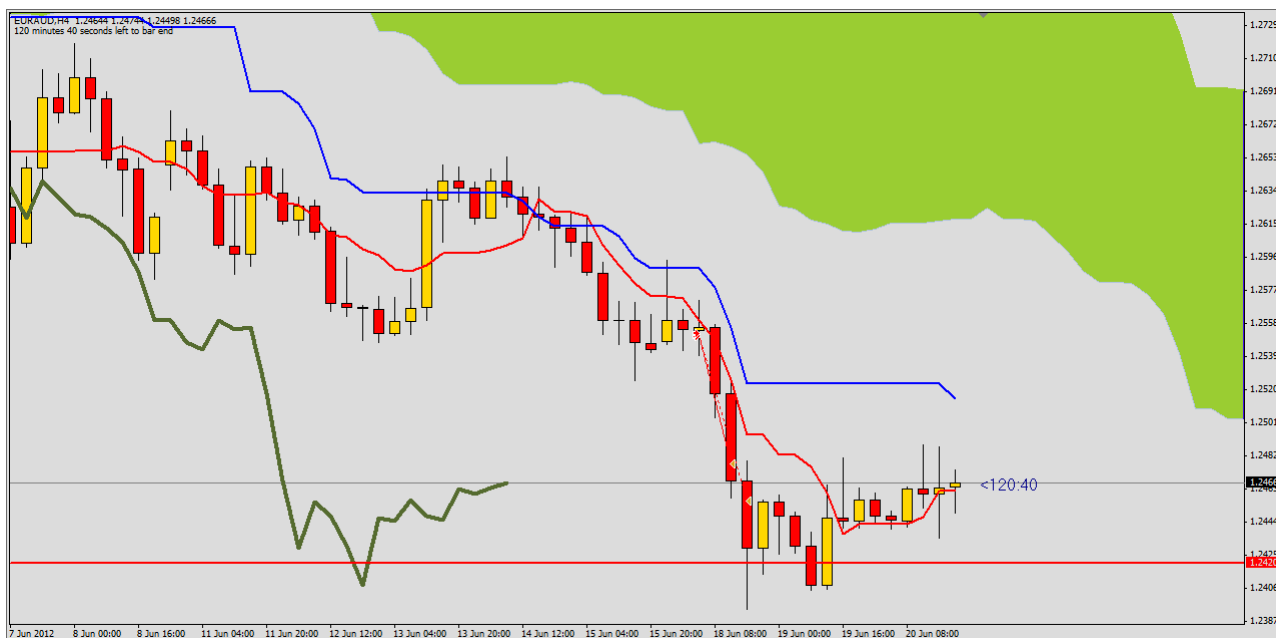
Rys. 154.

Tak wygląda wsparcie na wykresie tygodniowym:

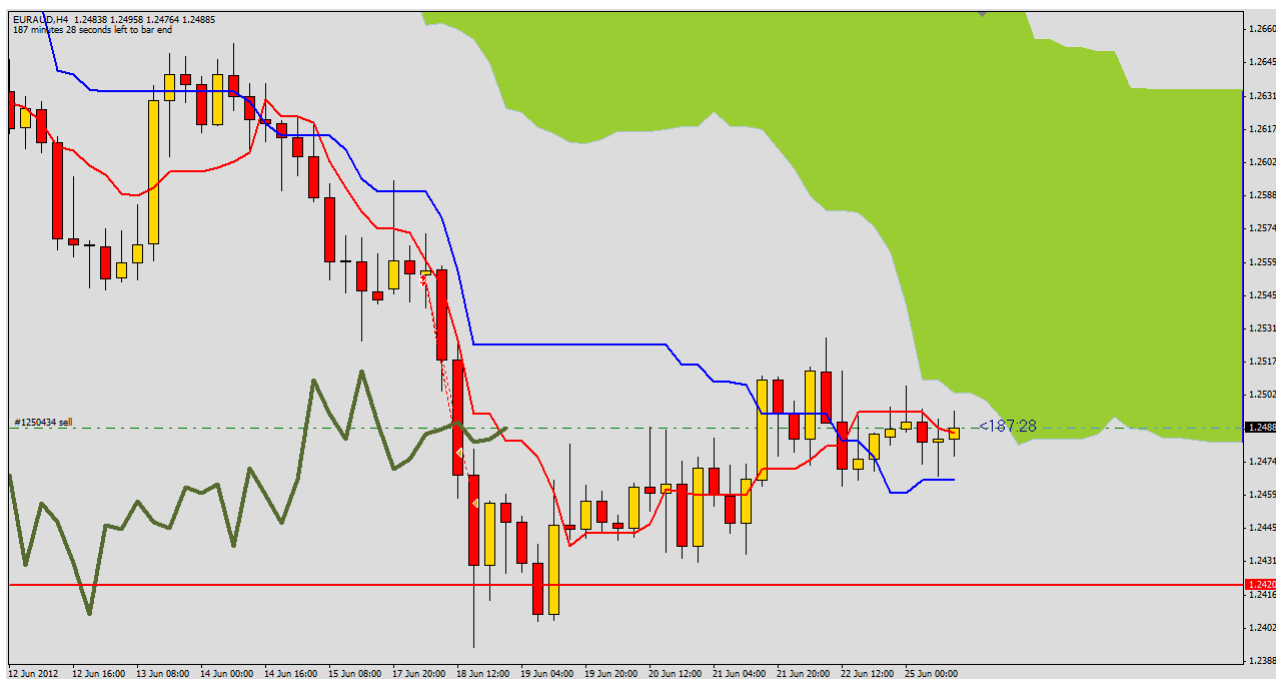
Rys. 155.

A tak w końcu zachowała się cena respektując wcześniej namalowane wsparcie:

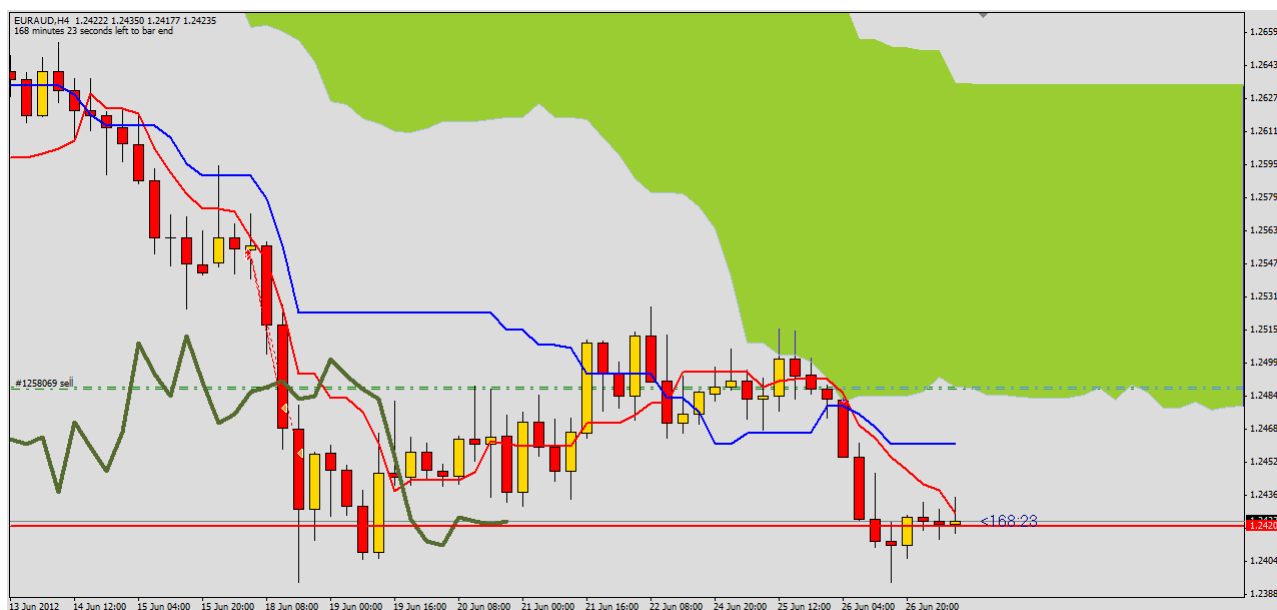
Rys. 156.

Cena dochodzi do chmury bokiem, czyli mamy małą korektę, jeśli cena odbije się od chmury to będzie to doskonały sygnał na wejście sell, jeśli wejdzie w chmurę znów będziemy mieli kilka dni wolnego:

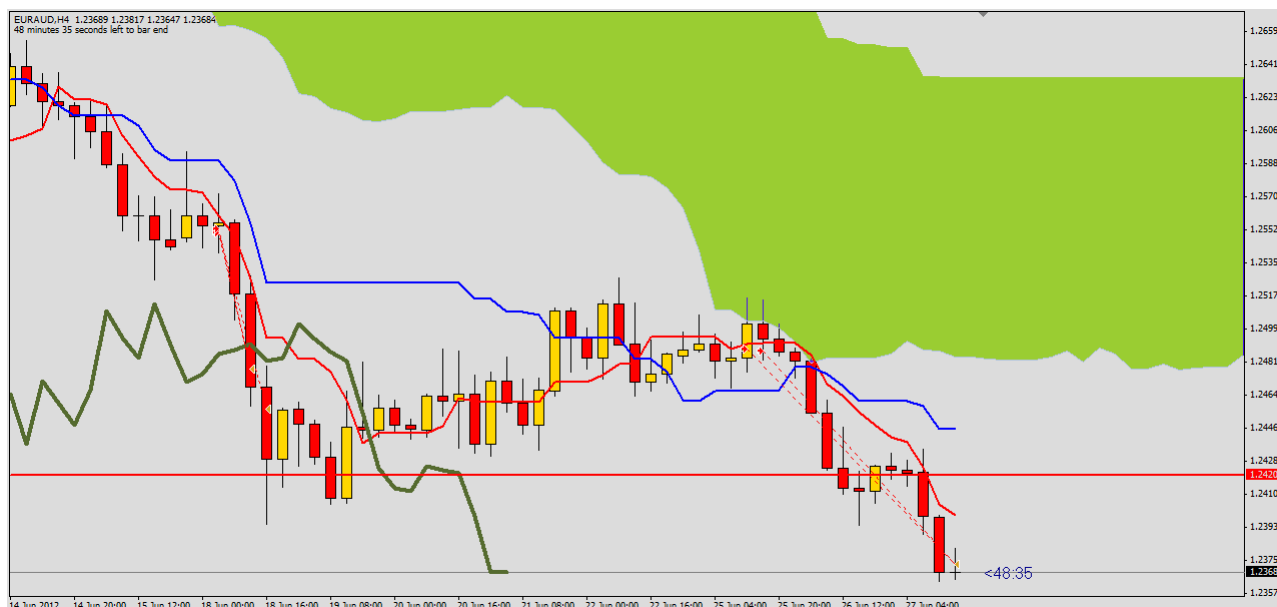
Rys. 157.

Jak widać na wykresie poniżej (Rys. 158.) żadna świeca nie zamknęła się w chmurze, linia senkou span A zadziałała jako opór, mam też kolejne potwierdzenie na to że cena będzie spadać dalej czyli krzyż śmierci i chikou przecina linię ceny w dół:

Rys. 158.

Jesteśmy na oporze, przebieje czy nie przebieje? Przebiła zamykam więc pozycję na ładnym plusie:

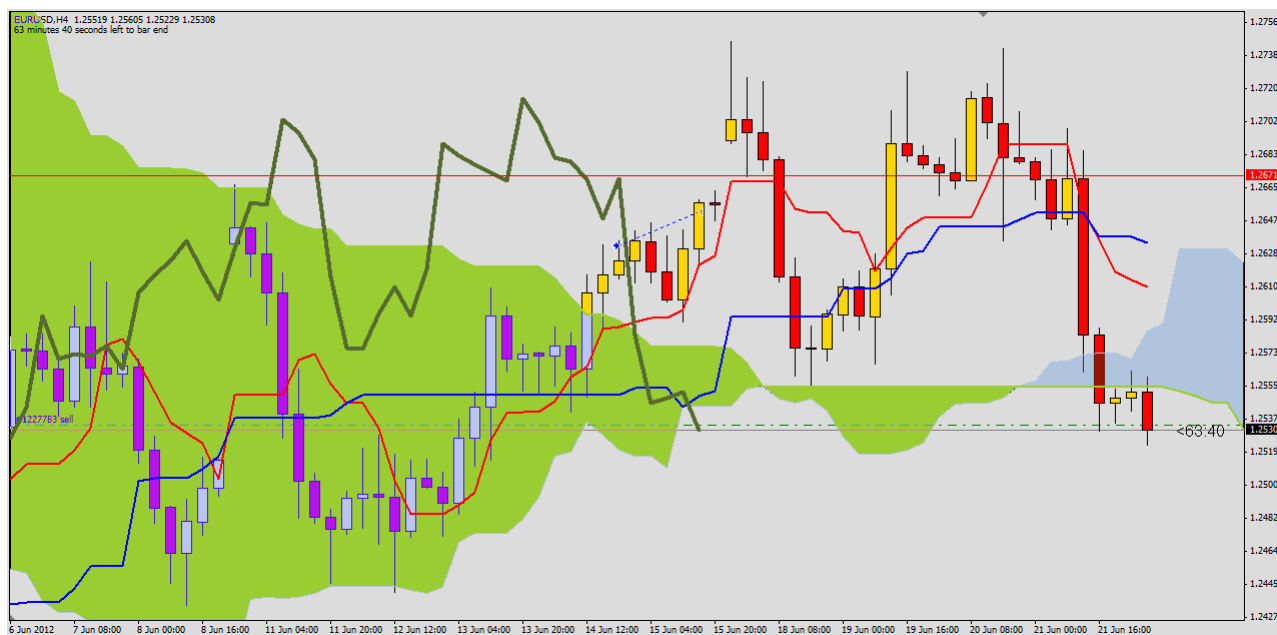

Rys. 159.

Właściwie to operacja nie powinna być zamknięta, powinienem tylko przesunąć SL, ale na tak solidny sygnał zaryzykowałem dużą ilością lotów, a długi płaski senkou Span B nieco mnie niepokoi, jak pisałem wcześniej taka płaska linia senkou span B często działa jak magnes.

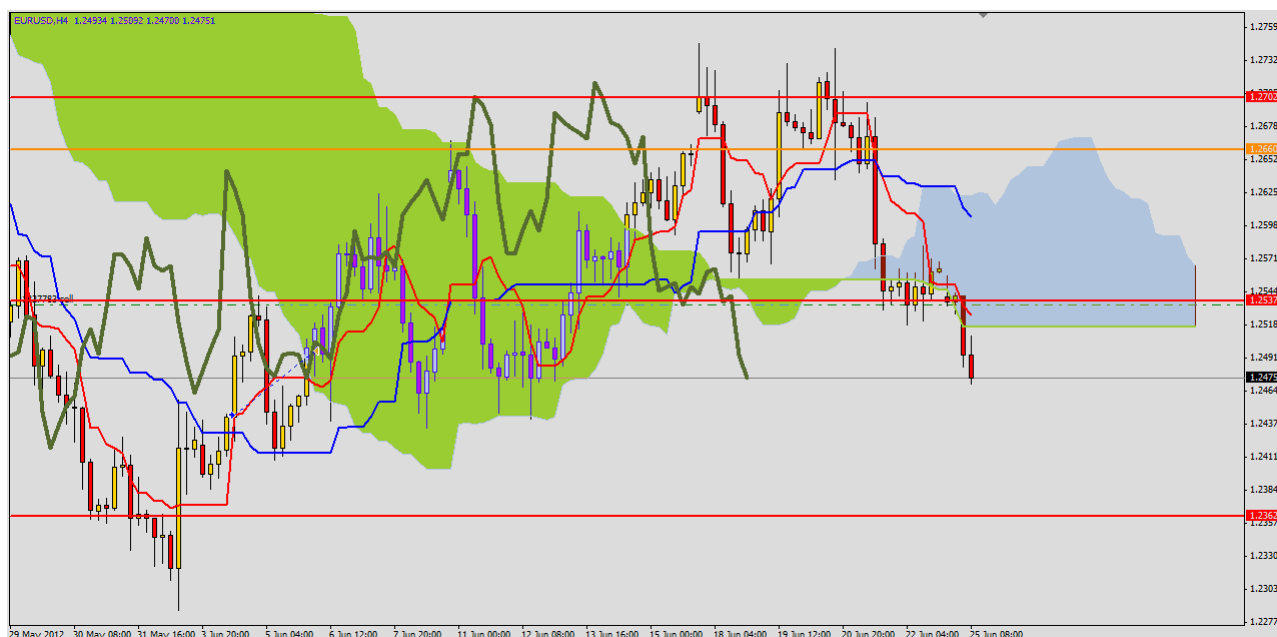
17. Ostanie opercje.

Cóż czas najwyższy kończyć ten krótki opis strategii Ichimoku, ostatnią operacją którą opiszę będzie operacja na parze EURUSD, cena wychodzi w dół z chmury wzrostowej, senkou span B raz przebity zadziałał jak opór, potwierdza nam chęć na spadek, chikou znajduje się po naszej stronie otwieramy więc pierwszą operację sell:

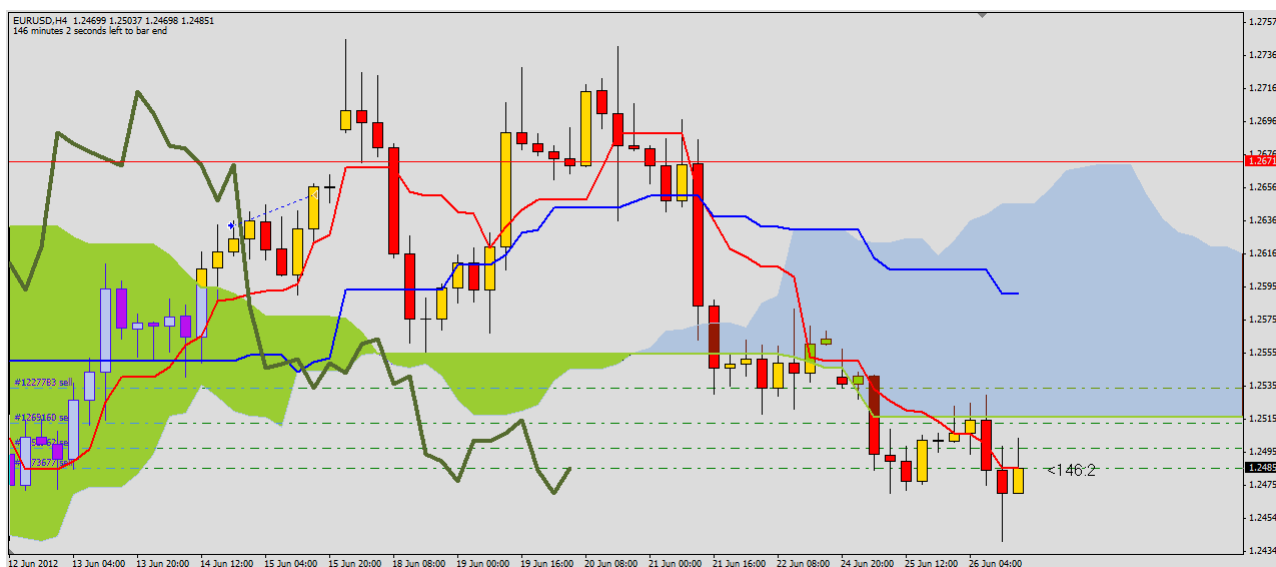
Rys. 160.

Na wykresie poniżej (Rys. 161.) widzę jak operacja ładnie ruszyła w dół, trochę to “nie gra” z niebieską chmurą, zostawiam więc tylko jedną operację otwartą czekając na rozwój sytuacji:

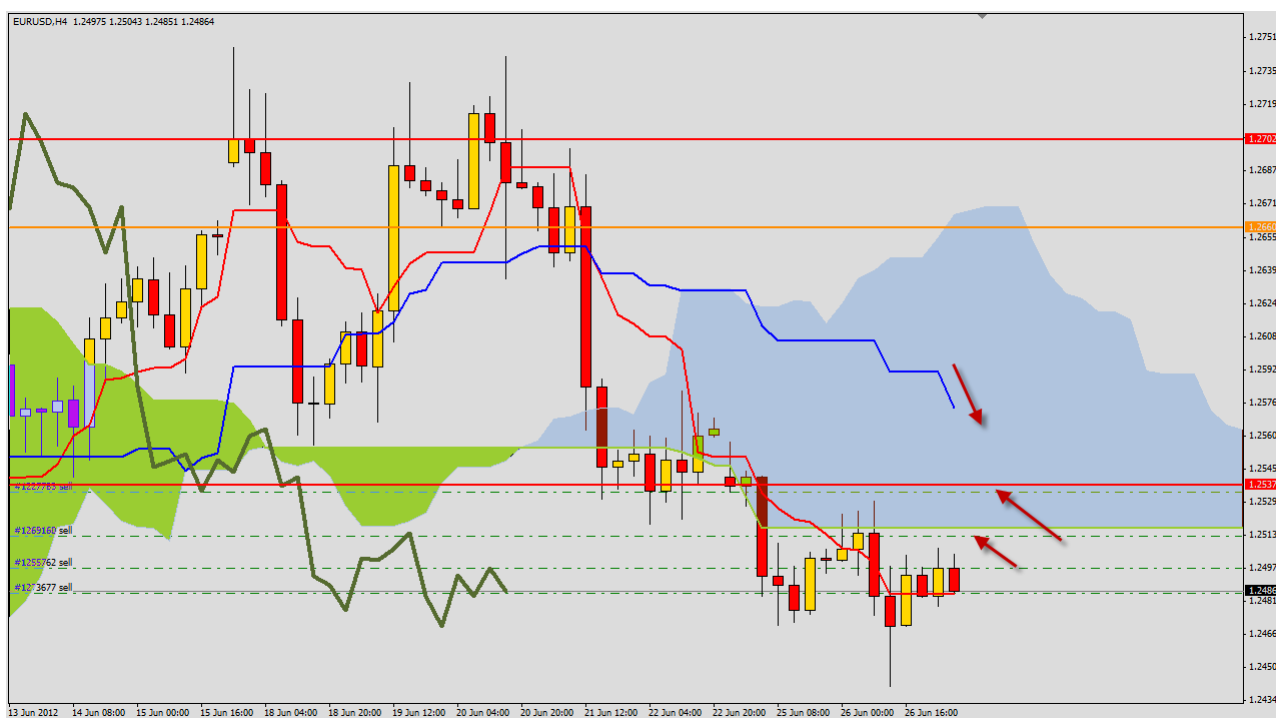
Rys. 161.

Cena wróciła do chmury, ale linia senkou span B doskonale sobie radzi jako opór:

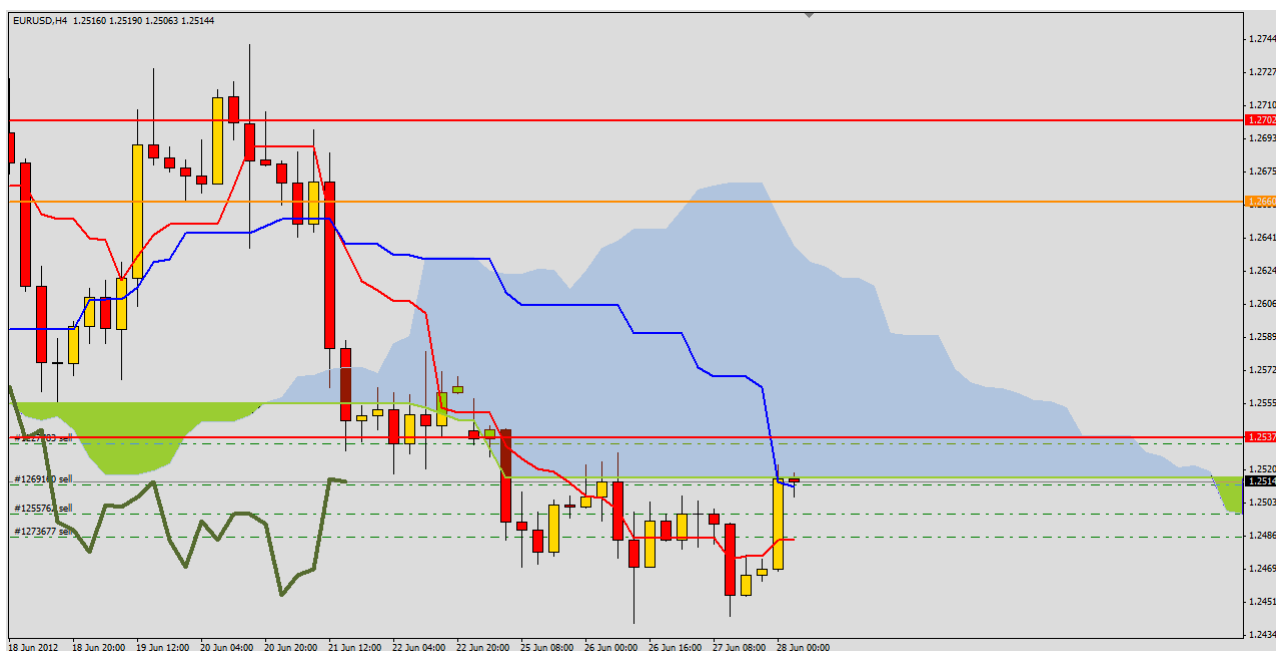
Rys. 162.

Na wykresie poniżej (Rys. 163.) zaznaczyłem ewentualne wyjścia, ale jestem spokojny, jeśli kijun sen jest spadkowy to cena powinna trochę spaść:

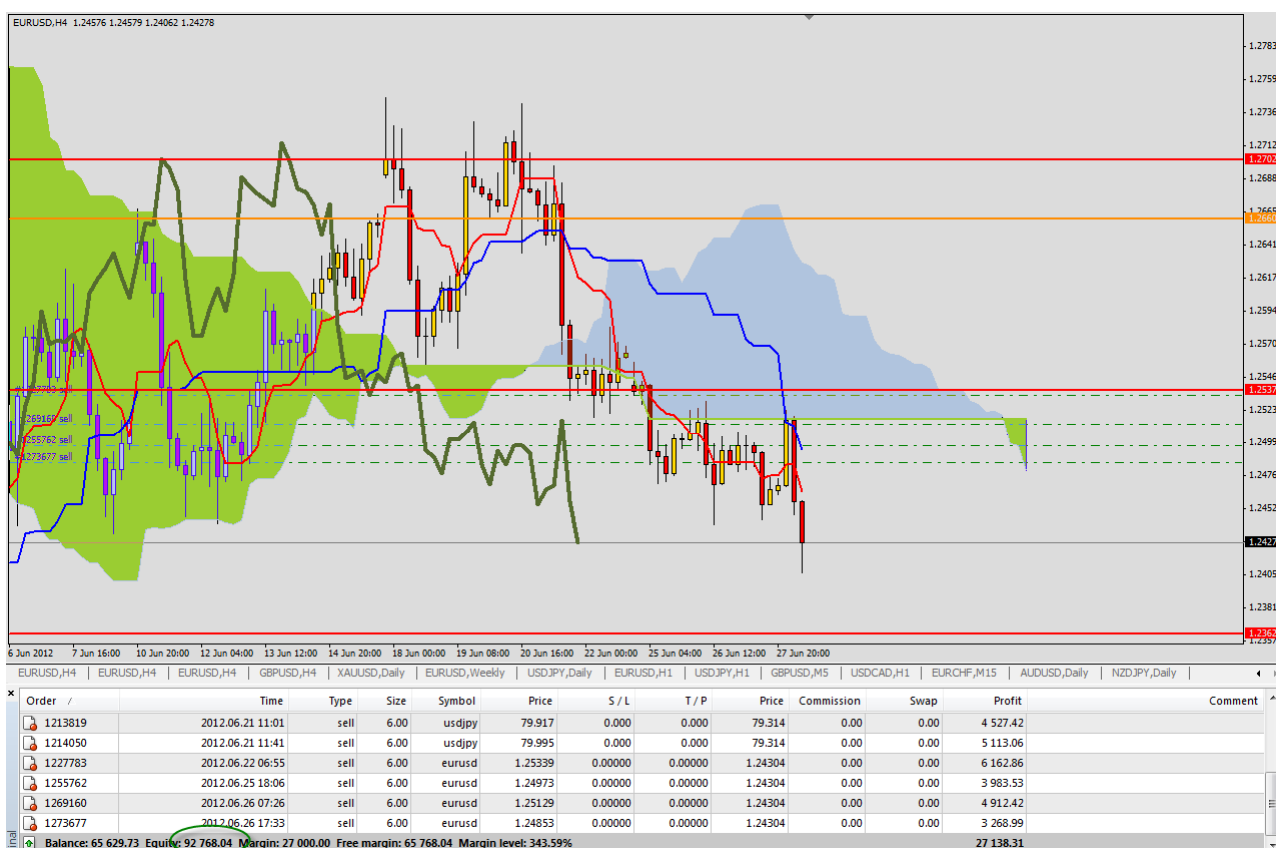
Rys. 163.

Jak zwykle musimy trochę “pocierpieć”, coraz więcej sygnałów jest jednak po mojej stronie, senkou span B idealnie się wybronił:

Rys. 164.

Efekt końcowy jest bardzo budujący:

Rys. 165.

Nawet jeśli mam 5 operacji otwartych na minusie w tym momencie, to końcowy wynik i tak jest bardzo dobry:

Order /	Time	Type	Size	Symbol	Price	S / L	T / P	Price	Commission	Swap	Profit	Comment
1170788	2012.06.18 06:49	sell	2.00	usdjpy	79.244	0.000	0.000	79.237	0.00	0.00	17.55	
1183607	2012.06.19 10:45	sell	2.00	usdjpy	78.892	0.000	0.000	79.237	0.00	0.00	-865.01	
1195222	2012.06.20 07:46	sell	2.00	usdjpy	78.846	0.000	0.000	79.237	0.00	0.00	-980.34	
1213298	2012.06.21 08:52	sell	2.00	usdcad	1.02149	0.00000	0.00000	1.02715	0.00	0.00	-1 094.72	
1213299	2012.06.21 08:52	sell	2.00	usdcad	1.02153	0.00000	0.00000	1.02715	0.00	0.00	-1 086.99	
1213300	2012.06.21 08:52	sell	2.00	usdcad	1.02149	0.00000	0.00000	1.02715	0.00	0.00	-1 094.72	
1213592	2012.06.21 09:51	sell	6.00	usdjpy	79.918	0.000	0.000	79.237	0.00	0.00	5 122.35	
1213819	2012.06.21 11:01	sell	6.00	usdjpy	79.917	0.000	0.000	79.237	0.00	0.00	5 114.83	
1214050	2012.06.21 11:41	sell	6.00	usdjpy	79.995	0.000	0.000	79.237	0.00	0.00	5 701.53	
1227783	2012.06.22 06:55	sell	6.00	eurusd	1.25339	0.00000	0.00000	1.24143	0.00	0.00	7 127.61	
1255762	2012.06.25 18:06	sell	6.00	eurusd	1.24973	0.00000	0.00000	1.24143	0.00	0.00	4 946.42	
1269160	2012.06.26 07:26	sell	6.00	eurusd	1.25129	0.00000	0.00000	1.24143	0.00	0.00	5 876.10	
1273677	2012.06.26 17:33	sell	6.00	eurusd	1.24853	0.00000	0.00000	1.24143	0.00	0.00	4 231.27	
Balance: 65 629.73 Equity: 98 645.61 Margin: 27 000.00 Free margin: 71 645.61 Margin level: 365.35%											33 015.88	

Jeszcze raz podkreślam wagę dobrego money management, pozwoliłem sobie na **trading akrobatyczny** dla celów demonstracyjnych, ale jak już wcześniej pisałem, nawet gdybym otwierał wszystkie operacje dziesięciokrotnie mniejszą ilością lotów to i tak wynik byłby bardzo zadowalający.

18. Podsumowanie.

Wszystkie istotne elementy strategii ichimoku opisałem powyżej, mam nadzieję że będzie to dla Ciebie początek długiej i dochodowej drogi na rynku forex, oczywiście zapraszam na moją stronę internetową www.b-trader.com gdzie nadal będę przedstawiał wejścia na podstawie tej strategii. Pamiętaj że oprócz dobrej strategii w pracy tradera bardzo ważny jest money management i Twoja psychika, dopiero stworzenie kompletnego tradera zawierającego wszystkie te elementy zagwarantuje Ci zyski, a książka którą właśnie przeczytałeś z pewnością jest pierwszym, bardzo ważnym krokiem w tym kierunku.

Słownik

Ask – Cena po której waluta lub inny instrument finansowy jest oferowany.

Bid – cena oferowana przez kupującego waluty lub inne instrumenty finansowe.

Broker – firma organizująca obrót określonymi instrumentami, pobierająca prowizję od zawartych transakcji. Broker nie zajmuje pozycji na rynku.

Demo – rachunek demonstracyjny, przeważnie darmowe konto handlowe na platformie transakcyjnej brokera umożliwiające zawieranie transakcji tylko na wirtualnych środkach.

Długa pozycja – kupno instrumentów finansowych

High – maksymalny poziom ceny instrumentu osiągnięty w danym okresie czasu.

Krótka pozycja – sprzedaż instrumentów finansowych.

Long – pozycja długa, transakcja polegająca na kupnie waluty bazowej.

Lot – standardowa wielkość transakcji. Jeden lot 100 000 jednostek waluty bazowej.

Low – minimalny poziom, jaki osiągnęła cena w danym okresie czasu.

Margin - depozyt zabezpieczający – środki pieniężne zgromadzone na rachunku inwestora wymagane przez brokera, jako zabezpieczenie zawieranych transakcji.

Margin call - Wezwanie do uzupełnienia depozytu.

Pip (pips) - minimalna wartość, o którą może zmienić się cena waluty, dla większości walut oznacza czwarte miejsce po przecinku i stanowi 1/100 procenta

Rollover - przedłużenie czasu zapadalności kontraktu o kolejne dwa dni robocze połączone z uaktualnieniem jego wartości wyliczonym na podstawie różnic w oprocentowaniu walut z pary (według punktów swapowych)

Short sale - (Krótka sprzedaż) - Sprzedaż określonej ilości walut, akcji, towarów, której właścicielem nie jest sprzedający. Krótka sprzedaż jest stosowana przez inwestorów oczekujących spadku cen.

Spread - (Widelki cenowe) - różnica pomiędzy cenami kupna i sprzedaży

Stop-Loss order (SL) - (Zlecenie stop loss) – zlecenie mające na celu zamknięcie po określonej cenie pozycji przynoszącej stratę.

Take profit (TP) – ustalany przez inwestora zamierzony poziom ceny, po osiągnięciu którego otwarta (zyskowna) pozycja zostaje automatycznie zamknięta. Realizacja zysku.

Time Frame (TF) – interwał czasowy wyświetlania wykresu.

Trend – kierunek w jakim podąża cena danego instrumentu (wzrostowy, spadkowy, horyzontalny).